

GEMEENTE DRUTEN

BESTEMMINGSPLAN BUITENGEBIED DRUTEN

Opdrachtnummer : 77.06
ID nr. : NL.IMRO.0225.BPbuitengebied-1603
Datum : maart 2016
Versie : 9.2
Auteurs : mRO b.v.
Vastgesteld d.d. : 24 maart 2016

INHOUDSOPGAVE van de TOELICHTING

1	INLEIDING	7
1.1	EEN NIEUW BESTEMMINGSPLAN BUITENGEBIED	7
1.2	LIGGING EN BEGRENZING PLANGEBIED	7
1.3	UITGANGSPUNTEN EN DOELSTELLING	8
1.4	VIGEREND BESTEMMINGSPLAN	9
1.5	OPBOUW TOELICHTING	10
2	HUIDIGE SITUATIE	11
2.1	INLEIDING	11
2.2	GEOMORFOLOGISCHE OPBOUW	11
2.3	CULTUURHISTORIE	13
2.4	BODEM	15
2.5	HYDROLOGIE EN WATERHUISHOUDING	16
2.6	LANDSCHAP	18
2.7	ECOLOGISCHE STRUCTUUR	23
2.8	FUNCTIONELE STRUCTUUR	24
3	BELEIDSKADER	33
3.1	INLEIDING	33
3.2	RIJKSBELEID	33
3.3	PROVINCIAAL BELEID	38
3.4	REGIONAAL BELEID	46
3.5	GEMEENTELIJK BELEID	47
4	VISIE, UITGANGSPUNTEN EN BESTEMMINGEN	53
4.1	INLEIDING	53
4.2	GEBIEDSBESTEMMINGEN	53
4.3	LANDSCHAP EN CULTUURHISTORIE	57
4.4	OMGEVINGSVERGUNNINGEN VOOR HET UITVOEREN VAN WERKEN EN WERKZAAMHEDEN	60
4.5	AGRARISCHE BEDRIJVEN	63
4.6	NIET-AGRARISCHE BEDRIJVEN	78
4.7	RECREATIE	80
4.8	NUTSVOORZIENINGEN	82
4.9	WONEN	82
4.10	INFRASTRUCTUUR	87
4.11	DUURZAAMHEID	87
4.12	OVERIGE ASPECTEN	89
4.13	NIEUWE ONTWIKKELINGEN	92
5	RANDVOORWAARDEN – OMGEVINGSASPECTEN	103
5.1	INLEIDING	103
5.2	NIET-AGRARISCHE BEDRIJVEN	103
5.3	AGRARISCHE BEDRIJVEN	106
5.4	GELUID	110
5.5	LUCHTKWALITEIT	113
5.6	EXTERNE VEILIGHEID	116
5.7	BODEM	121
5.8	WATER	122
5.9	ECOLOGIE	126

5.10	ARCHEOLOGIE	132
5.11	KABELS EN LEIDINGEN.....	135
5.12	PLAN-M.E.R	135
6	JURIDISCHE ASPECTEN.....	139
6.1	INLEIDING.....	139
6.2	OPBOUW REGELS EN VERBEELDING.....	140
6.3	BESTEMMINGEN EN DUBBELBESTEMMINGEN	141
6.4	ARTIKELGEWIJZE TOELICHTING	142
7	ECONOMISCHE UITVOERBAARHEID	157
7.1	ALGEMEEN	157
7.2	NIEUWE ONTWIKKELINGEN	158
7.3	CONCLUSIE	158
8	MAATSCHAPPELIJKE UITVOERBAARHEID	159
8.1	NOTA VAN UITGANGSPUNTEN	159
8.2	INSPRAAK	159
8.3	VOOROVERLEG EX ART. 3.1.1 BRO	159
8.4	ZIENSWIJZEN ONTWERPBESTEMMINGSPAN	160

Bijlagen bij toelichting:

1. Nota inspraak en vooroverleg behorend bij het Voorontwerpbestemmingsplan Buitengebied Druten (mRO, juli 2015);
2. Plan-MER bestemmingsplan Buitengebied Druten (mRO, juli 2015);
3. Aanvulling Plan-MER bestemmingsplan Buitengebied Druten (mRO, februari 2016);
4. Ruimtelijke onderbouwing Laarstraat 6 te Afferden (Agrifirm, februari 2016);
5. Ruimtelijke onderbouwing Koningstraat 110A te Afferden: (mRO, 18 november 2015);
6. Ruimtelijke onderbouwing Middenweg 4 te Horssen: (mRO, 18 november 2015);
7. Ruimtelijke onderbouwing Oostweg ongenummerd te Horssen (Agramatec, april 2015):
8. Ruimtelijke verkenning Roedensestraat 7 te Horssen (HSRO, februari 2016),
9. Boeisestraat 1 te Deest, Onderzoek naar driftblootstelling van omwonenden door boomgaard bespuitingen (Wageningen UR, juli 2014);
10. Notitie Parkeren en digitale watertoets De Vlieren groencentrum en kwekerij, Neersteindsestraat 10 Horssen;
11. Ruimtelijke onderbouwing Singel 8 Horssen (Pouderoyen compagnons, februari 2016);
12. Ruimtelijke onderbouwing Zevent 3 Puiflijk (Pouderoyen compagnons, februari 2016);
13. Ruimtelijke onderbouwing Scheepsbouw- en reparatiebedrijf 'De Gerlien van Tiem' Waalbandijk 129 Druten (mRO, 27 november 2015);
14. Ruimtelijke onderbouwing Laarstraat 9 te Afferden (HSRO, juni 2015);
15. Ruimtelijke onderbouwing Kooistraat 1a te Afferden (Pouderoyen compagnons, februari 2016);

16. Ruimtelijke onderbouwing Bedrijfskavel Van Heemstraweg (SRO, januari 2016);
17. Van Heemstraweg ong. te Deest, notitie parkeren en digitale watertoets;
18. Ruimtelijke onderbouwing Houtsestraat 24a te Puiflijk (SRO, februari 2016);
19. Memo functieverandering Broerstraat 1A te Horssen (De Lorijn, maart 2015);
20. Ruimtelijke onderbouwing / visie Heerlijkheid Horssen (H+N+ S Landschapsarchitecten, februari 2015);
21. Ruimtelijke onderbouwing Molenweg 33 te Horssen (HSRO, mei 2015);
22. Ruimtelijke onderbouwing Kleidepot Druten (Royal HaskoningDHV, februari 2016);
23. Ruimtelijke onderbouwing Van Heemstraweg ongenummerd, Deest (DLV Dier Groep B.V., februari 2016);
24. Ruimtelijke onderbouwing Kweldam ongenummerd, Deest (DLV Dier Groep B.V., februari 2016);
25. Ruimtelijke onderbouwing agrarisch bouwvlak Van Heemstraweg ongenummerd, Deest (DLV Dier Groep B.V., februari 2016);
26. Ruimtelijke onderbouwing Recreatiehaven Veerdam Druten, (mRO, februari 2016);
27. Ruimtelijke onderbouwing Ontsluitingsweg, (gemeente Druten, februari 2016);
28. Nota van Zienswijzen, behorend bij het bestemmingsplan Buitengebied (gemeente Druten / mRO, maart 2016).

1 INLEIDING

1.1 Een nieuw bestemmingsplan buitengebied

Voor u ligt het nieuwe bestemmingsplan 'Buitengebied' van de gemeente Druten. Het betreft een nieuw bestemmingplan voor een groot deel van het buitengebied die op basis van de Wet ruimtelijke ordening (hierna: Wro) een adequaat en actueel beleidsinstrument biedt.

Eenzijds om de huidige planologische situatie te bestendigen en daarbij bestaande waarden te beschermen. Anderzijds om binnen randvoorwaarden (kleinschalige) ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk te maken. Bovendien wordt met het nieuwe bestemmingsplan voldaan aan de wettelijke eis dat bestemmingsplannen elke tien jaar moeten worden herzien, evenals het feit dat het plan op grond van de Wro digitaal uitwisselbaar en voor iedereen raadpleegbaar moet zijn.

In dit kader heeft het college van burgemeester en wethouders op 15 mei 2012 besloten te starten met de herziening van het bestemmingsplan Buitengebied. Met het voorliggende bestemmingsplan wordt hieraan invulling gegeven.

1.2 Ligging en begrenzing plangebied

Het plangebied omvat een groot deel van het buitengebied van de gemeente Druten. Het betreft vooral het binnendijkse gebied, gelegen ten zuiden van de Waalbandijk. De kernen Druten, Puiflijk, Afferden, Deest en Horssen zijn vanwege hun andere ruimtelijk-functionele karakteristiek opgenomen in aparte bestemmingsplannen. Ditzelfde geldt voor de bedrijventerreinen Westerhout en Westerhout-Zuid.

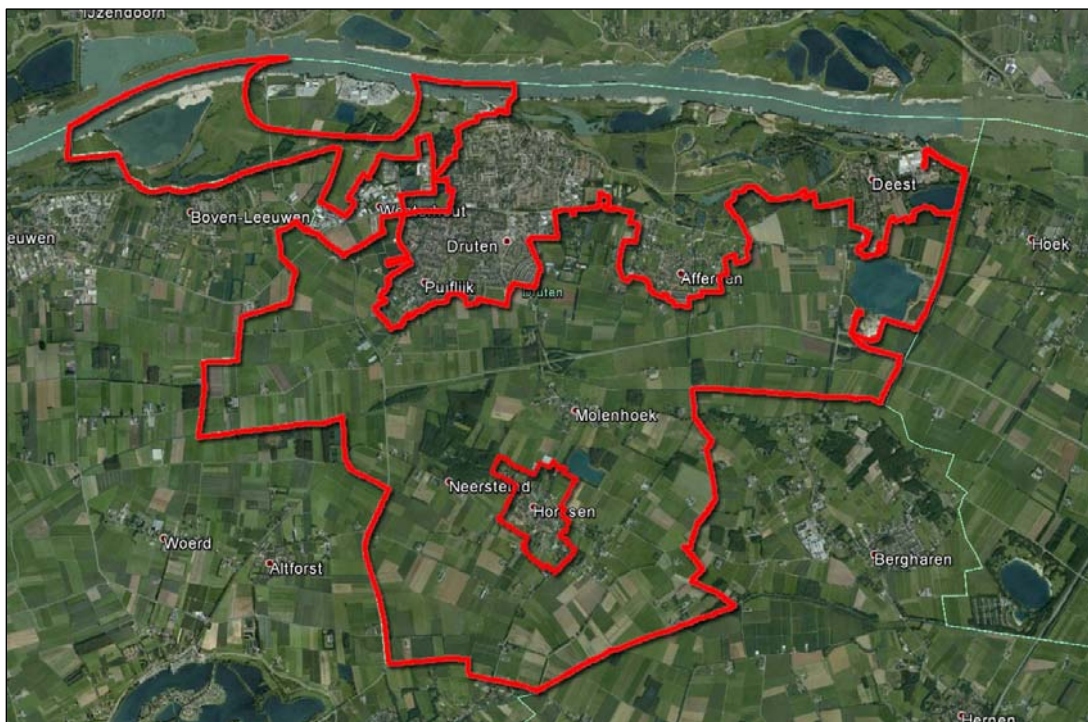
Met uitzondering van het buitendijkse gebied 'De Kaliwaal' en de buitendijkse bedrijvigheid als onderdeel van 'Haven Druten', respectievelijk ten westen en noorden van Druten, maken de uiterwaarden ook geen deel uit van het voorliggende bestemmingsplan. Specifiek voor de Afferdense en Deestse uiterwaarden is immers recent een nieuw bestemmingsplan vastgesteld. Dit in verband met de maatregelen die daar uitgevoerd worden in het kader van het project 'Ruimte voor de Rivier'. Ook de reeds aanwezige buitendijkse bedrijvigheid, anders dan in het gebied 'Haven Druten', vraagt om een maatbestemming en is om die reden buiten het bestemmingsplan gelaten.

Het plangebied wordt verder in het westen, zuiden, en oosten begrensd door de gemeentegrens. Daarmee komt het plangebied in grote lijnen overeen met het plangebied van het vigerende bestemmingsplan 'Buitengebied' uit 2003. Daarbij wordt opgemerkt dat de bestaande ontzandingsplas 'De Uivermeertjes' ten zuiden van Deest nu ook deel uitmaakt van het bestemmingsplan Buitengebied.

Ook het aangrenzende gebied ten noorden van de 'De Uivermeertjes' (noordelijk van de Van Heemstraweg) is meegenomen in voorliggend bestemmingsplan. Hoewel voor dit gebied een separaat bestemmingsplan is opgesteld met als doel een nieuwe ontzandingsplas mogelijk te maken ('Deest ontzanding', vastgesteld door de gemeenteraad op 30 juni 2011) is dit plan door de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State vernietigd. Om

ervoor te zorgen dat ook dit gebied deel uitmaakt van een actueel bestemmingsplan, worden deze gronden meegenomen in het bestemmingsplan 'Buitengebied' waarbij de bestaande situatie (agrarische gronden) het uitgangspunt is.

In bijgaande figuur is de ligging en begrenzing van het plangebied globaal aangegeven.

Globale ligging en begrenzing van het plangebied (bron: Google Earth)

1.3 Uitgangspunten en doelstelling

Het buitengebied van de gemeente Druten is, net als overige (buur)gemeenten, onderhevig aan een grote dynamiek. Er is een voortdurend proces gaande van schaalvergroting in de agrarische sector waarin agrarische bedrijven verdwijnen en de vrijkomende agrarische bebouwing een andere functie krijgt. De overblijvende bedrijven worden groter, veranderen van karakter en ontplooiën nevenactiviteiten op het gebied van recreatie en andere vormen van dienstverlening.

Tevens kan gedacht worden aan de ruimteclaims voor water en natuur die in het buitengebied geacommodeerd moeten worden.

Maar ook stedelijke functies zorgen voor druk op de ruimte in het buitengebied. Zo hebben de bewoners van de dorpen behoefte om te recreëren in het buitengebied en bestaat er de wens om te kunnen wonen. Die dynamiek heeft ertoe geleid dat er de afgelopen jaren veel nieuw beleid is geformuleerd om deze in goede banen te kunnen leiden. De ontwikkelingen vragen, samen met het nieuwe beleid, om een samenhangende visie en adequate regelgeving.

In de 'Structuurvisie Druten' (vastgesteld op 16 februari 2012), alsook in het Landschapsonwikkelingsplan (LOP, december 2007) is op hoofdlijnen de ontwikkelingsrichting voor het buitengebied bepaald.

In de 'Nota van Uitgangspunten' voor het bestemmingsplan 'Buitengebied Druten' (vastgesteld door de gemeenteraad op 28 maart 2013) zijn vervolgens uitgangspunten voor diverse thema's nader geconcretiseerd en zijn (juridische) keuzes gemaakt. Daarmee is de 'Nota van Uitgangspunten' bepalend voor het verdere verloop van het traject om te komen tot een nieuw bestemmingsplan voor het buitengebied van Druten.

Het kader waarbinnen de 'Nota van Uitgangspunten' is opgesteld ligt deels opgesloten in het vaststaand beleid van rijk, provincie, regio en de gemeente zelf. Een belangrijk uitgangspunt daarbij is 'behoud door ontwikkeling'. Dit betekent dat de ruimtelijke kwaliteiten van het Drutense buitengebied behouden en waar mogelijk verbeterd moeten worden. Enerzijds door de huidige situatie vast te leggen en daarbij bestaande waarden te beschermen, anderzijds om binnen randvoorwaarden (kleinschalige) ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk te maken.

Een ander uitgangspunt is dat het plan moet voldoen aan de eisen van de nieuwe Wet ruimtelijke ordening. Bij het opstellen van voorliggend bestemmingsplan 'Buitengebied Druten' is daarom aangesloten bij de zogenaamde RO-standaarden. Deze standaarden zijn vanaf 1 januari 2010 wettelijk van kracht geworden. Een belangrijk onderdeel is de digitale uitwisseling en vaststelling van bestemmingsplannen, waarna het vervolgens ook digitaal moet worden aangeboden (via het internet). Voor de planopzet is het SVBP2012 maatgevend. Dit zijn landelijke, bindende afspraken waaraan een bestemmingsplan moet voldoen. Daarnaast moet het bestemmingsplan afgestemd zijn op de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), omdat deze per 1 oktober 2010 in werking is getreden.

1.4 Vigerend bestemmingsplan

Het grootste deel van het plangebied valt binnen het bestemmingsplan 'Buitengebied', dat op 6 oktober 2003 door de gemeenteraad van Druten is vastgesteld en op 25 mei 2004 gedeeltelijk is goedgekeurd door Gedeputeerde Staten van Gelderland. Op 20 mei 2010 is een eerste partiële herziening van het plan door de gemeenteraad vastgesteld, waarin onder andere de uitspraak van de Raad van State op het plan 'Buitengebied' is verwerkt.

Daarnaast gelden in er in het plangebied diverse bestemmingsplannen en wijzigingsplannen die met het voorliggende bestemmingsplan (deels) worden vervangen. In bijgaande tabel (volgende bladzijde) is hiervan een overzicht weergegeven.

Bovendien is gebleken dat de plangrenzen van diverse 'komplannen' bij een aantal woon- en bedrijfspercelen niet helemaal correct is gekozen, zoals aan de Mekkersteeg 11A (Horssen), Schoolstraat 10 (Afferden) en Van Heemstraweg 1a (Deest). In voorliggend bestemmingsplan is dit hersteld.

Bestemmingsplan		Vaststelling
1	Buitengebied 2003	6-10-2003
2	Partiële herziening Buitengebied 2003	20-5-2010
3	Bestemmingsplan Buitengebied, partiële herziening De Kaliwaal	6-12-1979
4	Bestemmingsplan Buitengebied, partiële herziening De Kaliwaal 1990	24-1-1991
5	Buitengebied 1971	22-6-1971
6	Gedeeltelijke herziening bestemmingsplan Buitengebied 1977	9-8-1976
7	Deest 1981	14-12-1981
8	Deest, herziening 2000	25-10-2000
9	N322	8-5-2008
10	De Tuinen van Appeltern	28-9-2006
11	Kooistraat te Afferden en Stationstraat te Druten	23-4-2009
12	Puiflijk, paardenhouderij Ten Doeschate	10-12-2009
13	Horssen, Molenweg 20	6-10-2011
14	Afferden, Laarstraat 9	15-12-2011
15	Puiflijk, Oude Koningstraat 12	27-9-2012
16	Knoops, Noord-Zuid	
17	Bestemmingsplan Kloosterweg 29 Horssen	14-9-2009
18	Buitengebied, herziening Scharenburg 35	22-4-2010
19	Mantelzorg, logies en theetuinen	9-12-2010
20	Bedrijventerrein Westerhout '93	7-4-1994
21	Druten-Kom 1994	26-1-1995
22	Van Heemstraweg 2B, Deest (Boerderij 't Uiversnest)	12-05-2011
23	Kom Puiflijk (betrekking hebbend op perceel Kerkstraat 26)	27-09-2012
24	Haven Druten e.o.	28-4-2005
25	Wegrestaurant Maas en Waalweg Afferden	21-05-2014
26	Kwelberging Koningstraat Afferden	27-11-2014
Wijzigingsplan		
27	Gedeeltelijke herziening bestemmingsplan buitengebied perceel Kerkstraat 30	28-9-1989
28	Wijziging bestemmingsplan Buitengebied 2003 Middenweg 1, Horssen	30-1-2007
29	Wijzigingsplan Langesteeg 4 te Horssen	19-8-1997
30	Mekkersteeg 8	25-1-2008
31	Wijzigingsplan Meleveldsestraat 10, Horssen	20-9-2011

Overzicht geldende bestemmings- en wijzigingsplannen

1.5 Opbouw toelichting

De toelichting bestaat uit acht hoofdstukken. Naast het inleidende hoofdstuk bestaat de toelichting uit de volgende hoofdstukken. In hoofdstuk 2 komt een beschrijving van de huidige situatie aan bod. Hierbij komen zowel ruimtelijke als functionele aspecten aan de orde. Vervolgens wordt in hoofdstuk 3 het relevante beleid van zowel het Rijk, de provincie als de gemeente beschreven. De uitgangspunten voor het plan worden in hoofdstuk 4 verwoord. Hoofdstuk 5 omvat de verschillende omgevingsaspecten die betrekking hebben op het plan. In hoofdstuk 6 is een toelichting op de verbeelding en de regels opgenomen, waarna hoofdstuk 7 de economische haalbaarheid van het plan beschrijft. Tenslotte zet hoofdstuk 8 de resultaten van de inspraak en overleg uiteen.

2 HUIDIGE SITUATIE

2.1 Inleiding

Voor een goed begrip van het buitengebied van Druten wordt in dit hoofdstuk nader ingegaan op de karakteristieken van het gebied. Aan de orde komen zowel aspecten uit het verleden als uit het heden, ofwel er wordt ingegaan op de ontstaansgeschiedenis van het plangebied, maar ook op de huidige functies van het plangebied.

Dit hoofdstuk sluit hierbij aan op het Landschapsontwikkelingsplan (LOP) van de gemeenten Beuningen, Druten en Wijchen en de structuurvisie van de gemeente Druten.

2.2 Geomorfologische opbouw

2.2.1 Algemeen

Het plangebied is gevormd door de grote rivieren met daarbij behorende uiterwaarden, oeverwallen en komgronden. Druten is de centrale kern in het Land van Maas en Waal. Dat is van oudsher veroorzaakt door de natuurlijke barrières, de rivieren de Waal en de Maas. Het gebied was beperkt ontsloten door pontverbindingen en veelal op zichzelf aangewezen. Druten is ontstaan op de zuidelijke oeverwallen van de Waal. Dat geldt ook voor de dorpen Deest, Afferden en Puiflijk. Horssen daarentegen is ontstaan op het oude rivierduinengebied van de Maas.

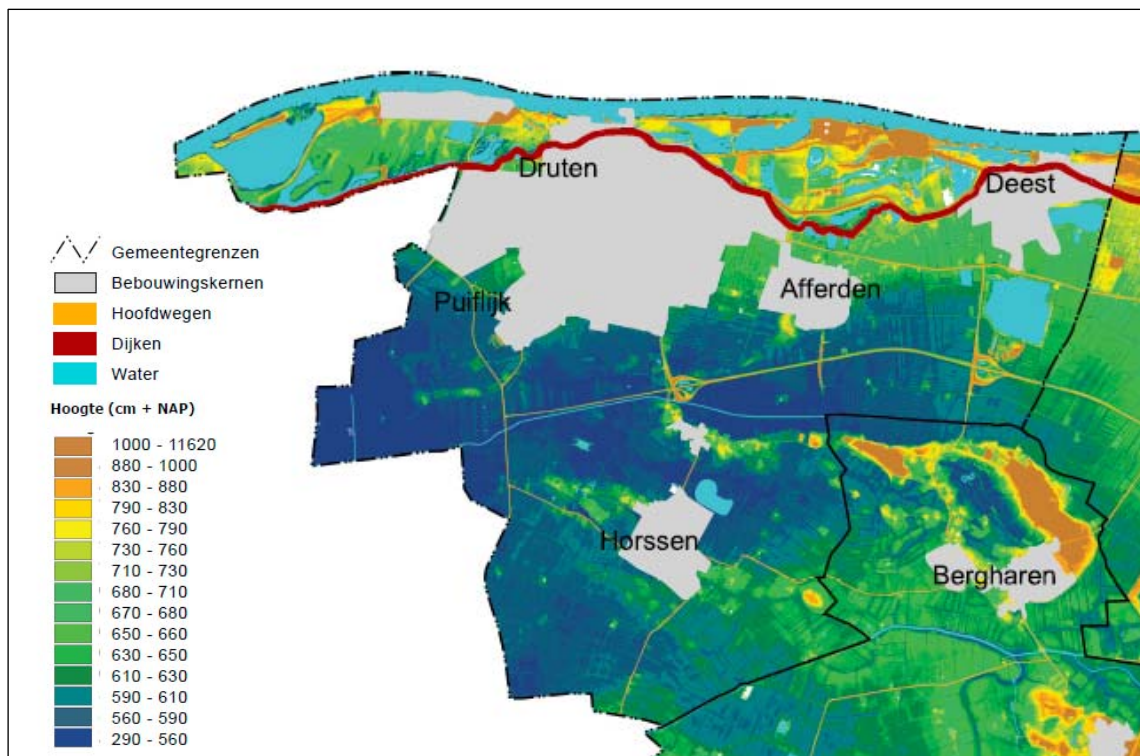
De voorlopers van de huidige Maas en Waal waren onbedijkte stromen, die hun stroombeddingen voortdurend verlegden. In de laatste IJstijden kwam er in Nederland weinig begroeiing voor. Het klimaat was ook droog. Er vonden geregeld windstormen plaats waarbij het zand uit de droge rivierbeddingen kon opwaaien tot duinen in het landschap. Hierdoor ontstonden de zogenaamde rivierduinen.

Tegelijkertijd voerden de rivieren veel zand aan waarvan het meeste vlak langs de bedding van de stroom werd neergelegd. Na elke verlegging van de bedding bleven deze afzettingen als langgerekte kronkelige zandwallen in het gebied liggen. Dit zijn de zogenaamde oeverwallen.

De oudste bewoningsplaatsen lagen op deze oeverwallen en rivierduinen.

2.2.2 Reliëf

Op de hoogtekkaart is te zien dat het plangebied van oost naar west afloopt. De oeverwallen en rivierduinen zijn langwerpige, hoger gelegen delen in het gebied. De dorpen liggen op de hogere delen of op de overgangen naar lagere delen.

Uitsnede hoogtekartaart (bron: Landschapontwikkelingsplan, LOP)

2.2.3 Uiterwaarden, oeverwallen, kommen

De uiterwaarden vormen een dynamisch landschap als gevolg van de jaarlijkse overstromingen met bijbehorende afzetting van zand en klei. Dit dynamische systeem is tussen de dijken opgesloten. Voordat de dijken (vanaf circa 1100) werden aangelegd hadden de rivieren het hele gebied in hun greep. Wanneer een rivier buiten zijn oevers trad, werd er direct naast de bedding een afzetting van lichte klei en zavel gevormd (de oeverwal) en werden verderop, waar de stroomsnelheid lager was, de kleinere kleideeltjes afgezet (de kom). De bodem van de oeverafzettingen is daardoor steviger en meer doorlatend dan van de kommen en is minder klinkgevoelig. De oeverwallen liggen dan ook hoger dan de landinwaarts gelegen kommen. In de bedding zelf bezinken de grootste deeltjes, zodat de beddingafzettingen zandig, stevig en goed doorlatend zijn. De bodem in de komgebieden bestaat veelal uit zware klei, de oeverwallen uit zavel en de overgang tussen beide uit zware zavel / lichte klei. De als gevolg van rivierverleggingen verlaten beddingen met bijbehorende twee oevers worden ook wel stroomruggen genoemd. In de nabijheid van riviermeanders, waar de rivier vaak zijn loop heeft verlegd, hebben de uiterwaarden hierdoor vaak een bultig reliëf.

2.2.4 Rivierduinen

Kenmerkend voor dit deel van het rivierengebied bij Druten, Beuningen, Wijchen zijn de rivierduincomplexen die noordwest-zuidoost georiënteerd zijn. De rivierduinen binnen de gemeente Druten liggen nabij de kern Horssen. De duinen liggen op een kleilaag die ontstaan is als een komafzetting van meanderende rivieren uit de Jonge Dryas (11.000 – 10.000 jaar geleden). De duinen zijn door de wind afgezet in de periode daarna. De harde

westenwinden bliezen het zand uit drooggevalle rivierbeddingen op tot stuifduinen. Ze steken wel tot 12 meter boven de omliggende komgronden uit. Door latere verstuivingen zijn in het rivierduinencomplex ook vlaktes ontstaan die tot dezelfde geomorfologische eenheid behoren. De overgang tussen de duinen en het omringende gebied is op veel plaatsen nog duidelijk zichtbaar, onder meer door steilranden aan de noordzijde. Verspreid in het gebied rondom de rivierduinen komen zandige opduikingen voor. Zij zijn van dezelfde oorsprong als de rivierduinen en worden donken genoemd.

2.2.5 Wielen

Tussen Druten en Weurt hebben verschillende dijkdoorbraken plaatsgevonden. Door de kracht van het water werd achter de dijk een gat in de bodem geslagen. Zo'n gat blijft gevuld met water en wordt een wiel genoemd. In het gebied liggen meerdere wielen. Bij een hevige dijkdoorbraak kan een wiel van circa 10 meter diep ontstaan. Het materiaal uit dit gat is over de omgeving uitgespreid en wordt een doorbraakwaaier genoemd. Dit geomorfologisch fenomeen ligt tussen Deest en Druten, maar het is in het landschap niet meer duidelijk herkenbaar. De wielen zijn vervolgens binnen- of buitengedijkt, waardoor de dijk zijn kronkelige verloop heeft gekregen. Langs de Maas liggen in het plangebied geen wielen.

2.3 Cultuurhistorie

2.3.1 Ontstaan van het gebied

De bewoning en verdere ontginning van het gebied is een afgeleide van de hiervoor omschreven ontstaansgeschiedenis. In het bijzonder voor de occupatiegeschiedenis spelen de situering van de stroomruggen en oeverwallen een belangrijke rol.

Vanwege hun hoge en relatief droge uiterwaardligging werden deze als eerste bewoond. De oudste sporen dateren uit het Neolithicum ofwel Late steentijd (in Europa vanaf circa 5000 voor Christus) toen boeren zich voor het eerst in het gebied vestigden. Het waren zelfvoorzienende bedrijfjes, terwijl daarvoor alleen jager-verzamelaars voorkwamen. In de Late-IJzertijd (circa 800 voor Christus tot de komst van de Romeinen rond het begin van onze jaartelling) legde men akkers aan in het gebied. In de Romeinse tijd (van het begin van onze jaartelling tot circa 500 na Christus) nam de bewoning sterk toe en trad er een schaalvergroting in de landbouw op. De bewoning concentreerde zich op de stroomruggen, oeverwallen, rivierduinen en donken (plaatselijke hoogtes van verstoven zand). Deze oude bewoningsplaatsen (woerden) hebben een dikke humushoudende bovengrond, ontstaan door geleidelijke ophoping van afval en mest. Vooral de woerden van Romeinse ouderdom liggen als duidelijk zichtbare hoogten in het landschap. Ten zuiden van Deest ligt een aantal van dergelijke opgehoogde woon- of vluchtplaatsen van 0,5 tot 1,5 meter hoog. Het plangebied was voor de Romeinen van strategisch belang. Noviomagus (Nijmegen) ontwikkelde zich van legerplaats tot stad en Wijchen en Druten ontwikkelden zich tot vici. Een vicus is een bestuurs- en marktcentrum. De Koningstraat is een weg die stamt uit de Romeinse tijd en gedeeltelijk nog in gebruik is. Na het verval van het Romeinse Rijk en een verslechtering van de waterhuishoudkundige situatie, als gevolg van een natter klimaat en ontbossing bovenstrooms, bleef het riviereengebied lange tijd zeer dunbevolkt. Het bouwland lag in de directe omgeving van de woningen, ook op de hogere delen.

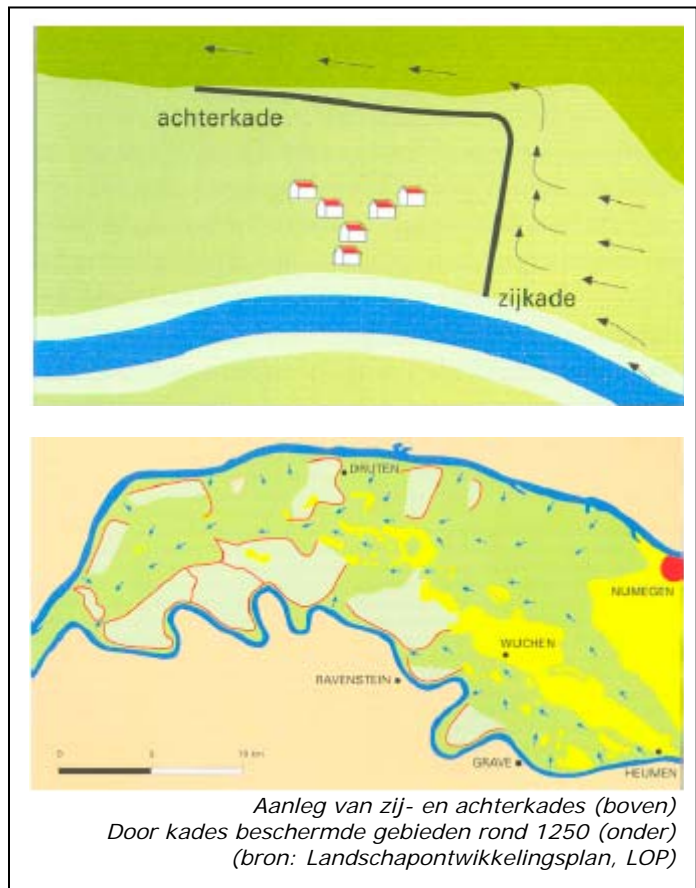
2.3.2 *Uitbreiding van de ontginningen*

In de Karolingische Tijd (circa 750-900 na Christus) werd een groter gebied ontgonnen. Dit was noodzakelijk voor een groeiende bevolking en werd mogelijk door de uitvinding van de diepe ploeg. Omdat de ploeg niet zo wendbaar was, werden er langwerpige percelen ontgonnen. Deze lagen dwars op de hoogtelijnen. Zo verkreeg men een goede afwatering en omvatte elk perceel evenredige hoeveelheden goede en minder goede grond. Een collectieve ontginning in blokken en een latere onderverdeling in stroken werd ook vaak toegepast. Dit blok voor blok ontginnen van akkerland had een sterke bezitsspreiding tot gevolg. Van deze strokenverkaveling is momenteel weinig meer terug te vinden, omdat het verspreide bezit in de recente geschiedenis is aangepakt en daarbij de verkaveling is aangepast (ruilverkaveling vanaf 1950).

In het rivierengebied waren de boerderijen gerangschikt in kleine groepjes of in korte reeksen. Van oudsher lagen ook buiten de dorpskernen veel boerderijen doordat steeds lagere delen van de stroomruggen werden ontgonnen. In etappes werden de stroomruggen, overgangsgebieden en kommen van hoog naar laag ontgonnen. Voor het verkaveld werd, was het gebied echter wel in gebruik. Op de hellingen van de stroomruggen lag gemeenschappelijk hooi- en weiland. In de kommen bevond zich woeste grond, die 's zomers werd beweide. Alleen de laagste, zeer natte terreinen, de broeken, werden nauwelijks gebruikt.

2.3.3 *Bedijking*

De meest ingrijpende invloed van de mens op de opbouw van het rivierengebied is de bedijking geweest. De eerste dijken lagen echter niet langs de rivier. De akkers en woningen lagen op de stroomruggen hoog genoeg. De afwatering vond plaats onder natuurlijk verval op de rivier of de kommen. De eerste kaden lagen oostelijk van de dorpen, stroomopwaarts en worden zijkades of zijdwenden genoemd. Deze dienden ervoor de toestroom van water uit buurnederzettingen tegen te gaan. Hierdoor kon het grasland op de stroomrughellingen worden omgezet in bouwland. Een volgende stap was de aanleg van een achterkade, dwars op de zijdwende. Deze bood bescherming tegen overstromingswater dat via de kommen zijn weg zocht. Door de grootschalige veenontginningen in het westen van het land werd het nodig de

rivieren daar te bedijken. Hierdoor werd in het Land van Maas en Waal het rivierwater steeds meer opgestuwd. Dit maakte de aanleg van rivierdijken ook hier noodzakelijk. Elk dorpsgebied wierp zijn eigen kade op, waardoor het water nog vrij de kommen in kon stromen op plaatsen waar ze niet op elkaar aansloten. De aan drie kanten omsloten gebieden waren de voorlopers van de waterschappen. Pas toen de behoefte toenam ook de laagste delen intensiever te gebruiken werden de ontbrekende stukken rivierdijk aangelegd. Omstreeks 1300 waren de dijkringen van het land van Maas en Waal gesloten. Hierdoor kon het land niet meer vrij op de rivier en de kommen afwateren en moesten weteringen worden gegraven. De weteringen waren lang, om zo ver mogelijk stroomafwaarts waar de waterstand iets lager was op de rivier te lozen. Door de samenwerking tussen dorpsgebieden die hiervoor nodig was, ontstonden de polderdistricten. De kommen zelf werden door de aanleg van weteringen ook veel beter ontwaterd. Toch bleven het slechte gronden, die 's winters blank stonden en bovendien toch overstromden wanneer de dijk doorbrak.

2.3.4 Regulering van de waterafvoer

De rivierdijken werden op enige afstand van het zomerbed van de rivier aangelegd, om plaats te bieden aan het winterbed. Zo ontstonden de uiterwaarden. Het rivierwater, dat nu niet meer vrij door de kommen kon afstromen, werd 's winters sterk opgestuwd. Bovendien gingen de rivieren het meegevoerde materiaal in hun eigen bedding afzetten, waardoor deze geleidelijk omhoog kwam. Veelvuldige dijkbreuken en overstroming van bewoonde delen waren het gevolg. Om dit te voorkomen verhoogde en versterkte men de dijken, maar wanneer de dijk dan toch doorbrak was de ramp ook groter. De wielen die als gevolg van dijkdoorbraken ontstonden zijn vaak nog in het landschap terug te vinden. Door het toegenomen overstromingsgevaar als gevolg van de dijkaanleg hoogde men in de late Middeleeuwen (circa 1000-1500 na Christus) de terpen op de stroomruggen geleidelijk op. In de kommen werden boerderijen direct op hoge terpen of pollen gebouwd.

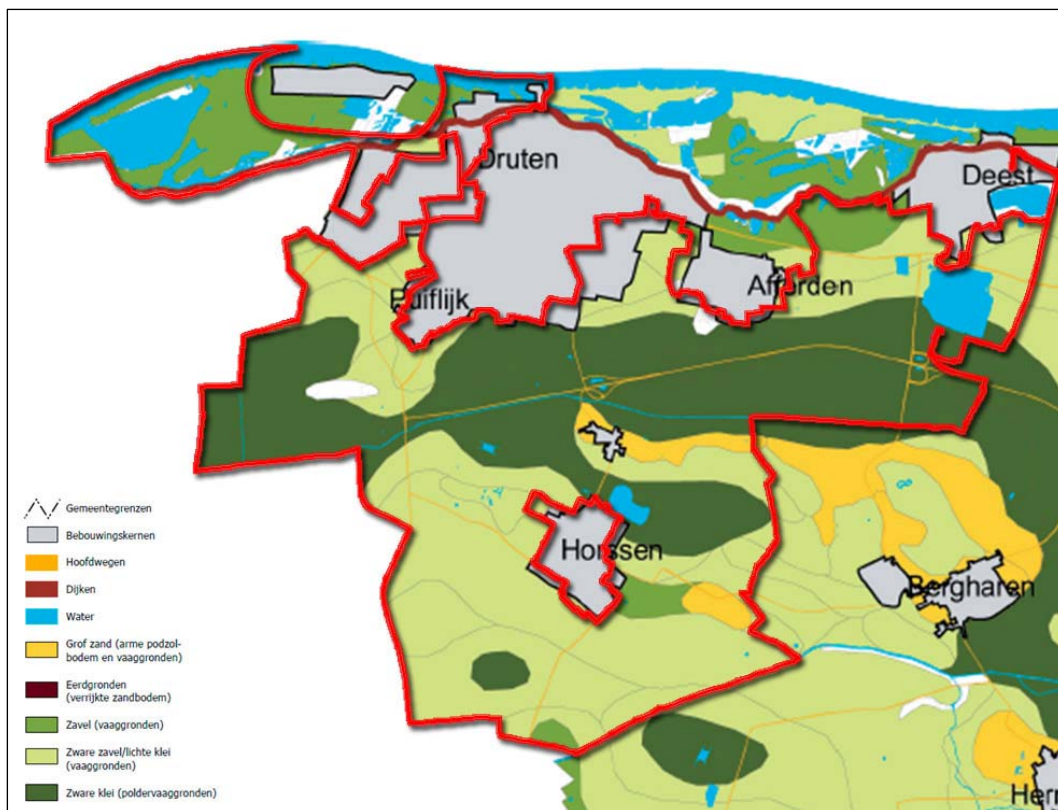
In de 19^e eeuw werden de rivieren op grote schaal genormaliseerd, waardoor de kans op overstromingen werd verkleind. Vooral in de Maas werden veel meanders afgesneden, waardoor het water veel sneller afgevoerd werd. De vorm van de uiterwaarden en het reliëf daarin verraadt vaak nog de plaats van een oude meander. Ook werden in de Waal zandbanken verwijderd en kribben aangelegd, waardoor de rivier in een nauwe bedding werd gedwongen. Hierdoor werd de bodem door het stromende water voortdurend uitgesleten en bleef de rivier op diepte. Dit was gunstig voor de scheepvaart. De uiterwaarden zijn sinds de 19^e eeuw op veel plekken afgegraven ten behoeve van steenfabricage. Zo behield de rivier tevens voldoende ruimte tussen de dijken. Door het winnen van klei ontstonden kleiputten of tichelgaten. Het onregelmatige reliëf met soms steile randen is in de Waal uiterwaarden nog op grote schaal terug te vinden.

2.4 Bodem

In bijgaande figuur is de bodemkaart van het plangebied opgenomen. Duidelijk zichtbaar is de oost-westelijk georiënteerde bodemopbouw, met in het middengebied de zware kleigronden, de oorspronkelijke komgebieden. De gronden met zware zavel en de lichte klei, de oeverwallen, vormen het

grootste oppervlak in het gebied, zuidelijk van Horsen en Bergharen en in een strook direct zuidelijk van Druten en Deest. De rivierduinen zijn hier in de bodem logischerwijs terug te vinden als de (grof) zand.

Op de bodemkaart zijn de komgebieden herkenbaar als zware klei, de oeverwallen als zavel en de overgang tussen beide als zware zavel / lichte klei. De als gevolg van rivierverleggingen verlaten beddingen met bijbehorende twee oevers worden ook wel stroomruggen genoemd. In de nabijheid van riviermeanders, waar de rivier vaak zijn loop heeft verlegd, hebben de uiterwaarden hierdoor vaak een bultig reliëf.

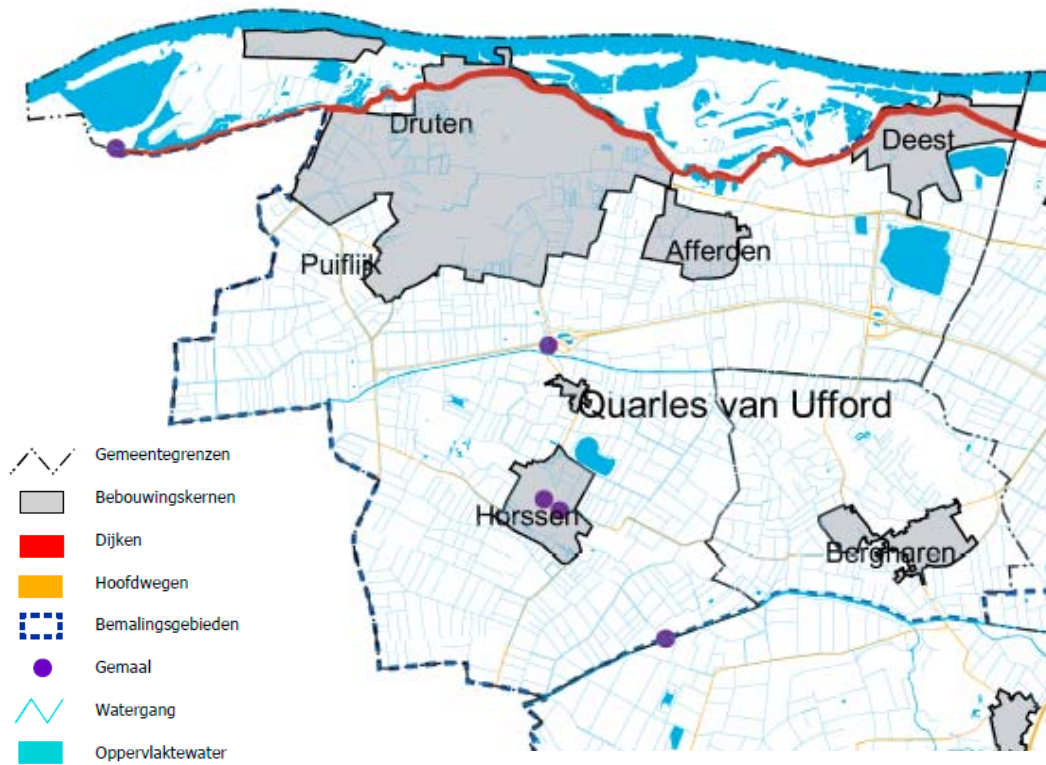
Uitsnede bodemkaart (bron: Landschapontwikkelingsplan, LOP)

2.5 Hydrologie en waterhuishouding

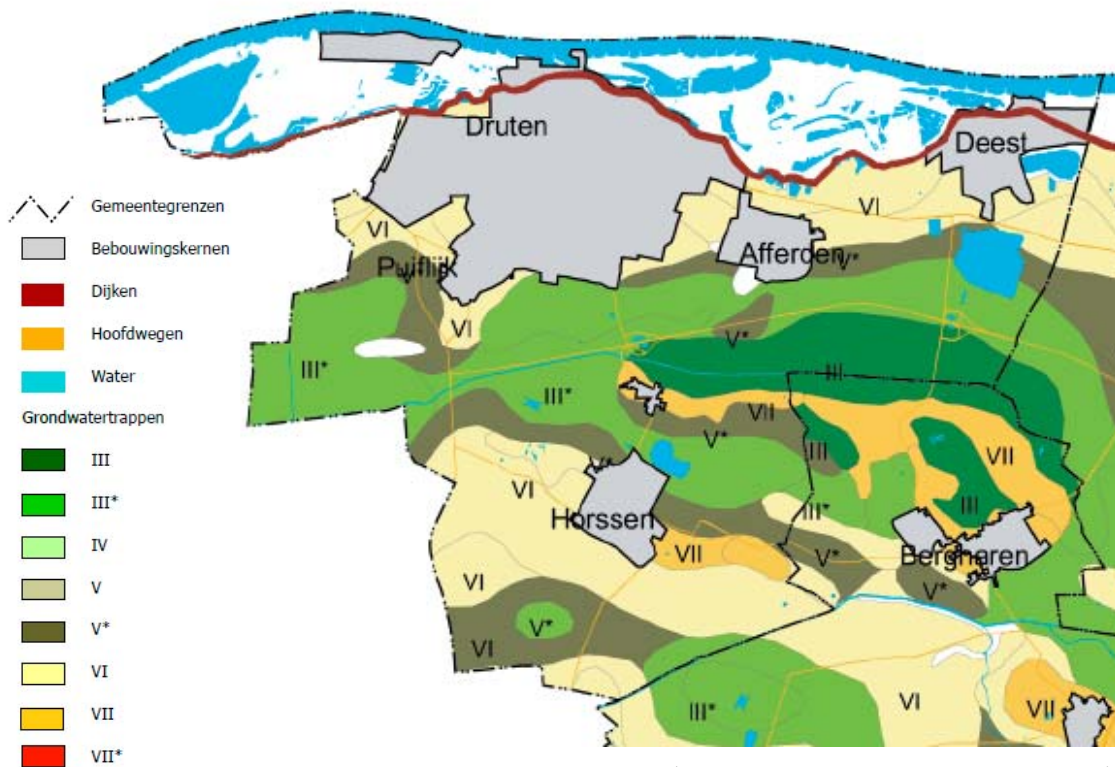
2.5.1 Algemeen

De gemeenten Druten is onderdeel van het Land van Maas en Waal en onderdeel van het grotere Nederlandse Rivierengebied. De bodem bestaat afwisselend uit klei- en zandlagen en heeft een kleiige deklaag met lokaal zandbanen. Water kan zich door een zandige bodem makkelijker verplaatsen dan door een kleibodem. Ter plaatse van deze zandbanen is er daarom bij hoogwater sprake van veel kwel (op de oeverwallen) en bij laagwater is er sprake van wegzijging. Daarnaast wordt door de agrariërs ervaren dat bij een hoge waterstand in de rivieren de grondwaterstand in de kommen ook hoog is. Hieruit blijkt dat de invloed van de rivier op de grondwaterstanden in het

Huidige waterstructuur (bron: Landschapontwikkelingsplan, LOP)

Grondwatertrappen (bron: Landschapontwikkelingsplan, LOP)

plangebied groot is. Vanuit het Veluwemassief is er aanvoer van grondwater, maar de overlast hiervan voor de landbouw wordt beperkt door de aanwezigheid van (drinkwater)pompstations in het Rivierengebied. Het maaiveld in het gebied is aflopend van oost naar west: van circa 8 à 9 meter +NAP tot 5 à 6 meter +NAP. De waterkwaliteit in het gebied wordt negatief beïnvloed door diffuse bronnen (o.a. landbouw), via puntbronnen (effluenten van rioolwaterzuiveringsinstallaties (RWZI's), overstorten) en door de kwaliteit van het ingelaten rivierwater.

2.5.2 Inrichting van het watersysteem

De afwatering van het gebied geschiedt via weteringen die van oost naar west lopen. Deze weteringen wateren via de gemalen af op de Maas. De kleinere waterlopen volgen vooral de perceelsvormen in de gebieden. In de komgebieden nabij de Waal zijn de waterlopen erg vertakt. Ondanks dat op de oeverwallen zich veel fruitteelt bevindt, die vraagt om veel aanvoer van water vanwege de nachtvorstbestrijding in het begin van het groeiseizoen, is het aantal waterlopen hier duidelijk minder. Hetzelfde geldt ook voor de rivierduinen.

2.5.3 Bemalingsgebied Quarles van Ufford

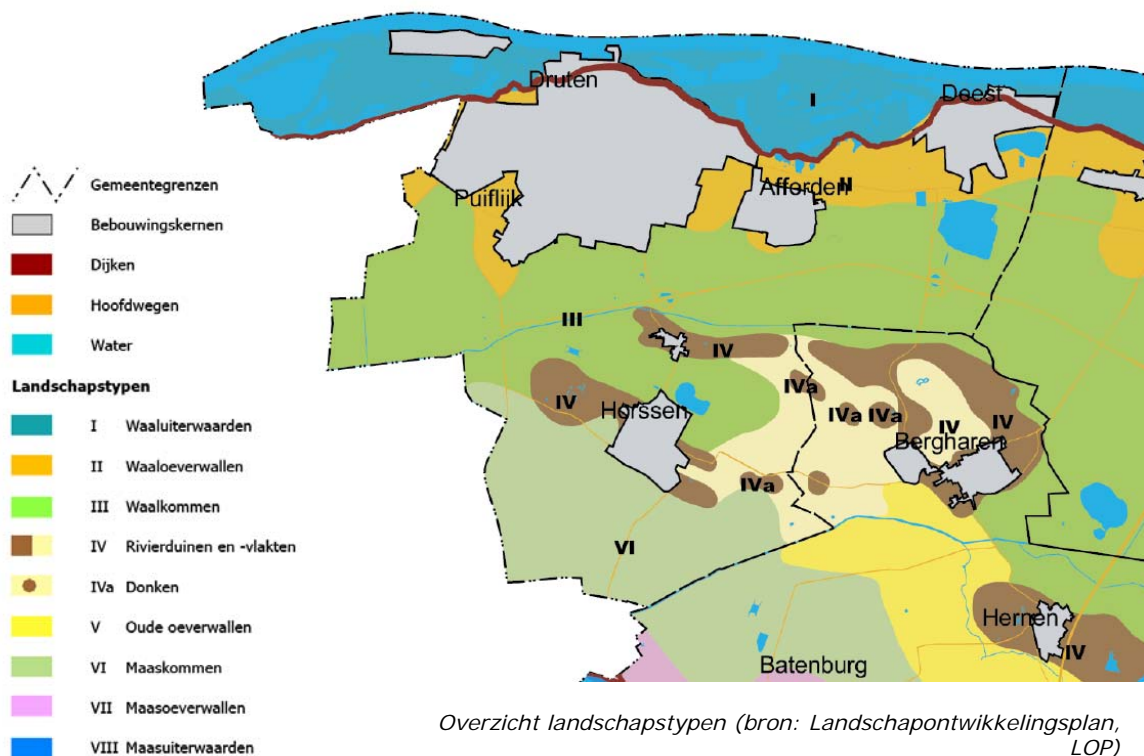
De gemeente Druten ligt in het bemalingsgebied Quarles van Ufford. In dit gebied komt grondwatertrap IV bij de oeverwallen voor en grondwatertrap III bij de komgronden. De lichte en zware kleigronden en grondwatertrap III in de komgronden zorgen voor slechte ontwateringscondities. Ter plaatse van dijkdoorbraken zijn zogenaamde wielen ontstaan en overslaggronden afgezet.

2.6 Landschap

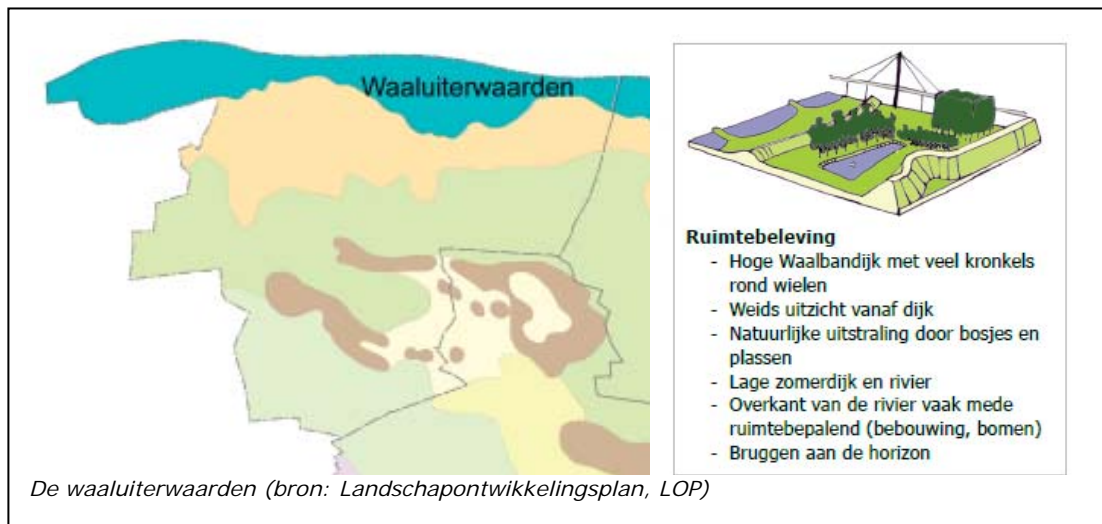
Het spreekt voor zich dat de in voorgaande paragrafen behandelde bodemaspecten een belangrijke basis vormen voor de verschijning van het huidige landschap. De oost-west gerichte bodemprofielen en bodemkenmerken komen ook terug in de verschillende landschapstypen. In dit kader kan het landschap in het buitengebied van Druten in 5 verschillende landschapstypen onderverdeeld worden:

1. Waaluiteerwaarden;
2. Waaloeverwallen;
3. Waalkommen;
4. Rivierduinen met vlakten en donken;
5. Maaskommen.

In de onderstaande afbeelding is de ligging van de verschillende landschapstypen in het buitengebied weergegeven.

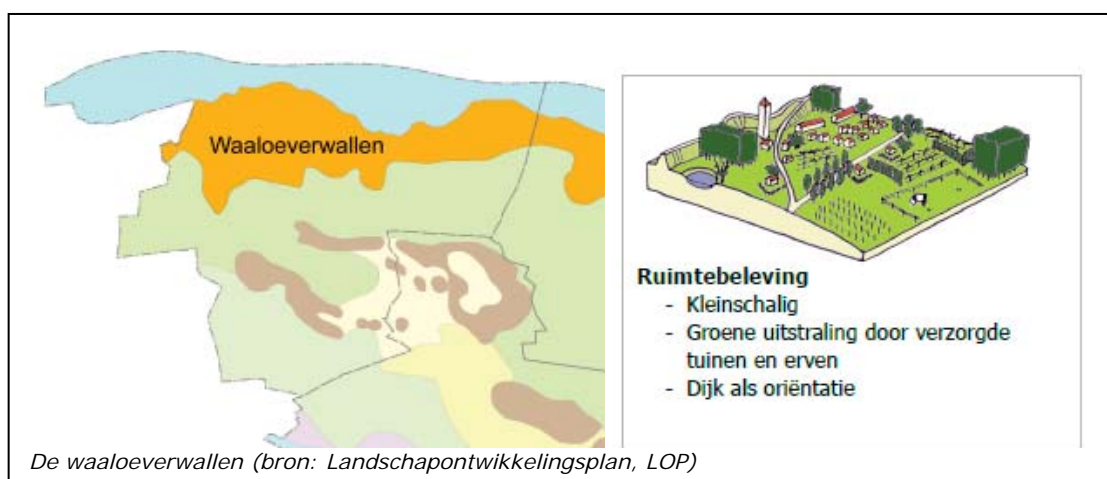
2.6.1 Waaluitewaarden

Doordat verschillende uiterwaarden aaneengeschakeld zijn tot het landschapstype Waaluitewaarden is het een uitgestrekt landschap dat afwisselend breed en smal is. Vanaf de dijk, die een belangrijke as van beleving is, kunnen weidse uitzichten worden beleefd. Het landschap is afwisselend doordat besloten bosrijke delen en grasland in agrarisch gebruik naast elkaar voorkomen. De rivier is in de zomer niet overal zichtbaar vanaf de dijk, maar daar waar men bij de oever kan komen heeft de brede Waal een

machtige, rustgevendende uitstraling. In de uiterwaarden en op de dijk is de seizoensbeleving groot, vooral door het grote verschil tussen het hoogwater beeld en droge uiterwaarden. Ook het contrast tussen de binnendijs gelegen oeverwallen en de uiterwaarden buitendijs is groot. De dijk vormt een scherpe grens. De (steen)fabrieken in de uiterwaard liggen veelal verscholen achter bosjes, maar door de hoge schoorstenen is wel te zien dat ze er zijn. Door de kleiwinning in de Waal uiterwaard is er een onregelmatig reliëf ontstaan met hoger en lager gelegen delen en steilranden. Deze tichelgaten of kleiputten zijn nog op grote schaal terug te vinden in de Waal uiterwaarden. Door de reliëfrijke situatie is er een grote landschappelijke diversiteit in de uiterwaarden. Er zijn altijd watervoerende plassen en op drogere delen heeft plaatselijk bosopslag plaatsgevonden. Een watervoerend restant van een vroegere rivierloop wordt een strang genoemd. Strangen zijn geen meestromende nevengeulen meer en daarom wateren ze stroomafwaarts op de rivier af, al dan niet in open verbinding. Het gebruik van de Waal uiterwaarden levert twee verschillende 'werelden' op. De aan de rivier gelegen industriële complexen liggen als afgezonderde plekken in een aantrekkelijk landschap waarin extensieve veehouderij, natuur en recreatie sterk verweven zijn.

2.6.2 Waal oeverwallen

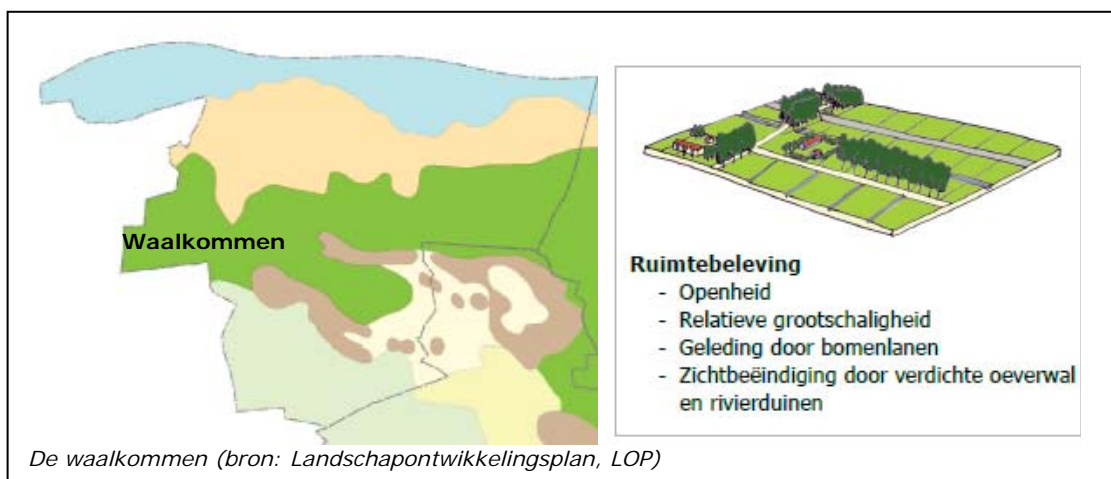

De Waal oeverwallen zijn tamelijk breed, maar de verbondenheid met de Waal is over het algemeen groot, vooral in de dorpen, waar de dijk onderdeel is van de historische wegenstructuur. De dijk is als doorgaand element bepalend voor de ruimtebeleving en oriëntatie. Uiteraard vormt de dijk ook een heldere overgang naar de uiterwaarden. Door de van oudsher gegroeide patronen van dorpen, linten en kavels overheerst de kleinschaligheid op de oeverwal. De dorpen zijn (op enkele grootschalige recente ontwikkelingen na, zoals het bedrijventerrein in Druten) een vanzelfsprekend onderdeel van dit landschapstype. Het gebied heeft een zeer groene uitstraling doordat bijna iedereen een tuin heeft en deze er doorgaans goed verzorgd bij ligt. Het openbaar groen is fragmentarisch waardoor het min of meer toevallig lijkt. De doorgaande route over de Waal oeverwallen (van Heemstraweg) heeft bijvoorbeeld geen doorgaande laanbeplanting maar krijgt zijn aankleding van het doorsneden gebiedsdeel of een segment laanbeplanting van telkens andere soorten. Het gebied is door zijn groene en kleinschalige karakter

aantrekkelijk voor recreanten. De wielen en hun directe omgeving zijn bijzondere plekken in het landschap die een bijdrage leveren aan het afwisselende karakter van het gebied.

Vanaf de oeverwal is er zicht op de ontgronding De Uivermeertjes met zijn grote zandbulten. Deze grootschalige elementen met een grote visuele invloed liggen allemaal in het aangrenzende landschapstype, Waalkommen (zie hieronder), waardoor het schaalverschil tussen de oeverwal en de kom extra tot uitdrukking komt.

2.6.3 Waalkommen

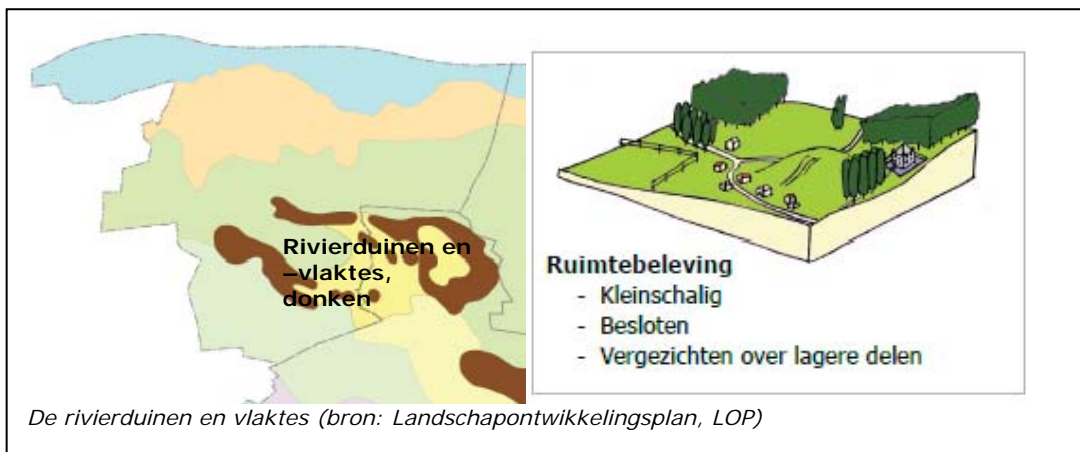
De Waalkommen zijn, in contrast met de andere landschapstypen, grootschalig en de openheid overheerst. Toch zijn ze voor een komengebied niet erg uitgestrekt. Doordat niet langs alle rechte wegen bomen staan, worden er maar op enkele plaatsen grootschalige 'kamers' gevormd in het landschap. Waar dit wel het geval is wordt de ruimte mooi geleed, waardoor men gevoel voor de maat krijgt. In dit open gebied valt opgaande beplanting erg op. Zo is consequent bij elke aansluiting en overgang van de autoweg beplanting aangebracht. De erven met hun grote schuren zijn over het algemeen zorgvuldig in het open landschap ingepast.

De overgang tussen Waalkommen en Waaloeverwallen is duidelijk te zien aan het schaalverschil, het minder diverse grondgebruik en het meer regelmatige patroon in de kom. De overgang naar de rivierduinen in het zuiden is prominent zichtbaar door de hogere ligging en de aanwezigheid van bos.

2.6.4 Rivierduinen en -vlaktes met verspreid liggende donken

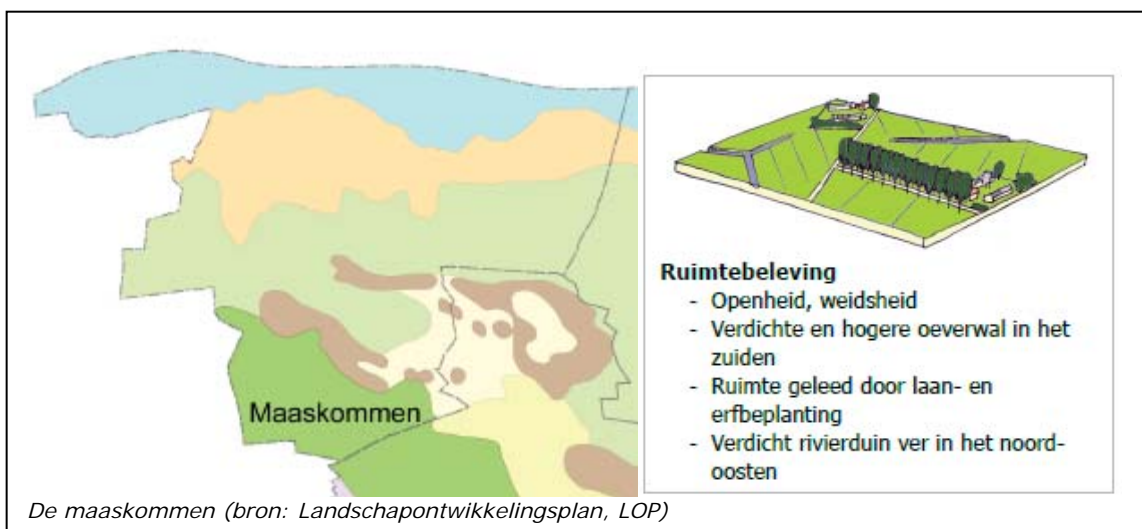
Het landschapstype rivierduinen en -vlaktes ligt als een rij bijzondere gebieden in het rivierenland. Het landschapstype is op verschillende plaatsen onderbroken doordat oude rivierlopen het zand hebben weggeschuurd of het met sediment hebben afgedekt. Het landschap is sterk verdicht met bos op de hogere en reliëfrijke delen en heeft een open maar kleinschalig karakter in de vlakkere delen. De hoogten en uitgestoven en afgevlakte laagtes hebben dezelfde oorsprong en horen binnen dit landschapstype bij elkaar. Oude bewoningskernen en -linten liggen verspreid in dit landschapstype op de hoogste delen. De dorpen leveren een positieve bijdrage aan dit kleinschalige landschapstype doordat ze met hun organische structuur en bescheiden

maatvoering opgaan in het landschap en er als vanzelfsprekend onderdeel van uitmaken. Door de kleinschalige en afwisselende opbouw van het landschapstype rivierduinen en -vlaktes, de aanwezigheid van bos en de rijke historie zijn het aantrekkelijke plekken voor de recreant.

Ook donken maken onderdeel uit van dit landschapstype omdat ze van eenzelfde oorsprong zijn, namelijk door de wind aangevoerd zand. Het zijn plaatselijke hoogtes, bulten in het landschap en ze liggen zowel in de rivierduinvlaktes als in de aangrenzende landschapstype Waalkommen. Dit worden donken genoemd. Op de landschapstypenkaart zijn ze weergegeven als donkerbruine vlekken. Deze hoger gelegen plaatsen zijn van oudsher aantrekkelijke vestigingsplaatsen omdat ze enerzijds op veilige hoogte lagen en anderzijds omringd werden door voor de landbouw geschikte gronden. Ook het overzicht dat men over de omgeving had speelde voor circa 1600 een rol. Door de eeuwenlange bewerking en verrijking van het land zijn op de donken vruchtbare gronden, ook wel oud bouwland genoemd, ontstaan.

2.6.5 Maaskommen

In de Maaskommen overheerst de openheid en het rustige beeld. Alle aanwezige patronen van wegen, waterlopen, kavels en beplante erven geven

elk een eigen ritme aan het landschap. De verdraaiingen van het patroon bij onder andere de Mekkersteeg zijn karakteristiek voor dit kommengebied. De ruimtelijke werking van de Maaskommen wordt naar het noordwesten toe sterker doordat het gebied daar breder wordt. De grote maat van de ruimte wordt geleed door de lange bomenlanen. Ze geleiden de blik en geven diepte aan het oneindig lijkende landschap. De Maaskommen zijn relatief goed ontwaterd, gezien de aanwezigheid van enkele akkers. De kom grenst bij Horsen, direct aan het rivierduinenlandschap, waardoor het open landschapstype duidelijk wordt begrensd.

2.7 Ecologische structuur

2.7.1 Natuur in de uiterwaarden

Het plangebied wordt aan de noordzijde begrensd door de Waal. Langs deze rivier liggen de uiterwaarden die een grote natuurwaarde hebben. In deze uiterwaarden is een afwisseling van water, al dan niet met de rivier meestromend, hooiland, weiland, moeras en bos aanwezig. Allerlei typische soorten vinden hier een plaats. Van de flora zijn vooral de stroomdalflora en de planten van dynamische pioniermilieus langs de rivieren van belang. Tot de stroomdalflora behoren soorten als wilde kruisdistel, gele morgenster en kattendoorn. Deze soorten komen voor op droge zonnige plaatsen, vroeger veel op oeverwallen, tegenwoordig vooral op de zuidhelling van dijken. In de graslanden in de uiterwaarden komen op verschillende plaatsen nog bedreigde weidevogels voor als grutto en tureluur. In het buitendijkse gebied 'De Kaliwaal', ten westen van Druten, vindt bovendien een unieke natuurontwikkeling plaats. In de Kaliwaal wordt namelijk baggerspecie veilig opgeslagen in een natuurlijk depot. Omdat dit depot in directe verbinding staat met de Waal, kan bagger een dichte sliblaag vormen waarin verontreinigende stoffen duurzaam kunnen worden opgeslagen. Doordat tegelijkertijd een vlechtwerk van geulen wordt aangelegd ontstaan ook nieuwe eilanden waar de natuur volledig haar gang kan gaan. Op deze manier worden onder andere nieuwe broedplekken voor watervogels gecreëerd.

De uiterwaarden in Druten zijn aangewezen als Vogelrichtlijngebied. Het gebied maakt deel uit van 'Natura 2000 gebied 68 – Uiterwaarden Waal'. In de bijbehorende gebiedsbeschrijving wordt aangegeven dat de uiterwaarden van de Waal een belangrijk broedgebied zijn voor soorten van natte, ruige graslanden (porseleinhoen en kwartelkoning). Het is daarnaast ook een belangrijk rust- en foerageergebied voor kleine zilverreiger, kleine zwaan, kolgans, grauwe gans, smient, tafeleend, kievit en grutto.

Verder maken de uiterwaarden binnen de gemeente Druten deel uit van de Gelders Natuurnetwerk (voorheen Ecologische Hoofdstructuur) en er wordt zowel vanuit rijksbeleid als vanuit provinciaal beleid naar gestreefd ecotopen van het rivierecosysteem, die in de loop der tijd verloren of achteruit zijn gegaan, opnieuw te ontwikkelen.

2.7.2 Natuur op de oeverwallen

Langs de dijken van de Waal is een zone aanwezig, die afwijkt van de rest van het binnendijkse gebied. Het gaat om een stelsel van oeverwallen, dat wordt gekenmerkt door een kleinschalig halfopen landschap. Karakteristiek in

dit gebied zijn (of vooral waren) de hagen en de singels. Ook komen veel boomgaarden voor. Dit gebied vormt vooral een uitgelezen biotoop voor allerlei struweelvogels, maar ook voor dassen. Dit geldt ook voor het Laakbos, gelegen aan de Heersweg, ten westen van de kern Druten.

2.7.3 Natuur op de komgronden

De komgronden beslaan het grootste deel van het plangebied. Ze bevatten in vergelijking met de uiterwaarden en de rivierduinen, relatief weinig natuurgebieden. Dat wil echter niet zeggen dat er geen belangrijke natuurwaarden voorkomen. De graslanden in het open middendeel bieden broedgelegenheid voor weidevogels als grutto en Kievit. In de omgeving van de rivierduinen worden de graslanden gebruikt door de das. De botanische waarden van de graslanden zijn in het algemeen laag. Potenties voor de ontwikkeling van waardevolle graslandvegetaties zijn er vooral langs de rivierduinen, waar lokale kwel aanwezig is vanuit het rivierduin, maar ook diepe kwel vanaf de Veluwe en Brabant. Een voorbeeld van zo'n kansrijk gebied vormen de hooilanden langs het Goor bij Horssen.

2.7.4 Natuur op de rivierduinen

In het plangebied is noordelijk van Horssen een rivierduincomplex aanwezig. Dit gebied, waarbinnen onder andere het landgoed Heerlijk Horssen ligt, is een kleinschalig cultuurlandschap met een afwisseling van bosjes, akkers en graslanden.

De rivierduinen vormen bij uitstek het woongebied van dassen. In de droge zandige bodem graven ze hun uitgebreide burchtenstelsels. Het eikenhakhout met de dichte ondergroei van bramen en klimop vormt een goed leefgebied. De voedselrijke graslanden op de komgronden bieden foerageergelegenheid voor de dassen. Dit geldt ook voor de aanwezige boomgaarden. De aanwezigheid van voldoende geschikt foerageergebied vlakbij de burcht zorgt er voor dat het gebied uitermate goed geschikt is voor de das. Het gebied ten noorden van Horssen is in dit kader ook aangewezen als Groene Ontwikkelingszone (GO). De GO is in het kader van de nieuwe provinciale Omgevingsvisie een nieuwe benaming voor de Ecologische Hoofdstructuur (verbinding en verweving) en betreft een vertaling van de ecologische verbindingzone Heumen-Horssen. De belangrijkste bedreiging voor deze soort is het verkeer, dat jaarlijks een groot aantal slachtoffers eist.

2.8 Functionele structuur

2.8.1 Landbouw

De belangrijkste functie in het buitengebied van Druten vormt de landbouw. Het grootste deel van de gronden in het buitengebied wordt dan ook op één of andere wijze landbouwkundig gebruikt.

Bedrijven en bedrijfstypen

In 2014 waren er volgens CBS-cijfers 104 agrarische bedrijven in de gemeente Druten. Deze bedrijven zijn als volgt verdeeld over de verschillende bedrijfstypen:

Bedrijfstype	Druten	Gelderland	Nederland
	aantal	aantal	aantal
Akkerbouwbedrijven	25	2143	19183
Tuinbouwbedrijven open grond	19	1405	9799
Tuinbouwbedrijven onder glas	3	470	4415
Graasdierbedrijven	73	8090	41195
Hokdierbedrijven	15	1738	7249
Totaal	104	11.211	65.507

*Tabel 2.1 Bedrijfstypeverdeling agrarische bedrijven in 2014 (bron: CBS, landbouwtelling 2014)
Het totaal aantal bedrijven is minder dan de afzonderlijke bedrijven bij elkaar opgeteld. Dit omdat gemengde bedrijven, waar bijvoorbeeld sprake is van meerdere diersoorten, bij alle diersoorten zijn meegeteld.*

Uit tabel 2.1 blijkt dat de graasdierbedrijven in de gemeente Druten veruit de grootste sector is. Maar liefst op 70% van de bedrijven (73 van de 104) worden graasdieren gehouden. Dit percentage is in lijn met het provinciaal gemiddelde (72%) en hoger dan het landelijk gemiddelde (63%). Een verklaring hiervoor is dat deze sector van oudsher de grootste in het gebied is. Daarnaast is het gebied buiten de concentratiegebieden voor intensieve veehouderij en buiten grootschalige akker- en tuinbouwgebieden gelegen. Voorts is de structuur van het landschap erg geschikt voor het houden van graasdieren.

Door de graasdierbedrijven wordt vooral rundvee gehouden. Dit is op 47 van de 73 bedrijven het geval. Het merendeel van dit rundvee wordt gehouden voor de melkveehouderij. Dit betreft met name melk- en kalfkoeien (≥ 2 jaar) en bijbehorend jongvee, 77% van het totaal aantal rundveedieren. De rest van het rundvee bestaat met name uit jongvee voor de vleesproductie. Tevens houden veel graasdierbedrijven schapen (20 bedrijven, totaal 1476 dieren) en paarden en pony's (26 bedrijven, totaal 249 dieren). Op 10 bedrijven worden geiten gehouden, waarvan op één bedrijf melkgeiten.

In Druten zijn er 15 bedrijven met hokdieren. Het aantal bedrijven met hokdieren (14%) is in de gemeente Druten ongeveer even groot als gemiddeld in Gelderland (15,5%), maar hoger dan het landelijke beeld (11%). De Drutense hokdierbedrijven houden vrijwel uitsluitend kippen of varkens. De meeste bedrijven houden varkens (13). In 2014 zijn er circa 55.000 varkens in Druten, merendeels biggen en vleesvarkens. Slechts 2 bedrijven houden kippen, in totaal ruim 43.000 stuks. Dit betreft vrijwel uitsluitend ouderdieren van vleeskuikens.

Als gekeken wordt naar de bedrijven die alleen gewassen verbouwen, dan blijken de akkerbouwbedrijven de grootste sector. Er zijn 25 bedrijven met akkerbouw, op een areaal van 205 ha. De teelt bestaat met name uit granen, graszaden en aardappelen. De tuinbouwbedrijven op open grond, 19 stuks, verbouwen hoofdzakelijk fruit (appels, peren, kersen, etc.). Dit betreft 13 bedrijven. Het totale areaal fruit bedraagt bijna 104 ha. Zeven bedrijven telen boomkwekerijgewassen (o.a. buxus, laan- en parkbomen, rozenstruiken, sierconiferen, sierheesters, klimplanten, trek- en besheesters en

vruchtbomen) en vaste planten. De totale oppervlakte hiervan is echter klein, slechts 2,2 ha.

In Druten zijn 3 bedrijven aanwezig met tuinbouw onder glas. Deze hebben een beperkte omvang. Zij verbouwen boomkwekerijgewassen en vaste planten, fruit en glasgroenten. De oppervlakte aan glasgroenten (o.a. komkommers, paprika's, tomaten) is veruit het grootste: 2.500 m² van de in totaal 4.100 m² tuinbouw onder glas.

Oppervlakte cultuurgrond

Naast het aantal bedrijven speelt ook de oppervlakte cultuurgrond een belangrijke rol bij de structuur van de landbouw. Het totale areaal cultuurgrond in gebruik bij agrarische bedrijven in de gemeente Druten bedraagt anno 2014 2380 ha. Daarvan is veruit het grootste deel, 2019 ha, in gebruik als grasland en voor groenvoedergewassen. Het overgrote deel staat ten dienste van de graasdierbedrijven. Het aandeel groenvoedergewassen (o.a. maïs) bedraagt hierin circa 16%. Ongeveer 205 ha wordt gebruikt door akkerbouwbedrijven, 156 ha door tuinbouw op de open grond en 0,4 ha door tuinbouw onder glas. Ook hieruit blijkt dus dat de graasdierbedrijven met name bepalend zijn voor de agrarische structuur in het gebied.

De gemiddelde oppervlakte grasland en groenvoedergewassen bedraagt in Druten per bedrijf (dat deze gewassen heeft) 21,9 ha. In de provincie Gelderland bedraagt deze 20,5 ha. De omvang van deze bedrijven in Druten ligt dus iets boven het provinciaal gemiddelde.

Grondgebruik	Totale oppervlakte in ha	Gemiddelde opp. per bedrijf
Akkerbouw	205	8,2
Tuinbouw open grond	156	8,2
Tuinbouw onder glas	0,4	0,13
Grasland en groenvoedergewassen	2018,6	21,9
Totaal	2380	24,4

Tabel 2.2 Oppervlakte cultuurgrond in de gemeente Druten in 2014. (bron: CBS, landbouwtelling 2014)

De gemiddelde oppervlakte cultuurgrond van een agrarisch bedrijf in de gemeente Druten bedraagt circa 23 hectare.

Ontwikkelingen agrarische sector

In de onderstaande tabellen wordt de ontwikkeling van de agrarische sector in de gemeente Druten in de periode 2000-2014 getoond.

Bedrijfstak	2000	2014	Afname / toename
Akkerbouw	42	25	-17
Tuinbouw open grond	28	19	-9
Tuinbouw glas	10	3	-7
Rundvee	60	47	-13
Schapen	37	20	-17
Geiten	9	10	+1
Paarden en pony's	55	26	-29
Varkens	26	13	-13
Kippen	13	3	-10
Totaal	151	104	-47

Tabel 2.3. Ontwikkeling aantal agrarische bedrijven per bedrijfstak in gemeente Druten (bron: CBS, landbouwtelling 2014)

Het totaal aantal bedrijven is minder dan de afzonderlijke bedrijven bij elkaar opgeteld. Dit omdat gemengde bedrijven, waar bijvoorbeeld sprake is van meerdere diersoorten, bij alle diersoorten zijn meegeteld.

De meeste bedrijven in de gemeente Druten houden rundvee, gevolgd door bedrijven die paarden houden en akkerbouwbedrijven. In de periode 2000-2014 is het totaal aantal bedrijven gedaald van 151 naar 104 (31%). In bijna iedere agrarische bedrijfstak is in deze periode sprake van een daling. Bij de veehouderijen is de afname relatief gezien het sterkst bij de bedrijven die kippen houden, op enige afstand gevolgd door de bedrijven met paarden en pony's en varkens. De sterkste dalingen deden zich voor in de periode 2000-2010. De laatste 5 jaar is bij deze bedrijven sprake van een minder sterke daling. De daling was het kleinste bij de rundveebedrijven, 22%. Het aantal bedrijven met geiten is stabiel. Opvallend is dat het aantal bedrijven met kippen in Druten altijd al gering is geweest en deze tak steeds verder slinkt. Bij de bedrijven die gewassen verbouwen is de daling van het aantal bedrijven relatief gezien het grootste bij de tuinbouw onder glas. Deze sector was altijd al klein in Druten en speelt nu nauwelijks een rol van betekenis meer. Het aantal bedrijven met tuinbouw in de open grond is de laatste 5 jaar redelijk stabiel. Hetzelfde geldt voor de akkerbouwbedrijven, zij het dat er in 2013 sprake was van een opvallende stijging in het aantal bedrijven die het jaar erna alweer ongedaan was gemaakt.

Uit tabel 2.4 blijkt dat veruit het grootste deel van de cultuurgrond in de gemeente Druten in gebruik is voor grasland en groenvoedergewassen. Deze gronden zullen vooral worden aangewend door de bedrijven met rundvee. De oppervlakte grasland en groenvoedergewassen is tussen 2000 en 2014 toegenomen, terwijl het aantal rundvee bedrijven in die periode is afgenomen. Dit duidt op een zekere mate van schaalvergroting, minder bedrijven beschikken over meer grond. De akkerbouw is tussen 2000 en 2014 geslonken in areaal. In die periode is bij de akkerbouw echter wel sprake van een schaalvergroting van 7,0 ha per bedrijf in 2000 naar 8,2 ha per bedrijf in 2014. Bij de tuinbouw op open grond deed zich in die periode ook schaalvergroting voor, van 5,4 ha naar 8,2 ha. Opmerkelijk is de forse daling van de oppervlakte tuinbouw onder glas. Dit is gevolg van de beëindiging van 2 bedrijven.

Bedrijfstak	2000	2014	Afname / toename
Akkerbouw	293,8	205,0	-88,8
Tuinbouw open grond	150,6	156,1	+5,5
Tuinbouw glas	2,5	0,4	-2,1
Grasland	1444,6	1689,0	+244,4
Groenvoedergewassen	313,4	329,6	+16,2

Tabel 2.4. Ontwikkeling oppervlakte cultuurgrond in ha per bedrijfstak in de gemeente Druten (bron: CBS, landbouwtelling 2014)

Toekomstperspectief en ontwikkelingsmogelijkheden

De algemene verwachting in de agrarische sector is dat het aantal bedrijven de komende jaren verder zal afnemen. Hoeveel bedrijven de komende jaren beëindigd zullen worden, is afhankelijk van meerdere factoren. Enerzijds kunnen dat externe factoren zijn, bijvoorbeeld marktontwikkelingen en wet- en regelgeving. Anderzijds speelt de situatie op het bedrijf een belangrijke rol, zoals bijvoorbeeld een te geringe bedrijfsomvang waardoor noodzakelijke investeringen niet gedaan kunnen worden of de leeftijd van het bedrijfshoofd en de opvolgingssituatie. Uit de praktijk blijkt dat het veelal de kleine bedrijven zonder opvolger zijn die stoppen met de bedrijfsvoering.

Het toekomstperspectief voor de agrarische sector is moeilijk in te schatten. De ontwikkelingsmogelijkheden in de land- en tuinbouw worden in sterke mate bepaald door het nationale en Europese beleid. De agrarische sector staat sterk onder druk door de economie, verlaging van subsidies, de steeds strenger wordende milieueisen alsook ruimtelijke claims (o.a. vanuit natuur en recreatie). Een verdere groei van de bedrijfsomvang is vaak niet zonder meer mogelijk.

De algemene verwachting is dat op de langere termijn de grootste bedrijven de meeste kans hebben om de concurrentie met de (inter)nationale markt aan te gaan. Omdat kostprijsverlaging van groot belang is, streven veel bedrijven naar schaalvergroting. Grootschalige bedrijven kunnen efficiënter werken en maken per eenheid product minder kosten. Hierdoor is de prijs van de producten van deze bedrijven over het algemeen lager dan die van kleinere bedrijven. De verwachting is dat schaalvergroting zich de komende jaren verder zal voortzetten.

Naast deze strategie van kostprijsverlaging zal een aantal bedrijven speciale producten gaan produceren (specialisering) waarvoor de consument een hogere prijs wil betalen. Bij deze producten wordt bijvoorbeeld meer aandacht besteed aan milieu, dierwelzijn, natuur- en landschapsbeheer, streekeigen karakteristieken enz. Het marktaandeel van deze producten is stijgende en de verwachting is dat deze stijging zich verder zal voortzetten.

Ook is er een tendens waar te nemen dat de agrariër naast de uitoefening van het agrarische bedrijf naar andere mogelijkheden zoekt om inkomsten te behalen. Deze verbreding van agrarische activiteiten, de zogenaamde nevenactiviteiten, kunnen een bijdrage leveren aan de sociaal economische positie van de agrariërs.

2.8.2 Niet-agrarische bedrijvigheid

In het buitengebied is een aantal niet-agrarische bedrijven gevestigd. In het merendeel van die situaties is sprake van agrarische hulpbedrijven, bedrijven met een agrarisch karakter en enkele ambachtelijke bedrijven.

In bijgaande tabel is een overzicht opgenomen.

Bedrijf	Aantal
Loonwerkersbedrijven	6
Loonwerkersbedrijf en grondverzetbedrijf	1
Loonwerkersbedrijf, transportbedrijf en grondverzetbedrijf	1
Loon- en grondverzetbedrijf annex landbouwmachineverhuur	1
Garagebedrijf	3
Transportbedrijf en garagebedrijf	1
Tankstation	2
Klussen en aannemersbedrijf	3
Houtbewerkingsbedrijf	1
Hoveniersbedrijf	1
Molenaarsbedrijf en detailhandel dierenspecialzaak	1
Detailhandel fietsen	1
Dakdekkersbedrijf	1
Installatiebedrijf	1

Tabel 2.5: overzicht niet-agrarische bedrijvigheid

Daarnaast zijn er binnen het plangebied een tweetal buitendijkse (niet-agrarische) bedrijven gesitueerd. Het betreft in dit kader een scheepsbouw- en reparatiebedrijf en een (voormalige) steenfabriek ten noorden van de Waalbandijk, in en nabij de Haven Druten.

2.8.3 Recreatie en toerisme

Hoewel het gemeentegebied van Druten, door zijn afwisselende landschap en door de landelijke ligging in het rivierengebied, een uit recreatief oogpunt aantrekkelijk landschap vormt, spelen recreatie en toerisme een bescheiden rol.

De belangrijkste dragers daarin vormen de fiets- en wandelroutes (knooppuntensysteem, boerenwandelpaden, struinroutes, kunst- en monumentenroute e.d.), aanwezige (kleinschalige) verblijfrecreatieve voorzieningen zoals minicampings en 'bed and breakfast', en de ondersteunende dagrecreatieve voorzieningen.

2.8.4 Wonen

Naast bedrijfswoningen bij de agrarische en niet-agrarische bedrijven is in het buitengebied van Druten een groot aantal burgerwoningen gesitueerd. In de meeste gevallen gaat het om traditionele boerderijen die verbouwd zijn tot woning of om bedrijfswoningen die afgesplitst zijn van het agrarisch bedrijf of een woonfunctie hebben gekregen omdat het bedrijf beëindigd is. Het merendeel van de woningen betreft vrijstaande woningen.

In het gebied vormt de Molenhoek een buurtschap, met een concentratie aan woningen. Ook in dit buurtschap is het agrarische karakter van het gebied nog steeds voelbaar en aanwezig. Aan de Roedense- en Hoogveldsestraat is eveneens een kleine concentratie burgerwoningen te vinden.

2.8.5 Infrastructuur

Het plangebied wordt doorsneden door twee interregionale wegen. De ontsluiting voor de gemeente wordt vooral gevormd door de Maas en Waalweg (N332), die de gemeente van oost naar west doorsnijdt. Noordelijk

van deze nieuwe ontsluitingsweg ligt de oude weg, de Van Heemstraweg, die door de kernen loopt.

Het merendeel van de wegen in het plangebied is 'lokaal verhard'. Deze wegen hebben vooral een functie voor de interne ontsluiting van het grondgebied van de gemeente. Enkele van deze wegen hebben ook een geringe doorgaande functie, omdat ontsluiting wordt gegeven op een weg van hogere orde of omdat zij dienen als verbinding tussen woonkernen.

In het plangebied komt tevens een aantal onverharde en halfverharde wegen voor. Deels dienen deze wegen ter ontsluiting van landbouwgronden of bosgebieden en deels ter ontsluiting van woningen. Deze wegen zijn tevens in een aantal gevallen voor het recreatief verkeer van belang.

De grootste waterweg die (deels) in het plangebied aanwezig is, betreft de Waal in het noorden. Deze rivier vormt een belangrijke vaarroute.

2.8.6 Nutsvoorzieningen en leidingen

Hoogspanningsleidingen

In Gelderland vindt het regionale transport van elektriciteit plaats met behulp van een transportnet van 50, 150 en 380 kV-lijnen en kabels. Zichtbare verschijnselen hiervan binnen het plangebied zijn een aantal transformatorhuisjes.

Tot het landelijk distributienet behoort een binnen het plangebied gelegen 380 kV-leiding, Maasbracht-Dodewaard, gelegen ten oosten van Afferden. Tot het regionale distributienet behoort een 150 kV-leiding, Teersdijk-Druten ten zuiden van Druten. Het elektriciteitsstation aan de Noord-Zuid vormt hier een onderdeel van.

Straalverbindingen

Een straalverbinding is een radioverbinding met een zeer korte golflengte, die gericht door een zender uitgezonden kan worden. Deze kan weer worden opgevangen door een antenne. De antennes moeten hoog worden opgesteld. Wanneer een straalpad eenmaal tot stand is gekomen, gelden beperkingen voor de maximale bebouwingshoogte onder het straalpad. Deze is van plaats tot plaats verschillend.

Ze is afhankelijk van terreinhoogte en de hoogte van het straalpad ter plaatse. Het buitengebied wordt doorsneden door een tweetal straalpaden.

Gastransportleidingen

Het aardgas uit de verschillende winningsgebieden in Nederland wordt met behulp van ondergrondse hoofdaardgasleidingen getransporteerd naar de afzetgebieden in binnen- en buitenland. Het zuidelijk gedeelte van Druten wordt door een hoofdaardgastransportleiding doorsneden. De desbetreffende leiding heeft een diameter van 42 inch en een bedrijfsdruk van 66 bar. Naast deze hoofdleiding komen er enkele regionale leidingen voor.

Waterzuivering

Het beheer van de kwaliteit van het oppervlaktewater berust in de gemeente Druten bij het Waterschap Rivierenland. Via rioolpersleidingen wordt het te

zuiveren water ondergronds naar de zuiveringsinstallatie gepompt. Enkele leidingen lopen door het plangebied.

Drinkwaterwinning

In Druten is een waterwingebied gelegen aan de Scharenburg. Hier bevindt zich het pompstation Druten van het Waterbedrijf Vitens Gelderland B.V. De aanwezige bebouwing bestaat onder andere uit een pomp- en filtergebouw, een onthardingsgebouw, bouwwerken voor slibopvang en spoelwatertanks. Rondom het waterwingebied ligt een grondwaterbeschermingsgebied, ter bescherming van de kwaliteit van het grondwater ten behoeve van de drinkwatervoorziening. In paragraaf 5.8 wordt hier nader op ingegaan.

3 BELEIDSKADER

3.1 Inleiding

Dit hoofdstuk geeft een overzicht van de inhoud van het ruimtelijk relevante beleid op rijks-, provinciaal, regionaal en gemeentelijk schaalniveau. Dit beleid vormt het kader waarbinnen het huidige gebruik en nieuwe ontwikkelingen plaats dienen te vinden. Het beschreven beleidskader is daarmee één van de bouwstenen voor de visie op het plangebied en de opzet van de juridische regelingen.

3.2 Rijksbeleid

3.2.1 *Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte*

In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR), vastgesteld op 13 maart 2012, is het ruimtelijke en mobiliteitsbeleid van het Rijk opgenomen. De SVIR schetst hoe Nederland er in 2040 uit moet zien: concurrerend, leefbaar en veilig. De SVIR vervangt onder meer de Nota Ruimte, de Nota Mobiliteit en de Agenda Vitaal Platteland.

Nederland concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig. Daar streeft het Rijk naar met een krachtige aanpak die gaat voor een excellent internationaal vestigingsklimaat, ruimte geeft aan regionaal maatwerk, de gebruiker voorop zet, investeringen scherp prioriteert en ruimtelijke ontwikkelingen en infrastructuur met elkaar verbindt. Dit doet het Rijk samen met andere overheden en met een Europese en mondiale blik. Bij deze aanpak hanteert het Rijk een filosofie die uitgaat van vertrouwen, heldere verantwoordelijkheden, eenvoudige regels en een selectieve rijksbetrokkenheid. Zo ontstaat er ruimte voor maatwerk en keuzes van burgers en bedrijven.

Het roer om

Het Rijk brengt de ruimtelijke ordening zo dicht mogelijk bij diegene die het aangaat (burgers en bedrijven), laat het meer over aan gemeenten en provincies ('decentraal, tenzij...') en de gebruiker komt centraal te staan. Het Rijk kiest voor een selectievere inzet van rijksbeleid op slechts 13 nationale belangen. Voor die belangen is het Rijk verantwoordelijk en wil het resultaten boeken ('je gaat er over of niet'). Buiten deze 13 belangen hebben decentrale overheden beleidsvrijheid. Hierdoor neemt de bestuurlijke drukte af en ontstaat er ruimte voor regionaal maatwerk.

De verantwoordelijkheid voor de afstemming tussen verstedelijking en groene ruimte op regionale schaal laat het Rijk over aan de provincies. Daartoe schaft het Rijk het landschapsbeleid af en beperkt het rijksregimes in het natuurdomein. Het Rijk versterkt de samenhang tussen de verschillende modaliteiten en tussen ruimtelijke ontwikkeling en mobiliteit. De (boven)lokale afstemming en uitvoering van verstedelijking wordt overgelaten aan (samenwerkende) gemeenten binnen provinciale kaders. De sturing op verstedelijking laat het Rijk los. Alleen in de stedelijke regio's rond de mainports (Noordvleugel en Zuidvleugel) zal het Rijk afspraken maken met decentrale overheden over de programmering van verstedelijking.

Rijksdoelen en nationale belangen

Het Rijk heeft in de SVIR drie doelen geformuleerd om Nederland concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig te houden voor de middellange termijn (2028):

- Het vergroten van de concurrentiekracht van Nederland door het versterken van de ruimtelijk-economische structuur van Nederland;
- Het verbeteren en ruimtelijk zekerstellen van de bereikbaarheid waarbij de gebruiker voorop staat;
- Het waarborgen van een leefbare en veilige omgeving waarin unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden behouden zijn.

Het Rijk benoemt in de SVIR 13 nationale belangen; hiervoor is het Rijk verantwoordelijk en wil het resultaten boeken. Deze belangen zijn gelijkwaardig aan elkaar en beïnvloeden elkaar onderling. Het betreft de volgende belangen:

1. Een excellente ruimtelijk-economische structuur van Nederland door een aantrekkelijk vestigingsklimaat in en goede internationale bereikbaarheid van de stedelijke regio's met een concentratie van topsectoren;
2. Ruimte voor het hoofdnetwerk voor (duurzame) energievoorziening en energietransitie;
3. Ruimte voor het hoofdnetwerk voor vervoer van (gevaarlijke) stoffen via buisleidingen;
4. Efficiënt gebruik van de ondergrond;
5. Een robuust hoofdnet van wegen, spoorwegen en vaarwegen rondom en tussen de belangrijkste stedelijke regio's inclusief achterlandverbindingen;
6. Betere benutting van de capaciteit van het bestaande mobiliteitssysteem;
7. Het instandhouden van het hoofdnet van wegen, spoorwegen en vaarwegen om het functioneren van het mobiliteitssysteem te waarborgen;
8. Verbeteren van de milieukwaliteit (lucht, bodem, water) en bescherming tegen geluidsoverlast en externe veiligheidsrisico's;
9. Ruimte voor waterveiligheid, een duurzame zoetwatervoorziening en kader voor klimaatbestendige stedelijke (her)ontwikkeling;
10. Ruimte voor behoud en versterking van (inter)nationale unieke cultuurhistorische en natuurlijke kwaliteiten;
11. Ruimte voor een nationaal netwerk van natuur voor het overleven en ontwikkelen van flora- en faunasoorten;
12. Ruimte voor militaire terreinen en activiteiten;
13. Zorgvuldige afweging en transparante besluitvorming bij alle ruimtelijke en infrastructurele besluiten.

Bij dit laatste belang gaat het onder meer om het vraaggericht programmeren en realiseren van verstedelijking door provincies, gemeenten en marktpartijen, wat nodig is om groei te faciliteren, te anticiperen op stagnatie en krimpregio's leefbaar te houden. Ook dient de ruimte zorgvuldig te worden benut en overprogrammering te worden voorkomen.

Relatie met het plangebied

Voor het plangebied, zijn met name de volgende belangen relevant:

7. *Het instandhouden van het hoofdnet van wegen, spoorwegen en vaarwegen om het functioneren van het mobiliteitssysteem te waarborgen.*

Door het plangebied loopt de rivier de Waal, welke onderdeel uitmaakt van het hoofdvaarwegennet. De afhankelijkheid van het functioneren van deze infrastructuur is groot. Goed beheer en onderhoud van de bestaande rijksinfrastructuur is daarmee een basisvoorwaarde voor een robuust mobiliteitssysteem en een florerende Nederlandse economie. Het gaat dan bijvoorbeeld om vervanging of renovatie van infrastructuur. Voor het hoofdvaarwegennet zet de SVIR in op vergroting van de capaciteit van de vaarwegen, zodat het groeiende (inter)nationale transport van de mainports en greenports over het water zonder kwaliteitsverlies afgewikkeld kan worden.

9. *Ruimte voor waterveiligheid, een duurzame zoetwatervoorziening en kader voor klimaatbestendige stedelijke (her)ontwikkeling*

Het rijk is verantwoordelijk voor het integrale beheer van het hoofdwatersysteem en samen met de waterschappen verantwoordelijk voor de bescherming van Nederland tegen overstromingen. Het is belangrijk dat bij ruimtelijke plannen rekening wordt gehouden met waterhuishoudkundige eisen op korte en lange termijn. Het hoofdwatersysteem bestaat onder meer uit de grote rivieren. De Waal behoort tot deze rivieren. Het beheer van het watersysteem is gericht op het meebewegen met natuurlijke processen waar het kan en het bieden van weerstand waar het moet. Preventie vormt de primaire pijler bij de bescherming tegen overstromingen. Het rijk beschermt de primaire waterkeringen die in beheer zijn bij het rijk. Ook stelt het rijk normen voor de primaire waterkeringen, die in beheer zijn bij de waterschappen. Ter bescherming van de waterkeringen is in voorliggend plan een dubbelbestemming 'Waterstaat – Waterkering' opgenomen.

Bovendien ligt een gedeelte van het plangebied buitendijks, waardoor het feitelijk onderdeel uitmaakt van het rivierbed en onderhevig is aan de dynamiek van de rivier. Om deze belangrijke functie veilig te stellen zijn deze delen van het plangebied voorzien van de dubbelbestemming 'Waterstaat-Waterstaatkundige functie'. Op grond van deze bestemming zijn alle gronden tevens bestemd voor een duurzame hoogwaterbescherming ten behoeve van de veiligheid, waterberging en afvoer van hoogwater, sediment en ijs en de zorg voor de waterhuishouding en de daarvoor noodzakelijke werken.

11. *Ruimte voor een nationaal netwerk van natuur voor het overleven en ontwikkelen van flora- en faunasoorten*

Om flora- en faunasoorten in staat te stellen om op lange termijn te overleven en zich te ontwikkelen zijn vanuit ruimtelijk oogpunt twee zaken essentieel: het behoud van leefgebieden en de mogelijkheden om zich te kunnen verplaatsen tussen leefgebieden. Binnen de door het Rijk gestelde kaders begrenzen, beschermen en onderhouden de provincies een natuurnetwerk met de juiste ruimtelijke, water en milieucondities voor kenmerkende (eco)systemen van (inter)nationaal belang. Dit provinciale en landgrensoverschrijdende netwerk is het herijkte Nationaal Natuurnetwerk (voorheen EHS genoemd). Een deel van het plangebied behoort tot dit Nationaal Natuurnetwerk.

De natuur in het Nationaal Natuurnetwerk wordt beschermd met een 'neetenzij'-regime. Binnen deze gebieden mogen geen nieuwe functies mogelijk worden gemaakt, tenzij er geen reële alternatieven aanwezig zijn, redenen zijn van groot openbaar belang en negatieve effecten op het gebied worden beperkt. Uitbreiding van bestaande functies in deze natuurgebieden kan alleen als de kernkwaliteiten van het gebied per saldo worden versterkt.

13. Zorgvuldige afweging en transparante besluitvorming bij alle ruimtelijke en infrastructurele besluiten.

Het voorliggende bestemmingsplan is een resultante van een zorgvuldige afweging, waarbij alle betrokken belangen zijn afgewogen. Voorts wordt aan dit belang recht gedaan doordat bij de voorbereiding van het voorliggende bestemmingsplan de wettelijk voorgeschreven procedure wordt gevolgd en in het plan een ruimtelijke onderbouwing met belangenafweging is opgenomen. Daarmee is een zorgvuldige afweging van belangen en transparante besluitvorming geborgd.

3.2.2 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening

Ten behoeve van de bescherming van de in de SVIR genoemde nationale belangen, worden in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) algemene regels voorgeschreven die bindend zijn voor de lagere overheden als provincie en gemeente. In het Barro worden de kaderstellende uitspraken uit de SVIR bevestigd.

Doel van het Barro is om onderwerpen uit de SVIR te verwezenlijken, danwel te beschermen. Het gaat hierbij onder meer om de volgende onderwerpen:

- Rijkswaagen;
- Hoofdwegen en hoofdspoorwegen;
- Elektriciteitsvoorziening;
- Buisleidingen van nationaal belang voor vervoer van gevaarlijke stoffen;
- Ecologische hoofdstructuur;
- Primaire waterkeringen buiten het kustfundament;
- IJsselmeergebied (uitbreidingsruimte);
- Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde, zoals de Nieuwe Hollandse Waterlinie.

Relatie met het plangebied

De eerste zes onderdelen van het Barro komen in het plangebied voor en worden in dit bestemmingsplan ook planologisch geregeld.

3.2.3 Waterbeleid

Kaderrichtlijn water

Een ander belangrijk onderwerp in het rijksbeleid is duurzaam waterbeheer. De Europese Kaderrichtlijn Water, die sinds 2000 van kracht is, speelt hierbij een belangrijke rol. De richtlijn moet er immers voor zorgen dat de kwaliteit van het oppervlakte- en grondwater in Europa in 2027 op orde is. Dit betekent dat de rijksoverheid streeft naar een watersysteem dat zoveel mogelijk de natuurlijke situatie (zonder ingrepen van de mens) benadert. Het streven is onder andere gericht op het behouden en vergroten van de ruimte

voor water, waar mogelijk vasthouden van water en verbetering van de waterkwaliteit. De waterbeheerders spelen hierbij een belangrijke rol.

De kaderrichtlijn schrijft voor dat de doelstellingen middels maatregelen op stroomgebiedniveau worden gerealiseerd. De in Nederland benoemde stroomgebieden zijn Eems, Rijn, Maas en Schelde. Tot een stroomgebieddistrict behoort niet alleen het water van de hoofdrivier, maar al het water in het betreffende gebied. De gemeente Druten valt binnen stroomgebieddistrict Rijn-West.

Het maatregelenprogramma, stroomgebiedbeheerplan Rijndelta, is op 22 december 2009 gepubliceerd. Het plan heeft betrekking op het Nederlandse deel van het stroomgebied Rijndelta met daarin onder meer een beschrijving van dit deel van het stroomgebied, de doelen voor de oppervlakte- en grondwaterlichamen en een samenvatting van de maatregelen die genomen gaan worden.

In de ruimtelijke plannen, waaronder het bestemmingsplan, wordt een waterparagraaf opgenomen. In hoofdstuk 5 wordt hier nader op ingegaan.

Nationaal Waterplan

Het 'Nationaal Waterplan 2009-2015' uit december 2009 vormt het formele rijksplan voor het nationale waterbeleid. Het Nationaal Waterplan is opgesteld op basis van de Waterwet die met ingang van 22 december 2009 van kracht is. Het plan is de opvolger van de Vierde Nota waterhuishouding uit 1998 en vervangt alle voorgaande nota's waterhuishouding. Het Nationaal Waterplan richt zich op bescherming tegen overstromingen, voldoende en schoon water en diverse vormen van gebruik van water. Het Nationaal Waterplan bevat tevens de stroomgebiedbeheerplannen die op grond van de Kaderrichtlijn Water zijn opgesteld.

Op basis van de Wet ruimtelijke ordening is het Nationaal Waterplan voor de ruimtelijke aspecten tevens structuurvisie.

De grondgedachte voor duurzaam waterbeheer wordt 'meebewegen met natuurlijke processen waar het kan, weerstand bieden waar het moet en kansen voor welvaart en welzijn benutten'. Voor een duurzaam en integraal waterbeleid is het belangrijk om waar nodig en mogelijk water de ruimte te geven en mee te bewegen met en gebruik te maken van natuurlijke processen, zoals dit bijvoorbeeld wordt toegepast bij Ruimte voor de Rivier. Het rijk vindt het daarbij van belang dat bij alle wateropgaven en -maatregelen maximaal wordt meegekoppeld met andere opgaven en maatregelen en dat problemen zo min mogelijk worden afgewenteld.

In het Nationaal Waterplan is ook een eerste uitwerking gegeven aan het Deltaprogramma dat wordt opgesteld naar aanleiding van het advies van de Deltacommissie in 2008. Dit programma is gericht op duurzame veiligheid en zoetwatervoorziening.

Voor het deel van de rivier de Waal nabij de kern Druten is in het Nationale Waterplan een opgave voor waterstanddaling voor de lange termijn aangegeven. In de structuurvisie 'Ruimte voor de Rivier' is een pakket aan maatregelen in beeld gebracht waarbij die lange termijn hoogwaterproblematiek kan worden opgelost.

3.2.4 Overig wettelijk kader

Bij het opstellen van ruimtelijke plannen is diverse (milieu)wetgeving van toepassing, waaronder de Wet luchtkwaliteitseisen, Besluit externe veiligheid, Wet geluidhinder, etc. Op deze aspecten zal in hoofdstuk 5 nader worden ingegaan.

3.3 Provinciaal beleid

3.3.1 Omgevingsvisie Gelderland

Op 9 juli 2014 hebben Provinciale Staten de Omgevingsvisie Gelderland vastgesteld. De Omgevingsvisie Gelderland is een integrale visie, niet alleen op het gebied van de ruimtelijke ordening, maar ook voor waterkwaliteit en veiligheid, bereikbaarheid, economische ontwikkeling, natuur en milieu, inclusief de sociale gevolgen daarvan. De omgevingsvisie is de vervanger van het Structuurplan/visie 2005 (streekplan), het Waterplan, het Provinciaal Verkeer en Vervoer Plan, het Milieuplan en de Reconstructieplannen. De Omgevingsvisie is samen met de Omgevingsverordening Gelderland (zie paragraaf hierna) op 18 oktober 2014 in werking getreden.

De provincie kiest er in deze Omgevingsvisie voor om vanuit twee hoofddoelen bij te dragen aan gemeenschappelijke maatschappelijke opgaven. Deze zijn:

1. Een duurzame economische structuur;
2. Het borgen van de kwaliteit en veiligheid van onze leefomgeving.

1. Duurzame economische structuurversterking

Een gezonde economie met een aantrekkelijk vestigingsklimaat vraagt om sterke steden en vitale dorpen met voldoende werkgelegenheid. Het verbeteren van de economische structuur is een belangrijke opgave voor de Gelderse samenleving. Er zijn veel kansen om de economische structuur te verbeteren. De provincie wil samen met haar partners de kansen benutten, met oog voor de unieke kwaliteiten van Gelderland. Het streven is om de concurrentiekracht van Gelderland te vergroten door een duurzame versterking van de ruimtelijk-economische structuur.

2. Borgen van de kwaliteit en de veiligheid van de leefomgeving

Een aantrekkelijke leefomgeving vergt een goede kwaliteit en beleving van natuur, een gezonde en veilige leefomgeving en een robuust bodem- en watersysteem. De provincie zet daarom in op het waarborgen en op het verder ontwikkelen van die kwaliteiten van Gelderland.

De bovengenoemde provinciale hoofddoelen zijn vertaald in provinciale ambities. Afhankelijk van het accent van de ambitie, zijn ze opgenomen onder het deel 'Divers', 'Dynamisch' of 'Mooi' Gelderland:

1. Divers Gelderland betreft de regionale verschillen in maatschappelijke vraagstukken en opgaven en het koesteren van de regionale identiteiten. Daarbij wordt onderscheid gemaakt in doelen en ruimtelijke opgaven voor diverse deelgebieden.
2. Dynamisch Gelderland betreft de provinciale ambities die zich afspelen op met name ruimtelijk-economisch vlak, bijvoorbeeld wonen, werken, mobiliteit;

3. Mooi Gelderland betreft de Gelderse kwaliteiten die bescherming danwel ontwikkeling nodig hebben en die tegelijk richting geven aan ontwikkelingen. Denk aan cultuurhistorie, natuur, water, ondergrond.

Divers Gelderland

In de Omgevingsvisie is de gemeente Druten ingedeeld bij de regio Rivierenland. De regio wordt gekenmerkt door een groen open gebied, omzoomd door rivieren, waarbij ruimte is voor dynamiek en ontwikkeling. Van belang is daarbij de balans tussen koesteren, vernieuwen en benutten. Behouden wat de moeite waard is, de kwaliteiten van het gebied en tegelijkertijd actief en creatief werken aan het verder ontwikkelen van het gebied.

In de provinciale structuurvisie wordt hiervoor een viertal speerpunten geformuleerd; Logistiek, Agribusiness, Vrijtijdseconomie en Vitaal Platteland.

Logistiek

De centrale ligging van de regio Rivierenland wordt door veel bedrijven erkend. Rivierenland wordt gezien als een belangrijke locatie voor huisvesten van logistiek en distributie. Dit is ook te zien aan het grote aantal logistieke bedrijven dat zich hier vestigt en zich hier reeds heeft gevestigd. Hier liggen voor de regio belangrijke kansen en economisch potentieel, ook in nauwe samenhang met de sterke agribusiness.

Daarbij speelt een goede bereikbaarheid een belangrijke rol, welke wordt gewaarborgd door verdere verbeteringen van de bestaande infrastructuur van weg, water en spoor. Aangezien de rivier de Waal in de structuurvisie als Europese corridor en belangrijke achterlandverbinding is aangeduid, geldt dit ook in het bijzonder voor de gemeente Druten.

Agribusiness

De regio Rivierenland staat traditioneel bekend als de fruitregio van Nederland. Het economisch beleid van de regio is erop gericht fruit en andere teelten zoals paddenstoelen- en laanboomteelt te versterken. De ambitie van de regio Rivierenland is om tot de top-5 van Europese tuinbouwregio's voor fruit te behoren, door voortdurende innovaties, productontwikkeling en het vergroten van concurrentiekracht door kwaliteit en efficiëntie in de hele keten van het cluster.

Vrijtijdseconomie

De ligging, landschappelijke kwaliteiten, cultuurhistorie en mogelijkheden voor waterrecreatie maken Rivierenland tot een aantrekkelijke toeristische en recreatieve trekpleister. Doel is om een toename te realiseren van de werkgelegenheid in de vrijetijdseconomie door groei van de bestedingen in deze sector.

Vitaal Platteland

Een gezonde landelijke leefomgeving, met een demografisch evenwichtige opbouw, waarin de mensen die er in wonen in staat zijn een eigen inkomen te genereren waardoor ze zelfredzaam en weerbaar zijn. Dat is de ambitie voor een vitaal platteland.

Voor een vitaal Rivierenland is een passend voorzieningenniveau in kernen en dorpen van belang, alsmede de schaalvergroting en verbreding van de agrarische sector, de functieverandering van de agrarische bebouwing en de ontwikkeling van ruimtelijk beleid met provinciaal kader en lokaal maatwerk.

Niet iedere schaalvergroting of verbreding heeft daarbij dezelfde impact op de omgeving. Dat is mede afhankelijk van de locatie, de logistieke ontsluitingsmogelijkheden, de economische rol voor de omgeving, de kansen voor landschapsontwikkeling, et cetera.

Daarom wordt – provinciebreed – gezocht naar maatwerk, zonder dat schaalvergroting en verbreding meteen de vrije hand krijgen. Specifieke aandachtspunten in Rivierenland zijn:

- logistieke implicaties, zoals ontsluiting en verkeersveiligheid;
- landschappelijke aantasting en impact op de cultuurhistorie;
- milieugerelateerde randvoorwaarden, zoals normen voor stikstofdepositie;
- dierenwelzijn en -hygiëne;
- grondgebonden en niet-grondgebonden activiteiten.

Het regionaal beleidskader voor het VAB-beleid Rivierenland blijft van kracht voor veranderingen van het gebruik van agrarische bedrijfsgebouwen in het buitengebied (zie ook paragraaf 4.5.15 van deze plantoelichting) en zal geëvalueerd worden. Het doel is om ruimtelijke flexibiliteit te geven zonder schade te doen aan andere doelstellingen, zoals de kwaliteit van het landschap en de ontwikkeling van de agrarische sector.

Dynamisch Gelderland

De dynamiek in de landbouw is groot. Als gevolg van schaalvergroting, ketenintegratie, verbreding, verschuivingen in het verdienmodel en innovaties is er steeds meer behoefte aan verruiming van de planologische ruimte op agrarische bedrijven. Voor bedrijfsgerelateerde ketenactiviteiten en teeltondersteunende voorzieningen biedt de provincie binnen kwalitatieve randvoorwaarden meer ruimte voor ontwikkelingen. Doel is het bevorderen van de economisch gezonde land- en tuinbouw, waarbij de provincie wil stimuleren dat de sector een kleinere ecologische voetafdruk krijgt en een sector wordt en blijft die:

- bijdraagt aan een sociaal en vitaal landelijk gebied in Gelderland;
- goed is voor mens, dier en omgeving en die daarmee een breed maatschappelijk draagvlak heeft;
- de concurrentie op de wereldmarkt aan kan.

De provincie faciliteert de land- en tuinbouw en biedt individuele ondernemers ontwikkelingsruimte om economisch concurrerend en duurzaam te produceren, bijvoorbeeld op het gebied van:

- vergroting van agrarische bouwpercelen;
- structuurversterking van grondgebonden landbouw;
- clustering en herstructurering van tuinbouw;
- stimulering van innovaties.

De mogelijkheden voor ontwikkelingen van individuele bedrijven worden vooral bepaald door de ligging van het bedrijf en de aanwezige kwaliteiten en opgaven in dat gebied. Maatwerk is daarbij belangrijk.

Grondgebonden landbouw

Om grondgebonden bedrijven als functionele dragers van het Gelders platteland te behouden en versterken biedt de provincie ruimte voor groene groei en verbreding. Bij de grondgebonden landbouw gaat het onder meer om bedrijven voor akkerbouw, fruitteelt, boomteelt en melkveehouderij.

De provincie richt zich bij grondgebonden landbouw op:

1. de ondersteuning van een goede verkavelingsstructuur voor bedrijven omdat voldoende grond bij bedrijfsgebouwen bijdraagt aan een efficiënte bedrijfsvoering en mogelijkheden voor weidegang biedt;
2. het bevorderen van goede watercondities binnen de randvoorwaarden van het watersysteem;
3. het stellen van de randvoorwaarde aan groei van (melkvee)bedrijven dat deze grondgebonden blijven en rekening houden met de ruimtelijke kwaliteit bij groei;
4. het bevorderen van weidegang.

Niet-grondgebonden veehouderij

Doel van de provincie is om de randvoorwaarden te creëren voor duurzame niet-grondgebonden landbouw. Daarbij gaat het om maatschappelijk verantwoord ondernemen. De ontwikkelingsmogelijkheden van een bedrijf hangen in de eerste plaats af van de bedrijfslocatie. In Gelderland behoort het grootste deel van de pluimvee- en varkensbedrijven tot de niet-grondgebonden landbouw. Het voer voor deze dieren komt van buiten het bedrijf en veelal zelfs van buiten Nederland. Specifiek voor deze bedrijven blijft de reconstructiezonering op hoofdlijnen gehandhaafd:

- extensiveringszones;
- landbouwontwikkelingsgebieden;
- verwevingsgebieden.

De provincie stimuleert bestaande bedrijven in deze sector die duurzamer wensen te produceren. Dit betekent onder andere dat er geen ruimte is voor nieuwvestiging van niet-grondgebonden veehouderijbedrijven en dat er ruimte is voor bestaande bedrijven om te groeien in de vorm van een vergroting van het bestaande agrarisch bouwperceel. Aan deze groei zijn wel duurzaamheidseisen verbonden. De groei moeten ondernemers 'verdienen.' De groeipotentie van een bedrijf wordt meer afhankelijk van de plek en minder van de zone waarin het bedrijf ligt. Wanneer kwetsbare en gevoelige functies in de omgeving van de bedrijfslocatie liggen, zijn de uitbreidingsmogelijkheden beperkt en aan specifieke voorwaarden gekoppeld. Zo moeten bedrijven in de omgeving van stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden extra technische maatregelen treffen om groeiruimte te creëren. De genoemde duurzaamheidseisen zijn nog niet opgenomen in het provinciaal beleid. Deze worden eerst door de provincie nader uitgewerkt en zullen daarna in het beleid verankerd worden.

Tuinbouw

Tuinbouw is een belangrijk economisch cluster in het Rivierengebied. De tuinbouw heeft groeipotentie en sterke relaties met andere maatschappelijke opgaven. De provincie houdt ontwikkelruimte voor tuinbouwbedrijven en faciliteert de versterking van het vestigings- en ondernemersklimaat van tuinbouwclusters rond de glastuinbouw, fruitteelt en laanboomteelt. Het provinciaal beleid gaat daarbij uit van het

concentratieprincipe voor intensieve vormen van tuinbouw, zoals glastuinbouw. Verspreide (nieuw)vestiging hiervan is dus niet toegestaan. Op de beleidskaart 'glastuinbouw' (kaart 6) zijn hiervoor specifieke regionale clusters en ontwikkelingsgebieden opgenomen. Op het Drutens grondgebied zijn dergelijke concentratiegebieden niet aanwezig.

Mooi Gelderland

De provincie streeft naar een hoge kwaliteit van de Gelderse leefomgeving.

De opgaven van de provincie en haar partners die zij hierbij zien, zijn:

- ruimte bieden aan (economische) ontwikkelingen met respect voor de unieke kwaliteiten van een gebied;
- bij een ingrijpende ruimtelijke ingreep initiatiefnemers en gemeenten ondersteunen bij het realiseren van ruimtelijke kwaliteit;
- de unieke Gelderse kwaliteiten vermarkten voor de vrijetijdseconomie.

De ruimtelijke kwaliteit voor het Rivierenland wordt in de Omgevingsvisie als volgt beschreven. De regio Rivierenland is vormgegeven door grote rivieren en heeft een sterke oriëntatie op de omringende gebieden en steden. Het kwaliteitsdenken concentreert zich op een gezonde landelijke en groene leefomgeving, met een demografisch evenwichtige opbouw, waarin de mensen zo veel mogelijk zelfredzaam en weerbaar zijn en waarin actief en creatief wordt gewerkt aan het verder ontwikkelen van het gebied.

Daarbij zijn onder andere de volgende kwaliteitsambities van belang:

- streven naar goede omgang met landschappelijke, cultuurhistorische en natuurkwaliteiten vanuit de gewenste ruimtelijke ontwikkelingen in logistiek, agribusiness en vrijetijdseconomie;
- positief stimuleren van ruimtelijke gevolgen van wateropgaven, zoals nu worden uitgewerkt in WaalWeelde en in het regioproces voor het Deltaprogramma;
- versterking van een samenhangende regio met vitale dorpen en duurzame land- en tuinbouwclusters;
- faciliteren en positioneren van burgerparticipatie bij het leefbaar houden van kernen,
- verbetering van het ondernemersklimaat voor logistieke en logistiek gerelateerde bedrijvigheid en voor vrijetijdseconomie;
- streven naar een positie in de top-5 van Europese tuinbouwregio's voor fruit, doorvoortdurende innovaties, productontwikkeling en het vergroten van concurrentiekracht door kwaliteit en efficiëntie;
- initiëren, stimuleren en faciliteren van lokale en regionale initiatieven voor de opwekking van duurzame energie.

3.3.2 Omgevingsverordening Gelderland

Op 24 september 2014 hebben Provinciale Staten de Omgevingsverordening Gelderland vastgesteld, welke op 18 oktober 2014 in werking is getreden.

De Omgevingsverordening betreft de juridische vertaling van de nieuwe provinciale Omgevingsvisie Gelderland en vervangt daarmee de Ruimtelijke Verordening Gelderland uit 2010.

Met een ruimtelijke verordening stelt de provincie regels aan bestemmingsplannen van gemeenten. Doel van de verordening is om provinciale belangen op het gebied van de ruimtelijke ordening te laten doorwerken naar het gemeentelijk niveau. De provincie richt zich hierbij op onderwerpen die van provinciaal belang zijn, zoals verstedelijking,

landbouw/veehouderij, natuur en landschap, grond- en drinkwater, milieu, verkeer en energie.

Specifiek voor het voorliggende bestemmingsplan zijn vooral de regels voor de aspecten 'Veehouderij', 'Glastuinbouw', 'Grond en drinkwater', 'Natuur en landschap', 'Bedrijvigheid' en 'Energie' van belang.

Veehouderij

De provincie maakt in haar beleid voor het agrarisch gebied expliciet onderscheid in grondgebonden bedrijven (artikel 2.5.2 Verordening) en niet-grondgebonden bedrijven (artikel 2.5.3 en 2.5.4 Verordening).

Grondgebonden bedrijven

Nieuwvestiging van grondgebonden veehouderijbedrijven wordt zonder meer niet toegestaan. Alleen wanneer dit een verbetering oplevert van de landbouwstructuur en aangetoond is dat hervestiging op een bestaand agrarisch bouwperceel ondoelmatig is of indien een bestaand bedrijf moet worden verplaatst op initiatief van de overheid ten behoeve van het realiseren van ruimtelijke doelen van algemeen maatschappelijk belang wordt hiervan afgeweken. Dit geldt ook voor voorliggend bestemmingsplan, aangezien op basis van concrete initiatieven enkele nieuwvestigingen van grondgebonden agrarische bedrijven worden toegestaan. Verwezen wordt in dit kader naar paragraaf 4.13 van deze plantoelichting.

In artikel 2.5.2.2 van de verordening is opgenomen dat uitbreiding van grondgebonden veehouderijen alleen is toegestaan indien dit ruimtelijk aanvaardbaar is en voorziet in een goede landschappelijke inpassing. Tevens geldt dat geen sprake mag zijn van omschakeling (van grondgebonden veehouderij naar niet-grondgebonden veehouderij) en aan de uitbreiding een grondgebruiksplan ten grondslag ligt. Met betrekking tot dit laatste plan kan worden vermeld dat de Melkveewet de grondgebondenheid van melkveehouderijbedrijven voldoende borgt en er om die reden met betrekking tot dit punt geen aanvullende regels of onderzoeken voor/in het bestemmingsplan nodig zijn. De landelijke eisen voor grondgebondenheid zorgen er tevens voor dat schaalvergroting veel meer geleidelijk zullen gaan omdat bedrijven bij groei ook moeten investeren in grond. De Melkveewet geldt per 1 januari 2015, terwijl de maatregelen in de AMvB –Melkwet per 1 januari 2016 ingaan. Deze maatregelen hebben echter ook werkingskracht over 2015 en de jaren daarna.

Overigens worden op grond van concrete initiatieven enkele uitbreidingen van grondgebonden veehouderijen mogelijk gemaakt. Ook in dit kader wordt verwezen naar paragraaf 4.13 van deze plantoelichting.

Niet-grondgebonden bedrijven

In artikel 2.5.4 van de Verordening is bepaald dat nieuwvestiging van een agrarisch bedrijf ten behoeve van de niet-grondgebonden veehouderijtak niet is toegestaan en dat aan een bestaand bedrijf gelegen in een verweingsgebied een agrarisch bouwperceel kan worden toegekend van ten hoogste 1,0 ha. Op grond van het overgangsrecht uit de Verordening kunnen echter geldende regelingen die een groter bouwvlak toestaan worden overgenomen. In het voorliggende bestemmingsplan is hiervan gebruik

gemaakt door een wijzigingsbevoegdheid op te nemen die een omvang van maximaal 1,5 ha toestaat omdat in het vigerende bestemmingsplan uit 2003 een soortgelijke regeling is opgenomen.

De provincie heeft overigens in artikel 2.5.3 van de Verordening bepaald dat er geen uitbreidingsmogelijkheden zijn voor niet-grondgebonden (melk)rundveebedrijven. Ook niet onder de noemer van 'intensieve veehouderij'. Deze bedrijven kunnen pas weer uitbreiden als zij weer de beschikking krijgen over voldoende grond, zodat aan de eis van grondgebondenheid wordt voldaan.

Omdat de gemeente, in afwijking van het bovenstaande, van mening is dat ook voor niet-grondgebonden (melk)rundveebedrijven bestaande rechten gerespecteerd moeten worden en daarmee vindt dat ook het overgangsrecht van toepassing dient te zijn op dergelijke bedrijven, zal ook voor deze bedrijven een passende wijzigingsbevoegdheid in het bestemmingsplan worden opgenomen voor vergroting van het agrarisch bouwperceel tot 1,5 hectare.

Glastuinbouw

Het bestemmingsplan maakt geen deel uit van (regionale) concentratiegebieden zodat artikel 2.4.7.1 uit de Verordening van toepassing is. Hierin wordt de mogelijkheid geboden om glasopstanden éénmalig uit te breiden met maximaal 20% van de bestaande omvang van de glasopstanden. Onder 'bestaand' wordt in de Verordening de oppervlakte aan glasopstanden bedoeld zoals die op 29 juni 2005 was.

In het voorliggende bestemmingsplan is hieraan invulling gegeven door de bestaande glasopstanden middels de aanduiding 'glastuinbouw' op de verbeelding aan te duiden. Een uitbreiding van maximaal 20% van de bestaande glasopstanden wordt via een afwijking door het college van burgemeester en wethouders mogelijk gemaakt. De peildatum is daarbij op 29 juni 2005 gesteld.

Grond- en drinkwater

Een groot deel van het plangebied maakt deel uit van een grondwaterbeschermingsgebied, zodat artikel 8.1 uit de verordening van toepassing is. Dit betekent dat het bestemmingsplan regels moet bevatten die het waterwinbelang beschermen bij functiewijzigingen.

Ten zuiden van het dorp Druten ligt binnen het plangebied een waterwingebied en een daarbij behorend grondwaterbeschermingsgebied. Daaromheen ligt een intrekgebied (100-jaarszone). In de Verordening zijn hiervoor regels (artikel 2.6) opgenomen. Op grond hiervan mag een bestemmingsplan binnen een waterwingebied alleen bestemmingen aanwijzen die geen negatieve effecten kunnen hebben op het grondwater. Binnen het grondwaterbeschermingsgebied mogen alleen bestemmingen aangewezen worden die hetzelfde of een lager risico hebben voor het grondwater dan de vigerende bestemming. Binnen de aangeduide intrekgebieden is de winning van fossiele energie, zoals aardgas, aardolie, schaliegas en steenkoolgas niet toegestaan.

Door het overwegend consoliderende karakter van het bestemmingsplan en de bijbehorende passende bestemmingen blijven de risico's voor de kwaliteit van het grondwater gelijk. Bovendien is ter signalering de gebiedsaanduiding

'milieuzone – grondwaterbeschermingsgebied' opgenomen. In paragraaf 5.8.2 van deze plandoelichting wordt hierop nog nader ingegaan.

Natuur en landschap

Het omgevingsbeleid voor natuur en landschap wordt bepaald door het Gelders Natuurnetwerk (GNN) of Groene Ontwikkelingszone (GO). Het betreft in dit kader een nieuwe benaming voor de Ecologische Hoofdstructuur, waarbij de GNN een vertaling is van de 'EHS-natuur' en GO een vertaling van 'EHS-verbinding' en 'EHS-verweving'.

Op gronden binnen het GNN mogen geen nieuwe functies mogelijk worden gemaakt, tenzij er geen reële alternatieven aanwezig zijn, redenen zijn van groot openbaar belang en negatieve effecten op het gebied worden beperkt. Uitbreiding van bestaande functies in het GNN kan alleen als de kernkwaliteiten van het gebied per saldo worden versterkt.

Op gronden die deel uitmaken van het GO zijn nieuwe ontwikkelingen of uitbreiding van bestaande functies alleen mogelijk als dat niet leidt tot een significante aantasting van de kernkwaliteiten van dat gebied.

In het plangebied is een aantal gebieden aanwezig die behoren tot zowel het GNN alsook GO. In paragraaf 4.2 en ook 5.9 wordt hierop nader ingegaan, waarbij ook is aangegeven hoe dit is doorvertaald in de verschillende gebiedsbestemmingen.

Bedrijvigheid

De provincie Gelderland streeft ernaar dat voldoende ruimte beschikbaar blijft voor natte bedrijventerreinen en dat deze bedrijventerreinen bereikbaar blijven via een betrouwbaar vaarwegennetwerk. In artikel 2.3.2.5 (Kadegebonden bedrijventerrein) is bepaald dat als bedrijfskavels door een kade worden ontsloten, dit in bestemmingsplannen ook als zodanig dient te worden bestemd.

Het scheepsreparatiebedrijf 'De Gerlien van Tiem' en de bijbehorende watergebonden activiteiten is door de (buitendijkse) ligging aan de rivier de Waal te typeren als een 'kadegebonden bedrijf'. Door voor het bedrijf en bijbehorende watergebonden activiteiten een bestemming 'Bedrijf – Uiterwaarden' op te nemen, voorzien van een nadere aanduiding 'specifieke vorm van bedrijf – 1' (scheepsbouw- en reparatiebedrijf) wordt invulling gegeven aan het bepaalde in artikel 2.3.2.5 van de provinciale Verordening.

Energie

Onder het aspect 'energie' wordt ook de windvang van bestaande molens beschermd. In artikel 2.8.2.1 is dit nader bepaald door aan te geven dat in bestemmingsplannen die betrekking hebben op gronden gelegen binnen de Molenbiotoop geen nieuwe bebouwing danwel beplanting is toegestaan, tenzij in de toelichting bij het bestemmingsplan wordt aangetoond dat het functioneren van de molen door middel van windvang niet wordt beperkt. In het plangebied komt één molen voor: 'De Drie Waaien', gelegen ten oosten van de kern Afferden. ter bescherming van de molen als werktuig (windbelemmering voorkomen) en als landschapsbepalend element (voorkomen dat het zicht op de molen afneemt) is de bijbehorende molenbiotoop middels de gebiedsaanduiding 'vrijwaringszone – molenbiotoop' in het plan opgenomen.

3.3.3 Waterplan Gelderland 2010-2015

Op provinciaal niveau zijn verschillende plannen opgesteld die betrekking hebben op het beleid ten aanzien van de waterhuishouding. Vooral van belang in dit verband is het Waterplan Gelderland 2010-2015. Dit plan is de opvolger van het 'Derde Waterhuishoudingsplan Gelderland 2005-2009' (WHP3).

De naam van het plan is gewijzigd, maar veel van wat in het Derde Waterhuishoudingsplan 2005-2009 in gang is gezet, komt in het Waterplan Gelderland 2010-2015 terug. Het Derde Waterhuishoudingsplan Gelderland 2005-2009 had als lange termijn doelstelling dat in 2030 het water volledig op orde moet zijn voor de maatschappelijke functies. Deze doelstelling wordt in dit Waterplan Gelderland overgenomen, zij het dat de tijdshorizon wordt vervroegd naar 2027.

Het waterbeleid in het Waterplan Gelderland is beschreven aan de hand van een aantal thema's zoals landbouw, watertekort, natte natuur, grondwaterbescherming en hoogwaterbescherming. Voor deze thema's is beschreven welke doelstellingen er voor 2027 en 2015 liggen.

De belangrijkste doelstellingen voor de planperiode uit het Waterplan Gelderland zijn in het kort:

- Voor de 35 gebieden van de TOP-lijst is het Gewenste Grond- en Oppervlaktewaterregiem (GGOR) bestuurlijk vastgesteld en zijn maatregelen voor herstel uitgevoerd;
- De maatregelen voor het herstel van wateren van het hoogste ecologisch niveau (HEN-wateren) zijn uitgevoerd;
- De natte ecologische verbindingzones zijn gerealiseerd, tenzij onvoldoende financiële middelen beschikbaar zijn;
- Wateroverlast vanuit het regionale watersysteem wordt voorkomen door inrichting van waterbergingsgebieden en verruiming van watergangen;
- In het stedelijke gebied is urgente wateroverlast opgelost;
- De zwemwateren voldoen als minimum aan de categorie aanvaardbaar;
- Toekomstvast hoogwaterbeleid.

Om de beleidsdoelen te realiseren zullen de verschillende partijen maatregelen moeten uitvoeren. In het Waterplan is zo concreet mogelijk beschreven hoe de rolverdeling in de uitvoering wordt gezien. De gemeenten hebben hierbij de volgende taken:

- Zorgen voor ruimtelijke bescherming in bestemmingsplannen;
- Het oplossen van urgente overlast vanuit riolering en grondwater;
- De regiefunctie hebben bij het oplossen van grondwateroverlast;
- Het opstellen van verbrede gemeentelijke rioleringsplannen.

3.4 Regionaal beleid

3.4.1 Waterbeheerplan 2010-2015

Het plangebied van dit bestemmingsplan valt binnen het beheersgebied van Waterschap Rivierenland. Het beleid van het waterschap is vastgelegd in het Waterbeheerplan 2010 - 2015 'Werken aan een veilig en schoon Rivierenland'. Het Waterbeheerplan omvat alle watertaken van het waterschap: waterkwantiteit, waterkwaliteit, waterkering en waterketen. Het plan bouwt

voort op bestaand beleid, waaronder het Nationaal Bestuursakkoord Water en de Kaderrichtlijn Water.

Waterschap Rivierenland zorgt voor het beheer van de waterkwaliteit en -kwantiteit, de vaarwegen, de primaire en secundaire waterkeringen en de rioolwaterzuiveringsinstallaties. In het kader van duurzaam waterbeheer hanteert het waterschap, naast de drietrapsstrategie 'vasthouden, bergen en afvoeren', de drietrapsstrategie 'schoonhouden, scheiden en zuiveren'. Uitgangspunt is dat schoon hemelwater niet thuishoort in het riool, maar moet worden afgekoppeld.

3.4.2 Keur Waterschap Rivierenland

De Keur voor waterkeringen en wateren is een verordening van Waterschap Rivierenland. Hierin staan de geboden en verboden die betrekking hebben op waterkeringen, wateren en grondwater. De geboden geven de verplichtingen aan om deze waterstaatswerken en (grond)waterlichamen in stand te houden. Voor werkzaamheden in de nabijheid van een watergang of dijklichaam is een vergunning of ontheffing in het kader van de Keur noodzakelijk. Omdat de bescherming van watergangen en dijken is geregeld in de Keur van het waterschap, zijn in voorliggend bestemmingsplan geen aanvullende bepalingen met betrekking tot de bescherming van waterbelangen opgenomen. Hierdoor wordt dubbele regelgeving voorkomen. Bovendien zou door tussentijdse aanpassingen van de Keur een situatie kunnen ontstaan waarin het bestemmingsplan (dat een looptijd heeft van 10 jaar) andere regels bevat dan de Keur.

3.5 Gemeentelijk beleid

3.5.1 Structuurvisie Druten

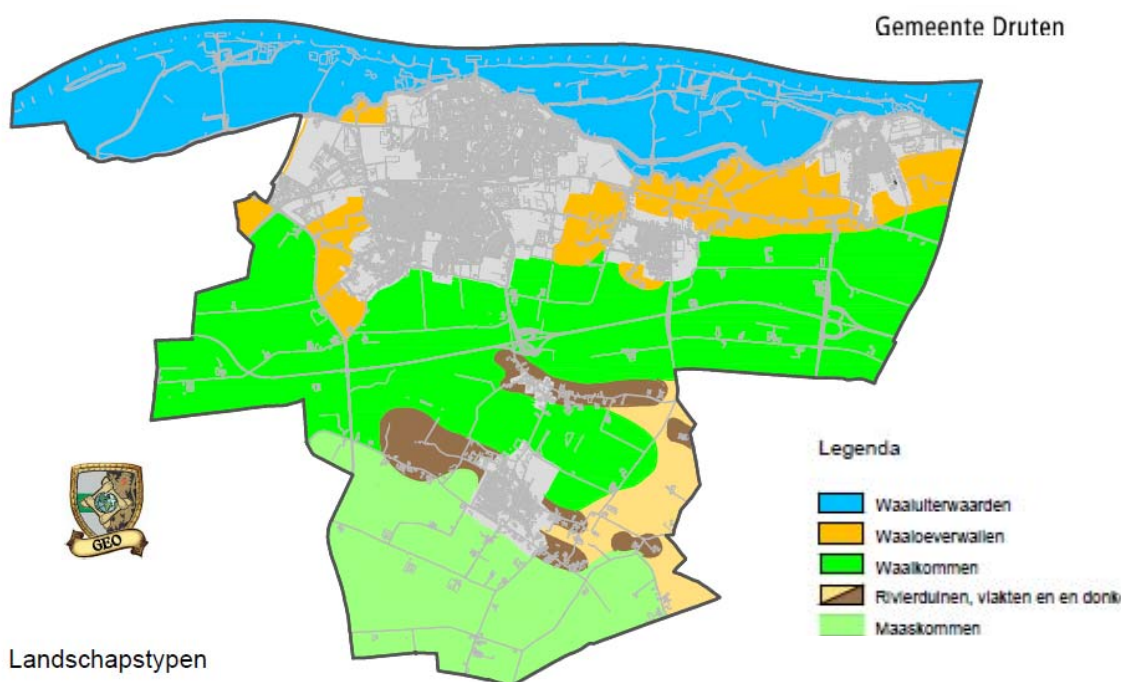
Op grond van de Wet ruimtelijke ordening is elke gemeente verplicht om voor het gehele grondgebied een structuurvisie op te stellen. In dit kader heeft de gemeenteraad van Druten op 16 februari 2012 de Structuurvisie Druten vastgesteld.

De structuurvisie vormt voor de gemeente Druten het kader waarbinnen de gemeente, samen met anderen, ontwikkelingen initieert en projecten (van anderen) beoordeelt. Het beleid, zoals opgenomen in de structuurvisie, vormt de basis voor de op te stellen bestemmingsplannen.

Landschapstypen

In de structuurvisie wordt aangegeven dat de gemeente Druten onderdeel uitmaakt van een dynamisch rivierenlandschap met diverse landschapstypen. Daarbij is aangesloten bij de landschapstypen zoals deze in het Landschapsontwikkelingsplan (LOP) zijn vastgelegd.

Het beleid is gericht op het behouden en versterken van de identiteit van het landschap met haar bijzondere waarden (aardkundig, archeologisch, cultuurhistorisch, ecologisch en landschappelijk). Hiervoor is natuur- en landschapsontwikkeling noodzakelijk. Aan de verschillende landschapstypen zijn opgaven gekoppeld.

Overzicht landschapstypen (bron: Structuurvisie Druten)

Agrarische bedrijven

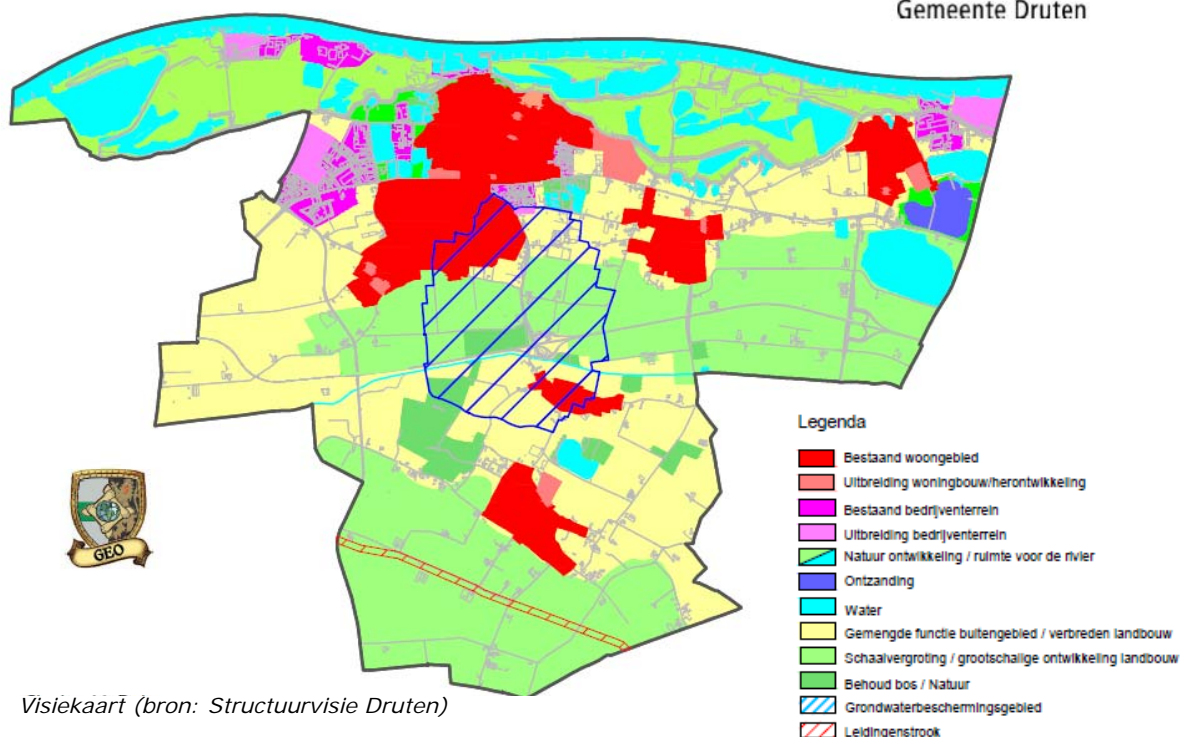
Specifiek voor de agrarische bedrijven is in de structuurvisie navolgende opgenomen.

In de gemeente Druten wordt onder voorwaarden ruimte geboden aan duurzame ontwikkeling van de sector en aan een economisch vitaal buitengebied. Met name de komgronden moeten voor de agrarische sector beschikbaar blijven. Er is ruimte voor andere functies in vrijkomende agrarische bedrijven om karakteristieke en monumentale bebouwing te behouden, zonder dat de agrarische bedrijfsvoering mag worden aangetast. De mogelijkheden voor schaalvergroting zijn afhankelijk van de landschapstypen. Ruimte voor schaalvergroting voor veehouderij en akkerbouw ligt met name in de open gebieden (komgronden) ten zuiden en westen van Horsen en in het gebied in het oosten van de gemeente rond de Maas en Waalweg tussen Puiflijk, Afferden en de Molenhoek. Schaalvergroting is mogelijk bij vrijkomende agrarische bouwpercelen.

Ruimte voor recreatieve verbreding is mogelijk rond de oeverwallen om kamperen bij de boer, zorgboerderij, ontwikkelen struinroutes, kleinschalige dagrecreatie en het verkopen van streekproducten aan huis. In komgronden kan ook recreatieve verbreding worden ontwikkeld, indien de agrarische bedrijfsvoering niet wordt gehinderd.

Verbreding voor natuurontwikkeling kan worden gevonden in de uiterwaarden, de ecologische verbindingszones en de overige delen van het Nationaal Natuurnetwerk (voorheen de EHS).

Visiekaart (bron: Structuurvisie Druten)

Opgemerkt wordt dat de in de visiekaart aangegeven 'ontzanding' niet doorgaat. In paragraaf 2 van deze plandoelichting is dit uitgebreid gemotiveerd. De bestaande situatie (agrarische gronden) is in voorliggend bestemmingsplan het uitgangspunt.

Nevenfuncties moeten de rust en ruimte in het agrarisch gebied niet verstoren en op het erf landschappelijk worden ingepast, waarbij wordt aangesloten op de karakteristiek van het betrokken landschapstype en bijbehorende karakteristieke beplantingssoorten. Door verbreding wordt de levendigheid en de beleving van het landschap versterkt.

3.5.2 Landschapsontwikkelingsplan

De gemeenten Druten, Beuningen en Wijchen hebben gezamenlijk een landschapsontwikkelingsplan (LOP) opgesteld genaamd 'Landschap in Beweging'. In het plan is door de drie gemeenten een visie opgesteld voor de gewenste ontwikkelingen in het landschap voor de komende decennia. Het LOP is in december 2007 door de gemeenteraad van Druten vastgesteld. De beschrijving van de bestaande situatie uit hoofdstuk 2 is grotendeels gebaseerd op de gegevens uit het LOP.

Het LOP heeft de volgende doelstellingen:

- Met het LOP wordt gestreefd naar een verhoging van de landschappelijke kwaliteit van het buitengebied. Daarbij staat behoud en ontwikkeling van de streekeigen identiteit, verscheidenheid en beleving van het landschap voorop;
- Het LOP vormt een toetsingskader voor de diverse ontwikkelingen in het landschap, die voortvloeien uit een integraal gebruik van het buitengebied;

- De landschapsstructuur biedt een landschappelijk kader voor de verschillende (economische) en duurzame gebruiksfuncties in het landelijk gebied;
- Het LOP bevat concrete uitvoerbare projecten, voorzien van een financieringsplan.

Het LOP vormt, samen met de structuurvisie, een belangrijke basis voor het bestemmingsplan Buitengebied. De uitgangspunten voor de agrarische sector worden in dit bestemmingsplan concreet vorm gegeven. Tevens worden de landschapstypen in het bestemmingsplan vertaald.

3.5.3 Economisch beleidsplan

In het economisch beleidsplan (2007) is aangegeven dat de gemeente Druten zich wil ontwikkelen tot een dynamische en ondernemende gemeente. De kernpunten voor het economisch beleid zijn:

- zorgen voor een goed vestigingsklimaat;
- opknopbeurten voor bestaande bedrijventerreinen;
- lokale ondernemers betrekken bij aanbestedingen.

In het beleid is voor diverse sectoren een toekomstperspectief opgesteld. De agrarische sector blijft een belangrijke rol spelen. Het is zaak dat meerdere functies in het buitengebied mogelijk zijn, zonder afbreuk te doen aan het uitgangspunt dat het buitengebied primair het domein van de agrarische sector is. Ten aanzien van de detailhandel is het beleid gericht op het voorzien in voldoende voorzieningen om de leefbaarheid in de gemeente te behouden. De sector toerisme en recreatie heeft een groeiende werkgelegenheid.

3.5.4 Gemeentelijk Verkeers- en vervoersplan 2009-2020

In 2009 is het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan (GVVP) geactualiseerd. Het doel van het GVVP is om aan te sluiten op de gewenste ruimtelijke en economische ontwikkeling van de gemeente. In het GVVP zijn zowel de bestaande situatie als de gevolgen van diverse toekomstige ontwikkelingen in beeld gebracht. In het GVVP zijn de volgende uitgangspunten opgenomen:

- Bereikbaarheid is een voorwaarde voor het functioneren van de gemeente. Ontwikkelingen in mogelijk toenemende intensiteit verdienen nader onderzoek.
- Het verkeers- en vervoerbeleid ondersteunt de ruimtelijke en economische ontwikkelingen in de gemeente.
- Het verkeers- en vervoerbeleid draagt bij aan de realisatie van een aantal projecten.
- Verbeteren van de leefbaarheid in het algemeen. Bij leefbaarheid gaat het om een veilige fysieke ruimte, maar ook om een schone leefruimte met in hoofdzaak omgevingseigen geluidbronnen.
- Koesteren van de landelijke fijnmazige structuur van netwerken voor fiets, wandelen en auto. Geen grote doorgaande wegen, behalve de N322 en haar ontsluitingswegen.
- De gemeente is aantrekkelijk voor toerisme en recreatie (uiterwaarden en landelijk gebied). Dit punt benadrukken door wandel- en fietspadenstructuur en -inrichting te verbeteren.

Voor alle wegen wordt een inrichting conform de wegcategorysering van Duurzaam Veilig voorgestaan.

3.5.5 Notitie Toerisme en Recreatie

In de notitie 'Toerisme en recreatie' (2006-2010) is het beleid van de gemeente Druten op het gebied van toerisme en recreatie vooral voorwaardenscheppend en faciliterend. Ze richt zich op verbetering van de technische infrastructuur en een verbetering van het imago van de gemeente. Het toeristisch beleid is op drie pijlers gebaseerd:

- benutten van het bestaande potentieel;
- stimuleren van nieuwe ontwikkelingen;
- promotie van activiteiten.

3.5.6 Notitie kamperen in gemeente Druten

De beleidsnotitie 'Kamperen in gemeente Druten, uitgangspunten 2008' is op 8 oktober 2008 vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders. In de beleidsnotitie is aangegeven op welke wijze de algemene plaatselijke verordening (APV) en het bestemmingsplan kunnen worden benut om het beleid met betrekking tot kamperen en kampeerterreinen vast te leggen. De gemeente Druten maakt onderscheid tussen regulier kamperen en kleinschalig kamperen, waarbij de grens ligt op 25 standplaatsen. Kampeerterreinen groter dan 25 plaatsen dienen expliciet als zodanig te worden bestemd. Op dit moment komen binnen de gemeente Druten geen reguliere kampeerterreinen voor, maar vestiging daarvan behoort in de toekomst wellicht tot de mogelijkheden. Uit locatieonderzoek zal in dat geval moeten blijken of het kampeerterrein op de beoogde locatie passend is.

De vestiging van kleinschalige kampeerterreinen bij agrarische bedrijven binnen het bouwblok is zonder meer toegestaan. Buiten het bouwvlak (direct grenzend eraan) kan in bestemmingsplannen hiervoor een afwijkingmogelijkheid en/of wijzigingsbevoegdheid worden opgenomen. Ook voor verenigingskamperen en natuurkamperen kunnen afwijkingmogelijkheden worden opgenomen.

3.5.7 Beleidsregels kleinschalige logies

Naar aanleiding van de stijgende vraag naar het oprichten van een kleinschalige logiesaccommodatie zoals Bed & Breakfast, zijn beleidsregels met betrekking tot kleinschalige logies opgesteld. Daarnaast is in de Notitie Toerisme & Recreatie 2006-2010 opgenomen dat verblijfsrecreatie in de gemeente Druten wordt gestimuleerd. Het stimuleren van de groei van het aantal kleinschalige logiesaccommodaties voor kort verblijf staat expliciet als speerpunt genoemd.

3.5.8 Welstandsnota

Welstandstoezicht werd ooit ingesteld om te voorkomen dat bouwwerken de openbare ruimte zouden ontsieren. Nog steeds wordt bij iedere aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het bouwen beoordeeld of het betreffende bouwwerk niet in strijd is met 'redelijke eisen van welstand'. De welstandsnota koppelt inhoudelijke kennis aan juridisch houdbare criteria en efficiënte procedures. Voor de inwoners van Druten biedt de nota meer inzicht in de toetsing door de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit en meer zekerheid vooraf over de haalbaarheid van bouwplannen.

De buitengebied is in de welstandsnota verdeeld in deelgebieden. Binnen het plangebied van voorliggend bestemmingsplan komen onder meer de volgende deelgebieden voor:

- sport- en recreatiegebieden;
- uiterwaarden en natuurgebieden;
- agrarisch landschap

Voor elk gebied zijn gebiedsgerichte criteria opgesteld. Voor elk van de gebieden geldt een welstandsniveau, waarbij onderscheid wordt gemaakt in vier niveaus:

1. zeer waardevolle welstandsgebieden;
2. bijzondere welstandsgebieden;
3. reguliere welstandsgebieden;
4. welstandsvrije gebieden.

Het welstandsniveau bepaalt de aard en de intensiteit waarmee de bouwplannen aan de diverse welstandscriteria zullen worden getoetst. Afhankelijk van het welstandsniveau worden de beoordelingsaspecten streng, kritisch, licht of niet, gehanteerd. Op deze manier worden de gebiedseigen waarden met betrekking tot beeldkwaliteit doeltreffend beschermd en/of versterkt.

3.5.9 Nota Parkeernormen

De Nota Parkeernormen (2011) is de leidraad voor de verkeerskundige toetsing van nieuwe plannen en heeft als doel het totale gemeentelijke parkeerareaal in evenwicht te houden en de bereikbaarheid en leefbaarheid binnen de gemeente te waarborgen.

In de Nota Parkeernormen zijn voor verschillende functies parkeereisen opgenomen. Uitgangspunt is dat benodigde parkeerplaatsen op eigen terrein worden gerealiseerd. Indien dat niet mogelijk is, kan een ontheffing worden verleend waarbij per ontbrekende parkeerplaats een bijdrage in het parkeerfonds is verschuldigd. In voorliggend bestemmingsplan is in de algemene gebruiksregel een parkeerregeling opgenomen, die is gebaseerd op de Nota Parkeernormen. De nota is als bijlage bij de regels opgenomen en vormt als zodanig een rechtstreeks toetsingskader in het geval van nieuwe bouwaanvragen.

4 VISIE, UITGANGSPUNTEN EN BESTEMMINGEN

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk is het beleid voor het buitengebied van Druten verwoord. Aangegeven wordt welke richting de gemeente op wil voor tal van relevante buitengebiedaspecten. De visie op de belangrijkste hoofdbestemmingen wordt toegelicht. Hierbij wordt ingegaan op de uitgangspunten die ten grondslag liggen aan de verschillende bestemmingen, functies en waarden in het plangebied, zoals agrarisch, natuur en landschap. De eerder door de raad vastgestelde Nota van Uitgangspunten (d.d. 28 maart 2013) vormt hiervoor de basis.

Uiteraard is bij de visievorming rekening gehouden met het ruimtelijke beleid op de verschillende schaalniveaus (rijk, provincie, regio en gemeente) dat in hoofdstuk 3 beschreven is. Dit beleidskader vormt in feite de marge waarbinnen het gemeentelijke beleid in dit bestemmingsplan voor het buitengebied gestalte moet krijgen.

4.2 Gebiedsbestemmingen

De gebiedsbestemmingen, dat wil zeggen de bestemmingen die de grootste oppervlakte beslaan in het plangebied en daarmee het belangrijkste zijn, betreffen de bestemmingen Agrarisch, Agrarisch met waarden, Natuur, Bos en Water.

De toekenning van de gebiedsbestemmingen is gebaseerd op de huidige functie van de betreffende gronden. Tevens is rekening gehouden met het Gelders Natuurnetwerk (GNN) en de Groene Ontwikkelingszone (GO) uit de Omgevingsvisie Gelderland en de daarop gebaseerde Omgevingsverordening Gelderland. Deze is doorvertaald in de gebiedsbestemmingen. De indeling van de gronden in het plangebied in gebiedsbestemmingen is de onderstaande tabel weergegeven.

Gebiedstype	Gebiedsbestemming
Agrarisch gebied, bestaand agrarisch gebied	Agrarisch
Agrarisch gebied, bestaand agrarisch gebied aangewezen als GO	Agrarisch met waarden
Natuurgebied, bestaande natuur danwel gronden die in het vigerende bestemmingsplan reeds bestemd zijn voor natuur, al dan niet aangewezen als GNN	Natuur
Bosgebied, bestaand bos, danwel gronden die in het vigerende bestemmingsplan reeds bestemd zijn voor bos, al dan niet aangewezen als GNN	Bos
Oppervlaktewater, bestaand oppervlaktewater en A-watgangen	Water

Tabel 4.1: Toekenning gebiedsbestemmingen

Onderstaand worden de afzonderlijke gebiedsbestemmingen nader toegelicht. Achtereenvolgens komen Agrarisch, Agrarisch met waarden, Natuur, Bos en Water aan de orde.

4.2.1 Agrarisch

De gronden die in gebruik zijn ten behoeve van de agrarische productie zijn bestemd als 'Agrarisch'. Op deze gronden ligt het primaat bij de agrarische functie. In deze gebieden krijgt de grondgebonden landbouw in beginsel de ruimte om zich verder te ontwikkelen. In dit gebied zijn ook landschappelijke waarden aanwezig. Ten denken valt aan waarden als openheid, beslotenheid of karakteristieke verkavelingspatronen. De landbouw en de landschappelijke kwaliteiten dienen niet als gescheiden elementen te worden gezien, maar kunnen elkaar versterken. Grote delen van het landschap zijn immers ook gevormd door de mens en het landbouwkundig gebruik. Deze landschappelijke waarden dienen in stand te worden gehouden en moeten zich verder kunnen ontwikkelen. Daarom zijn de gronden met de bestemming agrarisch mede hiertoe bestemd. Om de landschappelijke waarden te kunnen duiden is het plangebied verdeeld in landschapstypen en zijn hieraan kernkwaliteiten verbonden. Deze landschapstypen worden beschermd met een specifiek daarop toegesneden vergunningstelsel. In paragraaf 4.3 wordt nader ingegaan op de landschapstypen. Verspreid in het agrarisch gebied komt ook extensief recreatief medegebruik voor. Zo lopen er diverse wandel- en fietspaden door het agrarisch gebied. Om deze functie te kunnen behouden zijn gronden met de bestemming agrarisch mede bestemd voor extensief recreatief medegebruik.

4.2.2 Agrarisch met waarden

Alle gronden met hoofdzakelijk agrarisch gebruik en die volgens de Omgevingsvisie Gelderland en de Omgevingsverordening Gelderland zijn aangemerkt als 'Groene Ontwikkelingszone', zijn bestemd als 'Agrarisch met waarden'. In het plangebied gaat het hoofdzakelijk om een strook met gronden ten zuiden van de Maas en Waalweg en gronden ten noordwesten van deze weg. Het betreft gebieden die op grond van het voorgaande provinciale beleid waren aangewezen als 'EHS-verbinding' en 'EHS-verweving'.

De 'Groene Ontwikkelingszone' omvat onder meer landbouwgebieden met natuurwaarden en landbouwgebieden met een hoge dichtheid aan natuur- en bouselementen. Het provinciale beleid is erop gericht om in deze gebieden door natuurontwikkeling en agrarisch natuurbeheer de natuurwaarden te versterken. In de GO is volgens de provincie natuur de belangrijkste functie, maar grondgebonden land- en tuinbouw vervult een blijvende rol in het duurzaam beheer van de cultuurgrond en de daarmee verweven natuurwaarden. De land- en tuinbouw kan zich in de GO duurzaam ontwikkelen voor zover de aanwezige natuurwaarden niet worden geschaad.

Door de aanleg van ecologische verbindingzones, als onderdeel van de GO, wordt de ecologische samenhang tussen verschillende gebieden versterkt. Deze bestaan uit een schakeling van natuurelementen (stapstenen) die het agrarische gebied doorsnijden. Het gaat om smalle zones met een strategische ligging, waarvan de aanwezige waarden beschermd en versterkt (zoekzones) moeten worden. In de Omgevingsvisie Gelderland is een toelichtende kaart opgenomen van de verbindingzones. Het gebied ten noorden van Horssen maakt hiervan deel uit. De das staat in deze zone model voor de inrichting van de verbindingzone, onder andere vanwege de aanwezigheid van voldoende geschikt foeragegebied.

Naast natuurwaarden herbergen de gronden met de bestemming Agrarisch met waarden, evenals de gronden met de bestemming Agrarisch, ook landschappelijke waarden. Deze landschappelijke waarden dienen in stand te worden gehouden en moeten zich verder kunnen ontwikkelen.

Binnen de bestemming Agrarisch met waarden, kan het agrarisch gebruik worden voortgezet, maar dient dit wel mede afgestemd te worden op de natuur- en landschapswaarden. Dit gezien het provinciaal beleid dat uitgaat van bescherming en versterking van natuurwaarden in dit gebied. De waarden maken het agrarisch gebruik dan ook zeker niet onmogelijk, ze zijn zelfs mede afhankelijk van de instandhouding van dit gebruik. Bescherming van deze waarden zal middels een aantal gebruiksverboden en een omgevingsvergunningenstelsel voor het uitvoeren van werken en werkzaamheden gewaarborgd worden. Zoals al genoemd is het plangebied ingedeeld in landschapstypen met kernkwaliteiten en worden deze landschapstypen beschermd met een omgevingsvergunningenstelsel. Binnen de bestemming Agrarisch met waarden zijn aan dit stelsel ook de natuurwaarden gekoppeld, zodat ook deze waarden, naast de landschapswaarden via dit stelsel bescherming genieten.

Het voorgaande betekent dat gronden met de bestemming Agrarisch met waarden niet alleen bestemd zijn voor grondgebonden agrarisch gebruik, maar ook voor de instandhouding, herstel en ontwikkeling van landschaps- en natuurwaarden. In paragraaf 4.3 wordt nader ingegaan op de landschapstypen. Evenals in de bestemming Agrarisch komt ook in de bestemming Agrarisch met waarden extensief recreatief medegebruik voor. Daarom zijn ook deze gronden mede bestemd voor extensief recreatief medegebruik.

Omdat het provinciale beleid erop gericht is dat (op termijn) nieuwe natuurelementen worden gerealiseerd op gronden die nu nog deel uitmaken van de GO, en dat na realisatie van deze onderdelen de gronden worden toegevoegd aan het GNN, bevat het voorliggende bestemmingsplan een wijzigingsbevoegdheid om de bestemming 'Agrarisch met waarden' te wijzigen in de bestemming 'Natuur' als de gronden geen agrarische functie meer hebben. Dit kan alleen als de gronden zijn verworven door een natuurbeherende instantie of als de huidige eigenaar dit wenst. Kortom, dit kan alleen op basis van vrijwilligheid.

4.2.3 Natuur

Bestaande natuurgebieden zijn bestemd als natuur. Het gaat hier bijvoorbeeld om terreinen in de uiterwaarden van de Waal, gronden die deel uitmaken van landgoed Horssen en de oevers rondom de plas Het Goor. Ook gebieden die in het vigerend bestemmingsplan een natuurbestemming hebben, maar nog niet als zodanig zijn ingericht, zijn bestemd als 'Natuur'. Een aantal gebieden zijn in de Omgevingsvisie Gelderland en de Omgevingsverordening Gelderland aangewezen als Gelders Natuurnetwerk.

Het (provinciaal) beleid in gebieden met de bestemming 'Natuur' is zoveel mogelijk gericht op het behoud, herstel en ontwikkeling van de landschappelijke en natuurlijke waarden. Daarom zijn gronden met deze bestemming hiertoe hoofdzakelijk bestemd. Op gronden met de bestemming

'Natuur' is ook agrarisch natuurbeheer mogelijk, uitsluitend voor zover de natuur- en landschapswaarden daardoor niet onevenredig worden aangetast. Voorts is extensief recreatief medegebruik, zoals wandelen en fietsen, op deze gronden toegestaan. De natuur en landschapswaarden in deze gebieden worden beschermd door gebruiksverboden en een omgevingsvergunningstelsel voor werken en werkzaamheden.

4.2.4 Bos

De bestemming 'Bos' is toegekend aan bestaande bosgebieden (gebieden die het karakter van een robuust boscomplex hebben) en gebieden die in het huidige bestemmingsplan de bestemming bos hebben, tenzij deze gronden tussentijds met een andere vorm van natuur zijn ingericht, waardoor de bestemming 'Bos' niet langer passend is, maar de bestemming 'Natuur'. Dit zijn gebieden die in de Omgevingsvisie Gelderland en de Omgevingsverordening Gelderland zijn aangewezen als GNN, maar ook bosgebieden die buiten de GNN zijn gelegen. Het gaat hier bijvoorbeeld om het bos bij de aansluiting van de Maas en Waalweg op de Scharenburg, bos bij landgoed Horssen en bospercelen langs de Langesteeg.

Het beleid in gebieden met de bestemming 'Bos' is gericht op het behoud, herstel en ontwikkeling van het ter plaatse voorkomende bos. Daarnaast is het beleid net als in de bestemming 'Natuur' hier gericht op het behoud, herstel en ontwikkeling van de natuurlijke en landschappelijke waarden. Gronden met de bestemming 'Bos' zijn daarom hoofdzakelijk voor deze twee doeleinden bestemd. Voorts is extensief recreatief medegebruik op deze gronden mogelijk. De natuur- en landschapswaarden in deze gebieden worden ook in de bestemming 'Bos' beschermd door gebruiksverboden en een omgevingsvergunningstelsel voor werken en werkzaamheden.

4.2.5 Water

Het (permanent) aanwezige oppervlaktewater in het plangebied is voorzien van de bestemming Water. Het gaat dan om de hoofdwaterlopen (de zogenaamde A-watergangen) en hoofdwaterpartijen, die zowel een belangrijke functie vervullen voor de waterhuishouding als beleving van het landschap. Minder belangrijke waterlopen en waterpartijen, zijn niet voorzien van de bestemming Water, maar ondergebracht in de andere gebiedsbestemmingen Agrarisch, Agrarisch met waarden, Natuur of Bos. In deze bestemmingen zijn ook watergangen en waterpartijen toegestaan, waardoor de daar gelegen watergangen en -partijen kunnen worden behouden en beheerd.

In gebieden met de bestemming Water is het beleid gericht op het behoud van het oppervlaktewater en daarmee het behoud van de functie die dit water vervult, onder meer voor de waterhuishouding, waterberging en scheepvaart. Hiertoe zijn deze gronden dan ook bestemd. Omdat in de bestemming Water ook gronden vallen die ingevolge de Omgevingsvisie Gelderland en de Omgevingsverordening Gelderland zijn bestempeld tot GNN of GO, zijn gronden met de bestemming Water tevens bestemd voor de instandhouding, herstel en ontwikkeling van natuurlijke waarden.

4.3 Landschap en cultuurhistorie

4.3.1 Landschap

Het landschap van het plangebied is niet overal hetzelfde. Het gebied kan ingedeeld worden in verschillende landschapstypen met eigen kenmerken en kwaliteiten, oftewel met eigen landschappelijke en cultuurhistorische waarden. Om het landschap optimaal te beschermen en te ontwikkelen is het buitengebied in dit bestemmingsplan ingedeeld in verschillende landschapstypen (gebaseerd op het Landschapsontwikkelingsplan), te weten:

1. Waaluitwaerden;
2. Waaloeverwallen;
3. Waalkommen;
4. Rivierduinen met vlakten en donken;
5. Maaskommen.

In paragraaf 2.6 van deze plandoelichting is daar al op ingegaan.

Deze landschapstypen zijn middels een gebiedsaanduiding op de verbeelding aangegeven. Ter plaatse van een dergelijke aanduiding zijn de gronden mede bestemd voor de instandhouding, herstel en ontwikkeling van het ter plaatse voorkomende landschapstype. Dit maakt het mogelijk om het landschap te beheren en om ingrepen uit te voeren, zoals bijvoorbeeld het aanleggen van landschapselementen, die het landschap versterken.

De gemeente wil de karakteristieken van de verschillende landschapstypen behouden en versterken. Dit kan bijvoorbeeld gebeuren door bij ruimtelijke ontwikkelingen uit te gaan van de aanwezige natuurlijke reliëfverschillen en gebiedseigen structuren en patronen, zoals verkavelingspatronen. De bescherming van de landschapstypen gebeurt doordat hieraan een omgevingsvergunningstelsel voor het uitvoeren van werken en werkzaamheden gekoppeld is. Dit stelsel verschilt per landschapstype omdat ook de landschappelijke en cultuurhistorische waarden per landschapstype anders zijn. Ook moet er getoetst worden aan de waarden van de landschapstypen bij het verlenen van afwijkingen en het toepassen van wijzigingsbevoegdheden. Om de bescherming te concretiseren, zijn per landschapstype kernkwaliteiten (kenmerken) benoemd, die aan de basis staan van het vergunningstelsel en de toetsing bij afwijkingen en wijzigingsbevoegdheden. Ook deze kernkwaliteiten zijn afkomstig uit het LOP en zijn in de regels van het bestemmingsplan vastgelegd.

In de onderstaande tabel zijn de kernkwaliteiten van de diverse landschapstypen weergegeven. Tevens is in deze tabel de benaming van de aanduiding van de landschapstypen op de verbeelding van het bestemmingsplan aangegeven.

nr.	Landschapstype	Naam aanduiding landschapstype in bestemmingsplan	Kernkwaliteiten (kenmerken)
1	Waaluiteerwaarden	landschapstype waaluiteerwaarden	Natuurlijke uitstraling, dynamiek van de rivier, plaatselijk agrarische of extensief beheerde gronden, natuur en (steen)fabrieken contrastrijk, beide grootschalig, extensief recreatief medegebruik
2	Waaloeverwallen	landschapstype waaloeverwallen	Kleinschalig samenspel van bebouwingslinten, dorpen, weiden en boomgaarden in onregelmatige patronen, zeer groene uitstraling door erven, boomgaarden wegbepantingen, windsingels en opslag rond plassen, afwisselend beeld, groene zones tussen dorpen
3	Waalkommen	landschapstype waalkommen	Grootschalig, open, rationele verkaveling, recht en ritmisch, lange weteringen en lange rechte wegen met strakke wegbepantingen, vooral veehouderij, grote erven als groene eilanden in het open gebied, rendabel landbouwgebied, bovenregionale infrastructuur met beplante noord-zuid-oversteken
4	Rivierduinen met vlakten en donken	landschapstype rivierduinen met vlakten en donken	Kleinschalige rivierduinen met afwisseling van bos, vennen, houtwallen en open essen, microreliëf en plaatselijk grillige lokale wegen, onregelmatige blokvormige verkaveling, bebouwing geconcentreerd in dorpen en buurtschappen en verspreid langs open essen en wegen, beslotenheid door bos, historische bebouwing, kastelen, boerderijen, oude heerlijkheden
5	Maaskommen	landschapstype maaskommen	Open gebied met daarin verspreid liggende bosjes, akkerbouw, daarnaast wei- en hooiland, infrastructuur met laanbeplanting.

Tabel 4.2: Landschapstypen en de daarbij behorende kernkwaliteiten in het buitengebied

4.3.2 Archeologie

De archeologische waarden die in het plangebied voorkomen zijn beschermd middels de dubbelbestemming 'Waarde-Archeologie'. De ligging en mate van bescherming van deze dubbelbestemming is gebaseerd op de rapportage 'Actualisering archeologische waarden- / verwachtingen en beleidskaart gemeente Druten 2007, Addendum 2012' die in februari 2014 door de gemeenteraad is vastgesteld.

Voor een verdere toelichting op de vertaling van de deze beleidskaart in dit bestemmingsplan wordt verwezen naar paragraaf 5.10.

4.3.3 Cultuurhistorische gebouwen en objecten

In het plangebied komen op verschillende plaatsen cultuurhistorische elementen voor die kenmerkend zijn voor een bepaalde plek in het gebied. Deze kunnen iets zeggen over de ontstaansgeschiedenis van het landschap. Het betreft met name bijzondere gebouwen en andere bouwkundige elementen. Deze cultuurhistorisch waardevolle objecten zijn op de rijks- en gemeentelijke monumentenlijst vastgelegd. In Druten komen voornamelijk oude boerderijen, adellijke huizen en woonhuizen voor op de monumentenlijst.

Bescherming van deze rijks- en gemeentelijke monumenten vindt plaats doordat gebouwen en objecten al vanuit de Monumentenwet of Erfgoedverordening bescherming wordt geboden.

Om dubbele regelgeving te voorkomen en flexibiliteit in het plan te houden (een bestemmingsplan is immers 10 jaar geldig en tussentijds kan de monumentenlijst aangepast worden), is er voor gekozen om geen aparte beschermingsregeling voor monumenten in het bestemmingsplan op te nemen. Dit betekent dus niet dat de monumenten zonder meer gesloopt en/of verbouwd mogen worden, maar de bescherming van deze objecten is in andere wet- en regelgeving geborgd.

Tegelijk met de archeologische waardenkaart is op 12 februari 2014 ook de "Cultuurhistorische waardenkaart gemeente Druten" door de gemeenteraad vastgesteld. De cultuurhistorische waardenkaart voorziet in een inventarisatie van bekende bovengrondse cultuurhistorische waarden van de gemeente Druten. De kaart is opgebouwd rond thema's waarin de historische gelaagdheid van het landschap het beste tot uitdrukking wordt gebracht. Daarbij kan onder andere gedacht worden aan dijken/kaden, historische wegen en bebouwingslinten en kenmerkende verkavelingspatronen en bijbehorende beplantingsvormen.

De te onderscheiden landschapstypen die reeds in paragraaf 4.3.1 ('landschap') aan de orde zijn gekomen, zijn mede gebaseerd op de cultuurhistorische waarden. De cultuurhistorische waarden van het landschap zijn daardoor sterk verweven met de landschappelijke waarden en liggen besloten in de landschapstypen en de daarbij behorende kernkwaliteiten. Beplantingen en verkavelingspatronen vormen bijvoorbeeld niet alleen een landschappelijke waarde, maar ook een cultuurhistorische waarde. Omdat de bescherming van deze landschapstypen gebeurt doordat hieraan een omgevingsvergunningstelsel voor het uitvoeren van werken en werkzaamheden gekoppeld is (zie ook paragraaf 4.4) wordt een specifieke bescherming van de cultuurhistorische waarden niet nodig geacht.

4.3.4 Molen 'De Drie Waaien'

In het plangebied komt één molen voor: 'De Drie Waaien', gelegen ten oosten van de kern Afferden. Het betreft een molen die in 1869 gebouwd is als stellingmolen ter vervanging van een door storm verwoeste standerdmolen. Om een beter rendement te krijgen is deze molen als eerste in Gelderland voorzien van gestroomlijnde wieken. Momenteel zijn de wieken van de molen Oudhollands opgehekt. De vlucht van de molen bedraagt 22 meter. In de molen bevinden zich twee koppels molenstenen. Bij de molen bevindt zich een woning en een molenaarsbedrijf waar diervoeders verkocht worden.

Voor de molen is een molenbiotoop op de verbeelding opgenomen, ter bescherming van de molen als werktuig (windbelemmering voorkomen) en als landschapsbepalend element (voorkomen dat het zicht op de molen afneemt). Binnen de molenbiotoop gelden daartoe nadere regels voor de hoogte van bebouwing en de het aanbrengen van beplanting en ophogen van gronden. Onder de voorwaarde dat het functioneren van de molen als werktuig door windbelemmering en of de waarde van de molen als landschapsbepalend element, niet onevenredig in gevaar wordt of kan worden gebracht, kan van deze regels worden afgeweken met een omgevingsvergunning.

4.3.5 Landgoed Huis te Horssen

Ten westen van Horssen ligt het in het plangebied het Landgoed Huis te Horssen (Heerlijkheid Horssen). Dit landgoed heeft cultuurhistorische waarden vanwege de oude loofbossen, de aangrenzende open, onbebouwde cultuurgronden, een eendenkooi, wilgengrienden, het landhuis met directe omgeving en het oude lanenstelsel.

Het landhuis is aangewezen als rijksmonument en behoeft daardoor geen bescherming vanuit het bestemmingsplan. Deze status verschaft het landhuis de meest optimale bescherming. Het landhuis en het direct daarom heen liggende terrein hebben een speciale bestemming gekregen: 'Groen-Landgoed'. Deze gronden zijn onder meer bestemd voor de instandhouding van het landhuis in cultuurhistorisch, landschappelijk en natuurwetenschappelijk opzicht. Middels een omgevingsvergunningenstelsel voor het uitvoeren van werken en werkzaamheden en voor het slopen van bouwwerken wordt bescherming geboden aan de hier voorkomende cultuurhistorische, landschappelijke en natuurwetenschappelijke waarden. De waarden die voorkomen op de overige gronden van het landgoed worden beschermd door de aan deze gronden toegekende bestemming 'Bos' en aanduidingen voor het landschapstype waartoe ze behoren en het daaraan gekoppelde omgevingsvergunningenstelsel voor werken en werkzaamheden.

Wel is het zo dat specifiek voor het landhuis en direct aangrenzende gronden een plan is ingediend om een zogenaamd 'zorglandgoed' te realiseren. De bedoeling is dat het landhuis wordt gerenoveerd ten behoeve van bewoning door een woongroep voor senioren, in combinatie met een aanbouw als gemeenschappelijke ruimte. Verder is behoefte aan een aantal voorzieningen zoals bergingen in een gemeenschappelijk bijgebouw, deels overkapte parkeerplaatsen, een kas, een ruimte voor gasten annex 'slaapwachtruimte' en een bed&breakfast. Voor het terrein geldt dat het park (totaal ca. 23 ha.) goeddeels vrij toegankelijk blijft voor wandelaars, zoals ook nu het geval is, en zelfs een meer openbaar karakter zal krijgen. Ter onderbouwing van deze beoogde ontwikkelingen is een ruimtelijke visie opgesteld, waarbij tegelijkertijd ook expliciet wordt ingegaan op de ecologische aspecten. De betreffende rapportage¹ is als bijlage bij deze plantoelichting toegevoegd. In dit kader wordt ook verwezen naar paragraaf 4.13 van deze plantoelichting. In de bestemmingen 'Groen-Landgoed' en 'Bos' is met de ontwikkeling van het beoogde zorglandgoed rekening gehouden.

4.4 Omgevingsvergunningen voor het uitvoeren van werken en werkzaamheden

De gebiedsbestemmingen en nadere aanduidingen met landschapstypen zijn afgestemd op de aanwezige waarden en kwaliteiten in het plangebied. Aangezien het beleid gericht is op behoud en ontwikkeling van deze specifieke waarden, zullen regels nodig zijn om dit beleid te realiseren. De geschetste indeling van het landelijk gebied werkt door in het bestemmingsplan via de

---

¹ Historisch zorglandgoed Heerlijkheid Horssen, quickscan ruimtelijke visie – quickscan ecologie, H+N+S Landschapsarchitecten in samenwerking met Buiting Advies, februari 2015

regels ten aanzien van bouwen en gebruik en het uitvoeren van bepaalde werken en werkzaamheden.

Een voor de realisering van het ruimtelijk beleid belangrijk onderdeel van het bestemmingsplan buitengebied is het omgevingsvergunningstelsel voor het uitvoeren van werken en werkzaamheden. In de bovenstaande paragrafen is voor de bescherming van bepaalde waarden hier reeds een aantal malen aan gerefereerd. Het doel van dit stelsel is het voorkomen dat bepaalde specifieke waarden die het gebied herbergt als gevolg van bepaalde activiteiten op onevenredige wijze worden geschaad. Dit speelt met name in die gebieden waar sprake is van verweving van functies, zoals in 'Agrarisch met waarden'. Voor het uitvoeren van bepaalde werken of werkzaamheden moet een omgevingsvergunning worden afgegeven door het bevoegd gezag voordat met die werken of werkzaamheden kan worden begonnen. Bij het afgeven wordt getoetst aan de in het bestemmingsplan opgenomen criteria. Ook kunnen bepaalde werken of werkzaamheden als 'strijdig gebruik' worden aangemerkt, wat inhoudt dat op uitvoering daarvan een absoluut verbod rust.

Een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken en werkzaamheden wordt opgenomen ter bescherming van onder meer de volgende waarden:

- a. natuurwaarden;
- b. landschappelijke waarden;
- c. cultuurhistorische waarden;
- d. archeologische waarden.

De verplichting voor een omgevingsvergunning zal in de regel gelden voor veelal specifieke, eenmalige en grootschalige werkzaamheden. Algemeen gebruikelijk en regelmatig terugkerend beheer en onderhoud zijn van de vergunningplicht uitgesloten. In de praktijk zal moeten worden bepaald of een bepaald werk of werkzaamheid kan worden beschouwd als normaal beheer of onderhoud danwel vergunningplichtig is. Het dunnen van bos in het kader van het bosbeheer kan bijvoorbeeld beschouwd worden als normaal beheer of onderhoud. Overigens zijn werken en werkzaamheden binnen agrarische bouwvlakken uitgezonderd van de vergunningplicht. Dit laatste geldt echter niet voor de eventuele bescherming van archeologische waarden, hiervoor is ook binnen het agrarisch bouwvlak een vergunning nodig.

Afwegingskader

Veel werken en werkzaamheden hebben tot doel een verbetering van de waterhuishouding, verkaveling en ontsluiting van agrarische gronden. De diverse landbouwsectoren stellen aan de basisinrichting deels verschillende eisen. Het landbouwkundig belang van deze werken en werkzaamheden is daarmee afhankelijk van het belang van verbetering van deze inrichtingsfactoren voor de specifieke landbouwsector. De volgende factoren spelen daarbij een rol:

- de grondgebondenheid van de productie (akkerbouw, tuinbouw, melkveehouderij);
- de gevoeligheid / hoogwaardigheid van de teelt (tuinbouw);
- de intensiteit van het grondgebruik door grondbewerking;
- de afstand tot bedrijfsgebouwen (voor akkerbouw is exploitatie van gronden op afstand veelal goed in te passen in een doelmatige

bedrijfsvoering; melkveehouderij, vollegrondstuinbouw en fruitteelt vragen een directere relatie met de bedrijfsgebouwen).

In hoeverre de werken en werkzaamheden schadelijk zijn voor de aanwezige waarden is afhankelijk van de volgende factoren:

- de precieze locatie van de uit te voeren werken en werkzaamheden;
- de omvang, (diepte, oppervlakte);
- het tijdstip van de uitvoering;
- de wijze van uitvoering.

Omdat deze factoren nu niet duidelijk zijn, zal het bevoegd gezag van geval tot geval moeten afwegen of een omgevingsvergunning kan worden verleend. Bij deze afweging zal het belang van uitvoering van de desbetreffende werken of werkzaamheden worden afgewogen tegenover de negatieve effecten voor de aanwezige waarden.

Waarden en criteria

Zoals in paragraaf 4.2 en 4.3 al is aangegeven werkt de indeling van het landelijk gebied in gebiedsbestemmingen en landschapstypen door in het bestemmingsplan via de regels ten aanzien van het uitvoeren van bepaalde werken en werkzaamheden. Deze regels zijn afgestemd op de aanwezige waarden. Waar het gaat om de bescherming van de aanwezige natuur- en landschapswaarden betekent dit dat een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken en werkzaamheden gevraagd wordt voor bepaalde werkzaamheden in bepaalde gebieden.

Een omgevingsvergunning voor werken en werkzaamheden kan nodig zijn voor:

- a. het verlagen, vergraven, verhogen of egaliseren van de bodem;
- b. diepwoelen of -ploegen;
- c. het graven, dan wel verdiepen, vergroten of anderszins herprofilieren van waterlopen, sloten, greppels en andere waterpartijen;
- d. het dempen van waterlopen, sloten en greppels;
- e. werken en werkzaamheden die de waterhuishouding beïnvloeden, zoals bemalen, onderbemalen, etc.;
- f. het vellen of rooien van houtgewas;
- g. het beplanten van gronden met houtgewas;
- h. het omzetten van gronden in sierteelt;
- i. het aanleggen van oppervlakteverhardingen;
- j. het aanbrengen van (infrastructurele) ondergrondse leidingen;
- k. de aanleg van oeverbeschoeiing, kaden en of aanlegplaatsen;
- l. aanbrengen (tijdelijke) teeltondersteunende voorzieningen.

Het omgevingsvergunningenstelsel is binnen de afzonderlijke bestemmingen (Agrarisch en Agrarisch met waarden) gekoppeld aan de landschapstypen die op de verbeelding zijn aangeduid. In de bestemmingen 'Bos' en 'Natuur' komen echter ook werken en werkzaamheden voor die rechtstreeks aan de bestemming gekoppeld zijn en niet afhankelijk zijn van het landschapstype. Dit geldt overigens ook voor de bestemmingen 'Groen - Landschappelijke inpassing', 'Groen-Landhuis', de diverse dubbelbestemmingen en de zone voor de molenbiotoop.

Het criterium voor het kunnen verlenen van een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken en werkzaamheden (voor zover betrekking hebbend op de landschapstypen) is of door deze werken of werkzaamheden, danwel door de daarvan hetzij direct, hetzij indirect te verwachten gevolgen de landschappelijke kernkwaliteiten van het ter plaatse aanwezige landschapstype niet onevenredig worden of kunnen worden aangetast, danwel de mogelijkheden voor herstel van die kwaliteiten niet onevenredig worden of kunnen worden verkleind. Binnen de bestemmingen waar ook sprake is van natuurwaarden (zoals Bos, Natuur en Agrarisch met waarden) geldt eenzelfde soort criterium ten aanzien van de natuurwaarden. Binnen dergelijke bestemmingen geldt daardoor een dubbele toetsing: er moet getoetst worden op de gevolgen voor de landschappelijke én de natuurwaarden. Bij de toetsing zal, zoals al gezegd, per geval een afweging gemaakt moeten worden in hoeverre voldaan wordt aan de criteria en dus bepaald moeten worden of een vergunning al dan niet verleend kan worden.

Of werken en werkzaamheden vergunningplichtig zijn verklaard is enerzijds afhankelijk van de landschapswaarden (landschapstype) en anderzijds van de in de bestemming voorkomende andere waarden, zoals natuurwaarden. Het kan dus zijn dat ter bescherming van landschapswaarden bepaalde werken en werkzaamheden niet vergunningplichtig zijn, maar ter bescherming van natuurwaarden wel. Hierdoor komt het bijvoorbeeld voor dat in de bestemming Agrarisch bij bepaalde werken en werkzaamheden in een bepaald landschapstype geen vergunning vereist is, terwijl voor dezelfde werken en werkzaamheden in hetzelfde landschapstype binnen de bestemming Agrarisch met waarden wel een vergunning nodig is. In het omgevingsvergunningstelsel is dus een integrale koppeling gemaakt tussen landschapswaarden en de andere voorkomende waarden. Voor de vergunningplichtige werken en werkzaamheden en de uitzonderingen daarop wordt verwezen naar de regels.

Overigens kan het zijn dat er voor het uitvoeren van werken of werkzaamheden naast een omgevingsvergunning ook een watervergunning op grond van de Keur van het waterschap benodigd is, of dat er een watervergunning benodigd is, terwijl er voor de betreffende werken of werkzaamheden geen omgevingsvergunning nodig is. De initiatiefnemer van de werken of werkzaamheden zal dit zelf moeten nagaan en indien nodig zelf een vergunning moeten aanvragen bij het waterschap.

4.5 Agrarische bedrijven

In dit bestemmingsplan wordt onder een agrarisch bedrijf verstaan: een bedrijf dat is gericht op het voortbrengen van producten door middel van het telen van gewassen en/of het houden van dieren.

4.5.1 Agrarische bouwvlakken

Op de verbeelding zijn voor alle agrarische bedrijven bouwvlakken (bouwblok) opgenomen. Het bouwen ten behoeve van het agrarisch bedrijf is toegestaan binnen de op aangegeven bouwvlakken. Alle bebouwing (bedrijfswoning, schuren en stallen, etc.) en verharding, inclusief mest- en sleufsilos, opslag van kuilvoer en erfverharding, dient binnen het bouwvlak te worden gesitueerd. Het doel van deze toekenning van bouwvlakken is tweeledig:

1. Te bereiken dat bebouwing zoveel mogelijk geconcentreerd wordt in het buitengebied, dat dus niet her en der verspreid nieuwe bedrijfsgebouwen ontstaan;
2. Te voorkomen dat er onnodig veel bebouwing staat. De hoeveelheid bebouwing wordt op deze wijze immers aan een maximum gekoppeld. Daarmee wordt gestimuleerd dat bij nieuwbouw de oude gebouwen worden gesloopt.

In het buitengebied mogen buiten de bouwvlakken geen nieuwe solitaire opstallen worden opgericht. Dit om verrommeling van het landschap te voorkomen. Een uitzondering hierop vormen kleine schuilstallen. Deze mogen via een afwijking bij omgevingsvergunning buiten het bouwvlak worden gebouwd tot een oppervlakte van niet meer dan 100 m², mits deze noodzakelijk zijn voor een doelmatige agrarische bedrijfsvoering en gesitueerd worden op een solitair gelegen weiland op een afstand van minimaal 500 meter van de huiskavel van het betreffende agrarisch bedrijf.

Voor de agrarische bedrijven is een agrarisch bouwvlak met een omvang van maximaal 1,5 hectare het uitgangspunt. Voor alle agrarische bedrijven is een 'bouwvlak op maat' opgenomen. De behoefte aan bouwmogelijkheden kan per agrarisch bedrijf immers sterk verschillen. Bij het bepalen van vorm, situering en omvang van de bouwvlakken is rekening gehouden met:

- de rechten uit het geldende bestemmingsplan;
- de eigendomsgrenzen;
- de huidige omvang van het bedrijf (reeds aanwezige bebouwing, verhardingen en overige voorzieningen);
- de aanwezigheid van beplantingen, sloten e.d.;
- de aard van het bedrijf (bedrijfstype);
- de economische bedrijfsgrootte;
- concrete uitbreidingsplannen.

Verder zijn verleende vrijstellingen, ontheffingen en vergunningen voor bebouwing buiten het vigerende bouwvlak verwerkt in de ligging van het bouwvlak. Deze verkregen toestemmingen zijn immers bepalend voor de bestaande rechten. Speciaal voor de agrariërs is voor de officiële inspraak van het plan van start ging een 'onofficiële' inloop-/inspraakdag georganiseerd. Tijdens deze dag konden zij reageren op het voorstel voor het toekomstige bouwvlak en specifieke wensen kenbaar maken.

De exploitatie van een agrarisch bedrijf dient bedrijfsmatig te zijn en duidelijk verder te gaan dan hobbymatige activiteiten. Van bedrijfsmatige activiteiten kan worden gesproken als daar een deelinkomen aan kan worden ontleend. Hobbyboeren hebben een woonbestemming gekregen.

4.5.2 Grondgebonden en niet-grondgebonden bedrijven

In het bestemmingsplan wordt onderscheid gemaakt tussen grondgebonden en niet-grondgebonden bedrijven, omdat de ruimtelijke impact 'in het veld' duidelijk verschillend is. Zo is een niet-grondgebonden bedrijf voor zijn functioneren doorgaans niet afhankelijk van de omliggende agrarische gronden, terwijl dat bij een grondgebonden bedrijf wel het geval is. Ook is de oppervlakte aan stallen bij niet-grondgebonden bedrijven vaak groter dan die van grondgebonden bedrijven. Dit omdat bij niet-grondgebonden bedrijven de productie met name plaatsvindt in gebouwen.

Grondgebonden agrarisch bedrijf

Onder een grondgebonden agrarisch bedrijf wordt verstaan:

- agrarische bedrijven waarvan de productie geheel of overwegend niet plaatsvindt in gebouwen;
- agrarische bedrijven waarvan de productie grotendeels afhankelijk is van het voortbrengend vermogen van de grond.

Afhankelijkheid van de grond kent hierbij de volgende aspecten: voederverzorging, mestafzet of het bieden van een natuurlijk substraat voor plantaardige teelten.

Hiertoe behoren onder meer de volgende bedrijfstakken: grondgebonden veehouderij, akkerbouw, fruitteelt, vollegrondstuinbouw en boomteeltbedrijven. Ook een paardenfokkerij wordt in de regel tot een grondgebonden agrarisch bedrijf geschaard.

Verder wordt er het bestemmingsplan een onderscheid gemaakt tussen grondgebonden en intensieve veehouderijen. In de regels (begrippen) is dit ook nader gedefinieerd. Dit onderscheid hangt samen met het onderscheid tussen grondgebonden en niet-grondgebonden agrarische bedrijven. Grondgebonden veehouderijen zijn agrarische bedrijven die uitsluitend of overwegend zijn gericht op het houden van dieren, waarbij het voer en de mest in hoofdzaak gewonnen respectievelijk aangewend worden op onbebouwde gronden waarover het bedrijf kan beschikken en die in de omgeving liggen van het bedrijf. Deze veehouderijen zijn dus afhankelijk van de agrarische grond als productiemiddel.

Niet-grondgebonden agrarisch bedrijf

Onder een niet-grondgebonden agrarisch bedrijf wordt verstaan:

- agrarische bedrijven waarvan de productie geheel of overwegend plaatsvindt in gebouwen;
- agrarische bedrijven waarvan de productie grotendeels onafhankelijk is van het voortbrengingsvermogen van de grond.

Niet-grondgebonden agrarische bedrijven betreffen intensieve veehouderijen (zoals kalvermesterijen, fok- en mestvarkenshouderijen, pluimveehouderijen en geitenhouderijen), glastuinbouwbedrijven en gebouwgebonden teeltbedrijven en kwekerijen (zoals een champignon- of witlofkwekerij). Onderstaand wordt kort op deze drie bedrijfstypen ingegaan.

1. Intensieve veehouderijen

In het plangebied zijn diverse intensieve veehouderijen aanwezig. Deze zijn specifiek op de verbeelding aangeduid middels de aanduiding 'intensieve veehouderij'. Intensieve veehouderijen zijn agrarische bedrijven met een bedrijfsvoering die geheel of in overwegende mate in gebouwen plaatsvindt en gericht is op het houden van dieren, zoals rundveemesterij (exclusief vetweideij), varkens-, vleeskalver-, pluimvee-, pelsdier- of geitenhouderij of een combinatie van deze bedrijfstypen, alsmede naar de aard daarmee gelijk te stellen bedrijfstypen. Grondgebonden (melk)rundveehouderijen en het houden van schapen en paarden worden niet aangemerkt als intensieve veehouderij. Een intensieve veehouderij is niet afhankelijk van agrarische grond als productiemiddel en is als zodanig een agrarische bedrijfstak waarbij de bedrijfsuitoefening in hoofdzaak niet functioneel aan de grond gebonden is. Intensieve veehouderijen zijn specifiek aangeduid op de verbeelding van het

bestemmingsplan, waardoor de bestaande intensieve veehouderijen hun bedrijfsvoering kunnen voortzetten.
Door de aanduiding 'intensieve veehouderij' kunnen de bestaande intensieve veehouderijen hun bedrijfsvoering voortzetten.

2. Glastuinbouwbedrijven

In het plangebied komen enkele solitair gelegen glastuinbouwbedrijven voor. Onder een glastuinbouwbedrijf wordt een agrarisch bedrijf verstaan, gericht op de teelt of veredeling van gewassen, geheel of nagenoeg geheel met behulp van glasopstanden (kassen) van minimaal 2.500 m². Glastuinbouw heeft vanwege zijn uitstraling een geheel eigen karakter en wordt daarom op de verbeelding specifiek aangeduid met de aanduiding 'glastuinbouw'. Een belangrijke doelstelling van het provinciaal ruimtelijk beleid is het concentreren van glastuinbouwbedrijven. Hiervoor zijn in de provinciale verordening een aantal concentratiegebieden onderscheiden, waar uitbreiding en nieuwvestiging plaats kan vinden. Het buitengebied van Druten behoort hier niet toe.

Op basis van het provinciaal beleid mag de oppervlakte aan glasopstanden van geïsoleerd gelegen glastuinbouwbedrijven met maximaal 20% worden uitgebreid ten opzichte van de bestaande oppervlakte. In de Provinciale Verordening wordt onder 'bestaand' de oppervlakte aan glasopstanden bedoeld zoals die op 29 juni 2005 was. Verdergaande uitbreiding is slechts mogelijk als de vergroting zich verdraagt met ter plaatse van belang zijnde kwaliteiten (natuur, landschap en/of water) en de uitbreiding noodzakelijk is voor een doelmatige voortzetting van het bedrijf. Tevens dient te zijn aangetoond dat verplaatsing naar een concentratiegebied dan wel regionaal cluster financieel niet mogelijk is. In het verplaatsingsonderzoek dienen o.a. de hergebruiksmogelijkheden van de vrijkomende locatie te worden meegenomen.

Het bovenstaande resulteert erin dat in het bestemmingsplan voor bestaande glastuinbouwbedrijven een uitbreidingsmogelijkheid wordt geboden om de oppervlakte aan glasopstanden met maximaal 20% uit te breiden ten opzichte van de op 29 juni 2005 aanwezige oppervlakte. Dit kan alleen via een afwijking middels omgevingsvergunning. Voorwaarden voor het kunnen verlenen van de afwijking zijn onder meer dat er sprake moet zijn van een volwaardig agrarisch bedrijf, de uitbreiding noodzakelijk is voor een doelmatige agrarische bedrijfsvoering en er sprake is van een zorgvuldige landschappelijke inpassing.

In het bestemmingsplan zijn geen mogelijkheden opgenomen voor verdergaande uitbreiding van de bestaande glastuinbouwbedrijven. De eisen die daaraan gesteld worden (door de provincie) en het maatwerk dat daarbij komt kijken, leent zich niet voor een afwijkings- of wijzigingsbevoegdheid. Een partiële herziening van het bestemmingsplan is hiervoor een meer geëigend instrument.

3. Gebouwbonden teeltbedrijven en kwekerijen

In het plangebied zijn geen gebouwbonden teeltbedrijven of kwekerijen, zoals witlof- of champignonkwekerijen, aanwezig.

4.5.3 Bouwhoogte veestallen

Met name de grondgebonden veehouderij heeft behoefte aan stallen, waarin een zogenaamde "zijvoer-gang" mogelijk is. In tegenstelling tot de oudere veestallen wordt niet (alleen) het midden van de stal gebruikt als toegang voor de landbouwvoertuigen, maar ook de zijkant, direct langs de zijgevel. Langs de zijgevel kan een tractor met aanhangwagen e.d., de voergang voor het vee verzorgen. De benodigde goothoogte voor deze stallen bedraagt al snel 5 tot 6 meter, de bouwhoogte circa 10 tot 12 meter. Uitgangspunt voor het bestemmingsplan is daarom een goothoogte van 6 meter en bouwhoogte van 12 meter voor veestallen.

4.5.4 Etagestallen

Alleen de begane grondvloer van stallen mag worden aangewend voor het houden van vee. Er wordt geen mogelijkheid geboden voor het realiseren van meerdere vloeren voor het stallen van vee. De afweging hierin is ingegeven vanuit het aspect milieu en op grond van maatschappelijke opvattingen over etagestallen.

Ook het feit dat er in Druten in de bestaande situatie nauwelijks etagestallen aanwezig zijn en een 'overloop' uit het zuiden (provincie Brabant, waar relatief veel etage- en megastallen aanwezig zijn) niet wenselijk is, speelt hierbij een rol. Bestaande situaties worden gerespecteerd en worden specifiek op de verbeelding aangeduid. Aan de Zevent 12 is dit het geval.

4.5.5 Paardenfokkerijen en paardenhouderijen

Activiteiten gericht op het houden, stallen, trainen en fokken van paarden en het aanbieden van paardrijlessen zijn een trend en ontwikkelen zich ook in het buitengebied in snel tempo. Duidelijk is geworden dat er een zeer grote diversiteit aan activiteiten is. In dit plan wordt een onderscheid gemaakt in productiegerichte en gebruiksgericte paardenhouderijen.

Productiegerichte paardenhouderijen zijn paardenfokkerijen. Hier ligt de nadruk op het fokken, het produceren van paarden. Paardenfokkerijen worden in dit plan daarom beschouwd als grondgebonden agrarische bedrijven. Deze kunnen zich daardoor zonder meer vestigen op een agrarisch bouwvlak.

Gebruiksgericte paardenhouderijen zijn bedrijven die gericht zijn op het africhten/trainen van paarden, het stallen van paarden, waaronder pensionstalling, en het geven van instructie aan derden. Deze bedrijven zijn dus niet (primair) op productie gericht. Daarnaast hebben dergelijke bedrijven, gelet op de mogelijke verkeersaantrekkende werking en de vrij grote bedrijfsgebouwen (rijhallen) een eigen ruimtelijke uitstraling. Thans zijn in het buitengebied van Druten geen specifieke paardenhouderijen aanwezig.

Onder paardenhouderijen worden geen maneges begrepen. Deze zijn opgenomen in de bestemming Sport met de aanduiding 'specifieke vorm van sport – manege'. Maneges zijn bedrijven die uitsluitend gericht zijn op het bieden van paardrijmogelijkheden en het geven van instructie aan derden met gebruik van paarden in eigendom van het bedrijf of aan derden met eigen paarden en het bieden van huisvesting aan die paarden. De meeste maneges beschikken over een horecavoorziening in de vorm van een kantine, voor het verstrekken van dranken en etenswaren aan bezoekers van de manege. Doorgaans worden op maneges ook eens in de zoveel tijd

wedstrijden of evenementen georganiseerd, zoals concoursen. De toestroom van bezoekers en paarden is op zulke dagen intensiever.

Paardenbakken

In het buitengebied is steeds vaker sprake van paardenbakken, ook bij burgerwoningen, waarbij met name de verlichting voor hinder van de omgeving kan zorgen. Om de lichtuitstraling naar de directe omgeving te beperken kunnen regels gesteld worden aan de maximale hoogte van verlichtingsmasten bij paardenbakken.

Nieuwe paardenbakken zijn alleen op agrarische bouwpercelen en binnen de bestemming 'Wonen' en 'Bedrijf' toegestaan. Voor wat betreft de agrarische bestemmingen geldt dat paardenbakken binnen het aangeduide agrarisch bouwvlak moeten worden opgericht.

De verlichtingsmasten mogen tot 6 meter hoog zijn en zijn daarbij afgestemd op het effectief uitvoeren van deze functie. Met deze hoogte wordt namelijk in de regel verblinding van paard en ruiter voorkomen en is er een grotere lichtcirkel zodat de kans op schaduwen minder groot is. Ook voor de omheining (bouwwerk, geen gebouw zijnde) is een maximum bouwhoogte vastgelegd, in dit geval 1,5 meter.

Tot slot geldt dat de paardenbakken alleen mogen worden gebruikt voor hobbymatig gebruik ten behoeve van de bewoners van het betreffende perceel. Dit om (bedrijfsmatig) gebruik en gebruik door derden te voorkomen, hetgeen zou leiden tot een veel hogere gebruiksintensiteit en ongewenste verkeersaantrekkende werking.

4.5.6 Verandering van vorm en/of grootte van agrarische bouwvlakken

Wanneer binnen de planperiode blijkt dat de vorm en/of omvang van het agrarisch bouwvlak niet meer voldoet voor de agrarische bedrijfsvoering, kan gebruik worden gemaakt van een wijzigingsbevoegdheid voor vormverandering en/of vergroting van het bouwvlak. De aanleiding voor vergroting/vormverandering kan gelegen zijn in een aantal redenen, zoals:

- als gevolg van heel specifieke ontwikkelingen – die vooraf niet waren voorzien - is een kleine correctie van de vorm en/of grootte van het bouwvlak nodig;
- omdat het bedrijf omschakelt naar een andere bedrijfstak zijn er substantieel meer (en/of andersoortige) bedrijfsgebouwen nodig;
- het bedrijf groeit sterker dan verwacht.

Vormaanpassing van het bouwvlak via planwijziging is voor alle typen bedrijven mogelijk. Een belangrijk uitgangspunt bij vormverandering is dat de oppervlakte van het agrarisch bouwvlak gelijk blijft.

Vergroting van het bouwvlak via planwijziging is ook mogelijk voor alle typen agrarische bedrijven, grondgebonden of niet-grondgebonden. Dit betekent dat ook een vergroting mogelijk is van de bouwvlakken van grondgebonden (melkrund)veehouderijen en intensieve veehouderijen. De oppervlakte van het bouwvlak mag door wijziging tot maximaal 1,5 ha worden vergroot. Dit om de zekerheid te kunnen bieden dat alle bebouwing en verharding binnen het bouwperceel kan worden gesitueerd. Daarmee wordt aangesloten bij het

overgangsrecht uit de provinciale Verordening waarin is bepaald dat een groter bouwvlak is toegestaan als dit ook in de geldende regelingen is opgenomen. De provincie heeft overigens in artikel 2.5.3 van de Verordening bepaald dat er geen uitbreidingsmogelijkheden zijn voor niet-grondgebonden (melk)rundveebedrijven. Ook niet onder de noemer van 'intensieve veehouderij'. Deze bedrijven kunnen pas weer uitbreiden als zij weer de beschikking krijgen over voldoende grond, zodat aan de eis van grondgebondenheid wordt voldaan.

Omdat de gemeente, in afwijking van het bovenstaande, van mening is dat ook voor niet-grondgebonden (melk)rundveebedrijven bestaande rechten gerespecteerd moeten worden en daarmee vindt dat ook het overgangsrecht van toepassing dient te zijn op dergelijke bedrijven, zal ook voor deze bedrijven een passende wijzigingsbevoegdheid in het bestemmingsplan worden opgenomen voor vergroting van het agrarisch bouwperceel tot 1,5 hectare. De schaalvergroting binnen de landbouw vereist immers grotere bedrijven; in samenhang hiermee dient voldoende ruimte te worden geboden voor agrarische bedrijfsgebouwen binnen het bouwvlak. Uiteraard kan schaalvergroting gevolgen hebben voor geurhinder en luchtkwaliteit voor gevoelige functies, bijvoorbeeld in de dorpskern van Horsssen. Op dit vlak geldt er echter wet- en regelgeving ter bescherming van deze functies (zie paragraaf 5.3) waardoor er geen onevenredige aantasting van het woon- en leefklimaat kan optreden. Dit betekent dan ook dat schaalvergroting alleen mogelijk is als aan de wet- en regelgeving kan worden voldaan.

Een vergroting van bouwvlakken via een wijzigingsbevoegdheid tot meer dan 1,5 ha wordt niet geschikt geacht vanwege het maatwerk dat hierbij benodigd is, met name ook vanuit milieuhygiënisch en landschappelijk oogpunt. Indien de gemeente het wenselijk acht om een dergelijke vergroting te realiseren, dan kan dat gebeuren via een partiële herziening.

Bij vormaanpassing en vergroting van bouwvlakken moet aan een aantal voorwaarden worden voldaan. Zo moeten deze noodzakelijk zijn voor een doelmatige agrarische bedrijfsvoering en mag het woon- en leefklimaat in de directe omgeving daardoor niet onevenredig worden aangetast. Ook vindt toetsing plaats aan de ter plaatse aanwezige waarden (landschaps- en natuurwaarden). Deze mogen niet worden aangetast. Voor een vergroting van het agrarisch bouwvlak dient sprake te zijn van een volwaardig agrarisch bedrijf, moet er sprake zijn van een concreet bouw- en inrichtingsplan en dient er een landschappelijk inpassingsplan te worden opgesteld waaruit blijkt dat sprake is van een zorgvuldige landschappelijke inpassing.

4.5.7 Nieuwvestiging

In de provinciale Omgevingsvisie wordt aangegeven dat de grondgebonden landbouw een belangrijke rol speelt als beheerder van het landelijk gebied. Nieuwvestiging (creëren van een nieuw agrarisch bouwvlak) van volwaardige grondgebonden melkveebedrijven en akkerbouwbedrijven is daarom (onder voorwaarden) toegestaan, behalve in het Gelders natuurnetwerk (GNN), in de Groene ontwikkelingszone (GO) en in de weidevogel- en ganzengebieden van provinciaal belang.

Bij nieuwvestiging van een grondgebonden agrarisch bedrijf kan bijvoorbeeld gedacht worden aan de volgende voorwaarden:

- Het moet gaan om een volwaardig bedrijf, met een minimale bedrijfsomvang;
- Het agrarisch bedrijf moet ruimtelijk en milieuhygiënisch inpasbaar zijn;
- Het agrarisch bedrijf moet landschappelijk en stedenbouwkundig worden ingepast (inrichtingsplan);
- Nieuwvestiging van een agrarisch bedrijf is niet mogelijk in het GNN en de GO.

Nieuwvestiging van agrarische bedrijven wordt zonder meer niet toegestaan. Alleen wanneer dit een verbetering oplevert van de landbouwstructuur en aangetoond is dat hervestiging op een bestaand agrarisch bouwperceel ondoelmatig is of indien een bestaand bedrijf moet worden verplaatst op initiatief van de overheid ten behoeve van het realiseren van ruimtelijke doelen van algemeen maatschappelijk belang wordt hiervan afgeweken. Dit geldt ook voor voorliggend bestemmingsplan, aangezien op basis van concrete initiatieven enkele nieuwvestigingen van grondgebonden agrarische bedrijven worden toegestaan. Verwezen wordt in dit kader naar paragraaf 4.13 van deze plantoelichting.

4.5.8 Omschakeling en hervestiging

Binnen een agrarisch bouwvlak is in het gehele plangebied de omschakeling naar een grondgebonden agrarisch bedrijf toegestaan. Bestaande niet-grondgebonden bedrijven, zoals intensieve veehouderijen, kunnen dus omschakelen naar een grondgebonden agrarisch bedrijf. Omschakeling naar een niet-grondgebonden agrarisch bedrijf, zoals intensieve veehouderij of glastuinbouwbedrijf, is niet toegestaan. Daarmee is hervestiging van dergelijke bedrijven (op locaties waar nu niet een dergelijk bedrijf aanwezig is) ook uitgesloten. De komst van nieuwe solitaire glastuinbouwbedrijven en nieuwvestiging van intensieve veehouderijen is namelijk in strijd met het provinciale beleid.

4.5.9 Teeltondersteunende voorzieningen

Teeltondersteunende voorzieningen (TOV) zijn voorzieningen in, op of boven de grond die door agrarische bedrijven met plantaardige teelten worden gebruikt om de productie onder meer gecontroleerde omstandigheden te laten plaatsvinden. Zo kunnen met deze voorzieningen weersinvloeden worden gematigd, ziekten en plagen worden beperkt, de arbeidsomstandigheden worden bevorderd en de inzet van gewasbeschermingsmiddelen en de productiekwaliteit worden verbeterd. Voorbeelden zijn: aardbeienteelttafels, afdekfolies en acryldoek, antiworteldoek, hagelnetten, insectengaas, plastic tunnels, regenkappen, ondersteunende kassen en schaduwhallen. Het gebruik van deze voorzieningen is aan regels gebonden omdat de ze op diverse wijzen van invloed zijn op bijvoorbeeld de waterhuishouding, het landschapsbeeld en de natuur. De provincie maakte voorheen in de Structuurvisie het gebruik van TOV in het groenblauwe raamwerk niet mogelijk. De nieuwe categorieën Gelders Natuurnetwerk en Groene Ontwikkelingszone, met daarbij de ganzenfoerageergebieden en de weidevogelgebieden, zijn de beleidsmatige opvolgers van het groenblauwe raamwerk. Dit verbod geldt niet voor grondgebonden landbouw binnen de Groene Ontwikkelingszone (voorheen EHS-verweving en EHS-verbinding).

Teeltondersteunende voorzieningen kunnen worden ingedeeld in permanente en tijdelijke voorzieningen. De onderstaande tabel geeft een overzicht.

Tijdelijke teeltondersteunende voorzieningen	Permanente teeltondersteunende voorzieningen
<ul style="list-style-type: none"> • hagelnetten • schaduwhallen • wandelkappen • afdekfolies en acryldoek • lage tunnels • insectengaas 	<ul style="list-style-type: none"> • containervelden • teeltondersteunende kassen (waaronder mede begrepen schuurkassen en permanente tunnel- of boogkassen hoger dan 1,5 meter) • bakken op stellingen (met regenkappen) • stellingen voor regenkappen

Tabel 4.3 Indeling teeltondersteunende voorzieningen (TOV)

- Een *tunnelkas* (kweekkas of kweektunnel) is een halfronde constructie van lichtdoorlatend materiaal (geen glas), die wordt gebruikt voor het voortrekken, opkweken of veredelen van gewassen.
- In de aardbeienteelt worden om arbeidstechnische redenen en ook om aantasting van de vrucht te voorkomen, *bakken in stellingen* gehangen, meestal op ooghoogte. De bakken kunnen zijn voorzien van *regenkappen*. Na de oogst worden de bakken (en regenkappen) verwijderd, de stellingen blijven doorgaans staan.
- *Hagelnetten* bestaan uit netten die gewassen beschermen tegen hagelschade.
- Een *schaduwhal* is een overkapping / beschutting, die in de boomteelt wordt gebruikt om schade door de zon tegen te gaan en gewassen te harden.
- Bij de aardbeien-, bloemen-, heester- en boomteelt wordt gebruikgemaakt van menstoegankelijke *wandelkappen*. In verband met teelt- en oogsthandelingen hebben deze kappen een hoogte van minimaal 2 à 2,5 m.
- *Containerteelt* is de teelt in bakken/potjes op een geheel verharde (betonnen) ondergrond of op anti-worteldoek.
- *Afdekfolies* bestaan uit materiaal (bijvoorbeeld gaas, plastic) dat het gewas afdekt. Hierdoor wordt schade door insecten en wind- en vorstschade voorkomen. Tevens kan zo de oogst worden vervroegd. Bij toepassing van *acryldoek* is in tegenstelling tot andere afdekfolies nog luchtuitwisseling mogelijk en kan nog regenwater doordringen.
- *Lage tunnels* bestaan uit halfronde bogen tot maximaal 1,50 m hoogte, waarover plastic of gaasdoek wordt gespannen. Van deze lage, tijdelijke tunnels wordt vooral in de boom- en aardbeienteelt gebruikgemaakt.
- *Insectengaas* wordt bij kwekerijen aangebracht om aantasting door luizen te voorkomen.

Permanente voorzieningen

Permanente voorzieningen zijn teeltondersteunende voorzieningen die voor onbepaalde tijd gebruikt worden. Vanwege de relatief grote ruimtelijke uitstraling, de duurzaamheid van de voorziening en het ontbreken van een directe relatie met het grondgebruik dienen deze permanente voorzieningen altijd binnen het agrarisch bouwvlak opgericht te worden. Met 'directe relatie met het grondgebruik' wordt in dit kader bedoeld dat bij permanente voorzieningen plantaardige teelten veelal niet direct in de grond worden geplant.

Uitzondering hierop vormen de bestaande regenkappen buiten het bouwvlak. Deze zijn specifiek op de verbeelding aangeduid en daarmee wel toegestaan. De bouwhoogte van permanente TOV mag niet meer dan 6 meter bedragen. Teeltondersteunende kassen zijn toegestaan tot een maximale oppervlakte van 200 m² per bedrijf. Dit vanwege de kwetsbaarheid van het landschap en de mogelijke forse landschappelijke impact die deze kassen hebben. Via een afwijking kan deze oppervlakte worden vergroot tot 1.500 m². Voorwaarde voor het kunnen verlenen van een dergelijke afwijking is onder meer dat de teeltondersteunende kassen nodig zijn voor een doelmatige agrarische bedrijfsvoering. Ook vindt een toetsing plaats aan de aanwezige waarden. Teeltondersteunende kassen zijn teeltondersteunende voorzieningen, voor een vollegrondstuinbouwbedrijf of boomteeltbedrijf, bestaande uit een agrarisch bedrijfsgebouw waarvan de wanden en het dek voornamelijk bestaan uit glas of een ander lichtdoorlatend materiaal en dienend voor de productie van gewassen onder geconditioneerde klimaatomstandigheden. Schuurkassen en permanente tunnel- of boogkassen (>1,5 meter) worden ook beschouwd als teeltondersteunende kas.

Tijdelijke voorzieningen

Tijdelijke voorzieningen betreffen voorzieningen die op dezelfde locatie worden gebruikt zo lang de teelt dit vereist, met een maximum van 6 maanden per jaar. Deze tijdelijke voorzieningen hebben een directe relatie met het grondgebruik, daar de teelten veelal direct in de grond worden geplant. Aangezien de ruimtelijke impact van dergelijke voorzieningen minder groot wordt geacht zijn deze voorzieningen zowel binnen als buiten het agrarisch bouwvlak toegestaan, waarbij geldt dat de bouwhoogte binnen het bouwvlak niet meer dan 6 meter mag bedragen en buiten het bouwvlak niet meer dan 3 meter. Uitzondering hierop vormen hagelnetten en voorzieningen ten behoeve van de fruitteelt. De hoogte hiervan mag buiten het bouwvlak 6 meter, respectievelijk 5 meter bedragen. De (constructie)palen ten behoeve van alle tijdelijke TOV zijn permanent toegestaan. Deze kunnen dus aanwezig blijven gedurende het gehele jaar.

Binnen de bestemming Agrarisch met waarden dient voor het oprichten van tijdelijke TOV vanwege de ligging in het GNN en GO, en daarmee de aanwezigheid van specifieke landschappelijke en natuurlijke waarden, een nadere afweging (omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken en werkzaamheden of een omgevingsvergunning voor het afwijken van de bouwregels) plaats te vinden of is sprake van gebruiksverboden om te voorkomen dat (teveel) afbreuk wordt gedaan aan deze waarden. Een vergunning voor TOV kan worden verkregen als de landschappelijke kernkwaliteiten van het ter plaatse aanwezige landschapstype en de natuurwaarden niet onevenredig worden aangetast, dan wel de mogelijkheden voor het herstel hiervan niet onevenredig worden of kunnen worden verkleind. Dit vraagt elke keer een situatiespecifieke maatwerkafweging. Binnen het landschapstype Waaluitewaarden kan geen vergunning worden verkregen voor TOV omdat het plaatsen hiervan zich hier niet verdraagt met de hier aanwezige rivierafhankelijke natuur- en landschapswaarden. Derhalve geldt hier een gebruiksverbod voor TOV.

4.5.10 Anti-Hagelkanonnen

In de fruitteelt kunnen ter bescherming van het fruit schokgolfgeneratoren (ook wel bekend als hagelkanon of anti hagel generator) worden ingezet om schade door grote hagelstenen te voorkomen.

Het apparaat is een soort grote carbidbus en produceert harde knallen. De knal is te vergelijken met een flinke donderslag. De schokgolf die door de ontploffing veroorzaakt wordt, kan hagelstenen al in de lucht verpulveren waardoor ze als regen of natte sneeuw de aarde bereiken. Dit zal geen schade aan het fruit veroorzaken. Er zijn verschillende systemen bekend. Naast een vrijstaand bouwwerk, geen gebouw zijnde in het veld, worden in sommige gevallen ook containers rondom het apparaat geplaatst.

Om een dergelijke installatie op te richten moet een vergunning op grond van de Wet milieubeheer afgegeven worden (een hagelkanon is een zelfstandige inrichting waarop het Activiteitenbesluit van toepassing is). Het aspect geluid speelt hierbij als vanzelfsprekend een belangrijke rol.

Omdat bij een eventuele aanvraag voor een hagelkanon per situatie vooral de geluidsbelasting beoordeeld moet worden en derhalve per aanvraag maatwerk geleverd moet worden, wordt een generieke regeling 'bij recht' in het bestemmingsplan niet zinvol geacht. Daarom is ervoor gekozen om in het plan een afwijkingsmogelijkheid op te nemen om anti-hagelkanonnen mogelijk te maken. Voorwaarden voor het kunnen verlenen van een dergelijke afwijking zijn onder meer dat voldaan moet worden aan de van toepassing zijnde milieuwet- en regelgeving, het anti-hagelkanon noodzakelijk is voor een doelmatige agrarische bedrijfsvoering en er sprake moet zijn van een zorgvuldige landschappelijke inpassing van het anti-hagelkanon.

4.5.11 Spuitzones

Het hanteren van een spuitzone rondom gronden waar sprake is van open grondteelt, fruit-, boom- of sierteelt ten behoeve van het beschermen van omwonenden tegen de gewasbeschermingsmiddelen is in het kader van de zorgplicht woon- en leefklimaat verplicht. Er zijn echter geen wettelijke bepalingen op het gebied van de minimaal aan te houden afstanden tussen boomgaarden, waarin met bestrijdingsmiddelen kan worden gespoten, en nabijgelegen woningen en daarbij behorende tuinen en andere gevoelige functies. Uit jurisprudentie valt af te leiden dat de Raad van State een afstand van 50 meter aanvaardbaar acht. Ook de provincie hanteert de vuistregel dat tussen gevoelige functies en agrarische bedrijvigheid in het algemeen een minimale afstand van 50 meter dient te worden aangehouden in verband met een eventuele schadelijke blootstelling aan gewasbeschermingsmiddelen.

In het plan is een regeling opgenomen dat het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen ten behoeve van de open grondteelt, fruit-, boom- of sierteelt vanwege de spuitzone niet is toegestaan binnen 50 meter tot gevoelige functies. Gevoelige functies zijn alle functies waar geregeld en gedurende langere perioden mensen (kunnen) verblijven. Hierbij kan worden gedacht aan woningen (inclusief bijbehorend erf en tuin), recreatieterreinen, bedrijfsperven, etc. Het bedrijfsperven van het bedrijf dat de betreffende teelt uitoefent wordt niet aangemerkt als gevoelige functie. Doordat de regeling alleen van toepassing is voor het gebruik van chemische

bestrijdingsmiddelen, blijven teelten waarbij geen bestrijdingsmiddelen worden toegepast, bijvoorbeeld biologische teelten, binnen de zone van 50 meter mogelijk.

Het plan bevat een mogelijkheid om middels een afwijking (bij omgevingsvergunning) de spuitzone te verkleinen. De voorwaarde die hiervoor geldt is dat moet zijn aangetoond, bijvoorbeeld middels onderzoek, dat een aanvaardbaar verblijfsklimaat voor de betreffende gevoelige functies is gegarandeerd. Hierbij kan gedacht worden aan het gebruiken van spuittechnieken en/of het treffen van maatregelen waarmee de drift van de bestrijdingsmiddelen ter plaatse van de gevoelige functies kan worden gereduceerd tot een niveau dat de risico's op schade voor de gezondheid van de mens verwaarloosbaar klein maakt.

4.5.12 Agrarische bedrijfswoning

Veel agrarische bedrijven beschikken over één of zelfs meer bedrijfswoningen. De bestaande bedrijfswoningen zijn dan ook positief bestemd (binnen de agrarische bouwkaavel). De inhoud van de agrarische bedrijfswoning is maximaal 800 m³. Voor het realiseren van een tweede agrarische bedrijfswoning wordt in het bestemmingsplan geen ruimte geboden. De behoefte aan een dergelijke woning is niet of nauwelijks nog reëel. Een echte noodzaak voor een tweede agrarische bedrijfswoning komt slechts zelden voor, met name ook omdat het vanwege de hedendaagse technologieën steeds minder noodzakelijk is dat er twee medewerkers bij het bedrijf wonen. Bovenstaande sluit aan bij de Nota van Uitgangspunten die voor het nieuwe bestemmingsplan Buitengebied is opgesteld. Daarin is aangegeven dat de mogelijkheid voor de bouw van een tweede bedrijfswoning alleen mogelijk is indien dit noodzakelijk is voor de bedrijfsvoering. Dit wordt beoordeeld aan de hand van drie criteria: de aard, omvang en continuïteit van het bedrijf. De tweede bedrijfswoning moet nodig zijn voor controle en toezicht buiten normale werkuren en op niet te voorziene tijdstippen.

Mocht de behoefte aan een tweede agrarische bedrijfswoning toch aangetoond kunnen worden, dan is de realisatie daarvan alleen mogelijk via een partiële herziening van het bestemmingsplan.

4.5.13 Tijdelijke huisvesting seizoensarbeiders

Ten behoeve van de tijdelijke huisvesting van seizoensarbeiders is een regeling in het plan opgenomen waarbij is aangesloten op het regionale beleid, verwoord in de notitie 'Huisvesting tijdelijke arbeidskrachten in de land- en tuinbouw' van de regio Rivierenland. Deze regeling houdt in dat via een afwijking middels omgevingsvergunning huisvesting van tijdelijke seizoensarbeiders kan worden toegestaan binnen bestaande bedrijfsgebouwen gedurende maximaal 6 maanden per jaar, of in tijdelijke woonunits/caravans tijdens de piekperiode gedurende 4 maanden per jaar. Een dergelijke afwijking kan alleen verleend worden indien aan een aantal voorwaarden wordt voldaan. Deze voorwaarden betreffen onder meer:

- De huisvesting betreft uitsluitend medewerkers, die alleen binnen het bedrijf, waar ze gehuisvest zijn, werkzaamheden verrichten;
- De tijdelijke huisvesting is noodzakelijk voor een doelmatige bedrijfsvoering vanuit het oogpunt van de opvang van de tijdelijke grote arbeidsbehoefte van dat bedrijf;

- Er moet voldaan worden aan de vereisten van het Bouwbesluit en de Bouwverordening;
- De omvang van de tijdelijke huisvesting (aantal logieseenheden) moet zijn afgestemd op de behoefte aan tijdelijke arbeidskrachten op het bedrijf;
- Er mag geen sprake zijn van zelfstandige wooneenheden.

De tijdelijke wooneenheden moeten zo min mogelijk ruimtelijke impact hebben. Het plaatsen van woonunits/caravans voor tijdelijke huisvesting is daarom aan voorwaarden verbonden, zoals:

- Aangetoond moet zijn dat er binnen bestaande bedrijfsgebouwen geen ruimte is voor de tijdelijke huisvesting;
- De woonunits/caravans moeten binnen het bouwvlak worden geplaatst;
- De bouwhoogte mag niet meer dan 3 meter bedragen;
- De woonunits/caravans mogen alleen tijdens de piekperiode op het bedrijf aanwezig zijn gedurende maximaal 4 maanden per jaar, en dienen daarna weer te worden verwijderd;
- Er moet sprake zijn van een zorgvuldige landschappelijke inpassing van de woonunits/caravans.

Structurele huisvesting (langer dan 6 maanden) in het buitengebied wordt niet binnen dit plan toegestaan. Indien de gemeente een concreet initiatief na een zorgvuldige afweging aanvaardbaar acht, dan dient hiervoor een afzonderlijke planologische procedure te worden doorlopen.

4.5.14 Verbreding van agrarische activiteiten: nevenactiviteiten

De ontwikkelingen van de laatste jaren in de agrarische sector maken het voor steeds meer bedrijven moeilijk om een volledig inkomen te halen uit het bedrijf. Daardoor is een tendens waar te nemen dat de agrariër naast de uitoefening van het agrarische bedrijf naar andere mogelijkheden zoekt om inkomsten te behalen. Nevenactiviteiten kunnen een bijdrage leveren aan de sociaal economische positie van de agrariërs. Voorbeelden van nevenactiviteiten zijn: recreatieve activiteiten (verblijfsrecreatie en dagrecreatie), kleinschalige horeca (theetuin e.d.), opslag voor derden en ambachtelijke verwerking van landbouwproducten (kaasboerderij, ijsmakerij, zuivelverwerking, wijnmakerij, etc.), medisch(verwant)e dienstverlening (dierenkliniek, zorgboerderij e.d.).

Kleinschalige nevenactiviteiten zijn in beginsel op alle agrarische bouwvlakken in gebieden met de bestemming Agrarisch en Agrarisch met waarden toegestaan. Het realiseren van een nevenactiviteit is geregeld via een omgevingsvergunning voor het afwijken van de gebruiksregels. Agrariërs mogen op de bouwpercelen 25% van het bedrijfsvloeroppervlak aanwenden voor de uitoefening van kleinschalige nevenactiviteiten, tot een maximum van 350 m² per bedrijf. In de bijlage bij de regels is een lijst opgenomen van kleinschalige nevenfuncties die op de bouwpercelen uitgeoefend mogen worden. Ook activiteiten die vergelijkbaar zijn qua aard en effecten zijn toegestaan. Binnen 350 m² mag maximaal 100 m² voor kleinschalige horeca worden gebruikt.

Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat het bij de nevenactiviteiten ten allen tijde moet gaan om nevenactiviteiten bij het agrarisch bedrijf. Dit betekent dat de hoofdinkomsten uit het agrarische bedrijf komen en de nevenactiviteit

als bijverdiensite moet worden gezien. De nevenactiviteit zal zowel fysiek als bedrijfseconomisch een ondergeschikte activiteit moeten vormen.

Nevenactiviteiten dienen plaats te vinden binnen de bestaande bebouwing, die binnen het bouwvlak is gesitueerd. Verder dient op eigen terrein binnen het bouwvlak te worden voorzien in voldoende parkeergelegenheid en mag de verkeersaantrekkende werking niet onevenredig toenemen. Buitenopslag ten behoeve van nevenactiviteiten is niet toegestaan.

Naast bovengenoemde nevenactiviteiten zijn bij agrarische bedrijven ook de volgende activiteiten mogelijk, waarbij geldt dat deze niet ten koste gaan van de genoemde oppervlakte van 350 m²:

- Beroep of bedrijf aan huis: vrije beroepen bij recht tot 50 m² in de bedrijfswoning en daarmee verbonden bijbehorende bouwwerken en bedrijfsmatige en beroepsmatige activiteiten na afwijking onder voorwaarden tot een maximum van 50 m²;
- Kleinschalig kamperen: bij recht binnen het bouwvlak en na afwijking onder voorwaarden buiten het bouwvlak, tot maximaal 25 kampeermiddelen, uitsluitend in de periode 1 maart tot en met 31 oktober;
- Productiegebonden detailhandel (detailhandel in producten op het agrarisch bedrijf worden gekweekt of vervaardigd), bij recht binnen het bouwvlak.

4.5.15 Functieverandering vrijkomende agrarische bebouwing (VAB)

De verwachting is dat de komende jaren het aantal agrarische bedrijven zal dalen. Dit is het gevolg van veranderingen in de markt, de herstructurering in de landbouw, vergrijzing onder agrariërs en aanscherping van het milieubeleid. Dit betekent dat veel bedrijfsgebouwen hun functie verliezen. Het beleid is erop gericht om de vrijkomende agrarische gebouwen opnieuw een agrarische functie te geven of anders te slopen. In de praktijk blijkt echter dat de kans groot is dat de bedrijfsgebouwen blijven staan. Dit kan leiden tot verloedering van bebouwing en aantasting van de ruimtelijke kwaliteit. Hergebruik van deze gebouwen kan een impuls leveren aan de versterking van de leefbaarheid op het platteland en kan het kapitaalvernietiging voorkomen. Indien hergebruik samen gaat met sloop van bebouwing kan dit bovendien bijdragen aan ruimtelijke kwaliteitsverbetering.

Hergebruik van vrijkomende agrarische bebouwing voor agrarische doeleinden heeft gezien de functie van het buitengebied de voorkeur. Indien dit niet mogelijk is, wordt hergebruik voor andere economische dragers nagestreefd. Voor het hergebruik van vrijgekomen agrarische bedrijfsbebouwing in het buitengebied heeft de regio Rivierenland het 'Beleidskader hergebruik vrijgekomen agrarische bedrijfsbebouwing in het buitengebied' opgesteld. In het bestemmingsplan is aangesloten bij de mogelijkheden voor hergebruik van VAB's die in het Beleidskader zijn opgenomen. Hergebruik is uitsluitend mogelijk via een wijzigingsbevoegdheid onder voorwaarden. Bij toepassing van een wijzigingsbevoegdheid geldt dat in de omgeving aanwezige waarden (o.a. landschap, natuur) niet onevenredig mogen worden aangetast. Ook mag het woon- en leefklimaat in de omgeving niet onevenredig worden aangetast, mag geen sprake zijn van een belemmering voor de ontwikkeling van omliggende agrarische bedrijven en mag de verkeersaantrekkende werking

niet onevenredig toenemen. Voorts dient hergebruik van de voormalige agrarische bedrijfsgebouwen voor agrarische doeleinden redelijkerwijs niet meer mogelijk of wenselijk te zijn.

Hergebruik is mogelijk voor:

- Wonen, waarbij in ruil voor sloop één of meer compensatiewoningen kunnen worden gebouwd.
- Agrarisch verwante bedrijven of aan het buitengebied gebonden bedrijven.

Ongetwijfeld zijn ook andere hergebruiksvormen denkbaar en aanvaardbaar. Hiervoor is echter verregaand maatwerk benodigd met locatiespecifieke afwegingen, waardoor een partiële herziening hiervoor de voorkeur verdient in plaats van een wijzigingsbevoegdheid in dit plan.

Hergebruik van voormalige agrarische bedrijfswoningen voor burgerbewoning is in zowel de bestemming Agrarisch als Agrarisch met waarden mogelijk op voorwaarde dat alle voormalige bedrijfsgebouwen worden gesloopt, uitgezonderd de oppervlakte bij recht toegestane bijbehorende bouwwerken bij burgerwoningen en monumentale en karakteristieke/beeldbepalende gebouwen. Afhankelijk van de oppervlakte aan gesloopte bedrijfsgebouwen bestaat er de mogelijkheid om compensatiewoningen te bouwen, extra vierkante meters bijbehorende bouwwerken te realiseren en om de inhoud van de te behouden voormalige bedrijfswoning te vergroten. Voor de voorwaarden die hiervoor gelden wordt verwezen naar de regels. In de regels is een onderscheid gemaakt tussen glastuinbouwbedrijven en andere agrarische bedrijven. Dit omdat er een grotere oppervlakte aan glasopstanden moet worden gesloopt om voor dezelfde compensatie in aanmerking te komen.

Hergebruik ten behoeve van agrarisch verwante bedrijven of aan het buitengebied gebonden bedrijven is ook mogelijk, mits dit niet leidt tot een bedrijf dat zwaarder is dan categorie 3.2. Agrarisch verwante bedrijven zijn bedrijven die gericht zijn op het leveren van diensten en goederen aan agrarische bedrijven, zoals het bewerken, vervoeren en/of verhandelen van agrarische producten en bedrijven die zich richten op een combinatie van agrarische en zorgfuncties. Voorbeelden van agrarisch verwante bedrijven zijn: loonbedrijven, veehandelsbedrijven, dierenklinieken voor grootvee, groothandels in agrarische gewassen en zorgboerderijen.

Aan het buitengebied gebonden bedrijven zijn bedrijven die hun aard of activiteiten functioneel aan het buitengebied gebonden zijn. Voorbeelden van aan het buitengebied gebonden bedrijven zijn: hoveniersbedrijven, paardenpension/-stalling, kennel/dierenasiel en hondensportaccommodatie. Door functieverandering voor andere typen bedrijvigheid toe te staan, kunnen ongewenste typen bedrijvigheid worden aangetrokken die niet thuis horen in het buitengebied. Het gaat hier bijvoorbeeld om bedrijven met een grote ruimtelijke impact, bijvoorbeeld als gevolg van verkeersaantrekkende werking of uitstraling. Om deze reden is hiervoor niet gekozen.

De vrijgekomen agrarische gebouwen mogen volledig (voor 100%) worden gebruikt voor agrarisch verwante bedrijven en aan het buitengebied gebonden bedrijven. De oppervlakte van de gebouwen mag echter niet worden

uitgebreid. Een toename van de bebouwingsoppervlakte is dus niet mogelijk. Er mag geen detailhandel en buitenopslag plaatsvinden. Ook bij glastuinbouwbedrijven is hergebruik ten behoeve van agrarisch verwante of aan het buitengebied gebonden bedrijven mogelijk. In dat geval dienen echter de glasopstanden te worden gesloopt waarvoor in ruil nieuwe bedrijfsgebouwen mogen worden gebouwd volgens een compensatieregeling. Voor de inhoud van deze regeling wordt verwezen naar de regels.

Voor zowel hergebruik door aan het buitengebied gebonden bedrijven als aan het buitengebied gebonden bedrijven geldt dat de verkeersaantrekkende werking niet onevenredig mag toenemen en op eigen terrein voorzien moet worden in voldoende parkeervoorzieningen.

4.6 Niet-agrarische bedrijven

Bedrijven die niet functioneel aan het buitengebied gebonden zijn moeten in beginsel worden geweerd uit het buitengebied. Het oprichten van nieuwe niet-agrarische bedrijven is derhalve in het bestemmingsplan uitgesloten. Wel is op VAB-locaties onder stringente voorwaarden de vestiging van een niet-agrarisch bedrijf mogelijk.

In het buitengebied is met betrekking tot bestaande bedrijven onderscheid gemaakt in gebiedsgebonden en niet-gebiedsgebonden bedrijven.

De gebiedsgebonden bedrijven betreffen bedrijven die qua activiteit zijn gebonden aan een vestiging in het buitengebied. Enkele voorbeelden van dergelijke bedrijven zijn agrarische loonbedrijven (inclusief verhuurbedrijven voor landbouwwerktuigen), mestopslag- en mesthandelsbedrijven, hoefsmederijen, dierenasiels, dierenklinieken, hoveniersbedrijven, boomverzorgingsbedrijven, bosbouwbedrijven en bedrijven voor natuur- en landschapsbeheer.

Niet-gebiedsgebonden bedrijven (zoals bouwbedrijven, garagebedrijven en installatiebedrijven) behoren normaliter thuis op een bedrijventerrein en betreffen bedrijven die geen (gebiedsgebonden) relatie hebben met het buitengebied.

Bestaande bedrijven, zowel gebiedsgebonden als niet-gebiedsgebonden, die zich legaal in het buitengebied bevinden zijn positief bestemd door middel van de bestemming 'Bedrijf', indien het een hoofdactiviteit in het pand of op het perceel betreft. De bedrijvigheid is 'op maat' bestemd. Dit betekent dat percelen die zijn voorzien van de bestemming 'Bedrijf' tevens een aanduiding 'specifieke vorm van bedrijf' met een nummer hebben gekregen. In de planregels is aangegeven welk type bedrijf ter plaatse van die aanduiding en het bijbehorende nummer is toegestaan. Uitsluitend dat type bedrijvigheid is toegestaan. Aan de hoofdfunctie ondergeschikte bedrijfsactiviteiten worden niet zelfstandig bestemd. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om beroepen of bedrijven aan huis. Deze vallen onder de regeling die daarvoor is opgenomen binnen de bestemming 'Wonen'.

De maximale oppervlakte aan gebouwen per bedrijf is voor zowel de gebiedsgebonden als niet-gebiedsgebonden bedrijven in de regels vastgelegd. Dit betreft de bestaande oppervlakte die op grond van het vigerende

bestemmingsplan is toegestaan, plus eventueel verleende vrijstellingen, ontheffingen en afwijkingen.

Uitbreiding van gebiedsgebonden bedrijven kan via afwijking middels een omgevingsvergunning worden gerealiseerd. Conform het regionale beleid dat is opgenomen in de notitie 'Beleidskader hergebruik vrijkomende agrarische bedrijfsbebouwing in het buitengebied' van de regio Rivierenland kan hierbij de bestaande bebouwing eenmalig met 40% worden uitgebreid, tot een maximum van 500 m².

Ook voor niet-gebiedsgebonden bedrijven kan uitbreiding via afwijking worden gerealiseerd. In de Groene Ontwikkelingszone mogen deze bedrijven eenmalig uitbreiden met 20% van het bebouwd oppervlak, tot een maximum van 375 m². In het overige gebied kunnen bedrijven tot een omvang van 500 m² maximaal 40% uitbreiden. Bedrijven met een omvang van boven de 500 m² mogen over de eerste 500 m² met maximaal 30% uitbreiden en over de resterende oppervlakte met nog eens 10%.

Voorwaarden voor het kunnen verlenen van een afwijking zijn onder andere dat aangetoond moet worden dat de uitbreiding bedrijfseconomisch noodzakelijk is voor de continuïteit van het bedrijf, het woon- en leefklimaat in de omgeving niet onevenredig mag worden aangetast en de verkeersaantrekkende werking niet onevenredig mag toenemen. Bedrijfswoningen zijn uitsluitend toegestaan op de plaatsen waar deze nu aanwezig zijn.

Ingeval van bedrijfsbeëindiging is in de bestemming 'Bedrijf' door middel van een afwijking de mogelijkheid gecreëerd om een ander soort bedrijf toe te staan. Voorwaarde hierbij is dat daardoor in ruimtelijk en milieuhygiënisch opzicht geen ongunstiger situatie mag ontstaan dan voorheen het geval was.

Bij bedrijfsbeëindiging is het ook mogelijk om de bestemming te wijzigen naar een woonbestemming, al dan niet in combinatie met de bouw van compensatiewoningen, extra vierkante meters bijbehorende bouwwerken of vergroting van de inhoud van de te behouden voormalige bedrijfswoning, in ruil voor de sloop van bedrijfsgebouwen. Hiervoor is een wijzigingsbevoegdheid in het plan opgenomen, waarvoor bij toepassing dezelfde voorwaarden gelden als bij vrijkomende agrarische bebouwing het geval is.

Bestaande buitendijkse bedrijvigheid

Voor de bestaande buitendijkse niet-agrarische bedrijvigheid in het plangebied, i.c. een scheepsbouw- en reparatiebedrijf en een (voormalige) steenfabriek, is een separate bestemming 'Bedrijf – Uiterwaarden' opgenomen. Dit vanwege de specifieke gebruiks- en bouwregels die voor deze bedrijven gelden. Het scheepsbouw- en reparatiebedrijf is daarbij nader aangeduid als 'specifieke vorm van bedrijf – 1' en de (voormalige) steenfabriek als 'specifieke vorm van bedrijf – 2'.

4.7 Recreatie

4.7.1 Algemeen

De recreatieve kwaliteit van het buitengebied van de gemeente Druten wordt met name bepaald door de landschappelijke kwaliteiten en de aanwezige recreatieve voorzieningen, zoals een natuurspeeltuin, volkstuintencomplex, enkele maneges, een sportpark, jongerencentrum en schietvereniging. De recreatie bestaat verder voornamelijk uit medegebruik (routes voor wandelen, fietsen en varen en picknickplaatsen) van gebieden met een andere hoofdfunctie: het agrarisch gebied, de bos- natuurgebieden en de waterlopen.

4.7.2 Bestaande recreatieve voorzieningen

De bestaande recreatieve voorzieningen zijn sterk verschillend van aard. Daarom is ervoor gekozen om deze recreatieve voorzieningen 'op maat' te bestemmen, middels de bestemming 'Recreatie' of 'Sport' en een aanduiding op de verbeelding voor de betreffende recreatieve voorziening.

De bouwmogelijkheden stemmen overeen met de vigerende regelingen. Er is een binnenplafond afwijking opgenomen die voor de voorzieningen binnen de bestemming 'Sport' onder voorwaarden een uitbreiding van de gebouwen met 15% mogelijk maakt. Eventuele verdere uitbreidingen van de bestaande voorzieningen zullen moeten geschieden middels een partiële herziening of buitenplafond afwijking via omgevingsvergunning. Dit omdat hiervoor maatwerk vereist is mede gelet op de verkeersaantrekkende werking en de gevolgen voor natuur- en landschap.

Wel is ten behoeve van de beoogde herinrichting van het sportpark De Gelenberg in dit plan een wijzigingsbevoegdheid opgenomen, waarbij sporthallen, zwembad, bijbehorende ondersteunende horeca en sportgerelateerde activiteiten mogen worden gerealiseerd. Om van de wijzigingsbevoegdheid gebruik te maken zal nog een planologische procedure moeten worden doorlopen, waaraan ook diverse voorwaarden verbonden zijn. Zo dient de herinrichting onder andere vanuit verkeerskundig oogpunt aanvaardbaar en vanuit milieuhygiënisch oogpunt inpasbaar te zijn en mag het woon- en leefklimaat in de directe omgeving niet onevenredig worden aangetast.

Bedrijfswoningen bij een recreatiebedrijf zijn uitsluitend toegestaan op de plaatsen waar deze nu al mogelijk zijn.

Een bijzondere dagrecreatieve voorziening in het buitengebied vormen de 'Tuinen van Appeltern'. De 'Tuinen' bestaat uit een complex van informatietuinen met hierbij behorende voorzieningen. Binnen het plangebied is alleen het noordelijk deel van dit complex gelegen. Het zuidelijk deel ligt op het grondgebied van de gemeente West Maas en Waal. De 'Tuinen' hebben de specifieke bestemming 'Tuin-Appeltern' gekregen. De hieraan verbonden bouw- en gebruiksregeling is afgestemd op het vigerende bestemmingsplan 'De Tuinen van Appeltern', oftewel de vigerende rechten blijven behouden.

4.7.3 Nieuwe verblijfsrecreatieve voorzieningen

Er zijn in het plan geen mogelijkheden opgenomen om nieuwe grootschalige (intensieve) verblijfsrecreatieve voorzieningen te kunnen ontwikkelen. Mochten er in de toekomst concrete initiatieven worden ingediend dan dienen

deze met een partiële bestemmingsplanherziening worden gerealiseerd. De realisatie van dergelijke voorzieningen vergt namelijk een gedegen en zorgvuldige afweging, onder meer om te bezien of een initiatief daadwerkelijk bijdraagt aan de verrijking van het recreatief-toeristisch product in de streek.

Er zijn in het plan wel mogelijkheden opgenomen voor nieuwe kleinschalige verblijfsrecreatieve voorzieningen. Hierbij gaat het om kleinschalig kamperen en kleinschalige logiesaccommodaties.

Kleinschalig kamperen

Het opstarten van een kleinschalige camping bij een agrarisch bedrijf is op of direct grenzend aan alle agrarische bouwvlakken als nevenactiviteit (zie ook 4.5) in de bestemming Agrarisch of Agrarisch met waarden mogelijk. Binnen het bouwvlak is dit bij recht toegestaan, buiten het bouwvlak alleen na een nadere afwegingsprocedure (omgevingsvergunning voor het afwijken van de gebruiksregels). Belangrijkste voorwaarde voor realisatie buiten het bouwvlak is een zorgvuldige landschappelijke inpassing. Dit kan bijvoorbeeld met beplanting die past binnen het ter plaatse aanwezige landschapstype. Het maximaal aantal toegestane kampeermiddelen bedraagt 25. Kamperen is alleen toegestaan in de periode 1 maart tot en met 31 oktober. Dit vanwege het seizoenskarakter en de landschappelijke inpassing.

Kleinschalige logiesaccommodaties

Het vestigen van kleinschalige logiesaccommodaties (zoals bed&breakfast, vakantieappartementen) is mogelijk bij alle (bedrijfs)woningen in het buitengebied, dus ook bij agrarische bedrijfswoningen. Hiervoor is wel een afwijking via een omgevingsvergunning vereist, omdat aan een aantal voorwaarden voldaan moet worden. Zo mag de omvang van de logiesaccommodatie niet meer bedragen dan 4 kamers met gedeelde voorzieningen of maximaal 2 logieseenheden met eigen voorzieningen. Er mag maximaal ruimte zijn voor 8 personen per nacht tegelijkertijd. Daarbij geldt dat de logiesaccommodatie mag worden uitgeoefend in het hoofdgebouw en/of de daaraan gebouwde bijbehorende bouwwerken en/of vrijstaande bijbehorende bouwwerken.

Permanente bewoning van de logiesaccommodaties is echter niet toegestaan. De bestaande en/of vergunde kleinschalige logiesaccommodaties zijn middels de aanduiding 'bed & breakfast' op de verbeelding aangeduid.

4.7.4 Nieuwe dagrecreatieve voorzieningen

Het bestemmingsplan maakt de vestiging van nieuwe grootschalige dagrecreatieve voorzieningen niet mogelijk. Mochten zich in de toekomst concrete initiatieven aandienen, dan kan daarvoor na een zorgvuldige afweging een afzonderlijke planologische procedure worden doorlopen.

De realisatie van kleinschalige voorzieningen wordt door het plan wel mogelijk gemaakt. Kleinschalige recreatieve voorzieningen ten behoeve van het recreatief medegebruik (bijvoorbeeld picknickvoorzieningen, bewegwijzering) kunnen worden gerealiseerd binnen alle gebiedsbestemmingen. Om het buitengebied aantrekkelijk te houden voor recreatief medegebruik in de dagrecreatieve sfeer, zoals wandelen, fietsen en kanoën is in de verschillende gebiedsbestemmingen het recreatief medegebruik van de gronden toegestaan.

Voorts is als nevenactiviteit bij agrarische bedrijven de ontwikkeling van dagrecreatieve voorzieningen mogelijk, zoals rondleidingen, workshops, buitenactiviteiten (survival, boerengolf, e.d.) en tentoonstellingsruimte. Hiervoor is wel een afwijking via een omgevingsvergunning nodig, waarbij voldaan moet worden aan de voorwaarden voor nevenactiviteiten.

Ook bij woningen in het buitengebied kunnen kleinschalige dagrecreatieve voorzieningen (zoals theetuin, rondleidingen, demonstraties en workshops) via een afwijking worden gerealiseerd. Voorwaarden die hiervoor gelden betreffen onder meer dat het bieden van nachtverblijf niet is toegestaan, er sprake is van ondergeschikte activiteiten en degene die de activiteiten uitvoert moet bewoner zijn van de betreffende woning. De voorwaarden borgen onder meer dat de dagrecreatieve voorzieningen zich verdragen met het karakter van de buurt waar de locatie gelegen is.

4.8 Nutsvoorzieningen

In het plangebied komen verspreid enkele nutsvoorzieningen voor, zoals een elektriciteitsstation, pompstation ten behoeve van drinkwaterwinning en kleinschalige nutsvoorzieningen (zoals transformatorhuisjes). Hoewel deze zaken functioneel niet direct aan het buitengebied gebonden zijn, dienen de bestaande voorzieningen positief bestemd te worden. Overigens dient in dit kader wel opgemerkt te worden dat kleinschalige nutsvoorzieningen die vergunningvrij kunnen worden gerealiseerd en/of gebouwd, te allen tijde kunnen worden opgericht. Een toets aan het bestemmingsplan is hiervoor niet nodig.

De nutsvoorzieningen zijn ondergebracht in de bestemming 'Bedrijf – Nutsvoorziening'. Middels een aanduiding op de verbeelding wordt aangegeven werk type nutsvoorziening is toegestaan. De maximale omvang van de bebouwing en hoogten zijn vastgelegd in de regels. Deze zijn gebaseerd op de bestaande situatie en vigerende rechten.

4.9 Wonen

4.9.1 Algemeen

In het buitengebied van Druten zijn diverse burgerwoningen aanwezig. Burgerwoningen zijn niet functioneel aan het buitengebied verbonden. De bestaande burgerwoningen worden positief bestemd middels de bestemming 'Wonen', waarbij zodanige bouwmogelijkheden worden geboden, dat voldaan kan worden aan algemene aanvaardbare eisen op het gebied van wooncomfort. Om verstening van het buitengebied tegen te gaan, bevat het plan geen bouwmogelijkheden voor nieuwe burgerwoningen en zijn voorwaarden opgenomen voor de bouwmogelijkheden bij de bestaande woningen.

In het bestemmingsvlak 'Wonen' zijn de woning, de bijbehorende bouwwerken en het bijbehorende erf en tuin opgenomen. De bestemmingsvlakken voor wonen zijn toegekend aan de hand van het vigerende bestemmingsplan, de feitelijke situatie op basis van de luchtfoto en de digitale ondergrond. In sommige gevallen is niet het gehele kadastrale

perceel dat bij een woning behoort in het bestemmingsvlak Wonen opgenomen. Dit omdat de bewuste delen van het kadastrale perceel feitelijk niet zijn ingericht als erf of tuin. Hiermee wordt voorkomen dat het gehele (veelal grote) perceel aangewend kan worden als erf/tuin, en zo gebruikt kan worden voor verharding, bijbehorende bouwwerken, etc. Die delen van de kadastrale kavel die buiten de woonbestemming zijn gesitueerd hebben veelal de bestemming 'Agrarisch' of 'Agrarisch met waarden' gekregen, in overeenstemming met de gebiedsbestemming van de omgeving.

4.9.2 Hoofdgebouw/woning

Per bestemmingsvlak 'Wonen' is maximaal 1 woning toegestaan, tenzij een ander maximum aantal wooneenheden op de verbeelding is aangeduid. Het aangeduide aantal woningen stemt overeen met het aantal bestaande en/of bestemde woningen.

Bij herbouw van de woning dient de woning weer op dezelfde locatie binnen het bestemmingsvlak Wonen te worden gebouwd. Hierdoor zal de situering (grotendeels) behouden blijven. Dit voorkomt dat de ruimtelijke, landschappelijke en stedenbouwkundige kwaliteit wordt aangetast. Via een afwijking kan herbouw op een andere locatie worden toegestaan. Eén van de belangrijkste voorwaarden hiervoor is dat er vanuit stedenbouwkundig en ruimtelijk oogpunt een aanzienlijk betere situatie moet ontstaan en de verkeersveiligheid hierdoor niet mag worden aangetast.

Voor hoofdgebouwen geldt dat de inhoud niet meer mag bedragen dan 800 m³. Deze maatvoering is een vergroting van de regeling in het bestemmingsplan uit 2003 (500 m³) en sluit beter aan bij de reeds bestaande woningen in het buitengebied van Druten.

Indien in de huidige situatie sprake is van een grotere inhoud dan is deze inhoud toegestaan. De goot- en bouwhoogte van woningen mag maximaal 4,5 respectievelijk 10 meter bedragen, dan wel de bestaande hoogten indien die meer bedragen.

4.9.3 Bijbehorende bouwwerken

Bij alle burgerwoningen bestaat de mogelijkheid voor het bouwen van bijbehorende bouwwerken. Hieronder worden (vrijstaande) bijgebouwen, alsook aan- en uitbouwen verstaan. De maximale maatvoering daarbij is 70 m². Bij percelen die groter zijn dan 1000 m² mag de oppervlakte maximaal 100 m² bedragen.

Gezien de grootte van dergelijke percelen is een grotere oppervlakte aan bijbehorende bouwwerken hier aanvaardbaar. Als de gezamenlijke bestaande oppervlakte aan bijbehorende bouwwerken meer bedraagt dan 70 of 100 m² dan is herbouw van het meerdere alleen toegestaan op de bestaande locatie. Om de verstening in het buitengebied te verminderen is ook een saneringsregeling via afwijking voor bijbehorende bouwwerken opgenomen. Deze houdt in dat indien de bestaande bijbehorende bouwwerken een grotere omvang dan 70 of 100 m² hebben, bij vervanging meer mag worden teruggebouwd dan de toegestane 70 of 100 m²: 50% extra van het meerdere dat aanwezig is, tot een maximale oppervlakte van 200 m². Op deze wijze kan de bestaande oppervlakte aan bijbehorende bouwwerken aanzienlijk worden teruggebracht.

Ook bestaat de mogelijkheid om via een afwijking een gezamenlijke oppervlakte van 200 m² aan bijbehorende bouwwerken toe te staan op grote percelen van minimaal 2.000 m². Hierbij gelden wel de voorwaarden dat de bijbehorende bouwwerken ruimtelijk inpasbaar moeten zijn en de landschappelijke waarden niet onevenredig mogen worden aangetast.

De goothoogte van bijbehorende bouwwerken mag maximaal 3 meter bedragen en de bouwhoogte maximaal 6 meter.

Qua locatie geldt dat de afstand van bijbehorende bouwwerken tot het hoofdgebouw niet meer mag bedragen dan 50 meter. Hiermee wordt een te grote spreiding van bijbehorende bouwwerken tegengegaan. Dit is niet ondenkbaar gezien de grootte van een aantal percelen in het buitengebied.

4.9.4 Woningsplitsing

De splitsing van woningen in twee of meer zelfstandige woningen is niet toegestaan. Een uitzondering hierop vormt splitsing van cultuurhistorisch waardevolle bebouwing, zijnde rijks- of gemeentelijke monumenten, in twee of meer woningen. Dit kan namelijk bijdragen aan het behoud en herstel van waardevolle panden in het buitengebied. De splitsing dient dan ook gericht te zijn op het behoud en herstel van de bebouwing.

Splitsing is alleen mogelijk via een planwijziging onder voorwaarden. Voorwaarden zijn onder meer dat de inhoud van de te splitsen woning meer dan 1.000 m³ bedraagt en de extra woning(en) worden gerealiseerd binnen de bestaande bebouwing. De bouwmassa mag dus niet toenemen. Daarnaast moet sprake zijn van volwaardige woningen, met een inhoud van minimaal 300 m³, dient de verschijningsvorm van het gebouw gehandhaafd te blijven en moet op eigen terrein voorzien worden in voldoende parkeergelegenheid. Verder moet een splitsing uiteraard in milieuhygiënisch opzicht aanvaardbaar te zijn.

Inwoning

Belangrijk is een onderscheid te maken tussen woningsplitsing: het toevoegen van een zelfstandige wooneenheid, en inwoning. Bij inwoning is sprake van het creëren van een extra woonruimte, bijvoorbeeld in het kader van mantelzorg (zie ook onder 4.9.5) of 'meergeneratiebewoning'. Bij mantelzorg is sprake van inwoning van een hulpbehoevende en bij 'meergeneratiebewoning' wordt de mogelijkheid geboden om in het kader van bijvoorbeeld bedrijfsopvolging een gescheiden wooneenheid in de bestaande woning te creëren. Veelal is er sprake van een tijdelijke situatie.

Van inwoning is sprake als een woning wordt bewoond door één huishouden. Van één huishouden kan volgens jurisprudentie worden gesproken als er sprake is van een woonvorm waarin een met een gezinsverband vergelijkbaar huishouden wordt gevoerd, met een duurzaam en bestendig karakter en waarbij ook een zekere mate van verbondenheid aanwezig is. Ook moet er bij inwoning sprake zijn van gemeenschappelijk gebruik van één of meerdere voorzieningen of (verblijfs)ruimten, moet de woning één hoofdingang behouden en moeten de voorzieningen c.q. (verblijfs)ruimten onderling vrij toegankelijk zijn.

In het geldende bestemmingsplan is inwoning reeds toegestaan. Dit blijft in het voorliggende plan mogelijk. Het aantal (zelfstandige) woningen in het buitengebied neemt bij inwoning niet toe, dit in tegenstelling tot woningsplitsing.

4.9.5 Mantelzorg

Vanuit sociaal-maatschappelijk perspectief bestaat er de behoefte om mantelzorg te kunnen bieden aan bijvoorbeeld familieleden. Hieraan wordt in dit plan tegemoet gekomen.

Volgens het Besluit omgevingsrecht (Bor, bijlage II, artikel 2, onder 22) is het gebruik van een bouwwerk voor mantelzorg vergunningvrij. Dat betekent dat geen vergunning nodig is voor het gebruik van de woning en bijbehorende bouwwerken voor mantelzorg zoals omschreven in het Bor.

Aanvullend daarop is in de algemene afwijkingsbepalingen van dit bestemmingsplan een regeling opgenomen die via afwijking nog ruimere mogelijkheden voor mantelzorg biedt. Zo is bij een leeftijd van 70 jaar geen verklaring van mantelzorg meer nodig en kan ook een tijdelijke woonunit voor mantelzorg worden geplaatst. Bij de plaatsing van een tijdelijke woonunit van mantelzorg geldt nadrukkelijk de eis dat de unit na beëindiging van de mantelzorg weer wordt verwijderd. Omdat de unit maar tijdelijk aanwezig is, geldt daarvoor ook niet het maximum aantal vierkante meters bijbehorende bouwwerken.

4.9.6 Beroep of bedrijf aan huis

De woning en/of bijbehorende bouwwerken mogen mede worden gebruikt voor de uitoefening van een beroep of bedrijf aan huis. Een vrij beroep is bij recht toegestaan tot een oppervlakte van 50 m². Hieronder worden de 'klassieke vrije beroepen' verstaan, zoals de tand- en dierenarts, fysiotherapeut en advocaat. Andere beroeps- en bedrijfsmatige activiteiten kunnen alleen worden toegestaan na een afwijking via een omgevingsvergunning. Ook hiervoor geldt dat niet meer dan 50 m² van de gebouwen daarvoor mag worden gebruikt. Uitsluitend beroepen en bedrijven die niet omgevingsvergunningplichtig zijn voor de activiteit oprichten van een inrichting op grond van de Wabo zijn toegestaan. Andere bedrijven zijn te zwaar om te worden uitgeoefend bij een woning. Voorts mogen de beroeps- en bedrijfsmatige activiteiten uitsluitend worden uitgeoefend door degene die tevens de gebruiker van de woning is en dient de woonfunctie te worden behouden. Dit om te waarborgen dat het woonkarakter door de beroeps- of bedrijfsactiviteit niet wordt aangetast.

4.9.7 Plattelandswoningen

Per 1 januari 2013 is het op grond van de 'Wet Plattelandswoningen' mogelijk om voormalige agrarische bedrijfswoningen in het bestemmingsplan aan te duiden als 'plattelandswoning'. De woning houdt dan een agrarische bestemming en blijft binnen het agrarische bouwvlak, maar de bewoners hoeven niet langer een relatie te hebben met het bijbehorende agrarische bedrijf. In de wet is geregeld dat het bijbehorende agrarische bedrijf niet in zijn bedrijfsvoering wordt belemmerd door de aanwezigheid van een plattelandswoning op korte afstand van het bedrijf. In de plattelandswoning moet wel een voldoende woon- en leefklimaat kunnen worden gegarandeerd.

Plattelandswoningen zijn woningen die oorspronkelijk behoren tot het agrarisch bedrijf, maar inmiddels als burgerwoning worden gebruikt. Veelal gaat het om oorspronkelijke tweede agrarische bedrijfswoningen, die inmiddels zijn verkocht aan derden, of bewoond worden door burgers, die niets meer van doen hebben met het agrarische bedrijf waar de woning voorheen toe behoorde. De gemeente kon deze woningen in het verleden bestemmen volgens het feitelijke gebruik en een woonbestemming toekennen. Het probleem daarbij was dat deze 'burgerwoonbestemming' veelal milieubeperkingen opleverde voor het aangrenzende agrarische bedrijf. In het verleden behielden deze woningen in het bestemmingsplan daarom de status van bedrijfswoning. Aangezien ze inmiddels als burgerwoning in gebruik waren, was er formeel sprake van strijdig gebruik. Een 'burger' die geen enkele binding heeft met het bedrijf kan immers volgens hetzelfde bestemmingsplan niet in een bedrijfswoning wonen.

Met de 'Wet plattelandswoningen' wordt het mogelijk een (boerderij)woning te bewonen die geen deel meer uitmaakt van het boerenbedrijf. De wet regelt enerzijds dat de milieunormen die van toepassing zijn op de bedrijfswoning van het betreffende agrarische bedrijf ook (blijven) gelden wanneer deze agrarische woning is afgesplitst van hetzelfde agrarische bedrijf. Voor het agrarisch bedrijf, waartoe deze voormalige bedrijfswoning behoorde, vindt dus geen aanscherping van de milieueisen plaats, zoals normaal gesproken geldt bij burgerwoningen. De bewoners van een plattelandswoning genieten dus geen bescherming tegen de milieugevolgen van het agrarisch bedrijf, waar de woning toe behoorde.

De status van een plattelandswoning biedt echter alleen soelaas voor de voormalige bedrijfswoning van het eigen bedrijf. Het op korte afstand gesitueerde agrarische bedrijf van de burens, wordt daarmee niet geholpen. Voor het bedrijf van de burens blijft de plattelandswoning gelden als 'woning van derden' met de bijbehorende beschermingsregeling. De burens moesten in hun bedrijfsvoering al rekening houden met deze 'bedrijfswoning van derden' en moeten dat met een aanduiding 'plattelandswoning' nog steeds. Voor die woning, ook al is deze bestemd als plattelandswoning, gelden de normale milieunormen en eisen vanuit de milieuwetgeving. Voor de burens verandert er door het toekennen van de status plattelandswoning dus niets.

Door het opnemen van een regeling voor plattelandswoning in het bestemmingsplan wordt het eenvoudiger om een voormalige agrarische bedrijfswoning door derden te laten bewonen, zonder het risico van klachten en bezwaren tegen een milieuvergunning voor het agrarische bedrijf, waar de woning van oorsprong toe behoorde.

In het voorliggende plan is er één voormalige bedrijfswoning die de status van plattelandswoning heeft gekregen (Houtsestraat 37a te Puiflijk). Deze is op de verbeelding als 'specifieke vorm van wonen – bedrijfswoning' aangeduid. Ook is in het plan een wijzigingsbevoegdheid opgenomen die het mogelijk maakt om onder voorwaarden aan een voormalige agrarische bedrijfswoning de status van plattelandswoning toe te kennen.

4.10 Infrastructuur

4.10.1 Wegen

De wegen en bijbehorende bermstroken (inclusief bermsloten) alsmede de parkeervoorzieningen zijn opgenomen binnen de bestemming 'Verkeer'. Er is geen onderscheid gemaakt naar verschillende wegcategorieën. Binnen de bestemmingsgrenzen is de aanleg van rijstroken, fietspaden, verlichting, verkeerstekens en andere voorzieningen zonder meer mogelijk. Dit impliceert de nodige flexibiliteit bij de inrichting van de bestemming. Wel zijn er bepalingen voor bouwwerken, geen gebouwen zijnde, opgenomen zoals maximale bouwhoogten.

4.10.2 Waterkeringen

Het Waterschap maakt onderscheid in twee typen waterkeringen: primaire waterkeringen en regionale waterkeringen. De dijken langs de rivier de Waal zijn primaire waterkeringen, die het gebied achter de dijk beschermen. De kernzone van de dijk is voorzien van de dubbelbestemming 'Waterstaat – Waterkering'. Voor de beschermingszone en de buitenbeschermingszone van de waterkering zijn de gebiedsaanduidingen 'vrijwaringszone - dijk 1' en 'vrijwaringszone - dijk 2' opgenomen. Deze dubbelbestemming en aanduidingen beschermen de waterkering. Zie ook 5.9.

4.10.3 Leidingen

De leidingen met bijbehorende beschermingszones zijn als dubbelbestemming op de verbeelding aangegeven. Onderscheid is gemaakt tussen de diverse leidingen. Zo hebben de aardgastransportleidingen de bestemming 'Leiding-Gas' gekregen en de rioolpersleidingen de bestemming 'Leiding - Riool'. Met de dubbelbestemming 'Leiding – Hoogspanningsverbinding' worden de hoogspanningsverbindingen op de verbeelding weergegeven. Deze bestemmingen bieden de betreffende leiding bescherming. Zie ook 5.11.

4.10.4 Straalverbindingen

De straalverbindingen die het plangebied doorkruisen zijn op de verbeelding als zone opgenomen middels de aanduiding 'vrijwaringszone- straalpad'. De bebouwing is hier aan een maximum hoogte gebonden: 37 meter. Dit ter bescherming van de functie van het straalpad.

4.11 Duurzaamheid

4.11.1 Algemeen

Duurzaamheid is een containerbegrip waaronder veel kan worden geschaard. Het gaat hier om een bestemmingsplan, dat slechts in planologische zin zaken mogelijk kan maken. Op gebouwniveau kan er qua duurzaamheid niets worden geregeld in het bestemmingsplan. Zo kan het gebruik van duurzame (bouw)materialen niet in een bestemmingsplan worden afgedwongen. In een bestemmingsplan kan wel op structuurniveau een duurzame ruimtelijke inrichting mogelijk worden gemaakt, zoals de aanleg van voorzieningen voor openbaar vervoer en waterberging. Dit is veelal aan de orde bij de aanleg van nieuwe stedelijke gebieden. Hier voorziet het plan niet in. Het plan is gericht op het behoud en versterking van de huidige structuur van het buitengebied.

Voor het bestemmingsplan buitengebied behoort met name het scheppen van de mogelijkheid voor het opwekken van duurzame energie tot de mogelijkheden. Mede door nieuwe technieken komen er steeds meer mogelijkheden voor de opwekking van duurzame energie. Dit kan ook gevolgen hebben voor de ruimtelijke inrichting van het buitengebied. Voor de opwekking van duurzame energie zijn immers installaties en bouwwerken nodig die een ruimtelijke impact hebben. Gedacht kan worden aan biovergistingsinstallaties, (zie paragraaf 4.11.2), het plaatsen van kleine windturbines bij agrarische bedrijven (tot een hoogte van 15 meter, top windvleugel) en (losstaande) zonnepanelen op een paal, stelling, etc.

Het bestemmingsplan maakt daarom bij recht alleen bij de agrarische bedrijven binnen het agrarisch bouwvlak, waar al sprake is van hogere stallen, silo's, etc., plaatsing van duurzame energievoorzieningen mogelijk tot een maximum hoogte van 15 meter. De voorzieningen dienen een onderdeel te vormen van een ter plaatse gevestigd agrarisch bedrijf. Zelfstandige voorzieningen zijn dus niet mogelijk. Mocht er een concreet initiatief voor zelfstandige voorzieningen aan de orde zijn dan zal op dat moment worden bekeken of met een partiële herziening van het bestemmingsplan medewerking kan worden verleend.

4.11.2 Mestverwerking

Vanuit landelijke regelgeving ontstaat de verplichting om te voorzien in voldoende capaciteit om het mestoverschot te verwerken. Bovendien willen ook steeds meer boeren zelf duurzame energie opwekken door hergebruik van mineralen en organische stoffen. Vanuit het oogpunt van energie- en klimaatbeleid kan de ontwikkeling worden gezien als een gewenste ontwikkeling. Het oprichten van een mestverwerkingsinstallatie moet echter wel mogelijk worden gemaakt in een bestemmingsplan.

Er kan onderscheid worden gemaakt in mestverwerkingsinstallaties waarin vooral sprake is van biovergisting, energieopwekking en hergebruik van de restproducten voor eigen gebruik en de veelal grootschaligere installaties, waar ook voor derden wordt geproduceerd. In het laatste geval betreft het mestverwerkingsinstallaties waar ook sprake is van zogenaamde co-stromen. Op het erf vindt aanvoer van biomassa van elders plaats en afvoer van reststoffen en energiestromen.

Er is voor gekozen om in het bestemmingsplan alleen kleinschalige mestverwerkingsinstallaties voor eigen gebruik bij recht mogelijk te maken binnen de agrarische bouwvlakken. Dit betekent dat deze installaties deel moeten uitmaken van een ter plaatse gevestigd agrarisch bedrijf. Volledig zelfstandige installaties zijn niet toegestaan.

Grootschalige installaties, waar ook aan- en afvoer van producten van derden plaatsvindt, kunnen op grond van het plan niet worden gerealiseerd. Bij een goed en tevens aantoonbaar haalbaar plan kan na een zorgvuldige afweging via een aparte planologische procedure hier wel medewerking aan worden verleend. Iedere afzonderlijke aanvraag zal apart op zijn eigen merites worden beoordeeld, waarna hierover een afweging en besluitvorming plaatsvindt.

4.12 Overige aspecten

Ondergronds bouwen

Steeds vaker wordt gevraagd naar de mogelijkheid tot ondergronds bouwen. Mede vanuit efficiënt ruimtegebruik kan dit positief werken. Om dit mogelijk te maken moet het bestemmingsplan daarvoor een regeling omvatten.

Het bestemmingsplan maakt ondergronds bouwen in het buitengebied mogelijk. Concreet betekent dit dat uitsluitend onder hoofdgebouwen van (bedrijfs)woningen en bijbehorende bouwwerken bij (bedrijfs)woningen ondergronds (tot een diepte van 3,5 m) gebouwd mag worden, evenals in- en uitritten ten behoeve van de ondergrondse bouwwerken. Middels een afwijking kan ook op andere locaties dan onder het hoofdgebouw van (bedrijfs)woningen of bijbehorende bouwwerken van (bedrijfs)woningen ondergronds gebouwd worden. Voorwaarde is wel dat dit uitsluitend mag op locaties waar ook bovengronds gebouwd mag worden, de in het gebied aanwezige waarden niet onevenredig worden aangetast en de ondergrondse bouwwerken dienen ten behoeve van de bedrijfsvoering.

Ook is via een afwijking ondergronds bouwen onder bedrijfsbebouwing toegestaan. Voorwaarde bij deze afwijkingsbevoegdheid is dat de ondergrondse bouwmogelijkheid uitsluitend in het teken moet staan van de bedrijfsvoering en niet ten behoeve van bijvoorbeeld het woongenot.

Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat de extra ruimte die door het ondergronds bouwen ontstaat niet wordt meegeteld bij de maximale omvang van (agrarische) bedrijfswoningen en burgerwoningen.

Het creëren van ondergrondse constructies en voorzieningen bij agrarische bedrijfsgebouwen, zoals een mestput en melkput, zijn zonder meer toegestaan.

Nieuwe landgoederen

Met een veranderende landbouw is het van belang om economische dragers in het buitengebied te hebben om het landschap te onderhouden. Projecten die zorgen voor economische activiteiten die passen en bijdragen aan het landschap dragen bij aan dit doel. Het ontwikkelen van (nieuwe) landgoederen is hier een voorbeeld van. Vanuit het Landschapsontwikkelingsplan (LOP) wordt aangegeven dat vooral de waaloeverwallen en rivierduinen vanwege de kleinschaligheid en afwisseling van functies, geschikt zijn voor nieuwe landgoederen. In het LOP zijn hierop zoekzones voor nieuwe landgoederen aangegeven.

In de provinciale Omgevingsvisie is een aantal randvoorwaarden opgenomen voor nieuwe landgoederen. Zo dient er naast een goede landschappelijke inpassing per saldo een substantiële versterking van de kernkwaliteiten van de GO plaats te vinden. Daarbij is de invulling van het begrip 'substantieel' van belang, en de wijze waarop de afspraken worden vastgelegd. 'Substantiële versterking' bij een functiecombinatie met wonen is bijvoorbeeld een nieuw landgoed waarbij één huis van allure met ten hoogste drie wooneenheden met minimaal 5 ha natuur wordt gecombineerd. Bij meer huizen of wooneenheden hoort een evenredige vermeerdering van de

versterking van de kernkwaliteiten. Bij investeringen in andere functies kan een vergelijkbare bijdrage op maat worden uitgewerkt. Een totaalvisie (inclusief inrichtingsplan), beeldkwaliteitsplan en exploitatie-opzet kan hierbij uitkomst bieden.

Voor de toepassing van landgoederen hanteren de gemeenten in het LOP-gebied (waaronder Druten) een eigen definitie voor landgoed: een nieuw landgoed is een ruimtelijke eenheid van landschap, tuin en gebouw(en). De omvang van een landgoed is minimaal 5 hectare, waarbij de provinciale regeling van toepassing is. Voor nieuwe landgoederen op de rivierduinen (o.a. rondom Horssen) geldt een minimale maat van 10 hectare. Nieuwe landgoederen zijn alleen toegestaan als ze aansluiten bij de bestaande niet-landbouw gebieden en niet letterlijk versnipperd werken ten opzichte van de landbouwstructuur. Maximaal 10% van het oppervlak is privé-domein, de rest is openbaar toegankelijk. Uitgangspunt is verder dat de herkenbaarheid van het landschap wordt vergroot.

In het LOP wordt aangegeven dat in een aparte nota 'Landgoederen' elke gemeente haar eigen beleid rondom het aspect nieuwe landgoederen verder zal invullen. De gemeente Druten heeft hiervoor nog geen specifiek beleid geformuleerd c.q. kaders voor ontwikkeld.

Vanwege het specifieke karakter en de ruimtelijke impact op de omgeving is er voor de realisatie van nieuwe landgoederen een situatiespecifieke afweging nodig waarbij maatwerk geleverd moet worden. Daarom worden nieuwe landgoederen 'bij recht' niet door dit bestemmingsplan mogelijk gemaakt. In de regel is hiervoor een eigen planologische procedure (partiële herziening bestemmingsplan) nodig. Uitzondering hierop vormt de beoogde ontwikkeling van een nieuw landgoed aan de Molendam ten oosten van de kern Afferden. Hoewel ook deze ontwikkeling niet geheel is uitgekristalliseerd, is voor deze ontwikkeling wel een landschapsanalyse opgesteld waarin het plan vanuit ruimtelijk en landschappelijk oogpunt is toegelicht. Hierop is in het voorliggende bestemmingsplan een wijzigingsbevoegdheid opgenomen ('wetgevingszone - wijzigingsgebied 2') waaraan ook diverse voorwaarden verbonden zijn. Hierbij geldt onder andere dat:

- er één woongebouw van allure met daarin maximaal 3 wooneenheden is toegestaan met een totale gezamenlijke inhoud van 3500 m³
- de oppervlakte aan bijbehorende bouwwerken per wooneenheid maximaal 100 m² bedraagt;
- het woongebouw en bijbehorende bouwwerken op minimaal 50 meter afstand van woningen van derden dienen te worden gesitueerd;
- behoudens het woongebouw en de bijbehorende bouwwerken er geen andere gebouwen zijn toegestaan;
- er natuurontwikkeling van openbaar toegankelijk bos- of natuurgebied met een oppervlakte van minimaal 5 hectare plaatsvindt;
- het privédomein maximaal 10% van de oppervlakte van het landgoed beslaat, de rest dient openbaar toegankelijk te zijn;
- de ontwikkeling vanuit ruimtelijk-stedenbouwkundig oogpunt aanvaardbaar is en er, op grond van landschapsanalyse, sprake is van landschappelijke en cultuurhistorische inpassing in de omgeving;
- de ontwikkeling dient bij te dragen aan de versterking van natuur, landschap en het recreatief netwerk van wandel- en/of fietspaden;

- de ontwikkeling de kenmerken van het Waaloeverwallenlandschap, zoals verwoord in het gemeentelijk Landschapsontwikkelingsplan, dient te versterken;
- bij de ontwikkeling beplantingen, soorten en landschapselementen dienen te worden toegepast die kenmerkend zijn voor het Waaloeverwallenlandschap, zoals verwoord in het gemeentelijk Landschapsontwikkelingsplan;
- de ontwikkeling dient bij te dragen aan gebiedsdoelstellingen, zoals opgenomen in gemeentelijk, regionaal en/of provinciaal beleid;
- de ontwikkeling vanuit verkeerskundig oogpunt (verkeersaantrekkende werking, verkeersafwikkeling, veiligheid) aanvaardbaar is;
- het woon- en leefklimaat in de directe omgeving niet onevenredig wordt aangetast;
- de ontwikkeling geen belemmering mag opleveren voor de ontwikkeling van omliggende (agrarische) bedrijven;
- de ontwikkeling vanuit milieuhygiënisch oogpunt inpasbaar is;
- er wordt voorzien in voldoende parkeervoorzieningen;
- er rekening wordt gehouden met de gevolgen voor de waterhuishouding (waterkwaliteit en -kwantiteit).
- de ontwikkeling in overeenstemming is met het gemeentelijk beleid zoals verwoord in het 'Landschapsontwikkelingsplan' en de 'Structuurvisie Druten';
- de ontwikkeling in overeenstemming is met de Omgevingsverordening Gelderland.

Bij de vaststelling van voorliggend bestemmingsplan is er nog geen planologische titel waarop omgevingsvergunningen voor bouwen kunnen worden verleend. Er dient nog een procedure op basis van het gestelde in artikel 3.9a van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) te worden doorlopen. Dit betekent dat afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing is. Met andere woorden, tegen het wijzigingsplan voor de landgoedontwikkeling kunnen door belanghebbenden zienswijzen worden ingediend.

Erfbeplanting

Erfbeplanting kan een positieve bijdrage leveren aan het landschapsbeeld. De gemeente zal de aanleg van gebiedseigen erfbeplanting dan ook faciliteren. Door middel van een bestemmingsplan is het echter lastig te regelen dat landschappelijke inpassing en erfbeplanting wordt gerealiseerd. Enkel in het geval dat omgevingsvergunning voor afwijking van het bestemmingsplan moet worden verleend of een wijzigingsplan moet worden vastgesteld, kan erfbeplanting als voorwaarde worden gesteld. Dit is in de gevallen waar het aanbrengen van beplanting wenselijk wordt geacht dan ook gedaan.

De aanleg van erfbeplanting is op de agrarische bouw kavels en ter plaatse van niet-agrarische bedrijfspercelen en woonpercelen (zonder vergunning) toegestaan. Onder tuinen, erven en groenvoorzieningen die hier zijn toegestaan wordt immers erfbeplanting mede begrepen. De gemeente laat het aanleggen over aan de individuele gebruiker/eigenaar van de percelen.

Buiten de bouwpercelen, in het agrarisch gebied, is de aanleg van erfbeplanting, die past in het landschapbeeld zoals opgenomen in het

Landschapsonwikkelingsplan, ook mogelijk. Hier zijn de gronden immers tevens bestemd voor de instandhouding, herstel en ontwikkeling van het ter plaatse voorkomende landschapstype en de daarbij behorende kernkwaliteiten. Om de passendheid in het landschap te waarborgen geldt in sommige landschapstypen dat een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken of werkzaamheden benodigd is voor het aanbrengen van de beplanting buiten de bouwpercelen (zie ook paragraaf 4.3).

Zorgboerderijen

Zoals reeds in deze plantoelichting is genoemd, maken diverse ontwikkelingen in de agrarische sector het voor steeds meer bedrijven moeilijk om een volledig inkomen te halen uit het bedrijf. Daardoor is een tendens waar te nemen dat de agrariër naast de uitoefening van het agrarische bedrijf naar andere mogelijkheden zoekt om inkomsten te behalen. Een voorbeeld hiervan is het exploiteren van een zorgboerderij. Naast het economische aspect speelt namelijk ook de zorgcomponent een belangrijke rol aangezien er een toenemende behoefte aan zorg op maat is, alsook aan meer zorgplekken. Dit wordt onder andere veroorzaakt door de groei van de doelgroep senioren die een beroep moeten doen op zorg en de toename van jongeren die begeleiding nodig hebben op het gebied van jeugdpsychiatrie. Daarnaast speelt ook de "vermaatschappelijking" van de zorg een grote rol (Wet maatschappelijke ondersteuning).

In het voorliggende bestemmingsplan wordt ruimte geboden om als nevenactiviteit bij een agrarisch bedrijf een zorgboerderij te exploiteren. In paragraaf 4.5.14 is hierop al ingegaan, waarbij geldt dat dit via een omgevingsvergunning voor het afwijken van de gebruiksregels is mogelijk gemaakt (25% van het bedrijfsvloeroppervlak, tot een maximum van 350 m² per bedrijf).

Voor grotere zorgboerderijen, bij agrarische bedrijven, woningen of andere bedrijven, maar ook voor zelfstandige zorgboerderijen en/of instellingen, dient maatwerk geleverd te worden. Bij dergelijke initiatieven is de vraag in de regel zo specifiek dat hiervoor geen generieke regeling in het bestemmingsplan opgenomen kan worden. Deze gevallen zullen dan ook separaat worden beoordeeld en op maat planologisch worden verankerd. Een voorbeeld hiervan is de ontwikkeling aan de Houtsestraat 24a te Puiflijk (zie ook navolgende paragraaf).

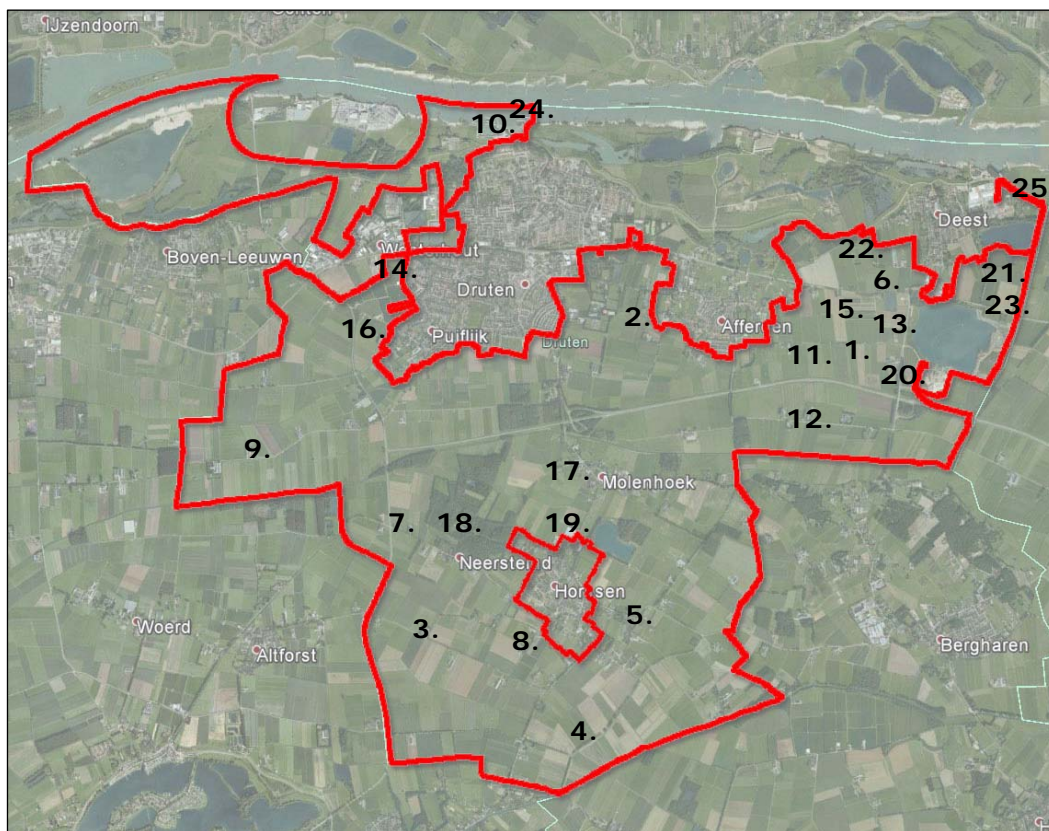
4.13 Nieuwe ontwikkelingen

Hoewel het plan in hoofdzaak consoliderend van aard is, wordt in het plan een aantal concrete kleinschalige nieuwe ontwikkelingen meegenomen. Deze ontwikkelingen zijn in de regel perceelsgebonden. Hiervoor zijn separate ruimtelijke onderbouwingen en /of aanvullende notities opgesteld die als bijlage bij de plantoelichting zijn opgenomen.

In deze ruimtelijke onderbouwingen is per ontwikkeling een ruimtelijke afweging gemaakt, waarbij ook de diverse milieu- en omgevingsaspecten zijn beschouwd.

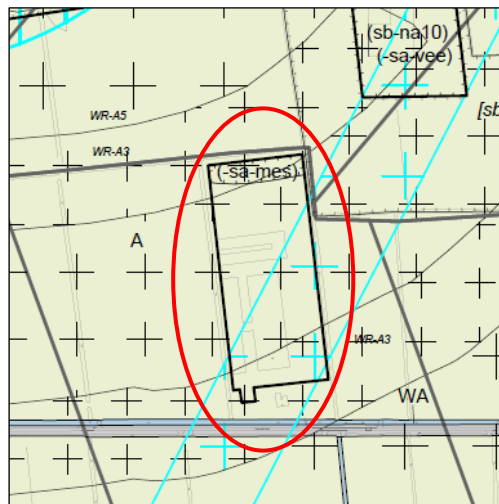
Het gaat in dit kader om 25 initiatieven/ontwikkelingen die verspreid in het buitengebied van de gemeente Druten liggen, zie bijgaande figuur (volgende

bladzijde). In onderstaande worden de verschillende initiatieven / ontwikkelingen kort toegelicht en is tevens een uitsnede van de verbeelding hiervoor weergegeven.

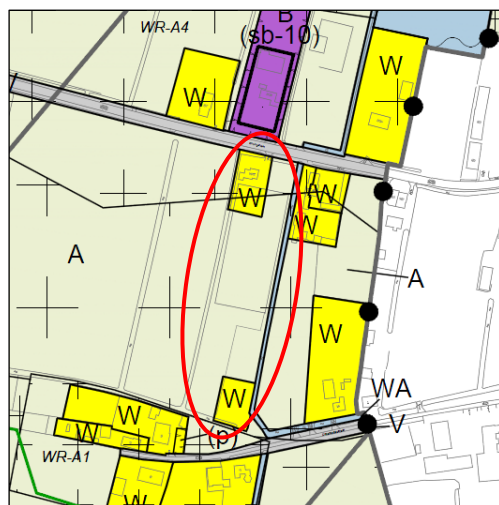
Overzicht nieuwe (perceelsgebonden) ontwikkelingen in relatie tot het plangebied

1. Laarstraat 6 te Afferden: het vergroten van een bestaand agrarisch bouwvlak ten behoeve van de beoogde uitbreiding van de reeds aanwezige melkveehouderij;

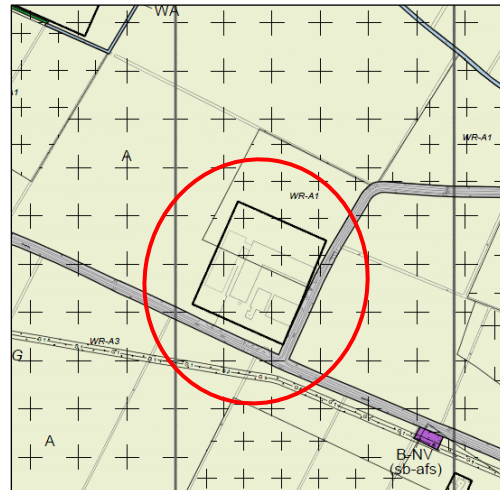
Uitsnede verbeelding, ter hoogte van ontwikkeling nr. 1

2. Koningstraat 110A te Afferden: functiewijziging van kwekerij "Den Hof" naar wonen (toepassen VAB-regeling), waarbij in ruil voor de sloop van reeds aanwezige kassen op het perceel (kadastraal bekend gemeente Druten, sectie D, nummer 652) op de gronden grenzend aan de Distelbergsestraat een nieuwe (extra) burgerwoning wordt beoogd;

Uitsnede verbeelding, ter hoogte van ontwikkeling nr. 2

- Middenweg 4 te Horssen: het vergroten van een bestaand agrarisch bouwvlak ten behoeve van de beoogde uitbreiding van de reeds aanwezige fruit- en boomkwekerij;

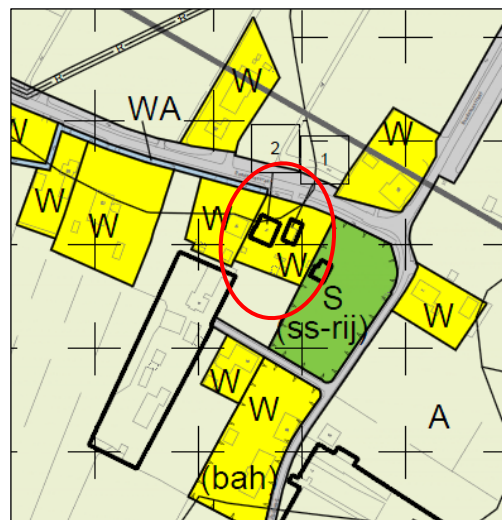
Uitsnede verbeelding, ter hoogte van ontwikkeling nr. 3

- Oostweg ongenummerd te Horssen: nieuwvestiging van een grondgebonden agrarisch bedrijf (melkveehouderij);

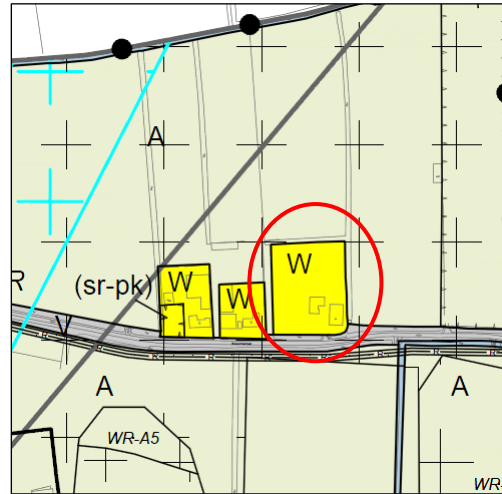
Uitsnede verbeelding, ter hoogte van ontwikkeling nr. 4

- Roedensestraat 7 te Horssen; woningsplitsing van een voormalige boerderij en bewoning van een bestaand bijgebouw (in totaal drie).

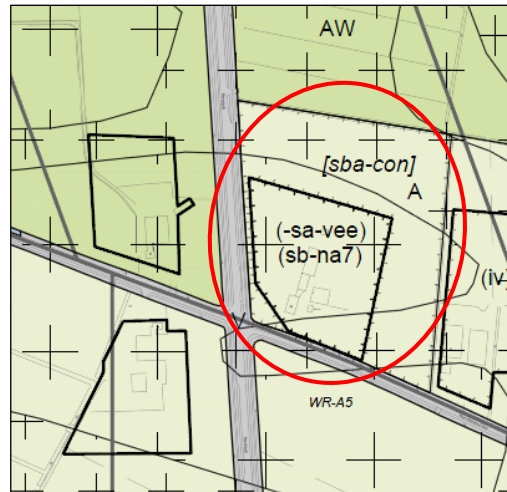
Uitsnede verbeelding, ter hoogte van ontwikkeling nr. 5

6. Boeisestraat 1 te Deest: functiewijziging (van Agrarisch naar Wonen). Ter onderbouwing van deze wijziging is een onderzoek naar driftblootstelling van omwonenden door boomgaard bespuitingen (Wageningen UR) opgesteld en bijgevoegd.

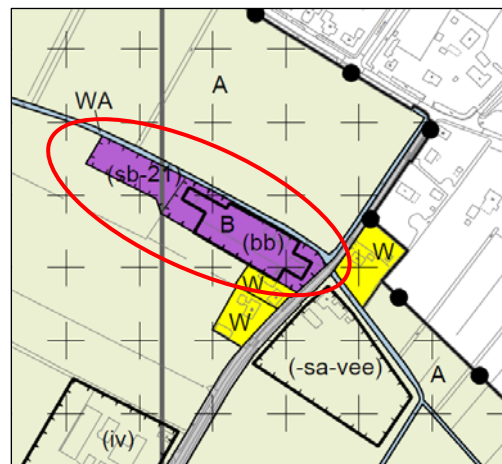
Uitsnede verbeelding, ter hoogte van ontwikkeling nr. 6

7. Neersteindsestraat 10 te Horsen: bij het bestaande agrarisch bedrijf worden de huidige nevenactiviteiten in de vorm van een tuincentrum (De Vlieren) uitgebreid naar 2.500 m² verkoopoppervlak. Daarvoor dienen voldoende parkeerplaatsen op eigen terrein te worden gerealiseerd. Ter onderbouwing van deze wijziging is een memo opgesteld waarin specifiek op het aspect parkeren wordt ingegaan;

Uitsnede verbeelding, ter hoogte van ontwikkeling nr. 7

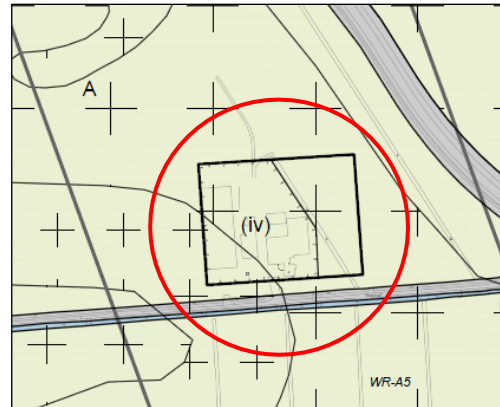
8. Singel 8 te Horsen; op het perceel bij het reeds bestaande niet-agrarisch bedrijf (grondverzet- en loonwerkbedrijf) zijn kleinschalige dagrecreatieve activiteiten en een logiesaccommodatie (bed & breakfast) beoogd.

Uitsnede verbeelding, ter hoogte van ontwikkeling nr. 8

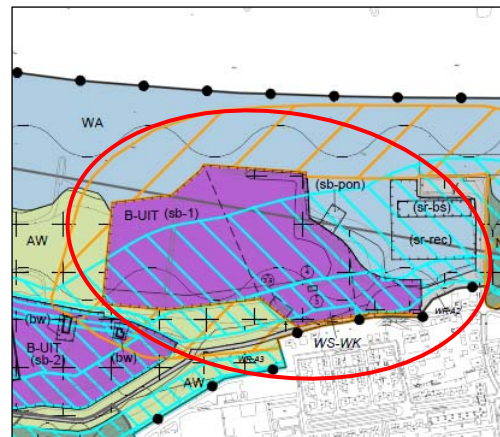

9. Zevent 3 te Puiflijk; het vergroten van een bestaand agrarisch bouwvlak ten behoeve van de beoogde uitbreiding van de melkveetak. De aanduiding 'intensieve veehouderij' is daarbij afgestemd op de grens van het vigerende bouwvlak.

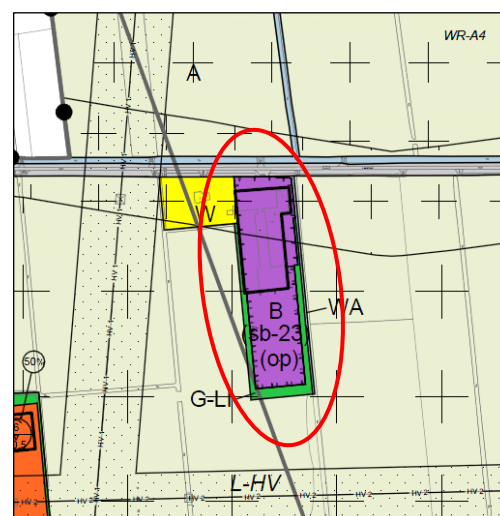
Uitsnede verbeelding, ter hoogte van ontwikkeling nr. 9

10. Waalbandijk 129 Druten; op het terrein van het scheepsbouw- en reparatiebedrijf 'De Gerlien van Tiem' is een aantal wijzigingen doorgevoerd. Hoewel hiervoor diverse vrijstellingen en vergunningen zijn verleend, is de huidige planologische situatie zo geformuleerd dat elke (toekomstige) wijziging van de terreinindeling tot een nieuwe strijdige planologische situatie leidt. Deze situatie is voor de gemeente alsook het scheepsbouw- en reparatiebedrijf De Gerlien van Tiem ongewenst.

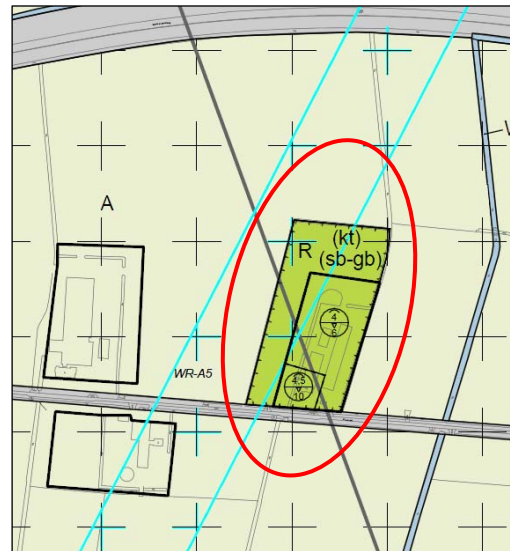
Uitsnede verbeelding, ter hoogte van ontwikkeling nr. 10

11. Laarstraat 9 te Afferden; op het perceel bij het reeds bestaande niet-agrarisch bedrijf (agrarisches hulp- en loonbedrijf) vindt ook verwerking van hout tot biomassa plaats. Beoogd wordt om deze werkzaamheden uit te breiden, waarbij vooral ook de verwerving van snoeihout door aanlevering van derden een rol speelt.

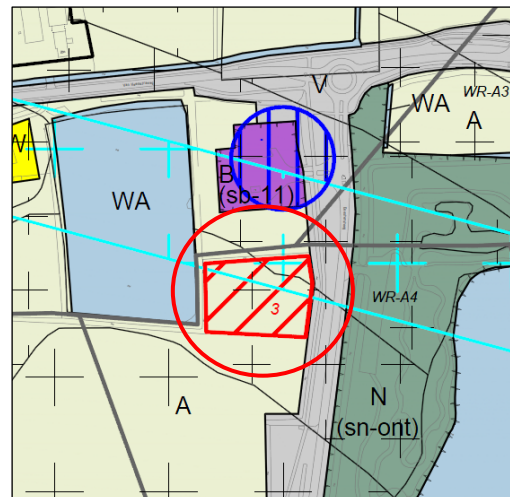
Uitsnede verbeelding, ter hoogte van ontwikkeling nr. 11

12. Kooistraat 1a te Afferden;
 functiewijziging (van Agrarisch naar
 Recreatie) ten behoeve van het
 exploiteren van recreatieve
 nachtverblijven behorend bij een
 bestaande minicamping, waarbij het
 loon- en grondverzetbedrijf als
 nevenactiviteit wordt voortgezet.

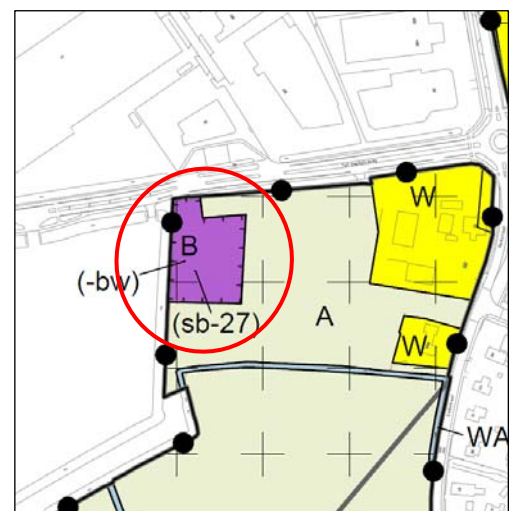
*Uitsnede verbeelding, ter hoogte van
 ontwikkeling nr. 12*

13. Deestersteeg ong. te Deest; via een
 wijzigingsbevoegdheid
 (wetgevingszone –
 wijzigingsbevoegdheid 3) is onder
 diverse voorwaarden een nieuw
 agrarisch bouwvlak ten behoeve van
 een boomkwekerij met
 bedrijfsruimte en bedrijfswoning
 mogelijk gemaakt.

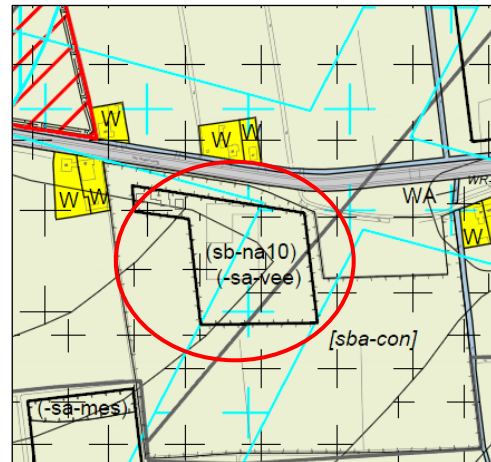
*Uitsnede verbeelding, ter hoogte van
 ontwikkeling nr. 13*

14. Van Heemstraweg ong. te Druuten;
 functiewijziging (van Agrarisch naar
 Bedrijf), ten behoeve van een nieuw
 gebouw voor niet-agrarische
 transportactiviteiten en voor de
 opslag en stalling van materieel en
 diverse materialen ten behoeve van
 agrarisch loonwerk.

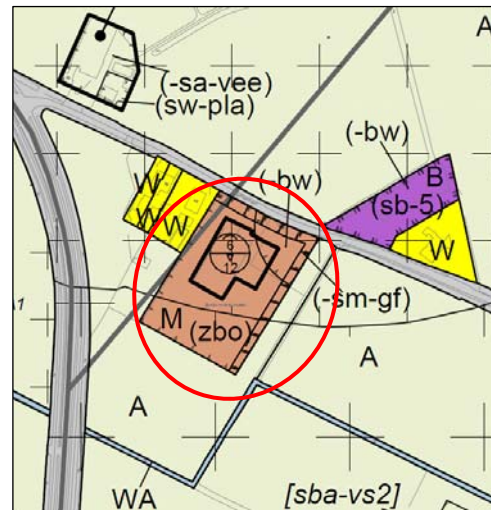
*Uitsnede verbeelding, ter hoogte van
 ontwikkeling nr. 14*

15. Van Heemstraweg ong. Deest: het is de bedoeling om een tuincentrum als nevenfunctie (met een gezamenlijk vloeroppervlak van maximum 2.500 m²) bij het agrarisch bedrijf te exploiteren. Daarvoor dienen voldoende parkeerplaatsen op eigen terrein te worden gerealiseerd.

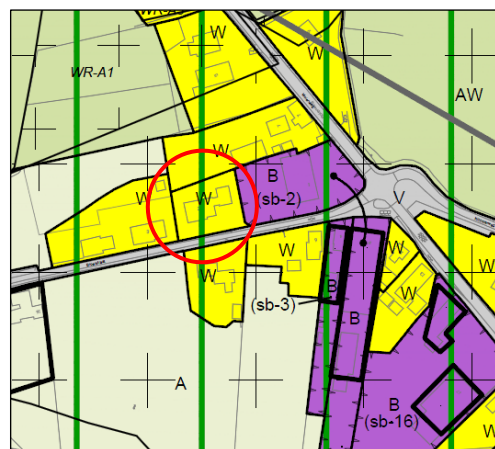
Uitsnede verbeelding, ter hoogte van ontwikkeling nr. 15

16. Houtsestraat 24a te Puiflijk: functiewijziging (van Agrarisch naar Maatschappelijk), inclusief bouwvlak, ten behoeve van de ontwikkeling van een kleinschalige dagbesteding met bijbehorende voorzieningen voor mensen met een verstandelijke handicap.

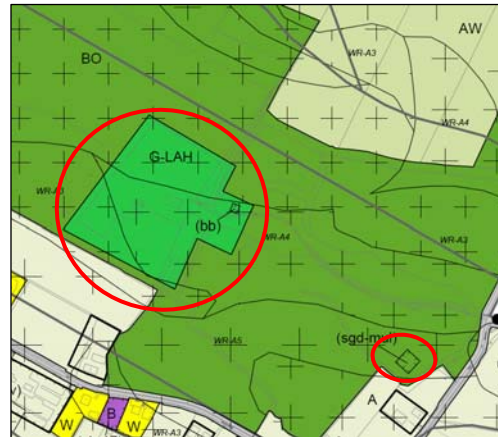
Uitsnede verbeelding, ter hoogte van ontwikkeling nr. 16

17. Broerstraat 1a te Horssen; de bestaande bedrijfswoning, als onderdeel van een niet-agrarisch bedrijf, wordt gewijzigd in een burgerwoning. Ter onderbouwing van deze wijziging is een memo opgesteld en bijgevoegd waarin de effecten op grond van de richtafstandenlijst uit de VNG-publicatie 'Bedrijven en Milieuzonering' voor de bedrijfsvoering van bestaande bedrijvigheid in de omgeving nader zijn beschouwd.

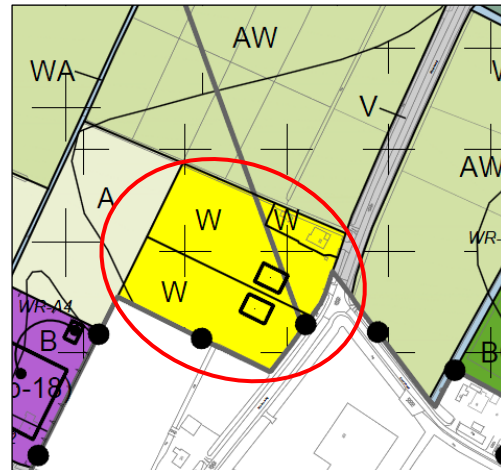
Uitsnede verbeelding, ter hoogte van ontwikkeling nr. 17

18. Zerksestraat 14 te Horssen (Landgoed Horssen): herontwikkeling van het landhuis en direct aangrenzende gronden tot 'zorglandgoed'. De bedoeling is dat het landhuis wordt gerenoveerd ten behoeve van bewoning door een woongroep voor senioren (8 appartementen). In totaal zijn dan 9 woningen in het landhuis aanwezig, in combinatie met een aanbouw als gemeenschappelijke ruimte. Verder is behoefte aan een aantal voorzieningen zoals bergingen in een gemeenschappelijk bijgebouw, deels overkapt parkeerplaatsen, een kas, een ruimte voor gasten annex 'slaapwachtruimte' en een bed&breakfast. Voor het terrein geldt dat het park (totaal ca. 23 ha.) goeddeels vrij toegankelijk blijft voor wandelaars, zoals ook nu het geval is, en zelfs een meer openbaar karakter zal krijgen. Het idee is verder om in het park een aantal beelden toe te voegen om de wandeling te veraangename (beeldenexpositie). Tot slot bestaat er de wens om de bestaande bosschuur op het zuidoostelijk deel van het terrein om te vormen tot multifunctionele ruimte.

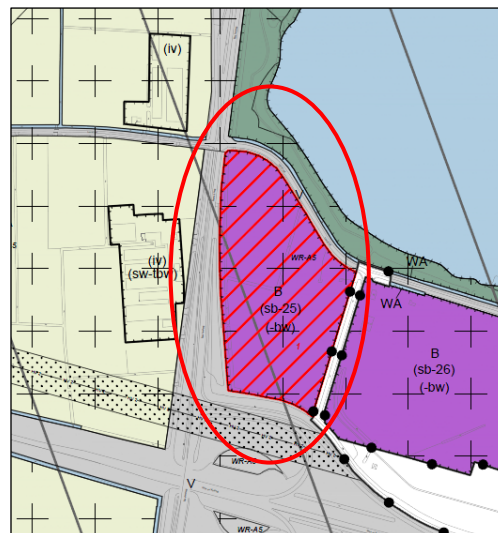
Uitsnede verbeelding, ter hoogte van ontwikkeling nr. 18

19. Molenweg 33 te Horssen; functiewijziging (toepassen VAB-regeling) waarbij in ruil voor de sloop van de aanwezige kas de gronden worden herbestemd voor twee vrijstaande woningen en de bestaande bedrijfswoning als burgerwoning wordt bestemd.

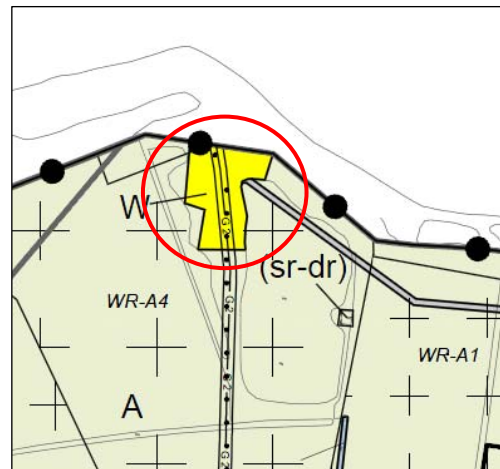
Uitsnede verbeelding, ter hoogte van ontwikkeling nr. 19

20. Deestersteeg (ongenummerd, ten noorden van de af-/oprit van de N322) te Deest: verplaatsing van de huidige kleiopslag in de Afferdense en Deestse Waarden naar de Deestersteeg.

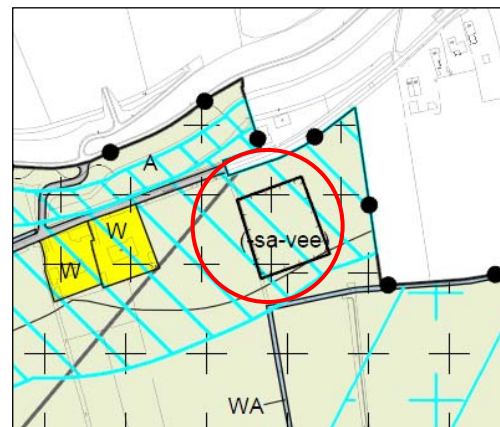
Uitsnede verbeelding, ter hoogte van ontwikkeling nr. 20

21. Van Heemstraweg ong. te Deest: het bouwen van een nieuwe burgerwoning nabij de kleine plas, ten zuiden van de grote ontzandingsplas De Ganzenkuil.

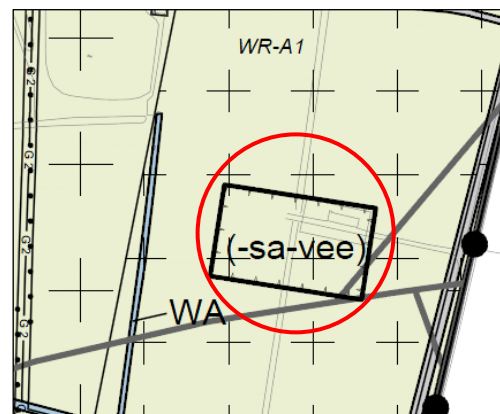
Uitsnede verbeelding, ter hoogte van ontwikkeling nr. 21

22. Kweldam ong. te Deest: een nieuw agrarisch bouwperceel, waarbij gebruik gemaakt wordt van de wijzigingsbevoegdheid die hiervoor in het bestemmingsplan Kom Deest is opgenomen. Met andere woorden, de wijzigingsbevoegdheid wordt geëffectueerd.

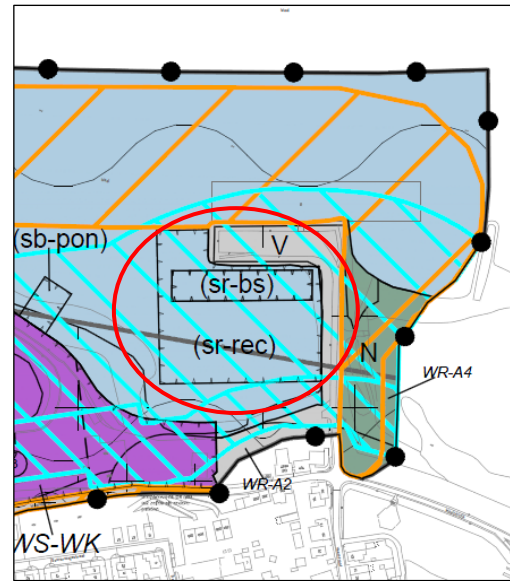
Uitsnede verbeelding, ter hoogte van ontwikkeling nr. 22

23. nabij Van Heemstraweg 1 te Deest: er wordt een nieuw agrarisch bouwperceel opgenomen, rondom de locatie van de bestaande veldschuur.

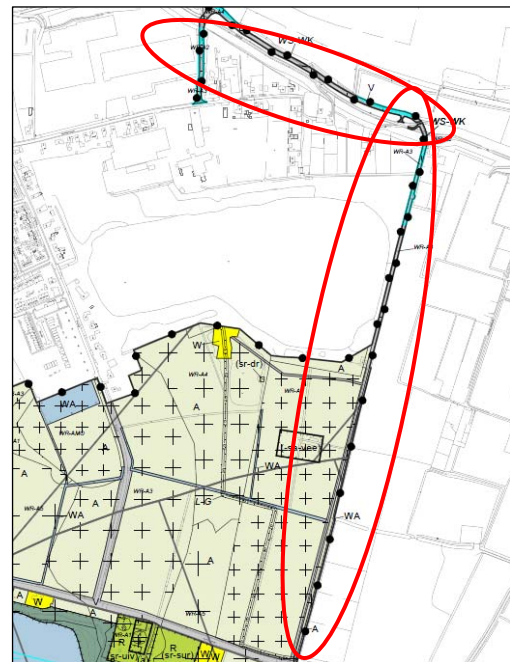
Uitsnede verbeelding, ter hoogte van ontwikkeling nr. 23

24. Aan de Veerdam in Druten is een recreatieve ontwikkeling beoogd. Het betreft in het bijzonder de verplaatsing van het voormalig bunkerwinkelschip Reinplus Vanwoerden naar de zuidzijde (binnenzijde) van de Veerdam, gecombineerd met een (kleinschalige) recreatiehaven en bijbehorende voorzieningen.

Uitsnede verbeelding, ter hoogte van ontwikkeling nr. 24

25. Ten oosten van het dorp Deest wordt een nieuwe ontsluitingsweg beoogd die aansluit op de Van Heemstraweg.

Uitsnede verbeelding, ter hoogte van ontwikkeling nr. 25

5 RANDVOORWAARDEN – OMGEVINGSASPECTEN

5.1 Inleiding

In dit hoofdstuk komt een aantal omgevingsaspecten aan de orde die van belang (kunnen) zijn voor het bestemmingsplan. In zijn algemeenheid kan worden gesteld dat het een beschrijving in hoofdlijnen betreft, omdat het bestemmingsplan overwegend consoliderend van aard is.

Nieuwe ontwikkelingen

De omgevingsaspecten die van belang zijn voor de nieuwe ontwikkelingen die door het plan mogelijk worden gemaakt, worden in de separate ruimtelijke onderbouwingen die hiervoor zijn opgesteld behandeld. Voor een beschrijving hiervan wordt daarom verwezen naar de ruimtelijke onderbouwingen. Deze zijn opgenomen als bijlage bij de toelichting. In dit hoofdstuk komen derhalve alleen omgevingsaspecten aan de orde die geen betrekking hebben op de nieuwe ontwikkelingen. Als in dit hoofdstuk gesteld wordt dat er bijvoorbeeld geen nieuwe bedrijven, nieuwe gevoelige functies, etc. mogelijk worden gemaakt, dan heeft dat alleen betrekking op het consoliderende deel van het plan en niet op de nieuwe ontwikkelingen waarvoor een aparte ruimtelijke onderbouwing is opgesteld.

5.2 Niet-agrarische bedrijven

5.2.1 Wettelijk kader

Om tot een ruimtelijk relevante toetsing van niet-agrarische bedrijven op milieuhygiënische aspecten te komen wordt het begrip milieuzonering gehanteerd. De milieuzonering zorgt voor voldoende afstand tussen milieubelastende activiteiten (zoals bedrijven) en milieugevoelige functies (zoals woningen) in ruimtelijke plannen. Hiertoe zijn bedrijven voorzien van een zone waar mogelijke nadelige effecten zijn voor woningen of andere gevoelige bestemmingen. Maatgevend zijn de thema's geur, geluid, stof en gevaar. Vanuit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening is het voorkomen van voorzienbare hinder door milieubelastende activiteiten van belang. Daarnaast mogen bedrijven niet worden beperkt in hun mogelijkheden.

Op landelijk niveau is de Wet milieubeheer van kracht. Op basis van deze wet kan het bevoegd gezag voorschriften (bijvoorbeeld grenswaarden) opleggen aan bedrijven. Als de activiteiten van een bedrijf niet in overeenstemming zijn met het bestemmingsplan, mag een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor milieu worden geweigerd. Een grote groep van bedrijven valt onder het Activiteitenbesluit. Het Activiteitenbesluit is een AMvB op basis van de Wet milieubeheer die standaardvoorschriften bevat voor een grote groep van bedrijven met standaardprocessen. Als een bedrijf in het bezit is van een vergunning of voldoet aan het Activiteitenbesluit betekent dat niet dat deze bedrijven geen hinder kunnen veroorzaken.

Om mogelijke hinder van niet-agrarische bedrijven voor bewoners te voorkomen wordt de daarvoor algemeen aanvaarde VNG-uitgave 'Bedrijven en milieuzonering' (2009) gebruikt. In deze uitgave is de potentiële milieubelasting voor een hele reeks van bedrijven bepaald aan de hand van een aantal milieuaspecten, zoals geur, stof, geluid en gevaar. De milieubelasting is voor die aspecten vertaald in richtlijnen voor aan te houden afstanden tussen milieubelastende en milieugevoelige functies. Deze afstanden kunnen als basis worden gehanteerd, maar zijn indicatief. Bovendien zijn deze afstanden alleen van toepassing op nieuwe situaties en niet op bestaande situaties. Het milieuaspect met de grootste afstand is maatgevend en bepaalt in welke milieucategorie een bedrijfstype wordt ingedeeld.

Hoe gevoelig een gebied is voor bedrijfsactiviteiten is mede afhankelijk van het omgevingstype. De in de bedrijvenlijst geadviseerde afstanden zijn gericht op het omgevingstype "rustige woonwijk" of een vergelijkbaar omgevingstype, zoals een "rustig buitengebied". Een rustige woonwijk is een woonwijk die is ingericht volgens het principe van functiescheiding. Afgezien van wijkgebonden voorzieningen komen vrijwel geen andere functies (zoals bedrijven en kantoren) voor. Langs de randen (in de overgang naar mogelijke bedrijfsfuncties) is weinig verstoring door verkeer.

Naast het omgevingstype 'rustige woonwijk' en rustig buitengebied wordt ook het omgevingstype 'gemengd gebied' onderscheiden. Bij een gemengd gebied kunnen kleinere afstanden tussen bedrijven en woningen worden aangehouden. Bij een gemengd gebied zijn dus kleinere milieuzones van toepassing. Bij een gemengd gebied kunnen de afstanden, zonder dat dit ten koste gaat van het woon- en leefklimaat, met één afstandsstap worden verlaagd. Dit betekent dat de afstand van de eerstvolgende lagere categorie mag worden aangehouden. Een gemengd gebied is een gebied dat gezien de aanwezige functiemenging of ligging nabij drukke wegen al een hogere milieubelasting kent. Dit betekent dat de eisen in gemengde gebieden minder streng zijn dan in rustige woonwijken.

In onderstaande tabel zijn de richtafstanden opgenomen tot een 'rustige woonwijk' en 'gemengd gebied'.

Milieucategorie	Richtafstand tot omgevingstype rustige woonwijk en rustig buitengebied	Richtafstand tot omgevingstype gemengd gebied
1	10 m	0 m
2	30 m	10 m
3.1	50 m	30 m
3.2	100 m	50 m
4.1	200 m	100 m
4.2	300 m	200 m
5.1	500 m	300 m
5.2	700 m	500 m
5.3	1.000 m	700 m
6	1.500 m	1000 m

Tabel 5.1: Milieucategorieën en richtafstanden tot een rustige woonwijk en gemengd gebied (bron: Bedrijven en milieuzonering, VNG)

Zijn de afstanden tussen milieubelastende en milieugevoelige functies kleiner dan de voorgeschreven afstanden uit de VNG-publicatie, dan zal door middel van onderzoek aangetoond moeten worden of de realisatie van een bedrijf toch mogelijk is en welke maatregelen moeten worden genomen om te komen tot een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Aan de hand hiervan kan dan gemotiveerd worden afgeweken van de standaard adviesafstanden.

5.2.2 Relatie met plangebied

Het plangebied bestaat uit buitengebied waar verspreid bestaande niet-agrarische bedrijfsactiviteiten voorkomen. In het plangebied worden bij recht geen nieuwe bedrijfsvestigingen mogelijk gemaakt. Middels wijzigingsbevoegdheden is het wel mogelijk om na planwijziging op een vrijkomend agrarisch bouwvlak (na beëindiging van een agrarisch bedrijf) een niet-agrarisch te bedrijf te vestigen, mits dit een agrarisch verwant bedrijf of aan het buitengebied gebonden bedrijf betreft. Als wijzigingsvoorwaarde is opgenomen dat het woon- en leefklimaat in de directe omgeving niet onevenredig mag worden aangetast. Dat betekent dat op het moment van planwijziging voor de specifieke situatie bekeken zal moeten worden in hoeverre er milieuhinder optreedt voor milieugevoelige functies en de aanvaardbaarheid daarvan afgewogen zal moeten worden.

De bestaande bedrijven hebben de bestemming 'Bedrijf' gekregen. Hierbij geldt het uitgangspunt dat de reeds bestaande gevestigde bedrijvigheid planologisch wordt vastgelegd. Voor bestaande bedrijven zijn de richtafstanden uit de VNG-publicatie 'Bedrijven en milieuzonering' niet van toepassing.

De bestaande bedrijven zijn voorzien van een aanduiding 'specifieke vorm van bedrijf' met een nummer. In de regels is aangegeven welk type bedrijf ter plaatse van het desbetreffende nummer is toegestaan. Dit betekent dat deze bestaande bedrijven hun activiteiten kunnen voortzetten. Bij bedrijfsbeëindiging of -verplaatsing kan zich dan alleen nog een gelijksoortig bedrijf vestigen. Op deze manier kan milieuhinder op de betreffende plekken niet toenemen ten opzichte van de huidige situatie. Deze systematiek voorkomt namelijk dat zich op locaties met een bedrijfsbestemming andere (grote) bedrijven vestigen die meer milieuhinder veroorzaken voor de omgeving. Bedrijven die meer milieuhinder veroorzaken dan de huidige bedrijven zijn vanuit ruimtelijk oogpunt ook niet gewenst.

De uitoefening van andere bedrijfsactiviteiten dan de bestaande is niet in alle gevallen onaanvaardbaar. Andere bedrijfstypen kunnen namelijk evenveel of minder milieuhinder voor de omgeving veroorzaken. Daarom is een afwijking opgenomen om bedrijfsactiviteiten toe te laten die behoren tot categorie 1 of 2 van de Staat van bedrijfsactiviteiten die behoort bij de regels, danwel naar aard en invloed op de omgeving kunnen worden aangemerkt als gelijkwaardig of lichter, qua milieuhinder. Dit zorgt ervoor dat de bedrijfslocatie niet onbruikbaar wordt als een bestaand bedrijf verplaatst of beëindigd wordt. Wel zorgt de afwijkingsmogelijkheid ervoor dat geen te zwaar bedrijf qua milieuhinder kan terugkomen.

5.2.3 Conclusie

Door de bestaande bedrijfstypen planologisch vast te leggen wordt de toename van milieuhinder in het plangebied door niet-agrarische bedrijven voorkomen. Bestaande bedrijven worden ook niet beperkt in hun bedrijfsuitvoering.

5.3 Agrarische bedrijven

5.3.1 Wettelijk kader

Agrarische bedrijven kunnen milieuhinder veroorzaken voor milieugevoelige functies, zoals woningen. Twee belangrijke hinderaspecten zijn geur en ammoniak. De regelgeving die hiervoor van toepassing is, is vastgelegd in de Wet geurhinder en veehouderij, het Activiteitenbesluit en de Wet ammoniak en veehouderij. Hieronder wordt een overzicht gegeven van de belangrijkste regels waaraan moet worden voldaan om milieuhinder van agrarische bedrijven te voorkomen.

Wet geurhinder en veehouderij

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) bevat een beoordelingskader voor geurhinder van veehouderijen die vergunningplichtig zijn op basis van de Wet milieubeheer (Wm). Dit beoordelingskader is ook overgenomen in het Activiteitenbesluit. Het beoordelingskader is als volgt:

- voor diercategorieën waarvan de geuremissie per dier is vastgesteld in de Regeling geurhinder en veehouderij (Rgv) geldt een waarde (maximale geurbelasting) op een geurgevoelig object; daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen concentratiegebieden (conform Meststoffenwet) en niet-concentratiegebieden en tussen situaties binnen de bebouwde kom en buiten de bebouwde kom. De gemeente Druten is niet gelegen in een concentratiegebied;
- voor andere diercategorieën (waarvan geen geuremissie per dier is vastgesteld) geldt een minimale afstand van de dierenverblijven ten opzichte van geurgevoelige objecten; ook hier is een onderscheid gemaakt tussen situaties binnen de bebouwde kom en buiten de bebouwde kom.

De afstand van de buitenzijde van een dierenverblijf tot de buitenzijde van een geurgevoelig object dient in alle gevallen tenminste 50 meter te bedragen indien het geurgevoelige object gelegen is binnen de bebouwde kom en 25 meter te bedragen indien het geurgevoelige object buiten de bebouwde kom is gelegen.

Het beoordelingskader voor (intensieve) veehouderij is samengevat in de onderstaande tabel.

		Concentratiegebied	Niet-concentratiegebied	Afstand buitenzijde dierenverblijf tot buitenzijde geurgevoelig object
Binnen bebouwde kom	Diercategorieën Rgv	Max. 3 ouE/m ³	Max. 2 ouE/m ³	Min. 50 m
	Andere diercategorieën	Min. 100 m t.o.v. geurgevoelig object	Min. 100 m t.o.v. geurgevoelig object	
Buiten bebouwde kom	Diercategorieën Rgv	Max. 14 ouE/m ³	Max. 8 ouE/m ³	Min. 25 m
	Andere diercategorieën	Min. 50 m t.o.v. geurgevoelig object	Min. 50 m t.o.v. geurgevoelig object	

Tabel 5.2: Geldende waarden/afstanden (intensieve) veehouderij

Voor geurgevoelige objecten die onderdeel uitmaken van een andere veehouderij, of die op of na 19 maart 2000 hebben opgehouden deel uit te maken van een andere veehouderij, zoals bedrijfswoningen en voormalige bedrijfswoningen, gelden niet de in de tabel genoemde maximale geurbelastingen in odour units, maar gelden op grond van artikel 3, lid 2 van de Wgv, minimale afstanden tussen de veehouderij en het geurgevoelig object. Deze afstand bedraagt van 100 meter indien het geurgevoelige object is gelegen binnen de bebouwde kom en 50 meter indien het geurgevoelige object is gelegen buiten de bebouwde kom.

De gemeenteraad kan, gelet op lokale omstandigheden, een afwijkende waarde of afstand vaststellen: dit moet gebeuren in een gemeentelijke verordening. De motivering moet te herleiden zijn tot de gewenste ruimtelijke inrichting van het gebied of een afwijkende relatie tussen geurbelasting en geurhinder. Bij gemeentelijke verordening kan tevens worden bepaald hoe wordt omgegaan met geurgevoelige objecten die onderdeel hebben uitgemaakt van een veehouderij (zoals voormalige agrarische bedrijfswoningen, die nu als burgerwoning worden gebruikt).

Geurverordening Druten

De gemeenteraad van Druten heeft een geurverordening vastgesteld, de 'Verordening geurhinder en veehouderij Druten 2009'.

Op grond van deze verordening bedraagt de maximale waarde voor de geurbelasting van een veehouderij (voor diercategorieën waarvan de geuremissie per dier is vastgesteld) op een geurgevoelig object:

- In de bebouwde kom van Horssen: $3 \text{ ou}_E/\text{m}^3$;
- In het buitengebied rondom Horssen, zoals aangegeven in de bijgaande figuur (volgende bladzijde): $14 \text{ ou}_E/\text{m}^3$;
- Voor het overige grondgebied van Druten is de normstelling voor een 'niet-concentratiegebied' van toepassing: $2 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ binnen de bebouwde kom en $8 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ buiten de bebouwde kom.

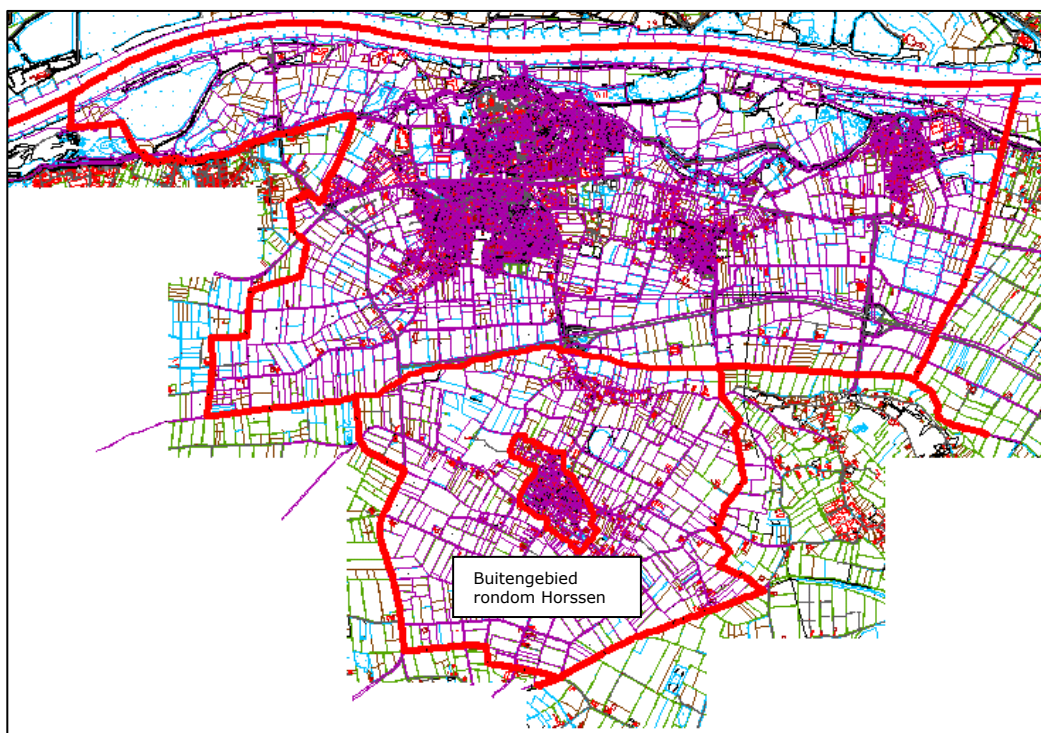
Op grond van de geurverordening bedraagt voor andere diercategorieën (waarvan geen geuremissie per dier is vastgesteld) de afstand tussen een veehouderij en een geurgevoelig object:

- Binnen de bebouwde kom ten minste 50 meter;
- Buiten de bebouwde kom ten minste 25 meter;
- Bij inrichtingen die zijn gelegen op een afstand meer dan 50 meter (in de bebouwde kom) of 25 meter van een geurgevoelig object, maar minder dan 100 meter (binnen de bebouwde kom) en 50 meter (buiten de bebouwde kom), dient een V-Stacks vergunning-berekening, uitsluitel te geven over de vergunbaarheid van de aangevraagde inrichting.
- Bij de genoemde berekening, dient bij dieren waarvan geen geuremissiefactor bekend is, te worden uitgegaan van maatwerk.

Voorts geldt op grond van de geurverordening dat:

- Voor de beoordeling van een "goed woon- en leefklimaat" ten behoeve van ruimtelijke projecten in de nabijheid van een veehouderij zijn de bovenstaande regels van overeenkomstige betekenis.

- Bij ruimtelijke ontwikkelingen die plaats vinden in gebieden met een relatief hoge achtergrond geurbelasting, maar die vallen binnen de contouren, waarbinnen eenzelfde geurhinder aanwezig is als bij een vergunbare voorgrondbelasting, het beoordelingsaspect achtergronddepositie dienovereenkomstig dient te worden beoordeeld.
- Ruimtelijke ontwikkelingen die plaatsvinden in gebieden met een hogere achtergrond geurbelasting, alleen dan kunnen plaatsvinden wanneer wordt aangetoond dat er, ondanks de hoge achtergrond geurbelasting, toch sprake is van een goed woon- en leefklimaat.

Kaart geurverordening Druten

Wet ammoniak en veehouderij

Middels de Wet ammoniak en veehouderij (Wav) worden natuurgebieden die gevoelig zijn voor verzuring (de zogenoemde zeer kwetsbare gebieden) beschermd tegen de uitstoot van ammoniak door veehouderijen. De wet is er in hoofdzaak op gericht om oprichting/uitbreiding/wijziging van veehouderijen tegen te gaan, indien de stallen van het bedrijf geheel of gedeeltelijk zijn gelegen in een zeer kwetsbaar gebied, dan wel in een zone van 250 meter rondom het zeer kwetsbare gebied. De Wav geeft overigens aan dat uitbreiding/wijziging van een veehouderij binnen de zone van 250 meter is toegestaan, mits de vergunde ammoniakemissie niet wordt overschreden.

Activiteitenbesluit

Per 1 januari 2013 vallen agrarische activiteiten onder de werking van het Activiteitenbesluit. Het Activiteitenbesluit vervangt onder meer het Besluit landbouw milieubeheer. In het Activiteitenbesluit zijn voor alle agrarische activiteiten, waaronder akkerbouwbedrijven en veehouderijen, eisen opgenomen. Dit betekent dat de meeste agrarische bedrijven niet meer omgevingsvergunningplichtig zijn.

Voor de veehouderijen is in het Activiteitenbesluit aangesloten bij de systematiek uit de Wgv, dat wil zeggen dat in bepaalde gevallen maximaal toegestane geurbelastingen (diercategorieën waarvoor de geuremissie is vastgesteld, bijvoorbeeld varkens en pluimvee) gelden en in andere gevallen vaste afstandseisen (diercategorieën waarvoor de geuremissie niet is vastgesteld, waaronder melkrundvee) gelden. Een veehouderij met dieren waarvan geen geuremissie is vastgesteld moet daardoor in principe voldoen aan een afstand van 100 meter als het geurgevoelig object is gelegen binnen de bebouwde kom en 50 meter als het geurgevoelig object is gelegen buiten de bebouwde kom. Voorts is in het Activiteitenbesluit voor veehouderijen de regelgeving van de Wet ammoniak en veehouderij opgenomen (zie boven).

5.3.2 Relatie met het plangebied

Wet geurhinder en veehouderij en Activiteitenbesluit

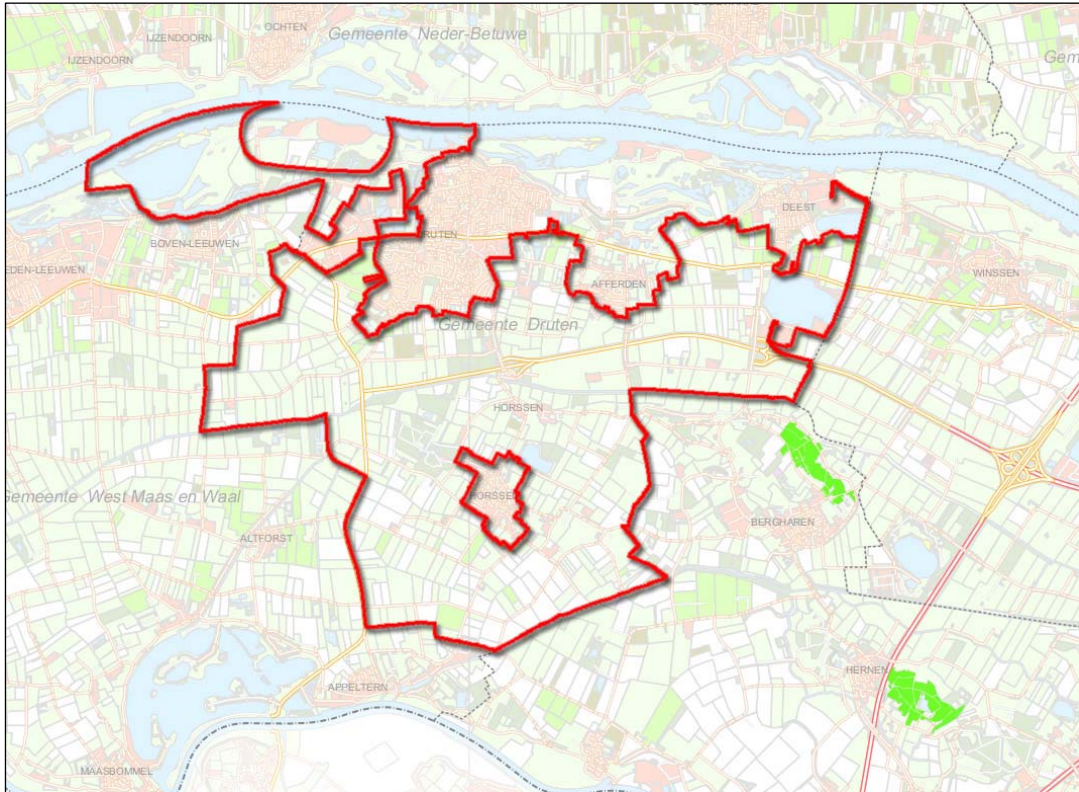
Het bestemmingsplan maakt de nieuwvestiging van agrarische bedrijven niet mogelijk. Tevens worden in de omgeving van bestaande agrarische bedrijven bij recht geen nieuwe gevoelige functies mogelijk gemaakt. Uitsluitend de bestaande agrarische bedrijven en functies zijn vastgelegd. Daarmee voldoet het plan aan de vigerende regelgeving voor agrarische bedrijvigheid.

De realisatie van één (of meer) burgerwoning(en) op een vrijkomend agrarisch bouwvlak of op een niet-agrarisch bedrijfsperceel (na beëindiging van een bedrijf) is mogelijk na planwijziging. Het gaat dan om het omzetten van de voormalige bedrijfswoning in een burgerwoning en de eventuele bouw van één of meer compensatiewoningen in ruil voor de sloop van voormalige bedrijfsbebouwing. Aan deze planwijziging is de voorwaarde verbonden dat er geen belemmeringen mogen optreden voor de ontwikkeling van omliggende agrarische bedrijven. Eveneens is als voorwaarde opgenomen dat er voor de nieuwe burgerwoning(en) sprake dient te zijn van een goed woon- en leefklimaat. Er dient hierdoor per situatie op het moment van planwijziging te worden beoordeeld of de nieuwe burgerwoning(en) milieuhygiënisch inpasbaar is (zijn).

Volledigheidshalve kan worden vermeld dat aan iedere wijzigingsbevoegdheid of afwijkingsmogelijkheid die negatieve gevolgen zou kunnen hebben voor de bedrijfsvoering van omliggende agrarische bedrijven de voorwaarde is gekoppeld dat er rekening wordt gehouden met de belangen van die bedrijven.

Wet ammoniak en veehouderij

In de gemeente Druten zijn geen gebieden aanwezig die zijn aangemerkt als zeer kwetsbare gebieden op grond van de Wet ammoniak en veehouderij. Het dichtstbijzijnde zeer kwetsbare gebied betreft een gebied ten noorden van Bergharen in de gemeente Wijchen. Dit gebied ligt op meer dan 250 meter afstand van het plangebied. De Wet ammoniak en veehouderij levert daarom geen belemmeringen op voor het bestemmingsplan.

Zeer kwetsbare gebieden op grond van de Wet ammoniak en veehouderij (bron: www.gelderland.nl)

5.3.3 Conclusie

Het aspect milieuhinder door agrarische bedrijvigheid staat de vaststelling van het bestemmingsplan niet in de weg. Nieuwe agrarische bedrijven worden niet mogelijk gemaakt en nabij agrarische bedrijven worden niet rechtstreeks nieuwe ontwikkelingen mogelijk gemaakt. Ook de Wet ammoniak en veehouderij levert geen belemmeringen op voor het bestemmingsplan.

5.4 Geluid

5.4.1 Wettelijk kader

Voor het aspect geluid is binnen het plangebied de Wet geluidhinder (Wgh) van toepassing. De Wgh kent voor weg- en railverkeer alsmede voor gezoneerde industrieterreinen een hoogst toelaatbare geluidsbelasting op bestaande, nieuwe en geprojecteerde woningen of andere geluidgevoelige gebouwen of geluidgevoelige terreinen.

De Wgh gaat daarbij uit van zones langs (spoor)wegen en zones bij industrieterreinen. Het gebied binnen deze zone geldt als akoestisch aandachtsgebied waar, voor bouwplannen en bestemmingsplannen, een akoestische toetsing uitgevoerd dient te worden.

In het kader van dit bestemmingsplan is alleen wegverkeerslawaai en industrielawaai van belang. Er liggen in het bestemmingsplan of in de directe omgeving geen spoorlijnen.

Wegverkeerslawaaï

In de Wgh is bepaald dat elke weg van rechtswege een geluidszone heeft (art. 74 lid 1). Een uitzondering hierop zijn wegen die zijn gelegen in een 30 km/uur-zone of in een woonerf. De breedte van de geluidszones is afhankelijk van het aantal rijstroken en de ligging van een weg. Zie de onderstaande tabel.

Aantal rijstroken		Zonebreedte
Stedelijk gebied	Buitenstedelijk gebied	
1 of 2	-	200 meter
3 of meer	-	350 meter
-	1 of 2	250 meter
-	3 of 4	400 meter
-	5 of meer	600 meter

Tabel 5.5: Breedte van geluidszones langs wegen

Grenswaarden

Geluidsgevoelige objecten die worden gerealiseerd binnen de geluidszones dienen te worden getoetst aan grenswaarden van de geluidsbelasting die zijn aangegeven in de Wgh. Hierbij geldt een hoogst toelaatbare geluidsbelasting van 48 dB voor woningen en in het geval van nieuwe situaties voor andere geluidgevoelige gebouwen of soms geluidgevoelige terreinen.

Indien deze waarde wordt overschreden, kan het college van burgemeester en wethouders ontheffing verlenen voor een hogere waarde. De maximale ontheffingswaarde is afhankelijk van het soort geluidsgevoelig object en de geluidsbron. Bij de ontheffing dient het college te motiveren waarom bron- en overdrachtsmaatregelen niet mogelijk zijn en waarom het plan gewenst is. Ook dient het in de Wgh vastgelegd binnenniveau gewaarborgd te worden. Geluidsniveaus bij nieuwe geluidsgevoelige bestemmingen die hoger zijn dan de wettelijke maximale ontheffingswaarden zijn niet toegestaan.

Industrielawaai

In artikel 40 van de Wgh is bepaald dat indien bij de vaststelling van een bestemmingsplan aan gronden een zodanige bestemming wordt gegeven dat daardoor een industrieterrein ontstaat, daarbij tevens een rond het betrokken terrein gelegen zone wordt vastgesteld, waarbuiten de geluidsbelasting vanwege dat terrein de waarde van 50 dB(A) niet te boven mag gaan. Een zone kan alleen worden bepaald bij vaststelling of wijziging van een bestemmingsplan. Bij het voorbereiden van de vaststelling of wijziging van een zone moet onder meer akoestisch onderzoek worden ingesteld naar de geluidbelasting die door woningen binnen de ontworpen zone, alsmede door andere geluidsgevoelige gebouwen of terreinen, vanwege het industrieterrein ten hoogste kunnen worden ondervonden. De ten hoogste toelaatbare geluidsbelasting aan de gevel van woningen en voor andere geluidgevoelige gebouwen of geluidgevoelige terreinen bedraagt 50 dB(A). Onder voorwaarden kan een hogere waarde worden vastgesteld.

Onder een industrieterrein wordt een terrein verstaan waaraan in hoofdzaak een bestemming is gegeven voor de vestiging van inrichtingen en waarvan de bestemming voor het gehele terrein of een gedeelte daarvan de mogelijkheid insluit voor vestiging van inrichtingen, behorende tot een bij algemene

maatregel van bestuur aan te wijzen categorie van inrichtingen die in belangrijke mate geluidhinder kunnen veroorzaken (artikel 1 Wgh). De categorieën inrichtingen worden aangewezen met artikel 2.1, lid 3 uit het Besluit omgevingsrecht (Bor), waarin wordt verwezen naar bijlage I, D van het Bor. In deze bijlage I zijn de soorten inrichtingen opgenomen.

5.4.2 Relatie met het plangebied

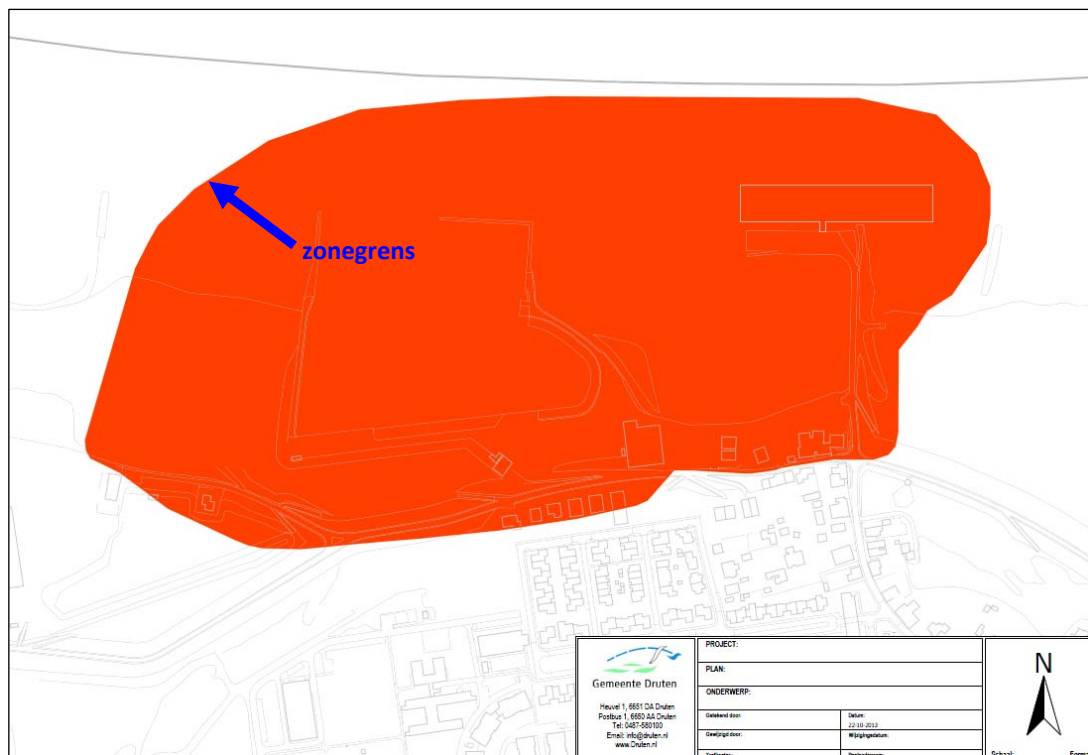
Wegverkeerslawaai

Het bestemmingsplan legt de bestaande situatie opnieuw vast. Binnen het plangebied worden bij recht geen nieuwe geluidsgevoelige objecten mogelijk gemaakt. Een toetsing aan de grenswaarden van de Wgh is daarom niet nodig.

De realisatie van nieuwe geluidsgevoelige functies (zoals burgerwoningen) kan alleen via planwijziging. Er dient dan per situatie te worden beoordeeld of deze functies qua geluidssituatie inpasbaar zijn. De voorwaarde dat voldaan moet worden aan de eisen van de Wgh is daartoe opgenomen in de wijzigingsregels.

Industrielawaai

Binnen het plangebied is een gezoneerd industrieterrein aanwezig. Het betreft in dit kader het terrein 'Haven Druten' waarbinnen het scheepsbouw- en reparatiebedrijf 'De Gerlien van Tiem' is gevestigd. Ook het aangrenzende bedrijf Wiggula maakt deel uit van dit gezoneerde industrieterrein, maar dit bedrijf ligt buiten het plangebied van voorliggend bestemmingsplan. Rondom het gezoneerde industrieterrein 'Haven Druten' geldt een zonegrens die in het geldende bestemmingsplan 'Haven Druten e.o.' is vastgelegd. In bijgaande figuur is de vastgestelde zonegrens weergegeven.

Ligging vastgestelde zonegrens, als onderdeel van het gezoneerde industrieterrein Haven Druten

Deze zonering heeft tot doel dat de totale geluidsbelasting vanwege het industrieterrein ter hoogte van de zonegrens beperkt wordt tot ten hoogste 50 dB(A). Het instrument dat de gemeente gebruikt om er voor te zorgen dat ter plaatse van de zonegrens niet meer dan 50 dB(A) wordt geproduceerd, is het zogenaamde zonebewakingsmodel.

Binnen de geluidszone, het gebied tussen de grens van het gezoneerde terrein en de zonegrens, zijn nieuwe geluidsgevoelige bestemmingen uitsluitend toelaatbaar met inachtneming van de maximaal toelaatbare geluidswaarden volgens de Wgh. Hierop is in het voorliggende bestemmingsplan een gebiedsaanduiding 'geluidzone-industrie' opgenomen.

Ter hoogte van een aantal bestaande, c.q. vergunde, geluidsgevoelige bestemmingen binnen de geluidszone mogen (onder voorwaarden) hogere geluidsbelastingen optreden. Als gevolg hiervan is de maximaal toegestane geluidsbelasting (MTG) specifiek vastgesteld. Het betreft een MTG van 51 dBA voor de (bedrijfs)woning aan de Waalbandijk 141. Voor de recent gebouwde woningen (Waalbandijk 228 en 232) en nieuw te bouwen woningen aan de overzijde van de Waalbandijk (6 woningen in totaal) geldt een MTG van 52 dB(A). Dit betekent evenwel dat indien een bedrijf als onderdeel van het gezoneerde industrieterrein voornemens is om de omgevingsvergunning van de bestaande inrichting te actualiseren, ook rekening moet houden met de vastgestelde MTG.

In dit kader wordt specifiek bedoeld op de beoogde gewijzigde inrichting van het scheepsbouw- en reparatiebedrijf 'Gerlien van Tiem' aan de Waalbandijk 129. Hiervoor is door akoestisch bureau Tideman een akoestisch onderzoek uitgevoerd naar de geluidbelasting op de omgeving. In de ruimtelijke onderbouwing die voor het scheepsbouw- en reparatiebedrijf is opgesteld, en die als bijlage bij deze plontoelichting is opgenomen, wordt hierop uitgebreid ingegaan. Geconcludeerd wordt dat de geluidbelasting op alle MTG punten lager is dan de vastgestelde hogere waarde. Ook de berekende 50 dB(A) contour blijft binnen de vastgestelde zonegrens.

Buiten het plangebied liggen binnen de gemeente Druten bovendien nog een tweetal gezoneerde industrieterreinen. Het betreft de industrieterreinen 'Deest' en 'Drutense Waarden' (Excluton). De geluidzones van deze terreinen overlappen het plangebied echter niet. De zones hebben daardoor geen gevolgen voor het bestemmingsplan buitengebied.

5.4.3 Conclusie

De Wet geluidhinder staat het voorliggend bestemmingsplan niet in de weg.

5.5 Luchtkwaliteit

5.5.1 Wettelijk kader

De hoofdlijnen van de regelgeving ten aanzien van luchtkwaliteitseisen zijn te vinden in hoofdstuk 5, titel 5.2 van de Wet milieubeheer, ook wel de Wet luchtkwaliteit genoemd. De regelgeving is uitgewerkt in onderliggende Algemene Maatregelen van Bestuur (AMvB's) en Ministeriële Regelingen. In de Wet Luchtkwaliteit zijn luchtkwaliteitseisen opgenomen in de vorm van grenswaarden en richtwaarden voor een aantal luchtverontreinigende stoffen. De grenswaarden zijn harde milieukwaliteitseisen die in acht moeten worden

genomen. In de praktijk van de ruimtelijke ordening zijn alleen de grenswaarden voor stikstofdioxide (NO₂) en fijn stof (PM₁₀ en PM_{2,5}) van belang, omdat deze in Nederland soms worden overschreden. De grenswaarden van de overige stoffen worden in de regel in Nederland niet meer overschreden. De grenswaarde van PM₁₀ of NO₂ bedraagt 40 µg/m³. De grenswaarde van PM_{2,5} ligt op 25 µg/m³.

In de 'Wet luchtkwaliteit' (artikel 5.16 van de Wet milieubeheer) is aangegeven in welke gevallen de luchtkwaliteitseisen in beginsel geen belemmeringen vormen voor ruimtelijke ontwikkelingen:

1. er is geen sprake van een feitelijke of dreigende overschrijding van een grenswaarde (40 µg/m³, voor zowel van fijn stof -PM₁₀- en stikstofdioxide -NO₂-);
2. een project leidt – al dan niet per saldo – niet tot een verslechtering van de luchtkwaliteit;
3. een project draagt 'niet in betekende mate' bij aan de luchtverontreiniging;
4. een project past binnen het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL), of binnen een regionaal programma van maatregelen.

Besluit Niet In Betekende Mate (NIBM)

In dit besluit is bepaald in welke gevallen een ruimtelijke ontwikkeling vanwege de gevolgen voor de luchtkwaliteit niet hoeft te worden getoetst aan de grenswaarden. Een project draagt 'niet in betekende mate' bij aan de luchtverontreiniging als de zogenaamde 3% grens niet wordt overschreden. De 3% grens is gedefinieerd als 3% van de grenswaarde voor de jaargemiddelde concentratie van fijn stof (PM₁₀) of stikstofdioxide (NO₂). Deze grenswaarde is gesteld op 40 µg/m³. Dit komt overeen met 1,2 microgram/m³ voor zowel PM₁₀ als NO₂.

Er zijn twee mogelijkheden om aannemelijk te maken dat een project binnen de NIBM-grens blijft:

1. Aantonen dat een project binnen getalsmatige grenzen van een categorie (woningbouwprojecten, kantoorprojecten en enkele inrichtingen) uit de 'Regeling NIBM' valt. Er is dan geen verdere toetsing nodig, het project is in ieder geval NIBM;
2. Op een andere manier aannemelijk maken dat een project voldoet aan het 3% criterium. Hiervoor kunnen berekeningen nodig zijn. Ook als een project niet kan voldoen aan de grenzen van de Regeling NIBM, is het mogelijk om alsnog via berekeningen aan te tonen, dat de 3% grens niet wordt overschreden.

Als de 3% grens voor PM₁₀ of NO₂ niet wordt overschreden is het project NIBM, en hoeft geen verdere toetsing aan grenswaarden plaats te vinden.

Besluit gevoelige bestemmingen

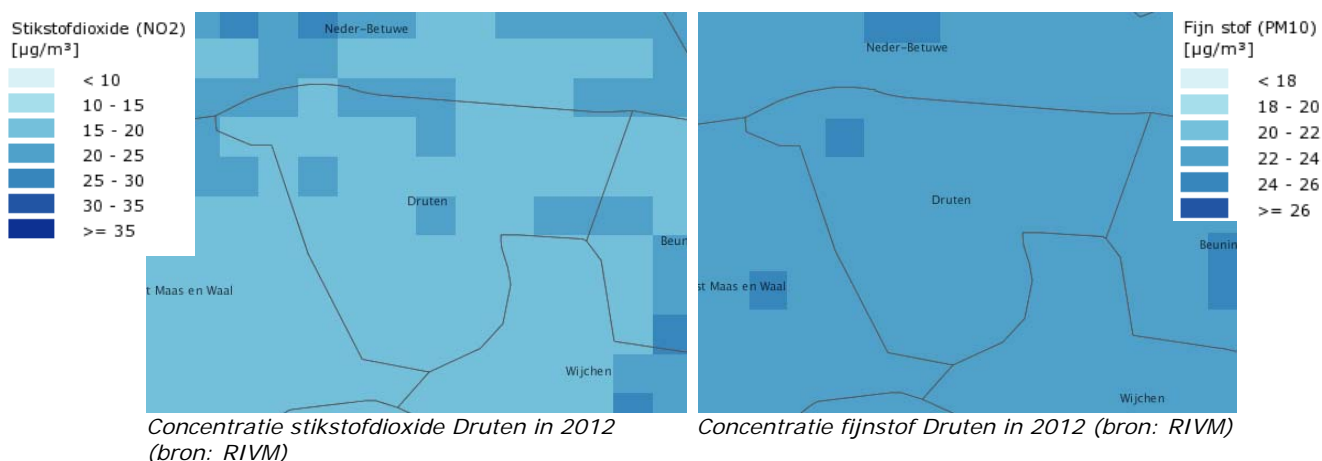
Het besluit gevoelige bestemmingen is gericht op bescherming van mensen met een verhoogde gevoeligheid voor fijn stof en stikstofdioxide, met name kinderen, ouderen en zieken. Daartoe voorziet het besluit in zones waarbinnen luchtkwaliteitsonderzoek nodig is: 300 meter aan weerszijden van rijkswegen en 50 meter langs provinciale wegen, in beide gevallen gemeten

vanaf de rand van de weg. Waar in zo'n onderzoekszone de grenswaarden voor fijn stof of stikstofdioxide (dreigen te) worden overschreden, mag het totaal aantal mensen dat hoort bij een 'gevoelige bestemming' niet toenemen. Bij uitbreidingen van bestaande gevoelige bestemmingen is een eenmalige toename van maximaal 10% van het totale aantal blootgestelden toegestaan. De volgende gebouwen met de bijbehorende terreinen zijn aangemerkt als gevoelige bestemming: scholen, kinderdagverblijven, en verzorgings-, verpleeg- en bejaardentehuizen. Het besluit ziet zowel op nieuwbouw als uitbreiding van gevoelige bestemmingen alsmede op de functiewijziging van bestaande gebouwen naar een gevoelige bestemming. Is (dreigende) normoverschrijding niet aan de orde, dan is er ook geen bouwverbod voor gevoelige bestemmingen binnen de onderzoekszone.

5.5.2 Relatie met het plangebied

Het bestemmingsplan legt de bestaande situatie opnieuw vast. Daardoor worden bij recht geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk gemaakt die in betekenende mate bijdragen aan een verslechtering van de luchtkwaliteit.

Middels wijzigingsbevoegdheden en afwijkingen zijn zeer kleinschalige ontwikkelingen mogelijk, bijvoorbeeld de omzetting van een voormalige agrarische (bedrijfs)woning in een burgerwoning en de eventuele bouw van één of meer compensatiewoningen in ruil voor de sloop van voormalige bedrijfsbebouwing. De bijdrage van deze ontwikkelingen aan de verslechtering van de luchtkwaliteit zal zeer beperkt zijn, met name ook omdat er voorwaarden bij de afwijkingen en wijzigingen zijn opgenomen ten aanzien van de verkeersaantrekkende werking. Het is dan ook aannemelijk dat de ruimte die het bestemmingsplan biedt niet leidt tot een overschrijding van grenswaarden, dan wel 'niet in betekende mate' zal bijdragen aan de verslechtering van de luchtkwaliteit. Dit temeer daar uit de onderstaande figuren blijkt dat de huidige achtergrondconcentratie stikstofdioxide (NO₂) en fijnstof (PM₁₀) ver onder de grenswaarden ligt.

Voor wat betreft de bijdrage van het plan aan de concentratie PM_{2,5} kan het volgende opgemerkt worden. PM_{2,5} maakt deel uit van de bijdrage PM₁₀. Dit betreft immers alle stofdeeltjes met een diameter van 10 µm of kleiner. Aangezien de bijdrage PM₁₀ lager is dan 1,2 µg/m³, is de bijdrage PM_{2,5} dat ook. De huidige achtergrondconcentratie PM_{2,5} is in het plangebied lager dan

15 µg/m³ (bron: GCN kaarten RIVM). Derhalve zal het plan naar verwachting niet leiden tot een overschrijding van de grenswaarde voor PM_{2,5} (25 µg/m³).

Voorts maakt het bestemmingsplan de realisatie van nieuwe gevoelige bestemmingen in de zin van het Besluit gevoelige bestemmingen niet mogelijk.

5.5.3 Conclusie

Het aspect luchtkwaliteit staat de vaststelling van het bestemmingsplan niet in de weg.

5.6 Externe Veiligheid

5.6.1 Wettelijk kader

Bij externe veiligheid gaat het om de gevaren die de directe omgeving loopt in het geval er iets mis mocht gaan tijdens de productie, het behandelen of het vervoer van gevaarlijke stoffen. De daaraan verbonden risico's moeten aanvaardbaar blijven. De wetgeving rond externe veiligheid richt zich op het beschermen van kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten. Kwetsbaar zijn onder meer woningen, onderwijs- en gezondheidsinstellingen, en kinderopvang- en dagverblijven. Beperkt kwetsbaar zijn onder meer kantoren, winkels en horeca. Bij externe veiligheid wordt onderscheid gemaakt tussen inrichtingen waar gevaarlijke stoffen worden bewaard en/of bewerkt, transportroutes waarlangs gevaarlijke stoffen worden vervoerd en buisleidingen.

De risico's worden onderverdeeld in het plaatsgebonden risico (PR) en het groepsrisico (GR).

- Het PR richt zich als maat voor het risico vanwege activiteiten met gevaarlijke stoffen vooral op de te realiseren basisveiligheid voor personen in de omgeving van die activiteiten. Het wordt uitgedrukt als de kans per jaar dat een persoon op een plaats in de omgeving van een risicovolle activiteit zou verblijven, overlijdt als rechtstreeks gevolg van door die activiteit veroorzaakte calamiteit. Een kans op overlijden van 1 op de miljoen per jaar (PR=10⁻⁶) wordt aanvaardbaar geacht. De PR 10⁻⁶ is een harde grenswaarde welke niet mag worden overschreden. Het PR wordt "vertaald" als een risicocontour rondom de risicovolle activiteit, waarbinnen geen kwetsbare objecten mogen liggen.
- Het GR is bedoeld voor het beperken van de maatschappelijke ontwrichting als gevolg van een calamiteit met gevaarlijke stoffen. Het groepsrisico drukt de kans per jaar uit dat een groep mensen (minimaal 10) overlijdt, als direct gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen. Het GR wordt bepaald binnen het invloedsgebied van een risicovolle activiteit. Dit invloedsgebied wordt begrensd door de 1% letaliteitsgrens (tenzij anders bepaald): de afstand waarop nog 1% van de blootgestelde mensen in de omgeving komt te overlijden bij een calamiteit met gevaarlijke stoffen. Het GR kan niet "op de kaart" worden weergegeven, maar wordt weergegeven in een grafiek waar de kans (F) afgezet wordt tegen het aantal slachtoffers (N): de fN-curve.

Het gemeentebestuur heeft beleidsruimte bij het toepassen van de hoogte van het groepsrisico bij ruimtelijke ontwikkelingen. Echter voor het groepsrisico geldt wel een verantwoordingsplicht. Het bevoegd gezag dient

binnen het invloedsgebied een afweging te maken tussen het belang van de ruimtelijke ontwikkeling ten opzichte van het risico dat een groep mensen komt te overlijden als gevolg van een ramp of incident met gevaarlijke stoffen. Ook eventueel te nemen maatregelen en restrisico's dienen in de verantwoording opgenomen te worden.

Externe veiligheid moet altijd in preventieve zin deel uitmaken van de besluitvorming bij nieuwe situaties en kan bij besluitvorming over bestaande situaties leiden tot aanvullende maatregelen.

Het wettelijk kader ten aanzien van inrichtingen, de zogenoemde stationaire bronnen, is vastgelegd in het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) en de bijbehorende Regeling externe veiligheid inrichtingen (Revi).

Voor het vervoer van gevaarlijke stoffen is het wettelijke kader vastgelegd in het 'Besluit externe veiligheid transportroutes' (Bevt), met als uitvloeisel het zogeheten Basisnet, voor de beoordeling van de risico's vanwege transport van gevaarlijke stoffen. Laatste is (per 1 april 2015) van kracht geworden.

Volgens het Bevt moeten ruimtelijke plannen getoetst worden aan de veiligheidszone. De veiligheidszone komt overeen met de zone langs de transportas, waarbinnen de waarde van het PR vanwege vervoer van gevaarlijke stoffen maximaal 10^{-6} /jaar bedraagt. Deze afstand is opgenomen in het Bevt. In het Bevt wordt ook aangegeven of en hoe de verantwoording van het GR moet plaatsvinden. Uitgangspunt is dat binnen 200 meter langs de weg een verantwoording van GR moet plaatsvinden. Verder zijn Plasbrandaandachtsgebieden (PAG) opgenomen in het Bevt: een zone van 30 meter langs de weg waar bij een ongeval met een tankwagen met brandbare vloeistoffen een plasbrand kan ontstaan, door uitstromende vloeistoffen. Bij ruimtelijke ontwikkelingen binnen en PAG moet de gemeente verantwoorden waarom op deze locatie wordt gebouwd.

De regelgeving voor ondergrondse buisleidingen valt per 1 januari 2011 onder het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb). Het Bevb gaat uit van de systematiek zoals die in het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) wordt toegepast. Dit betekent dat het Bevb uitgaat van grens- en richtwaarden voor het plaatsgebonden risico (PR) en een verantwoordingsplicht voor het groepsrisico (GR).

De hoogte van het GR kan worden berekend in een risicoanalyse. Met de risicoanalyse is voor elke willekeurige locatie langs een route van gevaarlijke stoffen (weg, binnenwater, spoor, buisleidingen), de hoogte van het GR te berekenen. Eenzelfde berekening kan worden gemaakt voor inrichtingen waar gevaarlijke stoffen aanwezig zijn (chemische installaties, vuurwerkfabrieken, LPG installaties, etc.).

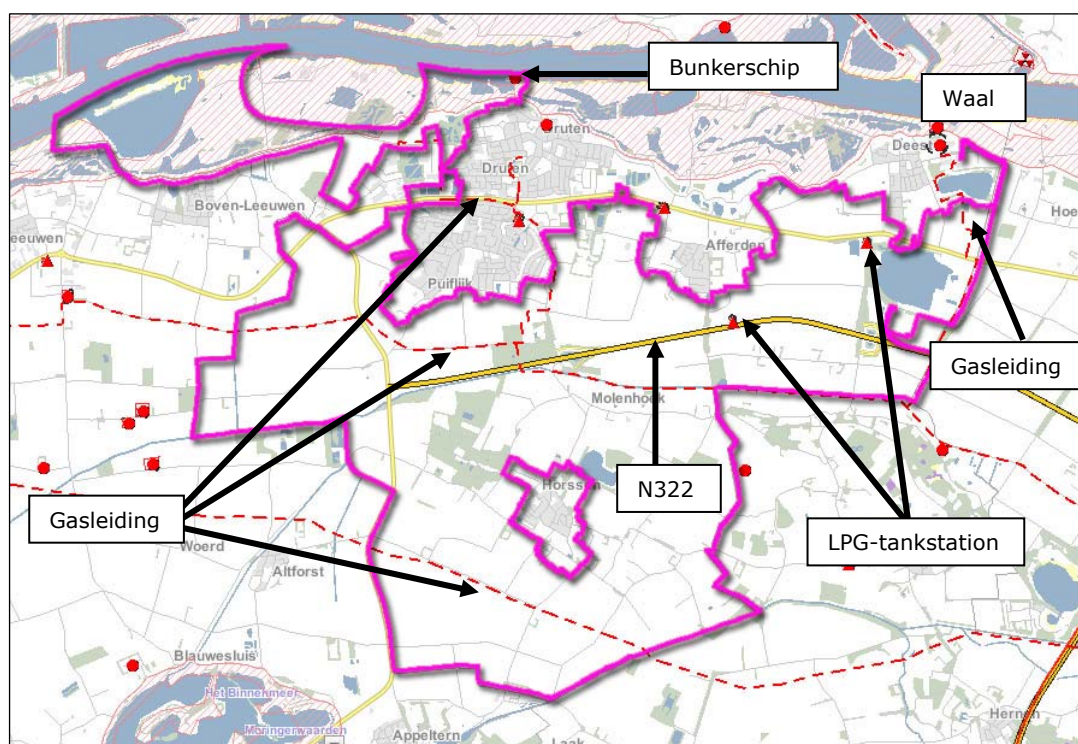
Beleidsvisie Externe Veiligheid gemeente Druten

De gemeente Druten hanteert een beleidsvisie met betrekking tot externe veiligheid, waarin de veiligheidsrisico's in kaart zijn gebracht en beleid is opgenomen voor de beheersing van deze risico's. De beleidsvisie is erop gericht om de gemeentelijke beleidsvrijheid op het gebied van externe veiligheid vorm te geven.

Ten behoeve van de beleidsvisie is een risico-inventarisatie verricht, waarbij de risico's zijn onderzocht ten gevolge van inrichtingen waar wordt gewerkt met gevaarlijke stoffen. Vervolgens zijn uitspraken gedaan met betrekking tot het plaatsgebonden risico (PR) en het groepsrisico (GR). Met betrekking tot het plaatsgebonden risico is er geen sprake van beleidsvrijheid voor gemeenten. Dit aspect is dan ook niet verder uitgewerkt. Wel is aangegeven wat de gemeentelijke ambities en beleidslijnen zijn met betrekking tot de verantwoordingsplicht voor het groepsrisico. Daarnaast is aangegeven hoe kan worden omgegaan met het groepsrisico in bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen voor inrichtingen. In de beleidsvisie is aangegeven dat de risicobronnen jaarlijks worden geïnventariseerd en dat de resultaten van deze inventarisatie worden betrokken bij ruimtelijke plannen.

5.6.2 Relatie met het plangebied

Op basis van de risicokaart van de provincie Gelderland is een inventarisatie van de risicobronnen in het plangebied gemaakt.

Uitsnede risicokaart voor het plangebied (bron: www.risicokaart.nl)

Risicovolle inrichtingen

Binnen het plangebied zijn twee risicovolle inrichtingen aanwezig die onder het BEVI vallen. Dit zijn twee LPG-tankstations, één aan de Maas en Waalweg en één aan de Deestersteeg. Deze zijn in het plan positief bestemd. Voor de grenswaarde van het plaatsgebonden risico (10^{-6} per jaar) geldt voor beide tankstations een risicocontour van 45 meter vanaf het LPG-vulpunt, een risicocontour van 25 meter vanaf het LPG-reservoir en een risicocontour van 15 meter vanaf de LPG-afleverinstallatie. De contouren zijn opgenomen op de verbeelding middels de aanduiding 'veiligheidszone-LPG'. Omdat de contouren (deels) samenvallen is bij elk LPG-tankstation slechts één contour te zien.

(risicocontour van 45 meter vanaf het LPG-vulpunt). Binnen deze contouren liggen geen (beperkt) kwetsbare objecten. Ook maakt het bestemmingsplan binnen deze contouren geen nieuwe (beperkt) kwetsbare objecten mogelijk. Het LPG-vulpunt en het reservoir kennen een invloedsgebied voor het groepsrisico van 150 meter. Dit gebied valt voor een deel over het plangebied. Binnen het invloedsgebied zijn voor onderhavig bestemmingsplan geen (beperkt) kwetsbare objecten aanwezig. Ook maakt het plan de realisatie van dergelijke objecten niet mogelijk. Conform artikel 13 van het Bevi hoeft derhalve geen verantwoording van het groepsrisico plaats te vinden.

Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat er op de bijgaande risicokaart in het noorden van het plangebied nog een inrichting met een PR-contour is aangegeven. Het betreft een zogenaamd bunkerwinkelschip (bunkerstation) op de Waal, aan de Veerдам. Het bunkerstation is een bevoorradingschip ten behoeve van de scheepvaart, onder andere met betrekking tot brandstof. Het betekent in dit geval vooral een theoretische contour, aangezien het bunkerwinkelschip is verplaatst en niet meer aanwezig is. Ook in de toekomst komt het bunkerwinkelschip niet meer als zodanig terug. Wel zijn er plannen om het voormalig bunkerwinkelschip te verbouwen en daarop dagrecreatieve voorzieningen mogelijk te maken en deze aan de zuidzijde van de Veerдам te positioneren, in combinatie met een recreatiehaven en bijbehorende voorzieningen. Om deze reden hoeft geen rekening gehouden te worden met deze inrichting en bijbehorende PR-contour.

Transport van gevaarlijke stoffen

In of direct nabij het plangebied vindt geen transport van gevaarlijke stoffen plaats over het spoor. Wel vindt transport van gevaarlijke stoffen plaats over de weg en het water.

Wegtransport

Transport van gevaarlijke stoffen over de weg gebeurt over de provinciale weg N322, de Maas en Waalweg. Deze weg doorsnijdt het plangebied van oost naar west. Uit de notitie 'Externe veiligheid nieuw tracé N322 Beneden-Leeuwen/Druten' d.d. 2 februari 2007 van Adviesgroep AVIV BV blijkt dat bij deze weg geen plaatsgebonden risicocontour aanwezig is. In het Bevt is opgenomen dat bij ontwikkelingen binnen 200 meter van de weg in principe een verantwoording van het groepsrisico moet plaatsvinden.

Gezien het conserverende karakter van het plan worden geen nieuwe ontwikkelingen binnen deze 200 meter zone mogelijk gemaakt. Hierdoor zal de personendichtheid niet toenemen. Dit betekent dat ook het groepsrisico niet zal toenemen. Conform het Bevt hoeft het groepsrisico dan niet te worden verantwoord.

Watertransport

Transport van gevaarlijke stoffen over het water vindt plaats over de Waal. In het Bevt is bepaald dat als de basisnetroute een binnenwater betreft (zoals de Waal), er rekening gehouden moet worden met een zogenaamde vrijwaringszone als bedoeld in artikel 2.1.1 van het Barro.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen binnen een vrijwaringszone (25 meter vanaf de waterlijn, landinwaarts en nader uitgewerkt in de Legger Rijkswaterstaatswerken als bedoeld in artikel 5.1 van de Waterwet) moet de gemeente redenen vermelden waarom op deze locatie kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten worden toegelaten.

De risicocontour voor het plaatsgebonden risico ligt op het water zelf en reikt niet verder dan de oever. Het plan maakt hier geen nieuwe (beperkt) kwetsbare objecten mogelijk, zodat er zicht wat dat betreft geen problemen voordoen. Ook worden er in de vrijwaringszone geen nieuwe kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten toegelaten, anders dan de watergebonden activiteiten die op een andere locatie niet uitgevoerd kunnen worden.

Een berekening van het groepsrisico is uitsluitend nodig bij een bevolkingsdichtheid van meer dan 1500 pers/ha dubbelzijdig en 2250 pers/ha enkelzijdig. Dit omdat uit proefberekeningen voor zogenaamde 'zwarte' vaarwegen, opgesteld en uitgevoerd voorafgaand aan de vaststelling van het Basisnet, is gebleken dat het groepsrisico bij een lagere bevolkingsdichtheid beneden 0,1 x de oriënterende waarde ligt. In het plangebied is sprake van een aanmerkelijk lagere bevolkingsdichtheid. Het bestemmingsplan maakt bovendien gezien het conserverende karakter geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk waardoor de personendichtheid wezenlijk zal toenemen, zodat van een verhoging van het groepsrisico geen sprake is.

Buisleidingen

In het plangebied lopen van oost naar west, twee hogedrukaardgasleidingen van de Gasunie, één ten zuiden van Horssen en één tussen Horssen en Druten. Deze laatste leiding heeft aftakkingen in noordelijke richting naar de kernen Druten en Deest. De leiding ten zuiden van Horssen heeft een werkdruk van meer dan 40 bar. Alle overige leidingen hebben een lagere werkdruk.

Het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) voorziet voor gasleidingen met een druk tot 40 Bar in een zogenaamde belemmeringenstrook van tenminste 4 meter (de plaatsgebonden risicocontour van 10^{-6} per jaar) aan weerszijden van de buisleiding, gemeten vanuit het hart van de buisleiding. Bij leidingen met een druk van meer dan 40 bar bedraagt deze strook 5 meter. Op deze belemmeringenstrook is dan, overeenkomstig het Bevb, een omgevingsvergunningenstelsel voor werken en werkzaamheden van toepassing. Binnen de belemmeringenstrook is ook geen bebouwing toegestaan. Dit bouwverbod is nodig voor het onderhoud van de buisleiding. Een afwijking van dit bouwverbod kan worden toegestaan, voor zover de veiligheid met betrekking tot de in de belemmeringenstrook gelegen buisleiding niet wordt geschaad en geen kwetsbaar object wordt toegepast.

Het voorgaande heeft tot gevolg dat voor de gasleidingen in het plangebied de dubbelbestemming 'Leiding – Gas' is opgenomen met een belemmeringenstrook van 4 meter (werkdruk minder dan 40 bar) of 5 meter (werkdruk meer dan 40 bar) aan weerszijden van de leiding. Op de gronden met deze dubbelbestemming is een omgevingsvergunningenstelsel voor het uitvoeren van werken en werkzaamheden van toepassing en zijn uitsluitend bouwwerken geen gebouwen zijnde ten behoeve van de gasleiding

toegestaan. Voor andere bouwwerken is onder voorwaarden, waaronder dat het geen kwetsbaar object betreft, een afwijking mogelijk.

Gezien het consoliderende karakter van het bestemmingsplan, zal de personendichtheid in de omgeving van de gasleidingen niet of nauwelijks toenemen. Hierdoor neemt ook de hoogte van het groepsrisico niet toe. Een nadere risicoanalyse wordt derhalve niet noodzakelijk geacht.

5.6.3 Conclusie

Het aspect externe veiligheid staat de vaststelling van het bestemmingsplan niet in de weg.

5.7 Bodem

5.7.1 Wettelijk kader

Het is wettelijk (via de bouwverordening) geregeld dat nieuwbouw pas kan plaatsvinden als de bodem geschikt is (of geschikt is gemaakt) voor het beoogde doel. Om deze reden dient bij vrijwel iedere nieuwbouwactiviteit de bodemkwaliteit door middel van onderzoek (conform NEN5740) in beeld te worden gebracht. Het onderzoek mag niet meer dan vijf jaar oud zijn. Als blijkt uit het onderzoek dat de bodem niet geschikt is dan zal voor aanvang van de werkzaamheden een sanering moeten worden uitgevoerd, om de bodem wel geschikt te maken.

Nota bodembeheer regio MARN

In de Nota bodembeheer geven de gemeenten uit de MARN-regio (Milieusamenwerking Afvalverwerking Regio Nijmegen) weer hoe ze zaken aanpakken die te maken hebben met het gebruik van de bodem om op te wonen, te werken en te recreëren. De gemeenten streven er naar om op een duurzame en efficiënte wijze gebruik te maken van de beschikbare bodem als 'drager' van de ruimte.

Voor een efficiënt gebruik van de bodem is het nodig om de beschikbare informatie over de bodem in de regio goed in kaart te brengen. Met deze informatie kan namelijk worden voorkomen dat dure technische maatregelen genomen moeten worden om minder geschikte gronden voor bijvoorbeeld landbouw, wonen of industrie, beter geschikt te maken. Door bodemeigenschappen en bodemgebruik (wonen, natuur, landbouw, industrie etc.) op elkaar af te stemmen zal in veel gevallen een kostenbesparing worden gerealiseerd.

De afstemming van bodemeigenschappen en bodemgebruik leidt tot duurzaam bodembeheer binnen de MARN-regio. De gemeenten hebben een belangrijke taak bij het beheren en beschermen van de bodem en het voorkomen van risico's als gevolg van bodemverontreiniging. In de nota wordt ingegaan op de verankering van het thema bodem in bestaande wet- en regelgeving en het beleid ten aanzien van het (opnieuw) toepassen van grond en baggerspecie als bodem.

5.7.2 Relatie met het plangebied

In het kader van de Nota bodembeheer is een bodemkwaliteitskaart opgesteld. Daarvoor is de bodemkwaliteit van de boven- en ondergrond in

beeld gebracht. Voor het buitengebied geldt de bodemkwaliteit 'landbouw/natuur'. De bodemkwaliteit is een gemiddelde en geldt voor onverdachte locaties waar geen bodembedreigende activiteiten hebben plaatsgevonden.

Met het bestemmingsplan wordt de bestaande situatie opnieuw vastgelegd. Van rechtstreeks nieuwe ontwikkelingen is geen sprake. Het bestemmingsplan vormt wel het toetsingskader voor toekomstige aanvragen voor omgevingsvergunningen voor bouwen, bijvoorbeeld voor vervanging van bebouwing. In het kader van een dergelijke vergunningsaanvraag zal getoetst worden of de bodem geschikt is voor het beoogde gebruik. Middels een bodemonderzoek zal dan moeten worden aangetoond dat de bodem van voldoende kwaliteit is voor de beoogde functie, ook als de gemiddelde kwaliteit op basis van de bodemkwaliteitskaart in principe geschikt is voor het voorgenomen gebruik.

5.7.3 Conclusie

Het aspect bodemkwaliteit staat de vaststelling van het bestemmingsplan niet in de weg.

5.8 Water

5.8.1 Algemeen

De gemeente Druten is niet primair verantwoordelijk voor alle watertaken, maar moet de waterbelangen wel goed beschrijven en afwegen binnen de ruimtelijke ordening. Een van de instrumenten hiervoor is de verplichte watertoets. De watertoets houdt in dat het Waterschap of Rijkswaterstaat beoordeelt of de waterbelangen voldoende zijn afgewogen. De voor de gemeente en waterschap van belang zijnde wateraspecten zijn hieronder beschreven.

Volgens de Wet gemeentelijke watertaken (2008) is de gemeente verantwoordelijk voor het inzamelen en transporteren van stedelijk afvalwater en hemelwater. De gemeente mag vervolgens zelf bepalen op welke wijze het ingezamelde hemelwater wordt verwerkt. Verder heeft de gemeente de zorgplicht voor het in openbaar gemeentelijk gebied treffen van maatregelen, om structurele problemen als gevolg van een voor de gebruiksfunctie nadelige grondwaterstand in openbaar bebouwd gebied zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken, voor zover doelmatig is en niet de verantwoordelijkheid is van het waterschap of de provincie.

Het waterschap Rivierenland of Rijkswaterstaat (voor zover het betreft de Waal) is verantwoordelijk voor de kwaliteit van het oppervlaktewater en beheer van het waterpeil. Daarnaast is het waterschap verantwoordelijk voor het zuiveren van het afvalwater. Het is van belang dat de capaciteit van de rioolwaterzuiveringsinstallatie toereikend is voor de toename aan vervuilingseenheden, en dat het afvalwater niet te veel verdund wordt met regenwater. Het waterschap is sinds de inwerkingtreding van de Waterwet (eind 2009) ook verantwoordelijk voor het beheer van het grondwater. Het waterschap heeft de volgende wettelijke grondwatertaken:

- Vergunningverlening en handhaving van grondwateronttrekkingen en –infiltraties op grond van de Keur;

- Uitvoering van de watertoets op ruimtelijke plannen en besluiten;
- Bepalen Gewenst Grond en Oppervlaktewater Regime (GGOR) voor buitengebieden;
- Advisering van gemeenten met betrekking tot grondwater bij het opstellen van gemeentelijke rioleringsplannen (GRP's).

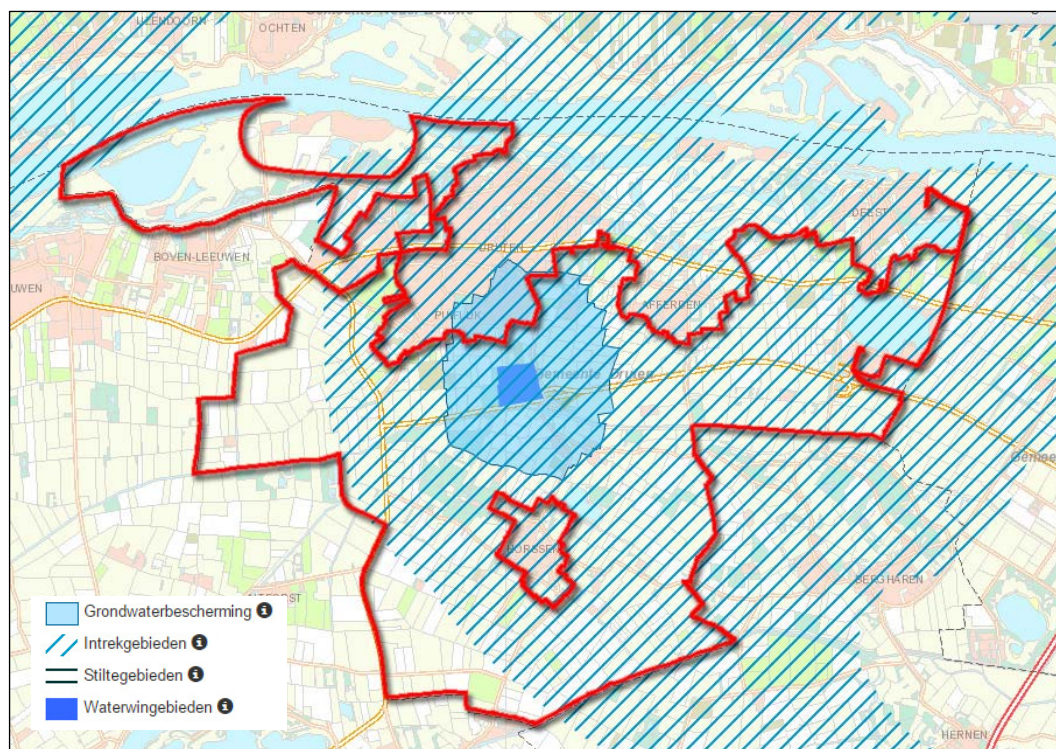
Eén en ander is door het waterschap uitgewerkt in het 'Grondwaterbeleidsplan Waterschap Rivierenland 2011-2014', welke is vastgesteld in juni 2011.

Het is sinds 2003 verplicht om bij ruimtelijke plannen en besluiten een beschrijving op te nemen van de wijze waarop rekening is gehouden met de gevolgen van het plan voor de waterhuishouding. De watertoets is een proces waarbij de initiatiefnemer van een ruimtelijk plan en de waterbeheerder in een zo vroeg mogelijk stadium afspraken maken over de toepassing en uitvoering van het waterhuishoudkundige en ruimtelijke beleid. Het waterschap is het eerste aanspreekpunt in het watertoetsproces, waarbij het waterschap rekening houdt met het provinciale grondwaterbeleid.

5.8.2 Relatie met het plangebied

Oppervlaktewater

De watergangen die van belang zijn voor de afvoer en berging van water in het plangebied zijn op de verbeelding opgenomen met de bestemming 'Water'. Deze bestemming waarborgt dat het water hier behouden blijft, en daarmee dat de waterhuishoudkundige en waterbergende functie is veiliggesteld. Het gaat daarbij onder meer om de Waal, de Rijksche Wetering en diverse plassen. Niet al het aanwezige oppervlaktewater is opgenomen in de bestemming 'Water'. Kleine watergangen en waterpartijen die zijn gelegen in natuur- en bosgebieden of in het agrarisch gebied, zijn positief bestemd doordat binnen de bestemming Bos, Natuur en de agrarische bestemmingen ook watergangen en waterhuishoudkundige voorzieningen zijn toegestaan.

Waterwingebieden, grondwaterbeschermingsgebieden en intrekgebieden in Druten
(bron: themakaart Water en milieu, Omgevingsverordening Gelderland)

Grondwaterbescherming

Ten zuiden van Druten ligt binnen het plangebied een waterwingebied en een daarbij behorend grondwaterbeschermingsgebied. Daaromheen ligt een intrekgebied (100-jaarszone). Binnen het wingebied is een pompstation voor drinkwaterwinning van Vitens gesitueerd. Dit pompstation is als zodanig bestemd. Op grond van de Omgevingsverordening Gelderland mag een bestemmingsplan binnen een waterwingebied alleen bestemmingen aanwijzen die geen negatieve effecten kunnen hebben op het grondwater. Binnen het grondwaterbeschermingsgebied mogen alleen bestemmingen aangewezen worden die hetzelfde of een lager risico hebben voor het grondwater dan de vigerende bestemming. In het waterwingebied en grondwaterbeschermingsgebied blijven de risico's voor de kwaliteit van het grondwater gelijk, vanwege het overwegend consoliderende karakter van het bestemmingsplan. Op diverse locaties verspreid in het buitengebied worden echter wel (kleinschalige) ontwikkelingen / functiewijzigingen mogelijk gemaakt. Ter onderbouwing van deze initiatieven zijn per plan diverse ruimtelijke onderbouwingen opgesteld waarin ook op de wateraspecten wordt ingegaan. De ruimtelijke onderbouwingen zijn als bijlage bij de plantoelichting toegevoegd.

Het waterwingebied en grondwaterbeschermingsgebied is op de verbeelding aangegeven met de aanduiding 'milieuzone – grondwaterbeschermingsgebied'. Ter plaatse van deze aanduiding zijn mede bestemd voor de bescherming van de kwaliteit van het grondwater ten behoeve van de drinkwatervoorziening.

Het is niet nodig om voor het waterwingebied en grondwaterbeschermingsgebied beschermende regels op te nemen in het bestemmingsplan, omdat de Omgevingsverordening Gelderland hierin al voorziet. Daarom wordt in de regels van dit bestemmingsplan die gekoppeld zijn aan de aanduiding 'milieuzone - grondwaterbeschermingsgebied' (die tevens over het waterwingebied valt) verwezen naar deze omgevingsverordening. Van de opname van deze gebieden op de verbeelding gaat dan ook met name een signalerende functie uit.

Hemelwaterafvoer

Om wateroverlast nu en in de toekomst zoveel als mogelijk te voorkomen wordt er naar gestreefd om hemelwater niet af te voeren naar het rioolstelsel, maar volgens de trits vasthouden, bergen, afvoeren te behandelen. Hierdoor wordt het rioolstelsel en de RWZI minder belast bij regenval en krijgt het water de kans om in het gebied waar het is neergekomen in de bodem te infiltreren en/of kan dit worden afgevoerd naar het ter plekke aanwezige oppervlaktewater. Verdroging kan zo worden tegengegaan en er hoeft ook minder gebiedsvreemd water te worden ingelaten. Belangrijk hierbij is wel dat niet al het hemelwater direct of te snel naar het oppervlaktewater wordt afgevoerd, omdat anders toch wateroverlast en verdroging kan ontstaan.

Om het gebiedseigen water vast te houden wordt bij nieuwe bebouwing en verharding waar mogelijk verhard oppervlak niet aangekoppeld aan de riolering. De neerslag wordt dan niet afgevoerd naar de RWZI maar kan infiltreren naar het grondwater of worden afgevoerd naar het oppervlaktewater. Te snelle afstroming van water naar andere gebieden moet immers worden voorkomen. Bij infiltratie wordt het hemelwater vertraagd

afgevoerd en wordt invulling gegeven aan het beleid van duurzaam waterbeheer als onderdeel van de drietrapsstrategie 'vasthouden, bergen en afvoeren' en vervolgens 'schoonhouden, scheiden en zuiveren'. Infiltratie zal echter niet overal in het plangebied mogelijk zijn, gezien de bodemsamenstelling (kleilagen) en de Gemiddeld Hoogste Grondwaterstand (vaak hoger dan 0,70 m -mv).

Er moet nadrukkelijk rekening worden gehouden met de risico's van mogelijke verontreinigingen van het hemelwater (bijvoorbeeld met olie, PAK's en zware metalen en door uitlopende materialen), waardoor de kwaliteit van het grondwater en oppervlaktewater nadelig kan worden beïnvloed. De kwaliteit van het grondwater en oppervlaktewater mag niet verslechteren ten opzichte van de huidige situatie. Daarvoor moet bij het bouwen zoveel mogelijk het gebruik van uitlopende materialen (zoals zink) worden vermeden.

Uiterwaarden/rivierbed

De uiterwaarden van de Waal vormen een overstromingsgevoelig gebied, omdat dit tot het rivierbed behoort. Daar de waterstaatkundige functie van de uiterwaarden/rivierbed bescherming verdient, hebben deze gronden een dubbelbestemming 'Waterstaat – Waterstaatkundige functie' gekregen. Deze gronden zijn onder andere mede bestemd voor een duurzame hoogwaterbescherming ten behoeve van de veiligheid, waterberging en afvoer van hoogwater, sediment en ijs, en de zorg voor de waterhuishouding en de daarvoor noodzakelijke werken

Om de functie van het rivierbed te beschermen geldt er een bouwverbod voor bouwwerken die niet ten dienste van de waterstaatkundige functie zijn. Dit verbod geldt niet voor gebouwen en gronden waarvoor een watervergunning door de waterbeheerder is verleend, dan wel is aangetoond dat een watervergunning niet is vereist.

Bovendien kan er met een omgevingsvergunning van het bouwverbod worden afgeweken, mits de belangen van waterstaat en waterhuishouding niet onevenredig worden aangetast en de waterbeheerder daarover heeft geadviseerd.

In het Barro en de Beleidslijn Grote Rivieren wordt daarbij onderscheid gemaakt tussen stroomvoerende en bergende rivierbeddingen. Een deel van het plangebied (Haven Druten en omgeving) behoort tot het stroomvoerende regime. Dit zijn delen van het rivierbed waar, op grond van rivierkundige overwegingen, in principe alleen 'riviergebonden' activiteiten zijn toegestaan (ja, mits). Deze activiteiten moeten voldoen aan rivierkundige voorwaarden. Niet-riviergebonden activiteiten zijn niet toegestaan; alleen onder specifieke criteria zijn uitzonderingen mogelijk (nee, tenzij).

Vanwege de ligging in het stroomvoerend rivierbed geldt dat voor vrijwel alle bouwactiviteiten in dit deel van het plangebied een watervergunning op grond van de Waterwet nodig is.

Rijksvaarweg

De rivier de Waal is in het Barro aangemerkt als rijksvaarweg waarvoor een vrijwaringszone van 25 meter geldt (de ruimte rond het zomerbed). Deze zone moet zoveel mogelijk vrij blijven van bouwwerken en opgaande begroeiing, omdat deze het functioneren van de vaarweg en de veiligheid van

het scheepvaartverkeer in gevaar kunnen brengen. Er zijn twee belangrijke redenen voor deze zone van 25 meter:

1. Calamiteiten: naarmate de afstand tussen de bebouwing en de vaarweg groter is, zal bij calamiteiten het effect op het gebouw en de aanwezigen afnemen. De bebouwingsvrije zone kan tevens een rol vervullen bij bestrijding van de calamiteit en de hulpverlening;
2. Vrij zicht: om de kans op aanvaringen zo klein mogelijk te maken, speelt zicht (visueel of via de radar) een belangrijke rol. Bebouwing op de oever kan het zicht beperken en een negatieve invloed hebben op de radar.

Deze vrijwaringszone is in het bestemmingsplan opgenomen doordat de gronden met de bestemming 'Waterstaat-Waterstaatkundige functie', binnen een zone van 25 meter van de Waal, mede bestemd zijn voor het functioneren van de vaarweg en de veiligheid van het scheepvaartverkeer.

Waterkeringen

Het Waterschap maakt onderscheid in twee typen waterkeringen: primaire waterkeringen en regionale waterkeringen. De Waalbandijk is een primaire waterkering, die het gebied achter de dijk beschermt.

De kernzone van de dijk is voorzien van de dubbelbestemming 'Waterstaat – Waterkering'. De gronden met deze dubbelbestemming zijn primair bestemd voor de waterkering, waterhuishouding en waterstaat. Op de gronden mag niet worden gebouwd, tenzij een omgevingsvergunning voor het afwijken is verleend. Afwijking kan alleen worden verleend als de belangen van de waterkering en waterstaat niet onevenredig worden geschaad. De beheerder van de waterkering (Waterschap Rivierenland) heeft hierbij een adviesrol. Voor de beschermingszone en de buitenbeschermingszone van de waterkering zijn de gebiedsaanduidingen 'vrijwaringszone - dijk 1' (bouwverbod met afwijkingmogelijkheid) en 'vrijwaringszone - dijk 2' (signalerende functie, geen beschermende regeling) opgenomen.

Overigens zal voor het bouwen op waterkeringen en het uitvoeren van werken of werkzaamheden op waterkeringen ook vaak een watervergunning op grond van de Keur van het waterschap Rivierenland nodig zijn. De initiatiefnemer van de activiteiten zal dit zelf moeten nagaan bij het waterschap en indien nodig zelf een watervergunning moeten aanvragen.

Watertoets

Het voorontwerp bestemmingsplan is via het vooroverleg ex artikel 3.1.1. van het Bro voor de watertoets ter beoordeling voorgelegd aan het waterschap Rivierenland en Rijkswaterstaat. Naar aanleiding hiervan is het plan op onderdelen aangepast. Verwezen wordt in dit kader naar de 'Nota inspraak en vooroverleg behorend bij het Voorontwerpbestemmingsplan Buitengebied Druten (oktober 2014) die als bijlage bij deze plantoelichting is toegevoegd.

5.9 Ecologie

5.9.1 Algemeen

Bij het opstellen van ruimtelijke plannen is het noodzakelijk te onderzoeken of en zo ja, in hoeverre de plannen ten koste gaan van de (aanwezige) flora en fauna. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in de gebiedsbescherming en de soortenbescherming.

5.9.2 Gebiedsbescherming

Natuurbeschermingswet

De gebiedsbescherming vindt zijn oorsprong in de Natuurbeschermingswet 1998 en draagt zorg voor de bescherming van natuurwaarden. De wet beschermt drie typen gebieden: Natura 2000-gebieden (Vogel- en Habitatrichtlijngebieden), Beschermde natuurmonumenten en Wetlands. Plannen dan wel projecten in deze gebieden, maar ook daarbuiten in verband met de zogenaamde externe werking, kunnen vergunningplichtig zijn.

Nationaal Natuurnetwerk

Naast de bescherming van de Natuurbeschermingswet kunnen waardevolle gebieden ook beleidsmatig beschermd zijn doordat zij behoren tot het Nationaal Natuurnetwerk (voorheen EHS genoemd). Het Natuurnetwerk is een Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing en de ontwikkeling van dit natuurnetwerk.

Zoals reeds in paragraaf 3.3.2 van deze plandoelichting is aangegeven maakt de provincie Gelderland daarbij onderscheid in het Gelders Natuurnetwerk (GNN) en Groene Ontwikkelingszone (GO). Het betreft in dit kader een nieuwe benaming voor de Ecologische Hoofdstructuur, waarbij de GNN een vertaling is van de 'EHS-natuur' en GO een vertaling van 'EHS-verbinding' en 'EHS-verweving'.

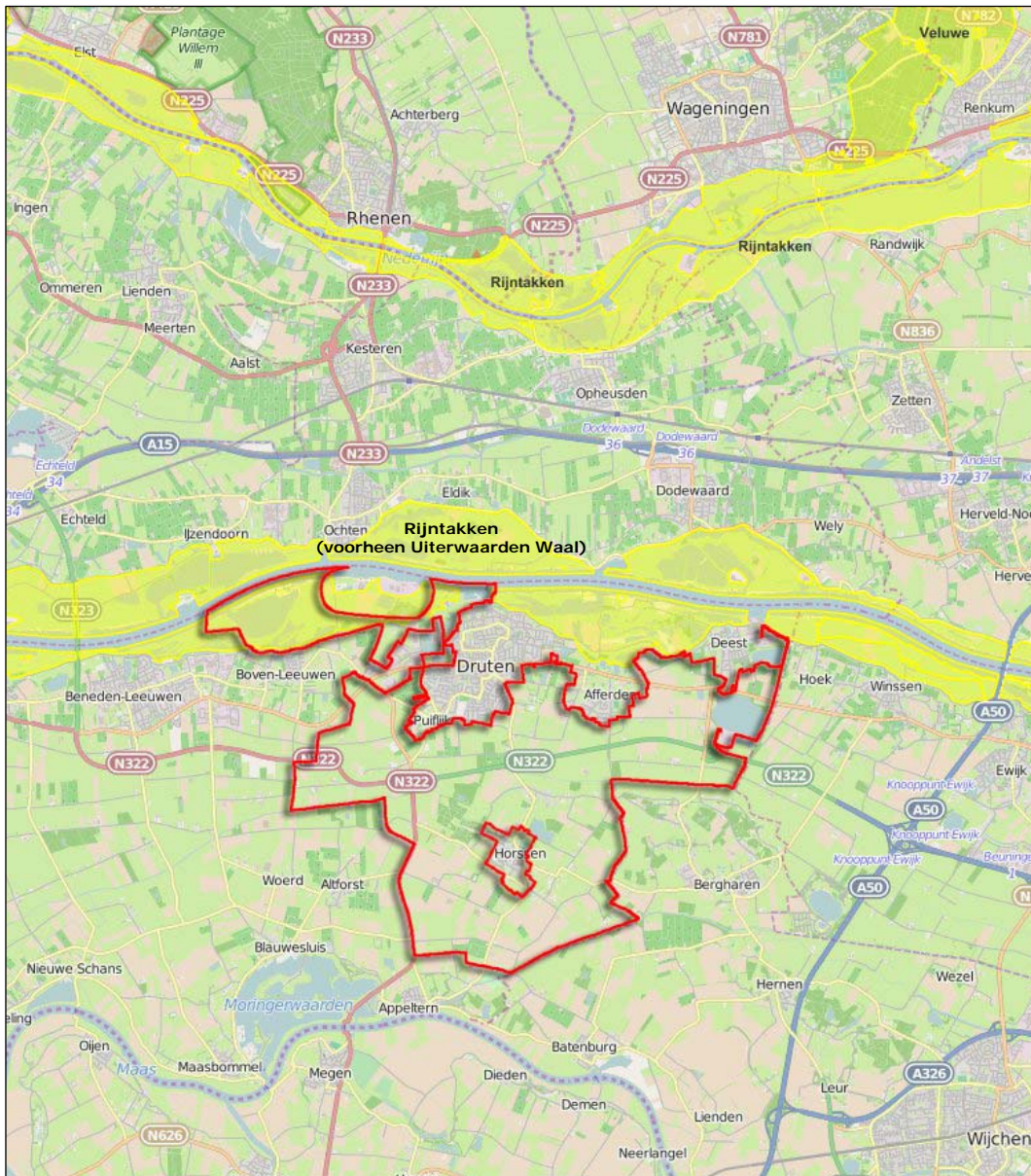
Op gronden binnen het GNN mogen geen nieuwe functies mogelijk worden gemaakt, tenzij er geen reële alternatieven aanwezig zijn, redenen zijn van groot openbaar belang en negatieve effecten op het gebied worden beperkt. Uitbreiding van bestaande functies in het GNN kan alleen als de kernkwaliteiten van het gebied per saldo worden versterkt. Op gronden die deel uitmaken van het GO zijn nieuwe ontwikkelingen of uitbreiding van bestaande functies alleen mogelijk als dat niet leidt tot een significante aantasting van de kernkwaliteiten van dat gebied.

5.9.3 Gebiedsbescherming in relatie tot het plangebied

Natuurbeschermingswet

Een deel van het Natura-2000 gebied Rijntakken (voorheen Uiterwaarden Waal) ligt binnen het plangebied. Dit betreft, zoals de naam al zegt, het gebied dat behoort tot de uiterwaarden van de Waal, in het noordwesten van het plangebied. Direct ten noorden, noordwesten en noordoosten van het plangebied liggen ook delen van dit Natura 2000 gebied. Op ruimere afstand van het plangebied ligt het Natura 2000-gebied Veluwe (circa 8 kilometer).

Op basis van artikel 19j, lid 2 van de Natuurbeschermingswet is een Passende beoordeling nodig, indien als gevolg van het bestemmingsplan significant negatieve effecten op Natura 2000-gebieden niet uit te sluiten zijn. Omdat significant negatieve effecten op de genoemde Natura 2000-gebieden op voorhand niet uitgesloten kunnen worden, als gevolg van de toename aan stikstofdepositie die het plan kan veroorzaken op de Natura 2000-gebieden door de ontwikkelingsruimte die het plan aan de landbouw biedt, is een Passende beoordeling gemaakt.

Ligging Natura 2000-gebieden in en nabij het plangebied

De Passende beoordeling maakt, conform artikel 19j, lid 4 van de Natuurbeschermingswet integraal onderdeel uit van de Plan-MER die ten behoeve van het bestemmingsplan is opgesteld. Daartoe is de Passende beoordeling als bijlage opgenomen bij de Plan-MER. De Plan-MER en daarmee de Passende Beoordeling is als bijlage bij het bestemmingsplan gevoegd. Zie ook paragraaf 5.12.

Naar aanleiding van de Plan-MER is in de gebruiksregels opgenomen dat het gebruik van gebouwen en overkappingen ten behoeve van de uitbreiding of wijziging van de bestaande veestapel, danwel een wijziging van het bestaande stalsysteem, waarbij een toename plaatsvindt van de bestaande ammoniakemissie vanaf het betreffende agrarische bedrijf, niet is toegestaan.

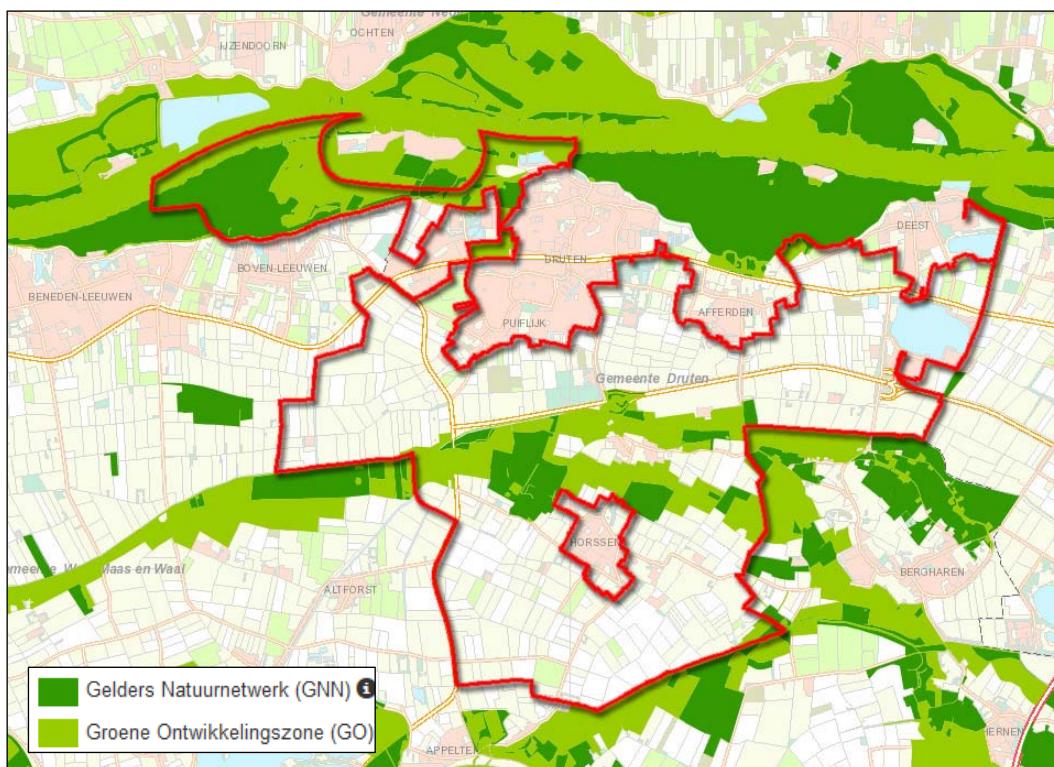
Middels deze gebruiksregel worden negatieve effecten op de Natura 2000-gebieden voorkomen.

Nationaal Natuurnetwerk

In het plangebied zijn een aantal gebieden aanwezig die behoren tot het Nationaal Natuurnetwerk. Het betreft zowel gebieden die behoren tot het GNN als de GO. Voor de bestemmingen die aan deze gronden zijn gegeven, en de daaraan gekoppelde bescherming, wordt verwezen naar paragraaf 4.2 van deze plantoelichting.

Het bestemmingsplan heeft een conserverend karakter. De bestaande situatie wordt opnieuw vastgelegd. Hierdoor worden door het plan bij recht geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk gemaakt. Dat betekent dat ook in het GNN en de GO zonder meer geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk zijn. Daardoor is er geen sprake van een significante aantasting van de kenmerken en waarden van het Nationaal Natuurnetwerk.

Aan de wijzigingsbevoegdheden en afwijkingsmogelijkheden die het plan bevat en die betrekking hebben op gronden die behoren tot het Nationaal Natuurnetwerk, is de voorwaarde verbonden dat er geen significante negatieve effecten mogen zijn voor de kernkwaliteiten van het Nationaal Natuurnetwerk. Dit betreft overigens alleen de gronden die deel uitmaken van de GO; er kunnen geen wijzigingsbevoegdheden en afwijkingsmogelijkheden toegepast worden in het GNN vanwege de specifieke bestemming van deze gronden (Bos of Natuur). Op deze wijze is gewaarborgd dat er bij toepassing van deze flexibiliteitsbepalingen ook geen significante aantasting van de kenmerken en waarden van het Nationaal Natuurnetwerk kan ontstaan.

Ligging plangebied ten opzichte van het Gelders Natuurnetwerk en de Groene Ontwikkelingszone (bron: themakaart Natuur, Omgevingsverordening Gelderland)

5.9.4 Soortenbescherming

De soortenbescherming is geregeld in de Flora- en faunawet (FFW). De FFW bevat verbodsbepalingen met betrekking tot het aantasten, verontrusten of verstoren van beschermde dier- en plantensoorten, hun nesten, holen en andere voortplantings- of vaste rust- en verblijfplaatsen. Bij elk plan dat ingrijpt op dergelijke plaatsen dient getoetst te worden wat het effect is op beschermde soorten. De wet en bijbehorend Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten ('vrijstellingenbesluit') kent drie verschillende beschermingsregimes voor diverse soorten (zie onderstaande tabel).

Beschermingscategorieën Flora- en faunawet	
Tabel 1	Algemene soorten waarvoor geen ontheffing aangevraagd hoeft te worden bij bestendig beheer of ruimtelijke ontwikkeling. Anders is wel ontheffing nodig voor verstoren of vernietigen en geldt altijd de zorgplicht (art.2).
Tabel 2	Soorten waarvoor ontheffing aangevraagd moet worden, behalve als er gewerkt wordt volgens een door de minister goedgekeurde gedragscode. Ontheffing kan worden verleend als de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in gevaar komt.
Tabel 3	Zeldzame soorten, waarvoor altijd ontheffing aangevraagd moet worden. Ontheffing wordt alleen verleend als voldaan wordt aan alle volgende criteria: én - er sprake is van een in de wet genoemd belang (hier: ruimtelijke ontwikkeling) én - er geen alternatieven zijn én - de ingreep geen afbreuk doet aan de gunstige staat van instandhouding van de soort Voor Habitatrichtlijnsoorten en Vogelrichtlijnsoorten (alle vogels), die alle in tabel 3 staan, is geen ontheffing bij ruimtelijke ontwikkeling mogelijk, omdat deze ontheffingsgrond niet genoemd wordt in de Europese Habitatrichtlijn.
Jaarrond beschermde nesten	
Alle vogels vallen onder de Flora- en faunawet. Tijdens werkzaamheden moet dan ook rekening worden gehouden met het broedseizoen van vogels. Verblijfplaatsen van vogels die hun verblijfplaats het hele jaar gebruiken, zijn jaarrond beschermd. Slechts een beperkt aantal soorten bewoont het nest permanent of keert elk jaar terug naar hetzelfde nest. De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken. Deze vogelnesten voor eenmalig gebruik vallen alleen tijdens het broedseizoen onder de bescherming van artikel 11 van de Flora- en faunawet. Buiten het broedseizoen zijn deze dus niet beschermd.	

Voor alle beschermde soorten geldt de zorgplicht (art. 2 Flora- en faunawet). Indien het voortbestaan op een locatie van beschermde soorten planten of dieren uit categorie 2 en 3 door een ingreep negatief beïnvloed worden, is het daarnaast nodig ontheffing aan te vragen van verboden handelingen op grond van de Flora- en faunawet. Het bevoegd gezag hierin is het Ministerie van Economische Zaken (EZ). Voor Habitatrichtlijnsoorten en Vogelrichtlijnsoorten dient het plan zo uitgevoerd te worden dat de duurzame instandhouding van deze soorten niet bedreigd wordt. Initiatiefnemer dient dit aannemelijk te maken door middel van een activiteitenplan, dat door het ministerie van EZ wordt beoordeeld.

De Flora- en faunawet hoeft slechts in een bestemmingsplan te worden geïmplementeerd met het oog op de uitvoerbaarheid van het plan. Het is dus niet perse noodzakelijk dat al voor de vaststelling van een bestemmingsplan een ontheffing verkregen is.

5.9.5 Soortenbescherming in relatie tot het plangebied

Het bestemmingsplan is consoliderend van aard. Dit betekent dat wordt uitgegaan van de bestaande situatie en bij recht geen nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen door dit bestemmingsplan worden mogelijk gemaakt. Middels planwijziging of afwijking kunnen wel kleine ontwikkelingen mogelijk worden gemaakt, waarbij sprake zou kunnen zijn van aantasting van te beschermen soorten. Indien in de toekomst dergelijke kleine ontwikkelingen plaats zullen vinden waarbij te beschermen diersoorten worden geschaad, zal geen ontheffing nodig zijn voor de soorten uit tabel 1 waarvoor een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet geldt. Tevens zal er geen ontheffing nodig zijn indien er geen vaste verblijfplaatsen van licht of zwaar beschermde soorten aanwezig zijn (tabel 2 en 3), hetgeen aan de hand van voorafgaande inventarisatie moet worden vastgesteld.

Het plan bevat geen ruimtelijke transformaties waarvoor op voorhand gedetailleerd flora- en faunaonderzoek moet worden verricht. Weliswaar maakt het plan sloop van bebouwing en uitbreiding van bijvoorbeeld agrarische bedrijfsbebouwing mogelijk, maar het is niet zinvol om thans hiervoor specifiek te onderzoeken of hierbij beschermde soorten in het geding zijn. Het is immers niet duidelijk wat er precies wanneer en waar gesloopt en gebouwd zal worden. Het ligt daarom meer voor de hand dit onderzoek te doen op het moment dat de sloop of bouw aan de orde is, temeer aangezien een ontheffing van de Flora- en Faunawet slechts voor vijf jaar geldt; het heeft geen zin een dergelijke ontheffing nu al aan te vragen. Bovendien zal de negatieve invloed op beschermde soorten over het algemeen bijzonder klein zijn en – indien aan de orde – niet zodanig dat de soort uit het gebied zal verdwijnen. De verwachting is daarom dat het verkrijgen van ontheffing op grond van de Flora- en Faunawet in beginsel niet onmogelijk is.

De aantasting en verstoring van vogels dient in het kader van de zorgplicht te worden voorkomen door eventuele werkzaamheden buiten het broedseizoen (15 maart t/m 15 juli) te laten starten. Hetzelfde geldt voor de zoogtijd bij zoogdieren (februari – augustus), de kolonieperiode bij vleermuizen (juni – juli), de winterslaaptijd bij vleermuizen (november – maart), etc.

Indien zwaar beschermde soorten (tabel 2 + 3) aanwezig blijken te zijn, dient ontheffing te worden aangevraagd bij het ministerie van EZ. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn bij het dempen van sloten waarin beschermde amfibieën en vissen voorkomen. In het geval van zwaar beschermde soorten (categorie 3) geldt dan ook een relatief zware procedure waarbij eisen worden gesteld aan mitigatie en compensatie. Het verkrijgen van een eventueel vereiste ontheffing is een taak van de initiatiefnemer van de ontwikkelingen. Daarnaast zal te allen tijden uitvoering moeten worden gegeven aan de algemene zorgplicht uit de Flora- en faunawet.

5.9.6 Conclusie soortenbescherming

Voor de voorkomende vogelsoorten geldt dat indien eventuele werkzaamheden buiten het broedseizoen (15 maart t/m 15 juli) worden opgestart er qua vogels geen strijdigheid met de Flora- en faunawet is (met uitzondering van de vogelsoorten die jaarrond nestplaatsen hebben). Voor alle ingrepen geldt dat, indien vaste verblijfplaatsen van zwaar beschermde soorten (tabel 2 en 3) aanwezig zijn (hetgeen aan de hand van voorafgaande

inventarisatie moet worden vastgesteld), ontheffing nodig zal zijn. Het aanvragen van een ontheffing is de taak van de initiatiefnemer. De verwachting is dat het verkrijgen van ontheffing op grond van de Flora- en Faunawet in beginsel niet onmogelijk is omdat de negatieve invloed op beschermde soorten waarschijnlijk over het algemeen bijzonder klein zal zijn.

5.10 Archeologie

5.10.1 Algemeen

Als gevolg van het Verdrag van Malta (Valetta) zijn overheden verplicht om in het ruimtelijke beleid zorgvuldig om te gaan met het archeologische erfgoed. Voor gebieden waar archeologische waarden voorkomen of waar een reële verwachting bestaat dat er archeologische waarden aanwezig zijn dient, voordat er bodemingrepen plaatsvinden, een archeologisch onderzoek uit te worden gevoerd.

De zorgplicht voor het archeologisch erfgoed is vastgelegd in de Monumentenwet uit 1988. Deze is nader uitgewerkt in de Wet op de Archeologische Monumentenzorg (Wamz) 2007, en daarmee samenhangend de Ontgrondingenwet, de Wet milieubeheer, de Woningwet en de Wet ruimtelijke ordening. De wet regelt:

- Bescherming van archeologisch erfgoed in de bodem;
- Inpassen van archeologisch erfgoed in de ruimtelijke ordening;
- Financiering onderzoek: de veroorzaker betaalt.

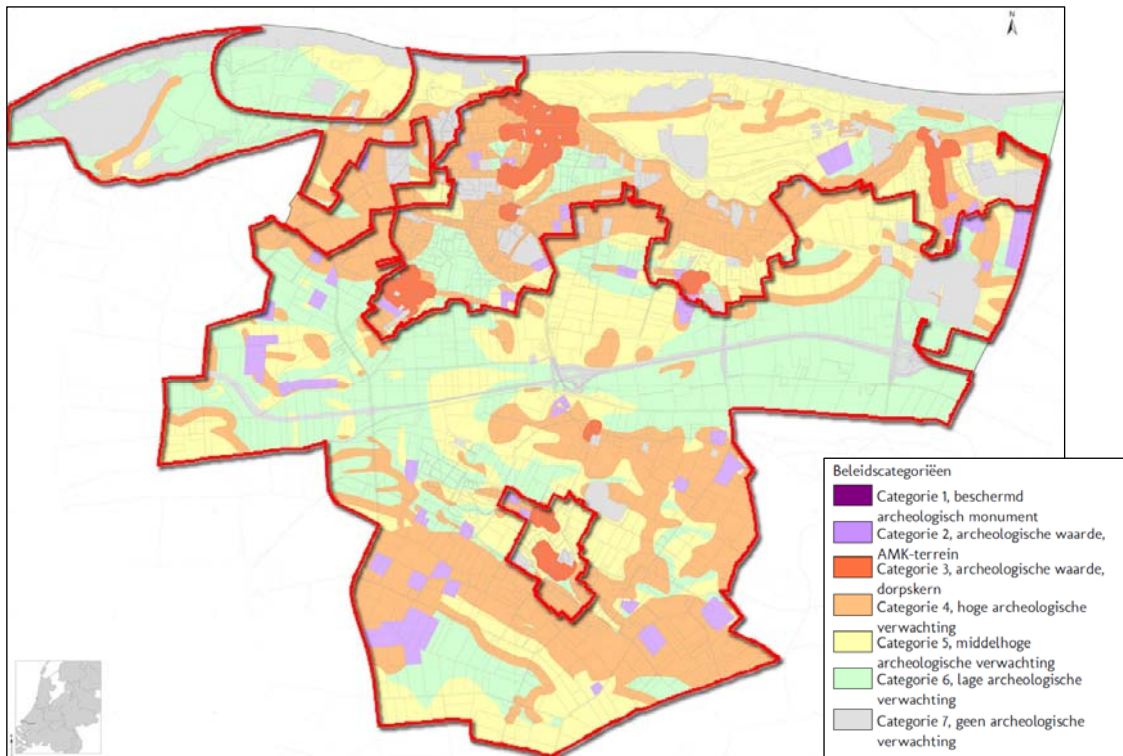
Hiervoor is het van belang dat er een archeologisch onderzoek wordt uitgevoerd en dat de uitkomsten hiervan door het bevoegde gezag worden meegenomen in de belangenafweging.

Gemeentelijk beleid

De Wamz heeft ertoe geleid dat de gemeente Druten ook eigen archeologisch beleid heeft opgesteld. Dit is opgenomen in de rapportage 'Actualisering archeologische waarden- / verwachtingen en beleidskaart gemeente Druten 2007, Addendum 2012' die in februari 2014 door de gemeenteraad is vastgesteld. Op basis van een analyse van landschappelijke, bodemkundige en archeologische informatie is een vlakdekkende kaart van archeologische waarden en verwachtingen opgesteld. Binnen het grondgebied van de gemeente zijn enkele terreinen met een bekende archeologische waarde (AMK terrein en dorpskern) aanwezig.

Daarnaast kunnen drie archeologische verwachtingszones worden onderscheiden:

- hoge archeologische verwachting;
- middelhoge archeologische verwachting;
- lage archeologische verwachting.

Uitsnede archeologische beleidskaart, met globale ligging van het plangebied (bron: Actualisering archeologische waarden- / verwachtingen en beleidskaart gemeente Druten 2007, Addendum 2012)

Ook kunnen gebieden worden aangemerkt waarvoor geen archeologische verwachting geldt. Het betreft gebieden waar reeds archeologisch onderzoek heeft plaatsgevonden en niets is aangetroffen, gebieden die zijn afgegraven of ontgrond, grotere waterpartijen en grootschalige afgravingen of geërodeerde stukken land. In bijgaande figuur is een uitsnede van de gemeentelijke archeologische beleidskaart weergegeven.

Aan de verschillende te onderscheiden gebieden met archeologische waarden of verwachtingswaarden is een diepte- en oppervlakte ondergrens gekoppeld. De onderstaande tabel geeft een overzicht van de bij de zones behorende ondergrenzen. De ondergrenzen geven aan vanaf welke omvang én diepte (altijd in combinatie) van een ruimtelijk plan er archeologisch onderzoek plaats moet vinden.

<i>Te onderscheiden beleidscategorieën</i>	<i>Criterium oppervlakte</i>	<i>Criterium diepte</i>
• Archeologische waarde (AMK-terrein)	50m ²	0,5m
• Archeologische waarde (Dorpskern)	100m ²	0,5m
• Hoge archeologische verwachting	500m ²	0,5m
• Gematigde archeologische verwachting	5000 m ²	0,5m
• Lage archeologische verwachting	10.000m ²	0,5m
• Geen archeologische verwachting	n.v.t	n.v.t

Tabel 5.6: Categorisering waarden archeologische beleidskaart met oppervlakte en dieptecriteria

5.10.2 Relatie met het plangebied

De verschillende (verwachtings)waarden uit het gemeentelijk archeologiebeleid zijn in voorliggend bestemmingsplan vertaald in een aantal dubbelbestemmingen 'Waarde-Archeologie'. In de tabel is aangegeven welke dubbelbestemming bij welke (verwachtings)waarde behoort.

<i>Te onderscheiden beleidscategorieën</i>	<i>Dubbelbestemming</i>
• Archeologische waarde (AMK-terrein)	Waarde - Archeologie 1
• Archeologische waarde (Dorpskern)	Waarde - Archeologie 2
• Hoge archeologische verwachting	Waarde - Archeologie 3
• Gematigde archeologische verwachting	Waarde - Archeologie 4
• Lage archeologische verwachting	Waarde - Archeologie 5

Tabel 5.7: Categorisering waarden archeologische beleidskaart en de daarbij behorende dubbelbestemmingen.

Ter bescherming van de archeologische waarden kan het bevoegd gezag, als daar op basis van een archeologisch onderzoek aanleiding toe bestaat, voorwaarden verbinden aan de omgevingsvergunning voor het bouwen. Daarnaast is een omgevingsvergunning vereist voor werkzaamheden waarbij de grond wordt geroerd.

De gebieden die op de archeologische beleidskaart zijn aangegeven als 'geen archeologische verwachting', hebben geen dubbelbestemming 'Waarde-Archeologie' gekregen omdat deze terreinen niet door het bestemmingsplan beschermd behoeven te worden. Dit betreft gebieden waar al archeologisch onderzoek heeft plaatsgevonden en niets is aangetroffen, gebieden die zijn afgegraven of ontgrond, grotere waterpartijen en grootschalige afgravingen of geërodeerde stukken land.

Tot slot wordt opgemerkt dat voor het gebied gelegen aan de Vriezeweg, ten zuiden van de kern Deest, een aanwijzingstraject als beschermd rijksmonument op grond van artikel 3 van de Monumentenwet 1988 is opgestart. Reden is dat ter plaatse resten van kampementen en nederzettingen uit respectievelijk het mesolithicum en het neolithicum zijn aangetroffen die een zeer hoge archeologische waarde vertegenwoordigen, zowel in nationaal als internationaal opzicht.

Hoewel het gebied dus nog niet de status heeft van archeologisch monument, ligt er als gevolg van deze aanwijzing al wel een voorbescherming op het terrein. Daarmee is al een vergunning nodig voor het verstoren of wijzigen van de betreffende gronden. Om deze reden wordt in het voorliggende bestemmingsplan al voorgesorteerd op de archeologische monumentale status van het terrein en een specifieke dubbelbestemming 'Waarde - Archeologisch monument' opgenomen. Het betreft in dit kader vooral een signaleringsfunctie omdat de bescherming van de gronden geregeld wordt in de Monumentenwet 1988.

5.11 Kabels en Leidingen

5.11.1 Algemeen

Bij het opstellen van ruimtelijke plannen is het noodzakelijk te onderzoeken of er in het plangebied kabels en/of leidingen aanwezig zijn, die een specifieke bescherming verdienen in het bestemmingsplan.

5.11.2 Relatie met het plangebied

In het plangebied is een regulier kabels- en leidingenstelsel aanwezig voor water, riolering, elektriciteit, gas, telefonie en kabeltelevisie. Deze kabels en leidingen zijn hoofdzakelijk gelegen binnen de verkeersbestemming en zijn daardoor bereikbaar voor werkzaamheden. Deze reguliere leidingen behoeven geen bescherming middels een eigen bestemming in het bestemmingsplan.

Daarnaast zijn in het plangebied een aantal leidingen aanwezig die wel bescherming behoeven door middel van een aparte bestemming. Allereerst betreffen dit de rioolpersleidingen die door het gebied lopen. Deze genieten middels de dubbelbestemming 'Leiding-Riool' bescherming. Conform de regels van het waterschap Rivierenland kennen deze leidingen een beschermingszone van 2,5 meter aan weerszijden van de leiding. Ten tweede gaat het om de hogedrukaardgasleidingen die het plangebied doorsnijden. Hiervoor is een dubbelbestemming 'Leiding-Gas' opgenomen (zie ook paragraaf 4.10.3 en 5.6), met een beschermingszone van 4 meter aan weerszijden van de leiding, of 5 meter voor de leiding ten zuiden van Horsen.

Tot slot zijn er de hoogspanningsverbindingen ten zuiden van Druuten en ten oosten van Afferden. Deze zijn beschermd met de dubbelbestemming 'Leiding-Hoogspanningsverbinding'. De verbinding ten zuiden van Druuten heeft een beschermingszone van 27,5 meter en de verbinding ten oosten van Afferden een zone van 36 meter, gemeten vanuit het hart van de leiding.

5.12 Plan-m.e.r

5.12.1 Algemeen

Ten behoeve van het bestemmingsplan is een Plan-MER² opgesteld. De plan-m.e.r.-procedure is wettelijk vastgelegd in de Wet milieubeheer en het Besluit milieueffectrapportage 1994 (Besluit mer). De plan-m.e.r.-verplichting geldt voor wettelijk of bestuursrechtelijk voorgeschreven plannen en programma's die:

- kaderstellend zijn voor activiteiten conform de beschrijving in het Besluit mer (onderdeel C en D van de Bijlage bij het besluit);
- waarvoor een passende beoordeling nodig is in het kader van de Natuurbeschermingswet.

Een bestemmingsplan is een wettelijk voorgeschreven plan waarvoor nagegaan moet worden of voor de herziening daarvan een plan-m.e.r.-procedure nodig is op grond van beide of één van de genoemde punten.

---

² Gemeente Druuten – Plan-MER bestemmingsplan Buitengebied Druuten, mRO, juli 2015

5.12.2 Plan-m.e.r.-plicht en het bestemmingsplan buitengebied Druuten

Het nieuwe bestemmingsplan buitengebied is overwegend consoliderend van aard. Op hoofdlijnen zal het plan daardoor niet leiden tot een verandering van de planologische mogelijkheden. Dit laat echter onverlet dat het plan (opnieuw) activiteiten mogelijk maakt die op grond van de Wet milieubeheer, Besluit m.e.r. als m.e.r.-(beoordelings)plichtig kunnen worden beschouwd. Zo biedt het bestemmingsplan het kader voor uitbreiding van veehouderijen binnen de bestaande bouwvlakken (nog niet benutte uitbreidingsruimte) en voor uitbreiding van veehouderijen via wijzigingsbevoegdheden tot 1,5 hectare. Deze uitbreidingsmogelijkheden zijn in theorie groter dan de betreffende drempelwaarden uit het Besluit mer (categorie D14). Vanwege het kaderstellende karakter van het bestemmingsplan bestaat de verplichting een plan-MER op te stellen.

Ten gevolge van de uitbreidingsmogelijkheden van veehouderijen die het bestemmingsplan biedt, zijn significant negatieve effecten op Natura 2000-gebieden in en nabij het plangebied niet op voorhand uit te sluiten, vanwege de mogelijke toename van stikstofdepositie. Zie ook paragraaf 5.9.3.

Ingevolge artikel 19j, tweede lid, van de Natuurbeschermingswet 1998 is het opstellen van een Passende Beoordeling dan verplicht. In de Passende Beoordeling wordt onderzocht of er aantasting van de natuurlijke kenmerken, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen van een gebied kan worden verwacht. In het bestemmingsplan moet met de mogelijke gevolgen rekening worden gehouden. Uit de eis voor het opstellen van een Passende Beoordeling vloeit voort dat er ook een plan-m.e.r.-procedure doorlopen dient te worden. De Passende Beoordeling dient in dat geval onderdeel uit te maken van de plan-m.e.r.

5.12.3 Doel plan-MER

Een plan-MER heeft tot doel het milieubelang volwaardig in de plan- en besluitvorming mee te nemen. Het MER biedt bij de voorbereiding van het bestemmingsplan inzicht in de verwachte milieueffecten die van belang zijn voor de besluitvorming. Hierdoor is het mogelijk om verschillende alternatieven tegen elkaar af te wegen en keuzes te maken. Het milieubelang krijgt zo een volwaardige plaats in de besluitvorming.

5.12.4 Gevolgen plan-MER voor het bestemmingsplan

Belangrijkste aandachtspunt dat volgt uit de effectbeschrijvingen in het plan-MER zijn de gevolgen van de mogelijke toename van stikstofdepositie. Uit de passende beoordeling blijkt dat bij maximale benutting van de ontwikkelingsmogelijkheden voor de landbouw uit het bestemmingsplan 'Buitengebied Druuten' significante negatieve effecten als gevolg van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden niet zijn uit te sluiten.

Met een emissie-standstill kan worden voorkomen dat sprake is van een toename van stikstofdepositie binnen Natura 2000-gebieden. Een dergelijk emissie-standstill betekent niet dat de veehouderijen niet kunnen uitbreiden. Door het toepassen van emissiearme staltechnieken kan sprake zijn van een toename van het aantal dieren zonder dat de emissies toenemen. Daarnaast kan een toename van stikstofdepositie worden voorkomen door omschakeling

van niet-veehouderijen (zoals akkerbouw- en fruitteeltbedrijven), naar veehouderijen, uit te sluiten.

Naar aanleiding van de plan-MER is daarom in het bestemmingsplan om negatieve effecten op Natura 2000-gebieden te voorkomen omschakeling van niet-veehouderijen naar veehouderijen uitgesloten en een emissie-standstill in de vorm van een gebruiksregel opgenomen. Deze gebruiksregel houdt in dat het gebruik van gebouwen en overkappingen ten behoeve van de uitbreiding of wijziging van de bestaande veestapel, danwel een wijziging van het bestaande stalsysteem, waarbij een toename plaatsvindt van de bestaande ammoniakemissie vanaf het betreffende agrarische bedrijf, niet is toegestaan. Het emissie-standstill borgt dat het plan geen significante negatieve effecten veroorzaakt. Onder de bestaande veestapel worden de diersoorten en dieraantallen verstaan die legaal aanwezig zijn op het tijdstip van vaststelling van het bestemmingsplan. Het bestaande stalsysteem betreft het stalsysteem dat legaal aanwezig is op het tijdstip van vaststelling van het plan. Uit de milieuvergunning/melding kan worden opgemaakt van welk stalsysteem gebruik wordt gemaakt. De bestaande ammoniakemissie wordt per bedrijf bepaald door een combinatie van de diercategorie (melkrundvee, schapen, varkens, etc.), het aantal dieren en het toegepaste stalsysteem (met de specifieke bijbehorende Rav-code). Hierbij wordt uitgegaan van de ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan aanwezige veestapel (het aanwezige aantal dieren en diersoorten) en stalsysteem. Het aantal dieren, diersoorten en stalsysteem dient wel legaal aanwezig te zijn, oftewel vergund of gemeld te zijn op grond van de Wet milieubeheer/Activiteitenbesluit.

Op deze wijze wordt voorkomen dat de uitvoering van het bestemmingsplan leidt tot een toename van stikstofdepositie binnen Natura 2000-gebieden en daarmee tot significante negatieve effecten. Bij de beoordeling of sprake is van een toename van de ammoniakemissie is de huidige, feitelijke, legale situatie op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan bepalend. Bij het bepalen van de bedrijfsspecifieke huidige, feitelijke, legale situatie kan gebruik worden gemaakt van de beschikbare bedrijfsgegevens, waaronder bouwvergunningen, milieuvergunningen/meldingen en gegevens die beschikbaar zijn vanuit milieucontroles.

Met een afwijking via omgevingsvergunning kan van het emissie-standstill worden afgeweken, waardoor bij een uitbreiding of wijziging van de veestapel, dan wel een wijziging van het stalsysteem, de ammoniakemissie mag toenemen. Het is namelijk niet ondenkbaar dat in bepaalde gevallen afgeweken kan worden van het emissie-standstill zonder dat sprake is van negatieve effecten binnen Natura 2000-gebieden. Er kunnen gevallen zijn waarbij de emissie weliswaar beperkt toeneemt, maar deze toename van emissie niet leidt tot een toename van depositie binnen gevoelige Natura 2000-gebieden. Daarnaast kunnen er situaties zijn waarin maatregelen kunnen worden getroffen (bijvoorbeeld door specifieke, aanvullende beheersmaatregelen binnen Natura 2000-gebieden) om significante negatieve effecten als gevolg van een toename van depositie uit te sluiten. Dit is in ieder geval het geval indien de betreffende emissietoename een stikstofdepositie binnen Natura 2000-gebieden veroorzaakt die aantoonbaar is toegestaan op grond van de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS); het gaat dan bijvoorbeeld om depositietoename waarvoor een melding of

vergunning is verkregen op basis van de PAS. De PAS betreft immers een nationaal programma waarmee verzekerd is dat de natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden niet worden aangetast. Uit de aanvulling op de plan-MER blijkt dat er binnen de kaders van de PAS depositieruimte beschikbaar is om te komen tot uitvoerbare initiatieven, waarbij ondanks een emissietoename significante negatieve effecten kunnen worden uitgesloten.

5.12.5 Procedure plan-MER

De plan-me.r.-procedure is gestart met het opstellen van een Notitie Reikwijdte en Detailniveau (Notitie R&D). In deze notitie zijn de kaders van, en de onderzoeksmethodiek voor, de m.e.r. beschreven. Aan de orde komt van welke activiteiten de milieueffecten worden onderzocht, op welke wijze en tot welk detailniveau deze milieueffecten zullen worden beschreven. Daarnaast is in de Notitie aangegeven op basis van welke scenario's de effecten zullen worden onderzocht. De Notitie heeft vanaf 4 december 2014 gedurende 6 weken (tot en met 14 januari 2015) ter inzage gelegen. Gedurende die periode was het mogelijk om een reactie in te dienen op de Notitie. Er zijn twee reacties binnengekomen, van het Waterschap Rivierenland en de gemeente Beuningen. Beide geven aan dat de Notitie geen aanleiding geeft tot het maken van opmerkingen.

Het plan-MER is gelijktijdig met het ontwerpbestemmingsplan 'Buitengebied Druten' ter inzage gelegd. Daartoe is het MER als bijlage opgenomen bij de toelichting van het bestemmingsplan. Gedurende een periode van zes weken kon eenieder een zienswijze tegen het ontwerpplan en het bijbehorende plan-MER indienen. Tevens is het ontwerpplan en het plan-MER in deze periode aangeboden aan diverse bestuursorganen. Voorts is het plan-MER ter toetsing aangeboden aan de Commissie m.e.r. De Commissie m.e.r. heeft daarop een toetsingsadvies uitgebracht over het MER. De Commissie signaleert een tekortkoming en enkele aandachtspunten voor de besluitvorming. Daarom is naar aanleiding van het toetsingsadvies een aanvulling op het MER opgesteld³, waarin is gemotiveerd op welke wijze is omgegaan met de punten uit het toetsingsadvies. Deze aanvulling is als bijlage opgenomen bij de toelichting. Het toetsingsadvies is als bijlage opgenomen bij de aanvulling.

---

³ Gemeente Druten – Aanvulling Plan-MER bestemmingsplan Buitengebied Druten, mRO, februari 2016

6 JURIDISCHE ASPECTEN

6.1 Inleiding

6.1.1 Algemeen

Dit hoofdstuk geeft inzicht hoe het beleid voor het buitengebied is vertaald in juridisch bindende regels, met hieraan gekoppeld een verbeelding. De regels bevatten het juridische instrumentarium voor de gebruiksmogelijkheden en bouwmogelijkheden. De verbeelding heeft een ondersteunende rol voor de toepassing van deze regels evenals de functie van visualisering van de bestemmingen. De toelichting heeft geen juridisch bindende werking, maar heeft wel een belangrijke functie bij de onderbouwing van het plan en soms voor de uitleg van bepaalde bestemmingen en regels.

Het belangrijkste onderdeel van een bestemmingsplan is de bestemming. Aan alle in het plan begrepen gronden worden ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening bestemmingen toegewezen. Zo nodig worden aan deze bestemmingen regels gekoppeld omtrent het gebruik van de in het plan begrepen gronden en van de zich daarop bevindende opstallen. Naast de bestemmingen kunnen ook dubbelbestemmingen voorkomen. Deze overlappen de 'gewone' bestemmingen en geven eigen regels, waarbij er sprake is van een rangorde tussen de bestemmingen en de dubbelbestemmingen.

Bij bestemmingen kunnen aanduidingen voorkomen met als doel bepaalde zaken nader of specifiek te regelen. Aanduidingen zijn terug te vinden op de (analoge) verbeelding en hebben een juridische betekenis in het bestemmingsplan. Alle overige op de (analoge) verbeelding voorkomende zaken worden verklaringen genoemd. Verklaringen hebben geen juridische betekenis, maar zijn op de (analoge) verbeelding opgenomen om deze beter leesbaar te maken (bijvoorbeeld topografische ondergrond). Verklaringen worden in de digitale verbeelding niet uitgewisseld, waardoor die informatie de burger via de digitale weg niet zal bereiken.

6.1.2 Digitaliseringsvereisten

Met de inwerkingtreding van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) zijn ook digitaliseringsverplichtingen aan een bestemmingsplan gesteld. De regels en de verbeelding dienen daarom te zijn opgesteld volgens IMRO en SVBP, onderdeel van de zogenaamde RO Standaarden.

IMRO staat voor Informatie Model Ruimtelijke Ordening en heeft betrekking op de inrichting van de ruimtelijke instrumenten van de Wro. Het is het informatiemodel voor het opstellen en het uitwisselen van visies, plannen, besluiten, verordeningen en algemene regels op alle bestuurlijke niveaus. Het model is geschikt voor uitwisseling van informatie tussen de organisaties op het gebied van de ruimtelijke ordening en aanverwante werkterreinen. SVBP staat voor Standaard Vergelijkbare BestemmingsPlannen. Doel van deze standaard is het op vergelijkbare wijze inrichten, vormgeven en verbeelden van bestemmingsplannen en de daarbij behorende uitwerkings- en wijzigingsbesluiten.

Vanaf 1 juli 2013 zijn de RO Standaarden 2012, als opvolger van de RO Standaarden 2008, verplicht. Concreet betekent dit dat nieuwe bestemmingsplannen vanaf die datum volgens deze nieuwe standaard opgesteld en gepubliceerd moeten worden. Het voorliggende bestemmingsplan is overeenkomstig deze nieuwe vereisten opgesteld en is hiermee gereed om digitaal beschikbaar te stellen voor een ieder.

6.2 Opbouw regels en verbeelding

6.2.1 Regels

De planregels zijn opgesteld volgens het SVBP2012 en voldoen tevens aan de eisen van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) die op 1 oktober 2010 in werking is getreden. Daarbij is een standaard hoofdstukindeling aangehouden die begint met Inleidende regels (begrippen en wijze van meten), vervolgens met de bestemmingsregels, de algemene regels (de regels die voor alle bestemmingen gelden) en de overgangs- en slotregels. Daarbij staan de verschillende bestemmingen op alfabetische volgorde.

Ook de regels van een bestemming kennen een standaardopbouw en worden als volgt benoemd:

- Bestemmingsomschrijving;
- Bouwregels;
- Nadere eisen;
- Afwijken van de bouwregels;
- Specifieke gebruiksregels;
- Afwijken van de gebruiksregels;
- Omgevingsvergunning voor de uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde of van werkzaamheden;
- Wijzigingsbevoegdheid.

Opgemerkt wordt dat een bestemmingsregel niet alle elementen hoeft te bevatten, dit verschilt per bestemming.

6.2.2 Analoge verbeelding (plankaart)

Uit de SVBP2012 volgen diverse verplichtingen voor wat betreft de verbeelding, zoals de kleur van de ondergrond (grijs) en minimaal weer te geven aspecten op de ondergrond. Ook de diverse kleuren van de bestemmingen, evenals de verhouding van de op de verbeelding voorkomende lijndiktes, zijn verplicht voorgeschreven.

Voor wat betreft de ondergrond van de verbeelding is gebruik gemaakt van de Grootchalige Basiskaart van Nederland (GBKN, januari 2016), waar nodig aangevuld met de kadastrale kaart. In de legenda van de verbeelding is de versie van het bestemmingsplan vermeld (voorontwerp/ontwerp/vastgesteld). Verder staat de noordpijl in de legenda aangegeven.

6.3 Bestemmingen en dubbelbestemmingen

6.3.1 Bestemmingen

Onder een bestemming wordt de bestemming verstaan die ingevolge artikel 3.1 Wro aan gronden wordt toegekend. Met een bestemming wordt tot uitdrukking gebracht welke gebruiksdoelen of functies (en bouwmogelijkheden), met het oog op een goede ruimtelijke ordening, aan de in het plan begrepen gronden zijn toegekend.

6.3.2 Dubbelbestemmingen

De dubbelbestemmingen kunnen worden gebruikt voor gronden met een gebruiksfunctie die naast de aangegeven bestemming nog een andere waarde/belang hebben dat bescherming behoeft. Met de dubbelbestemming kan in die situatie een voorrangregeling worden aangegeven.

In het plan zijn een groot aantal dubbelbestemmingen opgenomen. Zo is er een dubbelbestemming voor gasleidingen (Leiding-Gas), rioolpersleidingen (Leiding-Riool) en hoogspanningsverbindingen (Leiding - Hoogspanningsverbinding). Voorts zijn er dubbelbestemmingen voor de waterkeringen (Waterstaat-Waterkering) en de uiterwaarden/winterbedden (Waterstaat-Waterstaatkundige functie). Ook zijn er dubbelbestemmingen ter bescherming van archeologische (verwachtings)waarden (Waarde – Archeologie 1 t/m 5, en Waarde – Archeologisch monument).

De dubbelbestemmingen liggen over een groot gebied en gaan voor op de onderliggende bestemming. Zo doorkruisen bijvoorbeeld de gasleidingen en waterkeringen een groot gebied.

Met de dubbelbestemming 'Leiding' is een zone aan weerszijden van de betreffende leiding gereserveerd voor de bescherming van de leiding. In de zone mag niet worden gebouwd of gegraven zonder toestemming van de leidingbeheerder. De leiding moet bereikbaar blijven voor onderhoud en grondwerkzaamheden in de buurt van de leiding kunnen gevaar opleveren. In de zones van deze dubbelbestemming gaan de belangen van het leidingtransport voor. Het gebruik van deze gronden mag geen gevaar opleveren voor de belangen van de dubbelbestemming. Vandaar dat zowel voor bouwen als werken/werkzaamheden in deze zones, eerst getoetst moet worden aan de belangen van de desbetreffende dubbelbestemmingen.

Voor de dubbelbestemmingen 'Waterstaat – Waterkering' en 'Waterstaat – Waterstaatkundige functie' geldt een soortgelijk beschermingsregime, maar dan voor de waterstaatkundige belangen die de betreffende gronden vervullen. De eerstgenoemde dubbelbestemming biedt bescherming aan waterkeringen. De dubbelbestemming 'Waterstaat-Waterstaatkundige functie' biedt bescherming aan de waterstaatkundige functie die de uiterwaarden hebben. De bescherming vindt bij beide dubbelbestemmingen plaats middels een bouwverbod. Op gronden met deze dubbelbestemmingen gaan de waterstaatkundige belangen voor. Bouwen en het uitvoeren kan hier alleen plaatsvinden als dit verenigbaar is met de waterstaatsbelangen. Specifiek voor de beoogde kwelbergingsvijver aan de Koningstraat is een dubbelbestemming 'Waterstaat – Waterbergingsgebied' opgenomen. De bijbehorende regels zijn overgenomen uit het bestemmingsplan 'Kwelberging

Koningstraat Afferden' dat hiervoor specifiek is opgesteld en op 27 november 2015 door de raad is vastgesteld.

De dubbelbestemming voor archeologie heeft een wat ander karakter. Daar gaat het namelijk om gebieden met aanwezige archeologische waarden of een archeologische verwachtingswaarde. Alvorens hier grondbewerkingen volgens de onderliggende bestemmingen kunnen plaatsvinden, moet er eerst archeologisch onderzoek plaatsvinden om te bezien of er geen archeologische waarden aanwezig zijn. Als er geen archeologische waarden aanwezig zijn, kunnen de grondbewerkingen plaatsvinden. Als er wel archeologische waarden worden aangetroffen zal bekeken moeten worden hoe die het beste zeker gesteld kunnen worden. Overigens is archeologisch onderzoek alleen nodig vanaf een bepaalde diepte en oppervlakte. Zie hiervoor paragraaf 5.10.

6.4 Artikelgewijze toelichting

In deze paragraaf wordt waar dat noodzakelijk en nuttig wordt geacht een nadere toelichting gegeven op specifieke onderdelen van de planregels. Sommige regelingen zijn daarom hierna niet opgenomen: deze worden geacht voor zich te spreken.

Hoofdstuk 1: Inleidende regels

Artikel 1 en 2:

Voor de begripsomschrijvingen en wijze van meten is aangesloten bij het SVBP 2012. Deze begrippen zijn aangevuld met voor het plan relevante begrippen.

Figuur relatie

Bij de wijze van meten wordt ook aangegeven wat de betekenis is van de figuur 'relatie'. Binnen het bestemmingsplangebied is deze figuur met name gebruikt om agrarische bouwvlakken aan elkaar te koppelen. Ter plaatse van deze figuur behoren de bouwvlakken of bestemmingsvlakken bij elkaar en worden als één bouwvlak of één bestemmingsvlak aangemerkt. Dit houdt bijvoorbeeld in dat bepaalde aantallen of oppervlaktes die toegestaan zijn ingevolge de regels worden gerekend over de twee bouw- of bestemmingsvlakken. Bij het bepalen van de al aanwezige aantallen en oppervlaktes moet bij de plantoetsing dan ook gekeken worden naar beide vlakken en deze aantallen of oppervlaktes bij elkaar opgeteld worden. Twee bestemmings- of bouwvlakken die met een relatieteken verbonden zijn, betekent zo dus niet dat er ook dubbele aantallen of oppervlaktes toegestaan zijn. In het bestemmingsplan is bijvoorbeeld opgenomen dat per agrarisch bouwvlak maximaal één bedrijfswoning is toegestaan. Indien een bedrijf beschikt over twee met de figuur 'relatie' aan elkaar gekoppelde bouwvlakken dan houdt dit dus niet in dat er twee bedrijfswoningen zijn toegestaan. Er is slechts één bedrijfswoning toegestaan, omdat de twee bouwvlakken bij elkaar horen en als één bouwvlak worden aangemerkt.

Hoofdstuk 2: Bestemmingsregels

Artikel 3   Agrarisch

Deze bestemming is gebruikt voor gronden die een agrarisch gebruik kennen en niet behoren tot de Ecologische Hoofdstructuur. Vrijwel het gehele buitengebied heeft landschappelijke kwaliteiten. Daartoe zijn de verschillende landschapstypen met hun kenmerkende kwaliteiten in dit bestemmingsplan vastgelegd. Op de verbeelding zijn ze met een gebiedsaanduiding aangewezen en in de planregels zijn de kenmerkende kwaliteiten van elk landschapstype kort opgesomd. Bij het agrarische gebruik dient er rekening te worden gehouden met deze landschapstypen. Daartoe is een omgevingsvergunningplicht opgenomen voor werken en werkzaamheden die deze waarden kunnen aantasten.

De agrarische bedrijven hebben een bouwvlak gekregen. Intensieve veehouderijen en glastuinbouwbedrijven zijn op de verbeelding aangeduid. De regels bevatten een mogelijkheid voor aanpassing en vergroting van het bouwvlak door middel van wijziging. Nieuwvestiging of splitsing van bouwvlakken behoren niet tot de mogelijkheden. Een dergelijke ontwikkeling vraagt om een brede afweging en kan alleen via een partiële herziening of buitenplanse afwijking, worden gerealiseerd. In principe dient alle bebouwing en verharding binnen het bouwvlak te worden gesitueerd, uitgezonderd bouwwerken, geen gebouwen zijnde met een bouwhoogte van maximaal 2 meter, niet zijnde paardenbakken, overkappingen, bouwwerken voor mestopslag, voeropslag, sleuf- en andere silo's, water- en andere bassins, spoelplaatsen en voorzieningen voor duurzame energie opwekking. Deze categorie bouwwerken hoort immers ook binnen het bouwvlak thuis. De hoogte van erf- en terreinafscheidingen mag buiten het bouwvlak maximaal 1,5 meter zijn.

De goothoogte van bedrijfsgebouwen mag niet meer dan 6 meter bedragen en de bouwhoogte niet meer dan 12 meter. De goot- en bouwhoogte voor kassen ten behoeve van glastuinbouwbedrijven mag niet meer dan 6 meter respectievelijk 9 meter bedragen. De bestaande oppervlakte aan kassen voor glastuinbouwbedrijven mag alleen na afwijking met maximaal 20% worden vergroot. Teeltondersteunende kassen ten behoeve van een vollegrondstuinbouwbedrijf of boomteeltbedrijf zijn bij recht toegestaan tot een omvang van 200 m².

Per bouwvlak is maximaal 1 bedrijfswoning toegestaan, tenzij op de verbeelding middels de aanduiding 'specifieke vorm van wonen – tweede bedrijfswoning' is aangegeven dat er twee bedrijfswoningen zijn toegestaan. Een tweede bedrijfswoning is alleen toegestaan als die in de bestaande situatie al aanwezig is. De inhoud van een bedrijfswoning mag maximaal 800 m³ bedragen. De goothoogte van een bedrijfswoning mag maximaal 4,5 meter zijn en de bouwhoogte maximaal 10 meter.

Bij een agrarisch bedrijf zijn kleinschalige nevenactiviteiten mogelijk, in die zin dat het bevoegd gezag (veelal Burgemeester en wethouders) door middel van het verlenen van een omgevingsvergunning kan afwijken van de gebruiksregels en nevenactiviteiten kan toestaan. Voor deze nevenactiviteiten dient bestaande bebouwing te worden aangewend. In omvang zijn de

nevenactiviteiten beperkt tot een bepaalde oppervlakte: 25% van de bedrijfsvloeroppervlakte, tot een maximum van 350 m². Voor kleinschalige horeca-activiteiten mag maximaal 100 m² worden gebruikt. Parkeren moet daarbij op eigen terrein binnen het bouwvlak worden opgelost en de nevenactiviteiten mogen geen grote verkeersaantrekkende werking hebben. Tevens moet voorkomen worden dat de nevenactiviteiten de overhand gaan vormen op een agrarisch bouwvlak: het agrarisch bedrijf moet daarom de hoofdfunctie blijven. Om verrommeling van het landschap te voorkomen is buitenopslag ten behoeve van nevenactiviteiten niet toegestaan.

Artikel 4 Agrarisch met waarden

Deze bestemming is gebruikt voor de gronden die een agrarisch gebruik kennen en behoren tot de Groene Ontwikkelingszone. Binnen deze bestemming gelden dezelfde regels ten aanzien van het bouwvlak, het bouwen en het gebruik van bebouwing als in de bestemming Agrarisch.

Ook binnen dit gebied is sprake van landschappelijke kwaliteiten. Evenals bij de bestemming Agrarisch zijn de verschillende landschapstypen met een gebiedsaanduiding aangegeven en in de planregels zijn de kenmerkende kwaliteiten van elk landschapstype kort opgesomd. Naast de landschappelijke waarden genieten in de bestemming Agrarisch met waarden ook de natuurwaarden die verbonden zijn aan de 'Groene ontwikkelingszone' (GO) bescherming. Bij het agrarisch gebruik zal rekening moeten worden gehouden met deze waarden. Daartoe is een omgevingsvergunningplicht opgenomen voor werken en werkzaamheden die deze waarden kunnen aantasten. Ook bij het verlenen van afwijkingen en toepassen van wijzigingsbevoegdheden zal getoetst moeten worden aan de waarden van de GO. Daartoe is als voorwaarde opgenomen dat de natuurwaarden niet onevenredig mogen worden aangetast en er geen significante negatieve effecten mogen zijn voor de kernkwaliteiten van de GO.

Artikel 5 Bedrijf

Deze bestemming omvat de verspreid liggende niet-agrarische bedrijven in het plangebied. Uitsluitend de bestaande bedrijven zijn hier toegestaan. Met een afwijking via omgevingsvergunning kan een ander bedrijfstype worden toegestaan, mits het een bedrijf betreft dat niet zwaarder is dan categorie 1 of 2. Zo wordt de vestiging van bedrijven in hoge milieucategorieën die niet in het buitengebied thuishoren voorkomen.

Voor sommige percelen zijn bouwvlakken op de verbeelding aangegeven. In dat geval mogen gebouwen, dus ook bedrijfswoningen, uitsluitend hierbinnen worden gebouwd.

In de regels is de maximale oppervlakte aan bedrijfsgebouwen per bedrijf opgenomen. Deze is gebaseerd op de vigerende rechten. De gezamenlijke oppervlakte van alle bedrijfsgebouwen tezamen mag dus niet meer bedragen dan deze oppervlakte. Uitbreiding van deze oppervlakte is alleen bij afwijking mogelijk waarbij een onderscheid is gemaakt tussen gebiedsgebonden en niet-gebiedsgebonden bedrijven. Over het algemeen zijn er voor gebiedsgebonden bedrijven meer uitbreidingsmogelijkheden omdat zij qua activiteit gebonden zijn aan het buitengebied. Niet-gebiedsgebonden bedrijven kunnen ook prima op een bedrijventerrein uit de voeten.

De in de regels vastgelegde oppervlakte heeft alleen betrekking op de bedrijfsgebouwen. De oppervlakte van een bedrijfswoning en bijbehorende bouwwerken bij een bedrijfswoning vallen hier dus niet onder. De omvang van een bedrijfswoning en bijbehorende bouwwerken bij die bedrijfswoning is immers al via aparte regels vastgelegd.

De bouwhoogte van bedrijfsgebouwen mag niet meer bedragen dan 9 meter. In enkele gevallen is een andere hoogte toegestaan. Deze gevallen zijn specifiek in de regels aangegeven.

Per bestemmingsvlak is maximaal 1 bedrijfswoning toegestaan, tenzij op de verbeelding met de aanduiding 'specifieke vorm van wonen – tweede bedrijfswoning' is aangegeven dat er twee bedrijfswoningen zijn toegestaan of op de verbeelding de aanduiding 'bedrijfswoning uitgesloten' is opgenomen, in welk geval geen bedrijfswoning is toegestaan. De inhoud van een bedrijfswoning mag maximaal 800 m³ bedragen. De goothoogte van een bedrijfswoning mag maximaal 4,5 meter zijn en de bouwhoogte maximaal 10 meter.

Tot slot wordt opgemerkt dat ook paardenbakken binnen deze bestemming zijn toegestaan. Dit betreft enerzijds bestaande paardenbakken, maar ook nieuwe paardenbakken zijn toegestaan. Daarbij geldt dat een paardenbak uitsluitend mag worden aangewend voor hobbymatig gebruik ten behoeve van de bewoners van het perceel. Dit om (bedrijfsmatig) gebruik en gebruik door derden te voorkomen, hetgeen zou leiden tot een veel hogere gebruiksintensiteit en ongewenste verkeersaantrekkende werking.

Artikel 6   Bedrijf - Nutsvoorziening

Deze bestemming is toegekend aan de voorzieningen die een min of meer algemeen of bijzonder openbaar nut hebben en een ideëel of technisch doel dienen. Het gaat hierbij om een pompstation, elektriciteitsstation en diverse kleinschalige nutsvoorzieningen. In regels is een onderscheid gemaakt tussen deze drie typen voorzieningen, vanwege de specifieke ruimtelijke uitstraling en omdat hiervoor specifieke bouwregels gewenst zijn. De bouw mogelijkheden komen overeen met de vigerende rechten. Voor de kleinschalige nutsvoorzieningen geldt een generieke regeling: de gezamenlijke oppervlakte aan gebouwen mag per locatie niet meer dan 25 m² bedragen en de bouwhoogte niet meer dan 6 meter. Het bouwen van bedrijfswoningen is op geen enkele locatie toegestaan.

Artikel 7   Bedrijf - Uiterwaarden

Deze bestemming is opgenomen voor de bestaande buitendijkse niet-agrarische bedrijvigheid. Het betreft in dit kader een scheepsbouw- en reparatiebedrijf en een (voormalige) steenfabriek die ook specifiek zijn aangeduid. De bijbehorende gebruiks- en bouwregels zijn daarbij zoveel mogelijk afgestemd op de huidige situatie, danwel planologische en vergunde mogelijkheden.

Artikel 8   Bos

Deze bestemming is gebruikt voor de bestaande bosgebieden en gebiedjes. De gronden zijn niet alleen bestemd voor de instandhouding, herstel en ontwikkeling van ter plaatse voorkomend bos, maar ook voor de

instandhouding, herstel en ontwikkeling van de landschappelijke en natuurlijke waarden en het ter plaatse aanwezige landschapstype met zijn kernkwaliteiten. Ter bescherming van de waarden is een omgevingsvergunningenstelsel opgenomen voor het uitvoeren van diverse werken en werkzaamheden. Het kappen van bomen is uiteraard vergunningplichtig. Binnen deze bestemming zijn uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen zijnde toegestaan. Deze bouwwerken moeten wel passen bij de bestemming. Dat houdt in dat deze bouwwerken ten behoeve van het bos mogen worden gebouwd, maar bijvoorbeeld ook ten behoeve van extensief recreatief medegebruik (dat ook binnen de bestemming Bos is toegestaan). Tevens is per 60 hectare te onderhouden/beheren bos één onderhoudsschuur van 60 m² toegestaan ten behoeve van de stalling en opslag van het onderhoudsmaterieel.

In aanvulling op het bovenstaande wordt als onderdeel van de beoogde 'zorglandgoed'-ontwikkeling op het landgoed Horssen de bestaande boschuur op het zuidoostelijk deel van het terrein omgevormd tot multifunctionele ruimte. Hiervoor is de aanduiding 'specifieke vorm van gemengd – multifunctioneel' opgenomen. De omvang van het bestaande gebouw is maatgevend en is in de regels vastgelegd.

Artikel 9 Groen-Landhuis

De bestemming Groen-Landhuis is toegekend aan het landhuis Huis te Horssen en directe omgeving. Het landhuis is specifiek bestemd vanwege de instandhouding van het karakter van het landhuis in cultuurhistorisch, landschappelijk en natuurwetenschappelijk opzicht. Om deze waarden te beschermen is een omgevingsvergunningenstelsel voor het uitvoeren van werken en werkzaamheden en voor het slopen van bouwwerken opgenomen, zodat een aantal werkzaamheden die niet vallen onder het normale onderhoud, alleen mogelijk zijn met een vergunning. Ten behoeve van het behoud van de ruimtelijke samenhang en het cultuurhistorisch karakter kunnen burgemeester en wethouders nadere eisen stellen aan situering en maatvoering van bebouwing. De gezamenlijke oppervlakte aan gebouwen mag daarbij niet meer dan 973 m² bedragen. Hierbij is rekening gehouden met de nieuwe planontwikkeling om een zogenaamd 'zorglandgoed' (woongroep voor senioren) te realiseren. De bestemmingsomschrijving is hierop ook afgestemd.

Artikel 10 Groen-Landschappelijke inpassing

De bestemming Groen – Landschappelijke inpassing is gebruikt voor bestaande groenstroken die een functie vervullen als landschappelijke inpassing voor bouwpercelen in het buitengebied. Deze stroken zijn daarmee van belang voor de ruimtelijke en beeldkwaliteit en dienen te worden behouden. De gronden zijn daartoe bestemd voor het aanbrengen en instandhouden van (afschermende) beplanting ter landschappelijke inpassing van gebouwen, erven en verhardingen. De bestemming Groen – Landschappelijke inpassing waarborgt dat de gronden uitsluitend kunnen worden gebruikt voor de landschappelijke inpassing. Ter bescherming van het aanwezige groen is in de regels een omgevingsvergunningplicht opgenomen voor het vellen of rooien van houtgewas en het aanleggen van verhardingen.

Artikel 11 Horeca

Deze bestemming is afgestemd op de horecabestemming uit het vastgestelde bestemmingsplan 'Wegrestaurant Maas en Waalweg Afferden'. Binnen de bestemming Horeca wordt "horeca categorie 1" toegestaan, inclusief de daarbij behorende parkeergelegenheid. Onder "horeca categorie 1" vallen horecabedrijven die geheel of in overwegende mate gericht zijn op het verstrekken van ter plaatse bereide etenswaren die ter plaatse genuttigd worden, alsmede het daaraan ondergeschikt verstrekken van alcoholhoudende en niet-alcoholhoudende dranken, al dan niet in combinatie met het verstrekken van nachtverblijf en/of van zaalverhuur, zoals een (hotel-)restaurant, pannenkoekhuis, eetcafé en pizzeria, uitgezonderd een maaltijdafhaalcentrum.

Gebouwen dienen binnen het aangeduide bouwvlak op de verbeelding te worden gebouwd. Gebouwen van ondergeschikte aard, zoals ten dienste van een fietsenberging en dergelijke, zijn hierop uitgezonderd en mogen ook buiten het bouwvlak worden gebouwd, tot een gezamenlijke oppervlakte van 100 m².

Artikel 12 Maatschappelijk

De bestemming Maatschappelijk is gebruikt voor het perceel Kerkstraat 26 in Puiflijk waar een dierenartsenpraktijk is gevestigd, alsmede voor een nieuwe ontwikkeling aan de Houtsestraat 24a te Puiflijk waar nieuwe bebouwing ten behoeve van dagbesteding met bijbehorende voorzieningen voor mensen met een verstandelijke handicap wordt beoogd.

Op het perceel Kerkstraat 26 zijn maatschappelijke voorzieningen toegestaan, zoals educatieve, medische, sociaal-culturele en zorgvoorzieningen, die onderling uitwisselbaar zijn. Dit is met de aanduiding 'maatschappelijk' op de verbeelding aangegeven. Daarbij is aangesloten bij de geldende bestemming voor dit perceel.

Voor het perceel Houtsestraat 24a is de aanduiding 'zorgboerderij' opgenomen en is een zelfstandige zorginstelling in het kader van een agrarische neventak toegestaan waar mensen met een zorg- of hulpvraag een passende dagbesteding vinden. Daarmee wordt aangesloten bij een nieuwe ontwikkeling die specifiek op dit perceel wordt beoogd.

Voor beide percelen geldt verder dat gebouwen uitsluitend binnen het aangeduide bouwvlak mogen worden gebouwd. De maximaal toegestane goot- en bouwhoogte zijn op de verbeelding aangeduid.

Er is maximaal één dienstwoning toegestaan, waarvoor afwijkende bouwregels gelden die in de regels zijn opgenomen.

Artikel 13 Natuur

De bestaande natuurgebieden hebben de bestemming Natuur gekregen. Deze gronden zijn bestemd voor de instandhouding, herstel en ontwikkeling van de landschappelijke en natuurlijke waarden en het ter plaatse aanwezige landschapstype met zijn kernkwaliteiten. Eveneens is agrarisch natuurbeheer toegestaan, maar uitsluitend indien de natuur- en landschapswaarden daardoor niet onevenredig worden aangetast. Begrazing van natuurgronden door bijvoorbeeld schapen is daardoor mogelijk. De natuur- en landschappelijke waarden worden beschermd met een vergunningplicht voor het uitvoeren van diverse werken en werkzaamheden. Binnen deze bestemming zijn uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen zijnde toegestaan.

Deze bouwwerken moeten wel passen bij de bestemming. Dat houdt in dat deze bouwwerken ten behoeve van de Natuur mogen worden gebouwd, maar bijvoorbeeld ook ten behoeve van extensief recreatief medegebruik (dat ook binnen de bestemming Natuur is toegestaan). Daarnaast is op deze gronden per 60 hectare te onderhouden/beheren bos één onderhoudsschuur van 60 m² toegestaan ten behoeve van de stalling en opslag van het benodigde onderhoudsmaterieel. Eveneens zijn jachthutten toegestaan. Voorts is ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van recreatie – visclub' in het Drutens Bosje een gebouwtje ten behoeve van de visclub toegestaan van 10 m². Deze bouwmogelijkheid was al opgenomen in het bestemmingsplan 'Partiële herziening Buitengebied 2003'.

Artikel 14 Recreatie

Deze bestemming is gegeven aan de volkstuinen en de natuurspeeltuin ten oosten van de kern Druten. Ook de gronden van de survivalvereniging en boerderij 't Uiversnest hebben de bestemming 'Recreatie' gekregen, evenals het kampeerterrein en bijbehorende voorzieningen aan de Kooistraat 1a. Met een aanduiding is aangegeven waar welk type recreatieve voorziening is toegestaan.

Op gronden met de bestemming 'Recreatie' zijn alleen bouwwerken, geen gebouwen zijnde toegestaan, behalve bij boerderij 't Uiversnest en het kampeerterrein aan de Kooistraat 1a. Hier zijn ook gebouwen toegestaan.

Artikel 15 Sport

Deze bestemming omvat een aantal sportieve functies. Het gaat om sportpark de Gelenberg, de daar gelegen schietvereniging, manege en jongerencentrum en enkele verspreid gelegen maneges. Met een aanduiding is aangegeven waar welk type sportvoorziening is toegestaan.

De bouw- en gebruiksregels variëren per type sportvoorziening. Daarom is dit voor de verschillende voorzieningen in de regels apart uitgewerkt. De bouwmogelijkheden zijn afgestemd op de vigerende rechten. Indien een bouwvlak op de verbeelding is opgenomen, dan dienen de gebouwen binnen het bouwvlak te worden gebouwd. Bedrijfswoningen zijn nergens toegestaan, uitgezonderd bij de manege aan de Molenweg waar wel een woning is toegestaan.

Bij de schietvereniging, het sportpark en de maneges is ondersteunende horeca in de vorm van een kantine toegestaan. De horeca dient dus ter ondersteuning van de hoofdfunctie en mag niet zelfstandig functioneren (bijvoorbeeld los van de openingstijden van de sportvoorziening). Bij de manege aan de Molenweg is ondergeschikte detailhandel in de vorm van een ruitershop toegestaan. Dit omdat het vigerende bestemmingsplan voor dit perceel dat ook al toestaat. Bij de overige sportvoorzieningen is geen detailhandel mogelijk. Voorts kunnen bij de maneges evenementen worden georganiseerd, zoals dressuur- en springwedstrijden. In de regels is de frequentie, duur en het aantal deelnemers aan de evenementen vastgelegd.

Omdat de wens bestaat om te komen tot herinrichting van het sportpark is hiervoor een wijzigingsbevoegdheid onder voorwaarden opgenomen. Hiermee kan de bebouwingsoppervlakte worden vergroot, ten behoeve van de realisatie van sporthallen, zwembad, bijbehorende ondersteunende horeca en

sportgerelateerde voorzieningen, zoals fysiotherapeut, sportwinkel en dergelijke. Belangrijke voorwaarde voor wijziging is dat wijziging vanuit verkeerskundig oogpunt aanvaardbaar is, gelet op de verkeersaantrekkende werking, verkeersveiligheid e.d., en er wordt voorzien in voldoende parkeergelegenheid.

Artikel 16 Tuin - Appeltern

Het informatietuinencomplex 'De Tuinen van Appeltern' is, voor zover het op Drutens grondgebied is gelegen, specifiek bestemd met de bestemming Tuin – Appeltern. Deze gronden zijn bestemd voor toeristische, educatieve en wetenschappelijke doeleinden gebaseerd op tuinen en parken. De bouw- en gebruiksregels zijn gebaseerd op de geldende rechten uit het huidige bestemmingsplan voor dit gebied: 'De Tuinen van Appeltern'. Er is in feite sprake van drie deelgebieden. Deze zijn aangegeven met de aanduiding 'specifieke bouwaanduiding – tuinen 1 t/m 3'. Voor ieder deelgebied gelden specifieke bouwregels.

Artikel 17 Verkeer

Deze bestemming is gebruikt voor de openbare wegen in het plangebied met hoofdzakelijk een verkeersfunctie. Binnen de bestemming zijn niet alleen wegen, straten en paden mogelijk, maar ook zaken als parkeervoorzieningen, bermen en beplanting.

In de bestemming Verkeer zijn uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen zijnde toegestaan zoals geluidwerende voorzieningen, hekwerken, e.d. Uitzondering hierop vormt de mogelijkheid om bij de vrachtwagenparkeerplaats uit het vastgestelde bestemmingsplan 'Wegrestaurant Maas en Waalweg Afferden' gebouwen op te richten. Hiervoor is een bouwvlak opgenomen.

Ditzelfde geldt voor de aanduiding 'specifieke vorm van verkeer - vrachtautoparkeerterrein' voor parkeervoorzieningen voor vrachtoertuigen en nachtverblijf in gestalde vrachtoertuigen. Het gebruik van gronden als vrachtautoparkeerterrein is echter alleen dan toegestaan indien een hekwerk rond het vrachtautoparkeerterrein en een voorziening waarmee de toegang tot het vrachtautoparkeerterrein kan worden gecontroleerd worden geplaatst en in stand wordt gehouden.

Overigens zijn bouwwerken ten behoeve van straatverlichting, bewegwijzering (verkeersgeleiding, verkeersregeling, wegaanduiding), het openbaar vervoer en afvalcontainers (onder voorwaarden) vergunningvrij. Hiervoor hoeft dus geen uitputtende bouwregeling opgenomen te worden.

Artikel 18 Water

Deze bestemming is gegeven aan de hoofdwatgangen en -waterpartijen in het plangebied. Deze gronden zijn niet alleen bestemd voor de watgangen, de waterhuishouding of waterberging, maar ook voor extensief dagrecreatief medegebruik en de instandhouding, herstel en ontwikkeling van de natuurwaarden. Sommige watgangen worden immers ook recreatief gebruikt, zoals voor varen en vissen. Daarnaast zijn aan de watgangen natuurlijke waarden verbonden.

Binnen de bestemming Water zijn uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen zijnde toegestaan, zoals bruggen, steigers en meerpalen, met een maximale bouwhoogte van 3 meter. Voor het realiseren van dergelijke bouwwerken is vaak ook een watervergunning van het waterschap benodigd. De initiatiefnemer is zelf verantwoordelijk voor de aanvraag van deze vergunning. Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat er plannen zijn om het voormalige bunkerwinkelschip te verbouwen en daarop dagrecreatieve voorzieningen mogelijk te maken en deze aan de zuidzijde van de Veerdam te positioneren, in combinatie met een recreatiehaven en bijbehorende voorzieningen. In de bestemming Water is hiervoor een tweetal specifieke aanduidingen opgenomen, te weten 'specifieke vorm van recreatie – bunkerwinkelschip' en 'specifieke vorm van recreatie – recreatiehaven'.

Artikel 19 Wonen

Deze bestemming is gegeven aan de bestaande woonpercelen in het plangebied. Per bestemmingsvlak is maximaal 1 woning toegestaan, tenzij op de verbeelding het betreffende bestemmingsvlak is voorzien van de aanduiding 'maximum aantal wooneenheden', waarmee een ander aantal woningen wordt aangegeven. Hierdoor zijn niet meer woningen toelaatbaar dan het bestaande aantal woningen.

Hoofdgebouw

De maximale inhoud van een hoofdgebouw is in de regels vastgelegd. Hoofdgebouwen die op dit moment een inhoud hebben die kleiner is dan 800 m³ mogen worden uitgebreid tot maximaal 800 m³. Hoofdgebouwen die op dit moment reeds een grotere inhoud hebben dan 800 m³, mogen niet worden uitgebreid. Bij herbouw mag de bestaande inhoud wel worden teruggebouwd.

De woning is in principe slechts toegestaan op de bestaande locatie binnen het bestemmingsvlak. Hierdoor wordt overal het bestaande bebouwingsbeeld vastgehouden. Wel is een afwijkingsmogelijkheid opgenomen voor herbouw van de woning op een andere plaats binnen het bestemmingsvlak, mits er vanuit ruimtelijk en stedenbouwkundig oogpunt een aanzienlijk betere situatie ontstaat. Er dient dus een duidelijke kwaliteitsverbetering te worden gerealiseerd.

De goothoogte van een hoofdgebouw mag niet meer bedragen dan 4,5 meter en de bouwhoogte niet meer dan 10 meter. Bestaande hoogten die hoger zijn, mogen bij herbouw worden teruggebouwd.

Indien twee bestemmingsvlakken met de bestemming Wonen aan elkaar grenzen, dan dient het hoofdgebouw op minimaal 3 meter van de zijdelingse perceelsgrens te worden gebouwd. Hiermee wordt voorkomen dat woningen in de erfgrans of op een te kleine afstand van die grens worden gebouwd, hetgeen vanuit stedenbouwkundig oogpunt en vanuit het oogpunt van privacy bezwaarlijk kan zijn. Met een afwijking kan een kleinere afstand worden toegestaan, mits dit vanuit stedenbouwkundig oogpunt en aanvaardbaar is en er geen onevenredige aantasting ontstaat van de gebruiksmogelijkheden van aangrenzende percelen. Bij dit laatste dient het privacy aspect meegewogen te worden.

Bijbehorende bouwwerken

Per woning is een oppervlakte van maximaal 70 m² bijbehorende bouwwerken toegestaan. Hieronder worden (vrijstaande) bijgebouwen, alsook aan- en uitbouwen begrepen. Bij woonpercelen met een oppervlakte van meer dan 1.000 m² mag deze oppervlakte maximaal 100 m² bedragen. Indien de bestaande oppervlakte groter is, dan is de bestaande oppervlakte de maximale maat. Herbouw van dit surplus is uitsluitend toegestaan op de bestaande locatie.

Herbouw op een andere locatie binnen het bestemmingsvlak kan via afwijking, mits de oppervlakte van de bijbehorende bouwwerken na deze vervangende nieuwbouw is teruggebracht tot maximaal 70 m² of 100 m² (indien sprake is van een perceel groter dan 1.000 m²) vermeerderd met 50% van de bestaande oppervlakte boven 70 m², tot een maximale oppervlakte van 200 m². Dit kan met het volgende voorbeeld nader worden verduidelijkt. Bij een woning staan bijbehorende bouwwerken met een totale oppervlakte van 135 m². Deze mogen worden gesaneerd. Rekensom: 70 m² mag sowieso worden herbouwd; van het meerdere (135 -/- 70 = 65 m²) mag 50% (=32,50 m²) worden herbouwd. Totaal mag maximaal 102,50 m² (70+32,50) worden herbouwd.

Ook bevat het plan een mogelijkheid om na afwijking een gezamenlijke oppervlakte van 200 m² aan bijbehorende bouwwerken toe te staan. Dit kan echter alleen op grote percelen: de omvang dient minimaal 2.000 m² te zijn. Bovendien dient de grotere oppervlakte aan bijbehorende bouwwerken ruimtelijk inpasbaar te zijn en mogen de landschappelijke waarden niet onevenredig worden aangetast.

De goothoogte van bijbehorende bouwwerken mag maximaal 3 meter bedragen en de bouwhoogte maximaal 6 meter. Om een te grote spreiding van bijbehorende bouwwerken over grote woonpercelen te voorkomen, hetgeen vanuit ruimtelijk en landschappelijk oogpunt niet gewenst is, mag de afstand van bijbehorende bouwwerken tot het hoofdgebouw waar ze bijhoren niet meer dan 50 meter bedragen.

Paardenbakken

Paardenbakken zijn bij woningen toegestaan. Dit betreft enerzijds bestaande paardenbakken, maar ook nieuwe paardenbakken zijn toegestaan. Daarbij geldt dat een paardenbak uitsluitend mag worden aangewend voor hobbymatig gebruik ten behoeve van de bewoners van het perceel. Dit om (bedrijfsmatig) gebruik en gebruik door derden te voorkomen, hetgeen zou leiden tot een veel hogere gebruiksintensiteit en ongewenste verkeersaantrekkende werking.

Beroep of bedrijf aan huis

De woning en daarmee fysiek verbonden bijbehorende bouwwerken mogen mede worden gebruikt voor de uitoefening van een beroep of bedrijf aan huis. Vrije beroepen zijn bij recht toegestaan tot een oppervlakte van 50 m². Andere beroeps- en bedrijfsmatige activiteiten kunnen uitsluitend na een afwijking via een omgevingsvergunning worden toegestaan. Voor zowel het beroep als het bedrijf aan huis geldt dat de woonfunctie daardoor niet mag worden verdrongen. Daarom is de vloeroppervlakte van de woning en

bijbehorende bouwwerken die hiervoor mag worden gebruikt qua omvang beperkt (tot maximaal 50m²). Uitsluitend beroepen en bedrijven die niet vergunningplichtig zijn voor de activiteit oprichten van een inrichting in het kader van de Wabo zijn toegestaan. Voorts mag het beroep of bedrijf uitsluitend worden uitgeoefend door degene die tevens de gebruiker van de woning is en dient er te worden voorzien in voldoende parkeergelegenheid ten behoeve van het beroep of bedrijf.

Artikel 20 Leiding-Gas

Zie hiervoor onder paragraaf 6.3.

Artikel 21 Leiding-Hoogspanningsverbinding

Zie hiervoor onder paragraaf 6.3.

Artikel 22 Leiding-Riool

Zie hiervoor onder paragraaf 6.3.

Artikel 23 t/m 28 Waarde-Archeologisch monument en Waarde – Archeologie 1 t/m 5

Zie hiervoor onder paragraaf 6.3 en paragraaf 5.10.

Artikel 29 Waterstaat – Waterbergingsgebied

Zie hiervoor onder paragraaf 6.3.

Artikel 30 Waterstaat-Waterkering

Zie hiervoor onder paragraaf 6.3.

Artikel 31 Waterstaat-Waterstaatkundige functie

Zie hiervoor onder paragraaf 6.3.

Hoofdstuk 3: Algemene regels

Artikel 32 Anti-dubbelregel:

In het nieuwe Besluit op de ruimtelijke ordening is hiervoor een standaard bepaling opgenomen. Het besluit verplicht om deze bepaling in het bestemmingsplan op te nemen.

Artikel 33 Algemene bouwregels:

Bestaande en afwijkende maatvoering en situering

In dit bestemmingsplan zijn deels gestandaardiseerde bouwregels opgenomen waar het merendeel van de bebouwing aan voldoet. Er komen echter overschrijdingen voor, waarvoor in het verleden omgevingsvergunningen voor het bouwen (voorheen bouwvergunningen) zijn verleend. Deze vergunde overschrijdingen zijn hier positief bestemd. Anders dan onder het overgangrecht geldt voor deze positief bestemde overschrijdingen dus niet de beperking dat slechts een gedeeltelijke vervanging mag plaatsvinden. Sloop en vervangende nieuwbouw is gewoon toegestaan.

Ondergronds bouwen

Zie voor een toelichting op het aspect ondergronds bouwen paragraaf 4.12.

Artikel 34 Algemene gebruiksregels

Het verbod om gronden en opstallen te gebruiken in strijd met het bestemmingsplan (zonder omgevingsvergunning) is opgenomen in artikel 2.1, lid 1, sub c van de Wabo. Bij de algemene gebruiksregels is dan ook enkel aangegeven welk gebruik in ieder geval als strijdig met dit bestemmingsplan moet worden aangemerkt. Naast de algemene gebruiksregels, die voor elke bestemming gelden, bevat het bestemmingsplan ook specifieke gebruiksregels. Deze zijn opgenomen in de bestemming waar ze van toepassing zijn.

Artikel 35 Algemene aanduidingsregels

Hier zijn de aanduidingen met bijbehorende regels opgenomen die meer dan één bestemming bestrijken, zoals de landschapstypen (met kernkwaliteiten), de milieuzones (zoals grondwaterbeschermingsgebieden), de veiligheidszones (zoals de veiligheidszone van LPG-tankstations), de geluidzone (industrie) en de vrijwaringszones (zoals molenbiotopen). Vanwege de digitaliseringsafspraken (RO-standaarden) moeten deze aanduidingen in een afzonderlijk artikel worden opgenomen en kunnen de regels niet onder de afzonderlijke bestemmingen worden opgenomen.

Artikel 36 Algemene afwijkingsregels

Hier zijn algemene afwijkingsregels (onder voorwaarden) opgenomen die voor alle bestemmingen gelden. Het betreft onder meer afwijkingen voor:

- Maximaal 10% van de voorgeschreven maatvoering;
- Het bouwen van bouwwerken voor kleinschalige nutsvoorzieningen;
- Het bouwen van antennemasten;
- Het gebruik van een (vrijstaand) bijgebouw of tijdelijke woonunit bij een (bedrijfs)woning als afhankelijke woonruimte voor mantelzorg;
- Het gebruik van een (bedrijfs)woning als kleinschalige logiesaccommodatie (bijvoorbeeld bed&breakfast);
- De exploitatie van een theetuin en kleinschalige dagrecreatie bij een (bedrijfs)woning.
- De tijdelijke vestiging van een startend niet-agrarisch bedrijf binnen een agrarisch bouwvlak of de bestemming wonen. Een dergelijk bedrijf mag maximaal 3 jaar aanwezig zijn. Bovendien mag het alleen inpandig worden geëxploiteerd (dus ook geen buitenopslag) tot een oppervlakte van 350 m² en niet zwaarder zijn dan categorie 3.1. Hiermee kunnen startende bedrijven worden gefaciliteerd hetgeen de lokale economie ten goede komt. Na 3 jaar dienen zij zich te vestigen op een geschikte locatie op een bedrijventerrein.

Verder is een mogelijkheid opgenomen voor het bouwen bijbehorende bouwwerken ten behoeve van mantelzorg. Dit geldt ook voor de plaatsing van een tijdelijke woonunit ten behoeve van mantelzorg. In paragraaf 4.9.5 is hierop reeds uitgebreid ingegaan.

Artikel 37 Algemene wijzigingsregels

Met de toepassing van deze regels kunnen de aangegeven bestemmingen in de toekomst door burgemeester en wethouders worden gewijzigd. Na wijziging maakt de nieuwe gewijzigde situatie deel uit van het bestemmingsplan. In dit artikel zijn zes wijzigingsmogelijkheden opgenomen.

- Het laten vervallen of toekennen van de dubbelbestemming Waarde-Archeologie indien dat op basis van archeologisch onderzoek gewenst

is. Hiermee kan bijvoorbeeld de archeologische dubbelbestemming verwijderd worden indien uit archeologisch onderzoek gebleken is dat er geen archeologische waarden op het betreffende terrein (meer) aanwezig zijn.

- Het wijzigen van de bestemmingen Agrarisch en Agrarisch met waarden en Bedrijf naar Wonen. Met deze wijziging kan na beëindiging van een bedrijf een woonfunctie voor burgerwonen aan een voormalig (agrarisch) bedrijfsperceel worden gegeven. In ruil hiervoor dienen de voormalige bedrijfsgebouwen te worden gesloopt. Bij een bepaalde oppervlakte aan sloop kan er gebruik gemaakt worden van compensatieregelingen voor de bouw van (een) extra woning(en), extra vierkante meters bijbehorende bouwwerken of vergroting van de inhoud van de voormalige bedrijfswoning;
- Het wijzigen van de bestemmingen Agrarisch en Agrarisch met waarden ter plaatse van de aanduiding 'glastuinbouw' naar Wonen. Met deze wijziging kan na beëindiging van een glastuinbouwbedrijf een woonfunctie voor burgerwonen aan een voormalig bedrijfsperceel van een glastuinbouwbedrijf worden gegeven. In ruil hiervoor dienen de glasopstanden te worden gesloopt. Bij een bepaalde oppervlakte aan sloop kan er gebruik gemaakt worden van compensatieregelingen voor de bouw van (een) extra woning(en), extra vierkante meters bijbehorende bouwwerken of vergroting van de inhoud van de voormalige bedrijfswoning;
- Het wijzigen van de bestemmingen Agrarisch en Agrarisch met waarden naar Bedrijf. Met deze wijziging kan na beëindiging van een agrarisch bedrijf een agrarisch verwant bedrijf of aan het buitengebied gebonden bedrijf op de voormalige bedrijfslocatie worden gevestigd. Alle vrijgekomen voormalige agrarische bedrijfsgebouwen mogen worden hergebruikt;
- Het wijzigen van de bestemmingen Agrarisch en Agrarisch met waarden ter plaatse van de aanduiding 'glastuinbouw' naar Bedrijf. Met deze wijziging kan na beëindiging van een glastuinbouwbedrijf een agrarisch verwant bedrijf of aan het buitengebied gebonden bedrijf op de voormalige bedrijfslocatie worden gevestigd. De glasopstanden dienen te worden gesloopt. In ruil hiervoor mogen vanaf een bepaalde oppervlakte aan sloop nieuwe bedrijfsgebouwen ten behoeve van het te vestigen bedrijf worden gebouwd;
- Het wijzigen van de bestemmingen Agrarisch en Agrarisch met waarden om een voormalige agrarische bedrijfswoning de status van plattelandswoning te kunnen geven;
- Het wijzigen van een bestemming in de bestemming Water. Hiermee kan bijvoorbeeld benodigde waterberging worden gerealiseerd of kan de waterhuishouding worden verbeterd.

Hoofdstuk 4: Overgangs- en slotregels

Artikel 38 Overgangsrecht:

Deze overgangsregels zijn overgenomen uit het nieuwe Besluit op de Ruimtelijke Ordening. De grootste verandering ten opzichte van de tot voor kort gebruikelijke overgangsregels is dat de peildatum voor bouwen en gebruik, gelijk is getrokken. Ook voor het bouwen is nu de datum van inwerkingtreding van het bestemmingsplan beslissend. Dat was voorheen de

datum van de terinzagelegging van het ontwerp bestemmingsplan. De wetgever heeft met die gelijkschakeling beoogd eenduidigheid te scheppen.

Bij het tenietgaan van bouwwerken die onder het overgangsrecht vallen bestaat de mogelijkheid om terug te bouwen. Onder een calamiteit wordt hier verstaan: een verwoesting door een onvermijdelijk, eenmalig, buiten schuld van de indiener van de bouwaanvraag veroorzaakt onheil.

Artikel 39 Slotregel:

Hier is aangegeven hoe de regels kunnen worden aangehaald.

7 ECONOMISCHE UITVOERBAARHEID

7.1 Algemeen

7.1.1 Inleiding

Samen met het bestemmingsplan moet een exploitatieplan (ex. art. 6.12 Wro) vastgesteld worden. Op basis van het exploitatieplan kunnen (plan)kosten worden verhaald.

Een exploitatieplan hoeft niet opgesteld te worden bij een bestemmingsplan met enkel conserverende bestemmingen of wijzigingsbevoegdheden. Een exploitatieplan hoeft ook niet opgesteld te worden als het kostenverhaal 'anderszins verzekerd' is, door middel van bijvoorbeeld anterieure overeenkomsten of als de gemeente eigenaar is van de gronden. Eveneens hoeft geen exploitatieplan te worden opgesteld als:

- Er geen sprake is van een bouwplan als bedoeld in artikel 6.12, lid 1 van de Wro;
- Het totaal der exploitatiebijdragen dat met toepassing van artikel 6.19 van de Wro kan worden verhaald, minder bedraagt dan € 10.000,-;
- Er geen verhaalbare kosten zijn als bedoeld in artikel 6.2.4, onderdelen b tot en met f, van het Bro;
- De verhaalbare kosten, bedoeld in artikel 6.2.4, onderdelen b tot en met f, van het Bro, uitsluitend de aansluiting van een bouwperceel op de openbare ruimte of de aansluiting op nutsvoorzieningen betreffen.

Aangezien voorliggend bestemmingsplan overwegend conserverend van aard is, hoeft geen exploitatieplan opgesteld te worden. Er is uitgegaan van het vastleggen van de bestaande situaties en het overnemen van bestaande bouwrechten uit vigerende bestemmingsplannen.

Wel biedt het plan ruimte aan diverse perceelsgebonden ontwikkelingen, gericht op wensen vanuit het buitengebied, zodat zoveel mogelijk aangesloten kan worden bij de hedendaagse behoeften. Het is vooralsnog niet noodzakelijk gebleken hiervoor een exploitatieplan op te stellen. Zo nodig worden tussen de gemeente Druten en de initiatiefnemers wel anterieure (kosten)verhaalovereenkomsten gesloten. Verwezen wordt in dit kader ook naar paragraaf 7.2 van deze plantoelichting.

De kosten voor het opstellen van dit bestemmingsplan komen voor rekening van de gemeente. Dit wordt gefinancierd uit de daarvoor gereserveerde algemene middelen.

7.1.2 Planschade

Op grond van artikel 6.1 Wro kennen Burgemeester en wethouders degene die in de vorm van een inkomensderving of een vermindering van de waarde van een onroerende zaak schade lijdt of zal lijden ten gevolge ondermeer een wijziging van het bestemmingsplan, op aanvraag een tegemoetkoming toe. Daarbij geldt dat de schade redelijkerwijs niet voor rekening van de aanvrager behoort te blijven, en voor zover de tegemoetkoming niet voldoende is, anderszins wordt vergoed.

Binnen het normale maatschappelijke risico vallende schade blijft daarbij voor rekening van de aanvrager. Daarnaast wordt ook een waardevermindering van maximaal 2% ontstaan door een verandering in het planologisch regime binnen het normale maatschappelijke risico gerekend.

Het voorliggende bestemmingsplan is vooral een actualisering van de bestaande situatie. De in het plangebied aanwezige gronden, alsook bijbehorende (agrarische)bedrijfs- en woonbebouwing worden in het bestemmingsplan niet ingrijpend of niet nadelig veranderd. Planschade, die het normale maatschappelijk risico zoals hiervoor genoemd overschrijdt, wordt in dit verband dus ook niet verwacht.

Voor nieuwe ontwikkelingen wordt een kostenverhaalovereenkomst met de initiatiefnemers gesloten (zie paragraaf 7.2).

7.2 Nieuwe ontwikkelingen

De kosten voor de nieuwe ontwikkelingen die door dit bestemmingsplan mogelijk worden gemaakt (zie paragraaf 4.13 van deze plandoelichting), worden gedragen door de initiatiefnemers. Hier zijn geen kosten voor de gemeente aan verbonden, anders dan kosten van het ambtelijk apparaat voor de begeleiding en toetsing van aanvragen.

De gemeente Druten zal anterieure overeenkomsten afsluiten met de initiatiefnemers, waarin onder meer afspraken over het kostenverhaal zullen worden vastgelegd. Eventuele planschadekosten maken hiervan deel uit. In de afzonderlijke ruimtelijke onderbouwingen die voor de betreffende initiatieven zijn opgesteld is aangegeven of en welke overeenkomsten zijn gesloten. Hierdoor zijn er geen kosten voor de gemeente aan de ontwikkelingen verbonden en is het kostenverhaal verzekerd.

7.3 Conclusie

Er zijn geen kosten voor de gemeente verbonden aan de uitvoering van het bestemmingsplan en het bestemmingsplan is economisch uitvoerbaar. Het vaststellen van een exploitatieplan ex artikel 6.12 Wro is vooreerst niet nodig.

8 MAATSCHAPPELIJKE UITVOERBAARHEID

8.1 Nota van uitgangspunten

Voorafgaand aan het opstellen van het voorontwerp bestemmingsplan heeft de gemeenteraad van Druten op 28 maart 2013 een Nota van Uitgangspunten (NvU) vastgesteld. Deze NvU vormt de basis voor de beleidskeuzes die in het bestemmingsplan gemaakt zijn.

Ten behoeve van de NvU heeft op 20 december 2012 's avonds een bijeenkomst plaatsgevonden om met belanghebbenden (agrariërs, burgers en belangengroepen) over belangrijke thema's in het buitengebied te discussiëren. De avond is bezocht door ca. 100 personen. De thema's zijn kort toegelicht door wethouder Sjef van Elk. De gespreksleider van de avond, burgemeester Van Riswijk, presenteerde stellingen en bezoekers konden aangeven of men het eens dan wel oneens was met de stelling. Niet in de laatste plaats hebben voor- en tegenstanders van betreffende thema's hun keuze gemotiveerd. Al met al was sprake van een levendig debat waarin diverse meningen, voor- en nadelen en ook mogelijke consequenties van een bepaalde keuze de revue zijn gepasseerd. De opvattingen/uitkomsten per thema zijn, voor zover mogelijk, meegenomen bij het opstellen van de NvU.

8.2 Inspraak

Ter voorbereiding op de ter inzage legging van het voorontwerpbestemmingsplan is op 16 december 2013 een inloopdag georganiseerd voor de agrarische ondernemers van de gemeente Druten. Tijdens deze dag zijn de agrariërs in de gelegenheid gesteld om de voorstellen voor de agrarische bouwpercelen in te zien en konden vragen gesteld worden over de bestemmingsystematiek. Naar aanleiding van deze dag is de concept-verbodding op onderdelen aangepast.

Vervolgens heeft het voorontwerpbestemmingsplan 'Buitengebied Druten' vanaf donderdag 13 februari 2014 voor een periode van zes weken ter inzage gelegen. Daarbij is op 24 februari 2014 een inloopavond voor belangstellenden georganiseerd waar het plan is toegelicht. In de periode van ter inzage legging zijn 30 inspraakreacties ingediend. Deze zijn in de 'Nota inspraak en vooroverleg behorend bij het voorontwerpbestemmingsplan Buitengebied Druten' samengevat en van een gemeentelijke reactie voorzien. De betreffende nota is als bijlage bij deze plantoelichting gevoegd.

8.3 Vooroverleg ex art. 3.1.1 Bro

Op grond van artikel 3.1.1. Besluit ruimtelijke ordening (Bro) zijn diverse instanties benaderd om deel te nemen aan het zogenoemde vooroverleg. In totaal hebben 7 overlegpartners gereageerd. De binnengekomen reacties zijn eveneens in de 'Nota inspraak en vooroverleg behorend bij het

voorontwerpbestemmingsplan Buitengebied Druten' (oktober 2014) opgenomen, waarnaar wordt verwezen.

8.4 Zienswijzen ontwerpbestemmingsplan

Het ontwerpbestemmingsplan 'Buitengebied Druten' heeft vanaf 6 augustus 2015 gedurende zes weken ter inzage ter inzage gelegen. Tijdens deze termijn kon eenieder een zienswijze indienen.

Er zijn in totaal 40 zienswijzen binnengekomen. Deze zienswijzen zijn samengevat en voorzien van een gemeentelijk antwoord in een aparte 'Nota zienswijzen', welke als bijlage bij de toelichting is opgenomen. Voor de samenvatting en beantwoording van de reacties, wordt derhalve verwezen naar deze nota.